Știați că...

◆ ...orbetele este un mamifer rozător, ducând o viață subterană și având ochii

ascunși sub piele? Se mai numește „cățelul pământului".

◆ ...darda era o armă albă de împuns și aruncat, folosită în evul mediu? Era compusă dintr-un băț subțire de lemn cu vârf ascuțit de fier.

◆ ...glasopteria este un gen de ferigă fosilă cu frunzele aproape ovale? Ea este caracteristică pentru flora permiană și carboniferă din regiunile africano-braziliene și australo-indiene.

◆ ...erganul este un produs ceramic folosit mai ales în radiotehnică? Se prelucrează cu unelte metalice extradure.

◆ ...Ion Tăutul (sec. XV-XVI) a fost mare logofăt în timpul lui Ștefan cel Mare și al lui Bogdan al III-lea? Ion Neculce a înregistrat legenda potrivit căreia el ar fi fost primul român care, aflat în solie la turci, ar fi băut cafea.

◆ ...cel mai înalt masiv muntos din Europa (4807 m) este Mont Blanc? Se află în Alpii

Occidentali (Alpii Savoiei) la granița dintre Franța, Italia și Elveția.

◆ ...rogozul este un gen de plante cu tulpina în trei muchii, frunze lungi și flori grupate în spice? Crește în mlaștini, bălți și pe malurile râurilor.

◆ ...constelația zodiacală Aries (Berbecul) se află în emisfera nordică a cerului? Este vizibilă din țara noastră în timpul iernii.

◆ ...lacul „Sfânta Ana" din Carpații Orientali este situat într-un crater vulcanic (Puciosul)? Se află în apropierea localității Tușnad. (I.S.)

Știați că...

Evocări cinegetice

Ceaușescu și TROFEELE DE VÂNAT

Ceaușescu a fost un vânător pasionat și în anturajul lui se discuta că acest sport era singura sa modalitate de deconectare. Concertele, spectacolele la care participa erau obligații protocolare.

Ceaușescu era într-o permanentă criză de timp, fapt ce determina un efort considerabil din partea silvicultorilor în organizarea corespunzătoare și în timp limitat a activităților de desfășurare a vânătorilor în teren. La recoltările de urs și cerb se stabilea cu precizie și intervalul de timp când se putea acționa.

Era un bun țintaș și folosea numai cartușe și arme de import deși industria românească producea aceste materiale pentru vânătorii din țară. În ultimii doi ani ai vieții se înregistrau și rare ratări, răniri de vânat, aspecte ce îl deranjau și îi creau o stare de agitație. Se interesa și solicita să i se raporteze ulterior despre soarta vânatului rănit.

În decursul celor trei decenii de practicare a vânătorii s-au recoltat de către Ceaușescu 1005 trofee de cerb lopătar, 335 de cerb carpatin, 300 de colți de mistreț (provenind de la 150 de mistreți) 380 de blănuri de urs; 98 de trofee de muflon, 86 de trofee de căprior și 95 de trofee de capră neagră. E posibil ca o parte din trofeele de cerb lopătar să fi fost recoltate de fiul său Nicușor, un pasionat vânător al acestei specii. La mistreți, numărul exemplarelor recoltate este mult mai mare, întrucât numărul de trofee menționate provine numai de la masculi.

În colecția de trofee depozitate în timpul vieții lui Ceaușescu la Scroviștea, județul Ilfov se mai includ, deși nu au fost vânate de el, blănuri de dimensiuni impresionante de la 6 lupi, 2 cocoși de munte și 8 fazani naturalizați. Se pare că aceste piese au fost primite în dar cu ocazia unor aniversări.

O mare parte din trofeele de vânătoare recoltate de Ceaușescu au fost expuse la expoziții cinegetice internaționale, contribuind la cunoașterea bogăției și frumuseții naturii din România. La blana de urs recoltat de Ceaușescu și la trofeul de capră neagră, România deține și azi recordul mondial. Recordul la cerbul carpatin a fost detronat de un trofeu recoltat în Bulgaria, în pădurile din sudul Dobreogei – Cadrilater. Astăzi, toate trofeele recoltate de Ceaușescu sunt expuse la Muzeul Cinegetic al Carpaților Posada, Comarnic, județul Prahova, constituind baza întemeierii acestei unități. În final se pune problema: e mare sau mic numărul de vietăți sălbatice recoltate de Ceaușescu în decursul celor trei decenii? Pentru comparație menționăm că Franz Josef, împăratul Austro-Ungariei a recoltat în decursul domniei 2000 de capre negre, 1500 de cerbi și peste 1000 de căprioi.

Dr. VADIM NESTEROV

Lumini și umbre în București de odinioară

Dealul Patriarhiei

Stimate Domnule ADRIAN MAJURU, ne oprim astăzi la unul dintre simbolurile absolute ale istoriei Bucureștilor: Dealul Patriarhiei. Pentru bucureștenii „contemporani" a fost mai mereu un loc de mers în zile speciale, mai ales la marile sărbători când nu puțini au fost cei care au simțit nevoia de a păși pragul bisericii Patriarhiei. Și nu este nimeni care să nu fi simțit aici, mărturisit sau nu, că pășește pe un pământ aparte. Pentru că sunt locuri din care a pornit cu adevărat istoria României de astăzi...

– Într-adevăr, Dealul Patriarhiei are o istorie îndelungată. În apropierea lui s-a aflat în secolul al 15-lea cunoscuta Mahala a Calicilor și livada domnească, iar un veac mai târziu, începem să întâlnim aici bucureștenii cu proprietăți la sud de Dâmbovița. Timp de 200 de ani, acest deal s-a numit Dealul Podgoriilor și nu a fost locuit. În veacul al XVII-lea însă, bucureșteanul Oprea Iuzbașa Vistierul avea să ridice aici o bisericuță de lemn, pe partea cea mai înaltă a Dealului. În 1655, Constantin Șerban începea deja să construiască un complex mănăstiresc pentru viitoarea Mitropolie a Bucureștilor! Proiectul a fost continuat de Mihai Radu Voievod și biserica complexului a fost sfințită în 1657 de către Patriarhul Macarie al Anatoliei, înainte chiar de a fi fost încheiată construcția sa. La acea vreme, biserica avea patru cupole mari și un acoperiș de plumb care cântărea 40000 de ocale.

– În 1698, Constantin Brâncoveanu este cel care construiește a doua poartă a mănăstirii, aflată în partea de est a complexului – actuala intrare principală... și aspectul pe care l-am moștenit noi?

– Prima sistematizare a Dealului Patriarhiei și împrejurimilor sale datează din anii 1830-1840, proiectul fiind realizat de Vladimir de Blaremberg. S-a construit și un bulevard modern pentru accesul caleștilor dinspre Dâmbovița... Ulterior, intrarea pe bulevard a fost completată cu un ceasornic solar și patru obeliscuri străjuite de vulturi cu aripi deschise. Apoi, în 1848-1849, la poalele Dealului a fost expusă o Statuie a Libertății (în mărime naturală), realizată de Daniel Rosenthal. Contemporanii își amintesc de numărul mare de robi țigani care veneau la această statuie să se roage pentru a-și obține libertatea...

– Când a devenit însă tot acest complex Patriarhia pe care o cunoaștem astăzi?

– În 1925. Iar actualul aspect urbanistic a început să se contureze din anul 1931, fiind de pildă modernizate aleile de acces, prin sacrificarea vechilor ziduri care înconjurau mănăstirea. Alături de complexul mănăstiresc s-a ridicat Obștească Adunare, locul unde în 1859 a fost ales domn Alexandru Ioan Cuza. O clădire impresionantă, care a fost transformată în 1907 în palatul Camerei Deputaților, proiectat de Arhitectul Dimitrie Maimarolu...

MIHAELA DOROBANȚU

Mărturii ale Imperiului Roman de Apus

În popularul cartier care înconjoară Porta Ticinese din Milano se află cele mai importante relicve ale vechiului Mediolanum, capitala Imperiului Roman de Apus. Acestea sunt reprezentate de coloanele și basilica San Lorenzo. Asocierea unor elemente de construcție romană cu o biserică aparținând creștinismului timpuriu creează un efect de o stranie frumusețe. Un șir de coloane cu capiteluri corintiene din secolele II-III î.Ch., aparținând Imperiului Roman târziu au fost preluate de la un templu, un palat sau de la o baie publică. În secolul al IV-lea coloanele au fost amplasate pe locul unde se află și astăzi, în fața porticului Basilicii San Lorenzo care tocmai se construia. În mijlocul curții a fost înălțată statuia în bronz a împăratului Constantin, o copie după originalul aflat la Roma.

Basilica a fost ridicată în secolele IV-V din materiale preluate probabil de la amfiteatrul roman din apropiere. Planul ei originar a fost alterat mai târziu, în 1573, de lucrările conduse de Martino Bassi care a menținut forma octogonală a construcției dar a înălțat deasupra domul central. Influențele orientale pot fi ușor recunoscute în turnurile pătrate de pe laturi, asemenea construcțiilor bizantine. Interiorul a evoluat sub diferite influențe, esențiale fiind modificările aduse în secolul al XVI-lea. Capela Sfântului Aquilinius și cea a Sfântului Hyppolytus au fost adăugate basilicii, încă din secolul al IV-lea în vreme ce mausoleul Sfântului Sixtus datează din primii ani ai secolului al VI-lea. Distrus de foc în câteva rânduri a fost reconstruit de Martino Bassi, o dată cu marea restaurare a catedralei. Cu această ocazie a fost ușor modificat și interiorul împodobindu-se nava centrală.

Pereții pictați au o importanță deosebită, constituind una dintre puținele mărturii privitoare la arta Imperiului Roman în Milano. Intarsiile în marmură împodobesc deopotrivă galeriile și frescele din secolele al IV-lea și al V-lea, cele mai realizate ornamente fiind însă mozaicurile de la capătul celor două nișe, considerate printre cele mai frumoase din Italia.

Admirabilă construcție romană, Basilica San Lorenzo Magiore rămâne în conștiința tuturor ca un loc de interferență a unor elemente dintre care, celebre rămân cele 16 coloane romane.

IRINA STOICA

Viitorul aparține spațiului

În 2003 începe construirea RACHETEI NUCLEARE

Revistele de specialitate au consemnat recent știrea că în SUA se intenționează construirea de nave spațiale cu propulsie nucleară, destinate explorării Sistemului Solar și efectuării de experimente pe suprafața unor planete îndepărtate de Pământ. În acest scop, proiectul de buget al Administrației naționale americane pentru aeronautică și spațiu, NASA, pentru anul 2003, prevede alocarea sumei de 46,5 milioane de dolari destinați contractelor de construire și dezvoltare ale unui sistem de propulsie nucleară, capabil să dubleze viteza navelor spațiale dotate cu asemenea motoare!...

Cercetări experimentale asupra motoarelor-rachetă nucleare au început în deceniul '60-'70, un loc important revenind reactoarelor PHOEBUS și KIWI destinate, pe atunci, să reprezinte componentele centrale ale primelor rachete atomice, care ar fi trebuit să fie aduse și pornite doar pe orbită de satelit al Pământului...

Există mai multe variante constructive de motoare-racheta nucleare, dintre care se pare că eforturile sunt dirijate în prezent spre cele având reactor solid și fluid de lucru; în această organizare, sursa de energie o reprezintă fisiunea controlată într-un reactor, de la care căldura este preluată de amestecul apă-hidrogen (fluid de lucru), expulzat apoi la viteze mari (12÷15 km/s) printr-un ajutaj reactiv.

De remarcat că aceste motoare-rachetă nucleare au ca principal avantaj faptul că raportul dintre greutatea utilă și cea inițială a vehiculului spațial poate ajunge de 30 de ori mai mare decât la cele clasice! Printre dezavantaje se numără dificultățile tehnologice de realizare a unor materiale termorezistente la temperaturi de peste 3000 de grade de la care, de regulă, începe deteriorarea structurii moleculare a respectivelor materiale, precum și disocierea fluidelor de lucru...

Revigorarea propulsorului racheto-nuclear se pare că provine de la abordarea variantei cu reactor solid și fluid de lucru la presiune mică și cu destindere izotermică, motor a cărui schemă este creditată cu impulsuri specifice mari și pentru care probabil s-a rezolvat problema transmiterii căldurii de la zona activă la fluidul de lucru.

Conducerea NASA a repartizat încă 80 de milioane de dolari și pentru perfectarea sursei energetice ambarcate, care se pare că va fi tot... nucleară!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Enigmele civilizației minoice

CE SPUNE LEGENDA?

Creta, pământ cu o existență zbuciumată, a fost unul dintre locurile preferate de grecii antici pentru a-și plasa acțiunea legendelor cu zei, semizei și eroi. Fapt deloc surprinzător: civilizația minoică era atât de uimitoare pentru contemporani, încât considerau că singura explicație o constituia... ajutorul pe care zeii îl oferiseră dinastiei regelui Minos, rudă apropiată a lor! În rezumat, povestea acestei înrudiri s-ar fi desfășurat astfel:

Preschimbându-se într-un taur uriaș, Zeus a răpit-o pe fiica regelui Feniciei, frumoasa Europa și a dus-o în Creta. Aici Europa a născut doi băieți, Minos și Radamante, apoi, după ce a fost părăsită de stăpânul Olimpului (celebru pentru aventurile și necredința sa), s-a căsătorit cu Asterios, regele insulei. La moartea acestuia, cretanii l-au proclamat rege pe Minos, dar numai după ce tânărul și-a dovedit originea divnă cerându-i unchiului său, Poseidon, zeul apelor, să-i trimită din adâncuri un taur alb, ca amintire a înfățișării luate odinioară de Zeus. Poseidon i-a împlinit ruga, poruncind însă ca

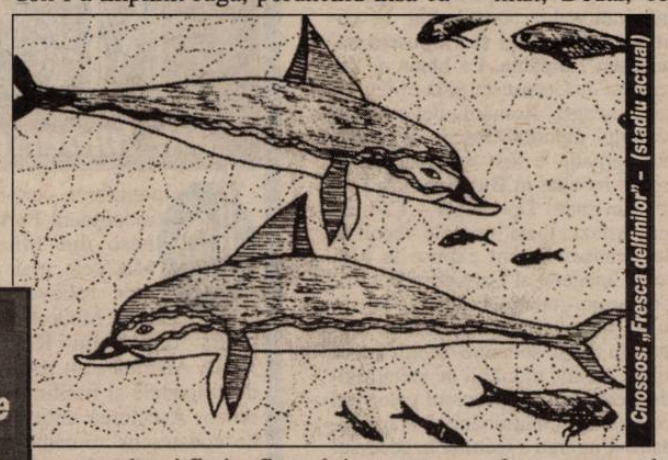

Cnossos: „Fresca delfinilor" - (stadiu actual)

taurul să-i fie jertfit tot lui, pentru a se reîntoarce în mare. Viclean și lacom, Minos a ascuns taurul, jertfind un animal oarecare, ceea ce l-a înfuriat cumplit pe unchiul său. Neputând să se răzbune fățiș pe fiul lui Zeus, Poseidon și-a plănuit cu grijă revanșa, lovind acolo unde nu se aștepta nimeni, cu cruzime, dar și cu o incontestabilă doză de umor. De vreme ce Minos ținuse cu tot dinadinsul să aibă dovada înrudirii sale cu taurul divin, zeul mărilor s-a gândit să-i dea încă una, mai deosebită, despre care toată lumea să-și amintească în veci. Astfel încât, la nunta lui Minos cu Pasifae, una dintre fiicele Soarelui, Poseidon a vrăjit-o pe mireasă, făcând-o să se îndrăgostească și să se dea taurului alb, ascuns într-una din grădinile palatului din Cnossos. Curând, Pasifae a dat naștere unui monstru cu trup omenesc și cap de taur, care se hrănea numai cu carne de om. Pentru a scăpa de fiara ce înspăimânta întreg palatul, regele Cretei l-a chemat pe un faimos arhitect atenian, Dedal, cerându-i să construiască Labirintul, o pădure de ziduri și coloane înalte, fără acoperiș, unde și-a închis fiul, numit de toți, Minotaur. Aici, monstrul primea un tain zilnic, compus la început din osândiții la moarte și prinșii din războaie, mai apoi, când aceste două surse au secat, din tineri (băieți și fete) trimiși ca tribut de diferite cetăți din Grecia continentală și insulară. Până la urmă însă, lumea a scăpat de coșmar mulțumită lui Teseu, fiul lui Poseidon și-al prințesei ateniene Etra. Tânărul erou, ajutat de Ariadna (fiica lui Minos) și Dedal, l-a răpus pe Minotaur și a reușit să iasă din Labirint, fugind apoi cu Ariadna. Mâniat, Minos i-a azvârlit pe Dedal și Icar, fiul acestuia, în Labirint. Atenienii și-au făurit aripi din pene lipite cu ceară și au pornit în zbor spre Grecia, dar Icar, ridicându-se prea mult în văzduh și-a atras pedeapsa lui Helios (Soarele), care l-a făcut să se prăbușească din înalturi. Între timp, taurul lui Poseidon, care se sălbăticise și pustia Creta, a fost prins de alt erou faimos, Heracles, fiul lui Zeus și-al reginei Alcmena și dus în Argos (Grecia).

DAN APOSTOL

Lumile de dincolo de lume

UN PAPIRUS MAGIC

era așezat sub piatra care...

„...trebuia transportată. Apoi piatra era lovită cu o baghetă de metal care o făcea să leviteze și să se miște de-a lungul unui drum pavat cu alte pietre și străjuit de un gard din metal. Piatra se deplasa vreo 50 m, apoi se așeza pe pământ. După aceea, lucrătorii repetau totul până când piatra se afla în locul care îi era destinat." Aceste cuvinte nu aparțin nicidecum vreunui „iluminat" contemporan, nici nu fac parte din scenariul vreunui film științifico-fantastic. Ele se găsesc în unul din cele 30 de volume în care istoricul arab de acum 1000 de ani, Abul Hasan Ali Al-Masudi, supranumit „Herodot al Arabilor", a strâns istoria lumii. Sigur, această „versiune" nu va lămuri enigma construcției piramidelor, care frământă oamenii de câteva sute bune de ani! În primul rând pentru că se pune o problemă evidentă: cum a obținut Al-Mansudi această informație, având în vedere cele câteva milenii care îl speriau și pe el pe vremea când piramidele fuseseră construite? Fragment de istorie orală „coborând" panta timpului din generație în generație? Simplă imaginație a autorului? Altceva?

Și chiar dacă am avea un răspuns, acesta nu ar clarifica neapărat și „motivația" existenței piramidelor. Timp de mii de ani acestea s-au tot construit, din Egipt până în Sudan. Par să fi apărut... din nimic și peste noapte. Dar acest lucru era imposibil. Trebuia să existe o infrastructură – de la hotărârea unui rege de a face așa ceva, până la un întreg sistem de taxe și un alt sistem, bine pus la punct, de „servicii publice", cum am spune astăzi. Și, mai presus de toate, trebuia să existe dubla motivație, politică și religioasă!

Ar mai fi și numele pe care ni le transmit documentele. Una din piramide este amintită sub numele de „strălucitoarea"; alta se numește pur și simplu „piramida în formă de stea"; în fine, „Horus (regele) se înalță ca o stea" este numele sub care a fost înregistrat un „domeniu regal", a cărui unică menire era să „producă" fondurile necesare ridicării mormântului regal. Ideologia existenței vieții după moarte și a certitudinii accederii Conducătorului (cel puțin!) la această viață era de nezdruncinat în vechiul Egipt...

Așa au început probabil să și fie construite piramidele, primele dintre ele ridicându-se în Sahara pe vremea celei de a treia dinastii, adică acum aproape 5000 de ani. Altarul lor era orientat spre Nord și tot din acest punct cardinal începea și rampa care duce la camerele subterane. Ipoteza „inspirației" extraterestre în apariția ideii piramidelor, reluată de Prof. Tobias Wilkinson, se pare că nu poate fi înlăturată chiar așa de simplu.

„Nu sunt geolog – spune el – dar știu că există un tip special de meteorit care la intrarea în atmosferă a luat o formă care seamănă surprinzător de bine cu o piramidă." Și, se întreabă el: să fi fost o asemenea stea căzătoare cea care a ajuns să fie adorată în Templul de la Heliopolis sub numele de „micul benben"? În primul rând pentru că „adusese mesajul" care i-a învățat pe conducătorii egipteni să construiască piramidele? I-a învățat însă și *cum* să le construiască? Sau totul este fabulație și nu vom ajunge niciodată să cunoaștem secretul uneia din cele șapte minuni ale lumii antice?

MIHAELA DOROBANȚU

De ce sunt considerate

VASELE DIN EPOCA MING

atât de prețioase?

Motivul prinicipal pare să fie de origine istorică, ducându-ne înapoi în timp la primele relații comericale între Orient și Occident. Mai precis, în jurul secolului al XVI-lea, când Compania Indiilor Orientale a început să aducă în Europa primele porțelanuri din China.

În vremea aceea, China producea mai ales porțelan alb și albastru, cunoscut drept „porțelanul Kraak". Acestea au fost primele obiecte manufacturate exportate, care au trezit un mare interes, curiozitate și admirație din partea aristocrației europene. Apoi, această admirație s-a transformat într-o adevărată pasiune, când au început să apară porțelanurile policrome și cele albe (celebrul *Blanc de Chine*). Astfel, aducerea în Europa a porțelanurilor din timpul dinstiei

Ming (1368-1644) a fost de natură să declanșeze un adevărat fenomen cultural și estetic, să-i intereseze atât pe colecționari cât și piețele de artă ale secolelor XVII-XVIII.

Există însă și un al doilea motiv esențial al succesului acestor porțelanuri: extraordinarul lor rafinament, și varietatea formatelor, tehnicilor folosite și desenului. Câteva din denumirile sub care se întâlnesc obiectele epocii Ming în colecțiile de artă din întreaga lume sunt: amintitul *Blanc de Chine*, apoi *Doucai* (desene în culori contrastante) sau *Kiran-de* (brocart de aur) – de cele mai multe ori acestea sunt fabricate exclusiv pentru export, fiind deci mai cunoscute și mai apreciate în Occident decât în propria lor patrie. *(M.D.)*

Panteon creștin

Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica

Născut la 7 octombrie 1787, în cartierul Sfântul Visarion din București, a fost crescut de părinții săi, Anton și Floarea Antonescu, în spiritul credinței creștine. Din botez a primit numele Constantin, dar la 20 de ani intră în mănăstirea Cernica, unde, după un an, primește numele monahal Calinic iar după o lună, la 12 noiembrie 1808, este hirotonit ierodiacon de mitropolitul bulgar Sofronie.

Datorită harurilor sale extraordinare, înaltelor sale virtuți, este hirotonit preot la biserica Batiștei, de către mitropolitul Dionisie Lupu.

La 40 de ani ajunge duhovnic și stareț. Preotul Nicolae Barbu insistă în cartea sa nu doar pe activitatea pe tărâm duhovnicesc a lui Calinic ci și pe tărâm social. Astfel este cunoscut faptul că cel care avea să devină sfânt îl sprijină pe Tudor Vladimirescu, atrăgând astfel ura turcilor. Se spune că deslușea cu ușurință gândurile celorlalți, fiind imposibil să fie mințit. Otrăvit de dușmani, scapă cu viață și zidește biserica Sfântul Gheorghe de la Cernica și reușește să vindece o femeie posedată de diavol.

Domnitorul Barbu Știrbei (1849-1856) îl roagă să primească episcopia Râmnicului și, în 1850, este sfințit episcop. În această calitate depune o activitate intensă de refacere a unor locuri de închinăciune. Astfel este refăcută sihăstria Frăsinei și Seminarul din Râmnicu Vâlcea. Este prieten cu Șaguna, fiind călăuzit de aceleași idealuri înalte în menținerea credinței, că o ipostază a dăinuirii poporului nostru. Reface în întregime Catedrala Episcopală din Râmnicu Vâlcea și pune bazele unei tipografii. Țarul Alexandru I îi oferă crucea Sfântului

Vladimir pentru meritele sale deosebite. Patriot sincer, îi apără pe revoluționarii de la 1848 și, la Unirea din 1859, face parte din Sfatul Țării. Acest lucru nu-l sustrage însă de la activitatea duhovnicească, făcând numeroase minuni.

În 1867, bolnav și slăbit de bătrânețe, se retrage la Cernica unde moare în ziua de Paști, la 11 aprilie 1869, fiind îngropat în biserica Sfântul Gheorghe din incinta mănăstirii.

La 20 octombrie 1955, Biserica Ortodoxă Română decide canonizarea lui cu zi de prăznuire 11 aprilie. După 100 de ani de la moarte, moaștele sale sunt scoase și puse în raclă, rămânând un exemplu de dăruire și sfințenie.

IRINA STOICA

„CEARTA CU TOIEGE"

– o pedeapsă pentru cei ce încălcau legea

În urmă cu aproape două secole, până la începutul domniei lui Cuza, bătaia cu nuiaua la tălpile piciorelor constituia forma cea mai uzitată pentru pedepsirea încălcătorilor de lege. Numai că nuiaua respectivă, fiind ceva mai groasă, se numea *toiag*, iar pedeapsa era cunoscută sub numele de „ceartă", deci *„cearta cu toiege"*. Primele două „porunci" ale căror încălcări erau pedepsite cu neîndurătoarea „ceartă" le găsim în 1812 și 1825, amândouă referindu-se la circulația în capitală. Astfel, la 27 decembrie 1812, Vodă Caragea, sătul de nemerniciile care se petreceau pe străzile Bucureștiului în întunericul nopților, dădea un pitac către Agie: „Poruncim Domnia Mea dumitale, vechilule al Agiei, ca de azi înainte să publicarisești... a nu mai îndrăzni nimeni să umble noaptea pe jos fără de felinar... să dai poruncă oamenilor Agiei ca pe oriunde va găsi pe careva umblând (noaptea) pe jos făr de felinar – fie măcar de orice treaptă - să-l ridice negreșit la închisoare" (unde, bineînțeles, se aplică, „cearta cu toiege"). A doua „poruncă" a fost dată de Grigore Ghica Vodă în iulie 1825: „De acum înainte să aibă părinții îngrijire de copiii lor, ca să-i înfrâneze de a mai umbla pe poduri; căci dacă se va întâmpla vreo primejdie a să călca de vreo caleașcă, se știe că înșiși părinții să vor pedepsi". Cum? Tot cu toiegele. Se pare că minunatele toiege dădeau rezultate mulțumitoare, dovadă fiind faptul că în anul 1848 era publicată „ordonanța Poliției" referitoare la o nouă interdicție: „Fumatul țigărilor pe ulițele capitalei, atât ziua, cât și noaptea, ajungând în cel mai mare grad al nesocotinței, deci cu totul împotrivitoare măsurilor polițienești, Poliția face cunoscut că în viitor cei ce vor fi găsiți pe ulițe cu țigări aprinse vor fi îndată ridicați de oamenii Poliției și înfrânați cu măsuri polițienești" (prin „cearta cu toiege"). Această pedeapsă a fost aplicată până prin 1857 când deja nu se mai vorbește despre renumitele ciomege.

IOANA PROCA-FLORIA

Ce le trece unora prin minte?

◆ *Fraţilor, cine vrea să se apuce de scris, da' nu exageraţi, că nu e bine nici în privinţa asta; orice abuz duce la exces, şi invers – spune un proverb contemporan. De ce vă spun asta? Pentru că puteţi ajunge precum sărmanul Brian Lindberg, care i-a scris iubitei lui o scrisoare cu... 4665 de pagini! Băiatul îşi făcea stagiul militar în Marina SUA şi în toată această perioadă – mai ales nopţile – dădea inspiraţia peste el ca ursu-n zmeuriş. Destinatara se numea Chatleen Howard şi sărmana fată a primit personal mega-epistola, depozitată cu înţelepciune într-o valiză verde de lemn, când s-a liberat Brian. Nu mă-ntrebaţi dacă a citit movila de pagini...*

◆ *Cu prilejul Crăciunului anului 2000, americanul întreg la minte şi pe nume John Reaves a trimis nu mai puţin de... 62128 de felicitări! Nu vă speriaţi, toate erau deja scrise şi timbrate de către firma producătoare, John doar le-a cumpărat, le-a scris adresa, le-a semnat şi le-a pus cu evlavie în peste 400 de cutii poştale din Los Angeles, San Francisco şi alte oraşe californiene. Treaba i-a luat vreo două săptămâni. Vă întrebaţi, cu legitimă uimire, de unde atâţia prieteni? Ei bine, cele 62.128 de persoane fuseseră clienţi şi cliente ale magazinelor sale din Los Angeles, unde fiecare cumpărător fidel completează un fel de fişă personală, pentru a beneficia de reduceri.*

◆ *Fraţii Emily şi Franz Craig, din Anglia, se situează la polul opus, da' nu oricum. Timp de 38 de ani, ei şi-au trimis reciproc şi succesiv aceeaşi felicitare de Crăciun (retimbrată, se-nţelege). Nu că ar fi fost săraci lipiţi, însă simţul umorului are cele mai năzbâtioase forme de manifestare. V-am dat o idee, nu?* (P.I.)

PRELUDIUL CRIMEI

A fost una din cele mai sângeroase şi absurde crime. În dimineaţa zilei de 20 aprilie 1999, doi elevi, Eric Harris şi Dylan Klebold, s-au dus la şcoală ca de obicei, ba chiar au ajuns la ora 6.15 pentru partida de bowling a zilei, a urmat ora de producţie video, apoi... au intrat în biblioteca şcolii şi prin clase, pentru a ucide cu sânge rece tot ce întâlneau în cale. În două ore erau ei înşişi morţi – se încheia una din cele mai cumplite tragedii care lovise vreodată America. Dar începutul? Îngrozită, lumea avea să descopere că timp de trei ani cei doi prieteni se înrăiseră şi se antrenaseră... pe Internet! AOL – America Online, unul din giganţii Internetului – a şters la un moment dat jurnalul de pe site-ul Web al lui Eric Harris, dar chiar şi presa a reuşit să afle câteva din lucrurile care figurau acolo. Pe lângă mărturia sa privind ura crescândă pentru toţi cei din jur, indiferent de vârstă, pe lângă afundarea pas cu pas în lumea întunecată a violenţei Cyberspace-ului, mulţi au aflat cu groază despre existenţa pe Internet a... unui manual de confecţionat arme şi explozibili! Drumul spre tragedie era deschis! Reprezentanţi tipici ai „visului american", cei doi aveau case şi familii reuşite – tatăl lui Eric era un multi-decorat pilot, Dylan conducea un BMW, una din cele opt maşini ale familiei –, nu erau supuşi la vreun regim aparte nici acasă, nici la şcoală... Dar ceea ce a dezvăluit jurnalul personal al lui Eric, găsit pe Internet, a fost zguduitor pentru toată lumea. Cei doi trăiau aproape fără încetare în lumea Web-ului. Singura lor pasiune erau jocurile violente, care se încheiau cu moartea tuturor participanţilor, ei jucând rolul celor care îi executau pe toţi. Şi cu cât se vedeau mai multe corpuri zburând prin aer, sfâşiate de bombe şi gloanţe, cu atât era mai bine! În trei ani, în sufletele şi minţile lor de copii s-a adunat atât de multă ură şi atât de mare a fost efortul de a o ascunde de ceilalţi, încât atunci când au considerat că sosise momentul descătuşării, au făcut în jur ravagii. Devenisera admiratori ai nazismului, Ku-Klux-Klanului, ai lui Charles Manson, ai filmelor cu mari actori ucigând în dreapta şi stânga... au dus totul la perfecţiune. Trei ani s-au pregătit pentru „Ziua C", eu C de la Crimă. Încă din ziua când, trebuind să descrie într-o compunere ce obiect neînsufleţit ar fi vrut să fie, Eric s-a descris pe sine ca fiind un cartuş de mitralieră. Care până la urmă a explodat! *(M.D.)*

După şase luni *petrecute în misiune în Marea Oman, Rick Petrie, un reprezentant al marinei canadiene şi-a făcut apariţia în portul Halifax, pus pe fapte mari: pe vasul de război cu care se întorcea acasă împreună cu ceilalţi 233 de colegi ai săi a arborat o banderolă lungă de cinci metri, pe care formulase o cerere în căsătorie – „Sharmon Ferguson, vrei să fii soţia mea?" În portul canadian, era organizată o întreagă ceremonie de primire a echipajului, la care a participat şi ministrul canadian al apărării. Protocolul întâmpinării – organizat după un scenariu pus la punct în cele mai mici detalii – a pălit însă în faţa acelui DA rostit de Sharmon. Cuplul avea deja un copil care se născuse cu şase săptămâni înainte ca Rick să plece în misiune.* (A.P.)

Jurgen Olschewski, un sexagenar berlinez, a primit – din partea proprietarului locuinţei în care îşi ducea viaţa, o societate imobiliară publică – un aviz de evacuare pe motiv că foarte mulţi vecini s-au plâns de zgomotul insuportabil provocat de bătrân atunci când... râdea. Şi râdea adesea, de unul singur, chiar şi când se uita la televizor, la emisiunile lui preferate. Reclamatul a... râs de o asemenea prostie, dar a fost nevoit până la urmă să-şi găsească o altă locuinţă.

A murit de prea multă fericire în faţa altarului

Din momentul în care l-a întâlnit pe Frederick Nordstrem, Mary Beaument, o americancă în vârstă de 67 de ani, s-a simţit din nou tânără, frumoasă, fericită, un sentiment pe care nu-l mai încercase de mulţi ani. Erau făcuţi unul pentru celălalt. Cei doi n-au mai stat pe gânduri. Au făcut pregătirile de nuntă şi în foarte scurt timp s-au regăsit în faţa altarului. În momentul în care preotul se pregătea să oficieze căsătoria, mireasa, aflată în culmea fericirii, s-a albit dintr-o dată la faţă. Apoi a început să respire din ce în ce mai greu şi în cele din urmă s-a prăbuşit lângă alesul inimii ei. Din cauza emoţiei foarte puternice, femeia a făcut un stop cardiac care i-a fost fatal. Un eveniment dramatic care i-a umplut de lacrimi pe cei din jur şi care i-a frânt inima logodnicului pentru totdeauna. Pastorul care urma să le unească destinele a fost nevoit să-şi convertească slujba de căsătorie într-una de înmormântare. *(D.M.)*

O „fantomă" caută adăpost...

Doamna Geena Flurts este o scoţiancă de 49 de ani care nu şi-a pierdut minţile, deşi multe persoane în locul ei s-ar fi refugiat, temporar sau definitiv, pe la vreo clinică de recuperare, numărând frunzele moarte de pe alei şi încercând să le agaţe la loc pe crengi. Dna Flurts a fost salvată la timp, fiind în acest sens o norocoasă cum altele nu-s.

Acum doi ani, Martin, soţul ei, pierduse la tradiţionala partidă de poker de vineri seară o sumă mare de bani. Habar n-avea cum să-i explice asta Geenei, care de ani de zile ştia de la el că pleacă la bridge şi nu joacă pe bani. Când s-a întors acasă, s-a cherchelit atât de zdravăn, încât s-a împiedicat pe scara interioară a casei, s-a prăvălit ca un butoi cu doage de stejar şi s-a lovit mortal la cap... În două zile, dus a fost pe lumea cealaltă. Geena, până atunci casnică, a fost nevoită să-şi ia serviciu şi, în consecinţă, lipsea câteva ore bune de acasă. Până aici, nimic deosebit faţă de Sandra Brown...

...Dar într-o noapte, femeia aude din podul casei nişte zgomote ciudate. Se duce tiptil la bucătărie, ia un cuţit sănătos, şi urcă în vârful picioarelor spre locul cu pricina. Nimic! „Mi s-o fi părut!", şi-a zis ea şi s-a liniştit. Numai că fenomenul a început să se petreacă aproape noapte de noapte. Şi totuşi, niciodată nu găsea nici un indiciu, nimic care să-i atragă atenţia... A început să aibă insomnii, să ia calmante. Ba, la un moment dat, a chemat o prietenă să stea noaptea acolo, poate s-or dumiri împreună ce se petrece în pod. Zgomotele suspecte s-au repetat şi le-a auzit şi „martora". În cele din urmă, după vreo trei săptămâni de groază, a „înţeles" de la cineva că s-ar putea să bântuie prin pod spiritul sau fantoma răposarului ei soţ. În Scoţia (dar nu numai), lucruri d-astea sunt plauzibile. Astfel, Geena a ajuns să se ducă la un medium şi să-l roage să „comunice" cu Martin, s-o lase în pace, dacă, de acolo de sus, încă o mai iubeşte. Culmea, într-o foarte scurtă perioadă după consultarea mediumului, zgomotele au încetat. Martin se îndurase de ea.

Dar deznodământul acestei păţanii n-a fost chiar unul aşa de simplu şi de paranormal. Căci Geena s-a trezit cu o scrisoare primită de la un penitenciar de lângă Glasgow, de la un deţinut pe nume James (în fotografie). Acesta îi relata cu nonşalanţă că, după ce evadase, stătuse ascuns la ea în pod şi din când în când mai pleca noaptea pentru a face rost de-ale gurii, că prin frigiderul ei cam bătea vântul, nemaiavând pentru cine să gătească. Şi într-o astfel de noapte de „evadare" din casa ei, o patrulă a poliţiei l-a oprit întâmplător şi l-a confiscat pentru a-l caza din nou la mititica. Fiind un gentleman de felul lui (chiar şi costumat în zeghe), nu spusese un cuvânt despre locul unde se ascunsese aproape o lună. Fericită, Geena i-a scris o misivă de mulţumire că a lămurit-o, dar în sufletul ei persistă regretul că nu fusese, totuşi, fantoma sau spiritul lui Martin. Scrisoarea însă i-a dat de furcă, întrucât poliţia a aflat de scrisoare şi a bănuit-o de tăinuire a unui evadat. Însă foarte repede şi-au dat seama, pe baza mărturiilor „chiriaşului" şi a vecinei respective, că doamna Geena Flurts nu se încurcase cu evadatul. Cine ştie, poate când James va deveni iarăşi liber, îi va face o vizită de curtoazie acelei văduve neconsolate. *(P.I.)*

Cel mai inteligent FURT DE BIJUTERII

Domnul Max Froment este un american onorabil, care în timpul liber se plimbă cu barca, împreună cu soţia sa Clara (în fotografie), în preajma Golfului San Francisco. Afacerea soţilor Froment constă din confecţionarea şi vânzarea de bijuterii. Deşi sunt cititori înfocaţi de romane poliţiste, celor doi nu le-a trecut niciodată prin minte că li se va întâmpla chiar lor un bucluc atât de elegant şi inteligent. Într-o seară a verii trecute, dl. Froment primeşte un telefon de la un comisar de poliţie, care se recomandă Steve Gillbert. Omul legii îi povesteşte pe larg cum, de câteva luni, este pe urmele unei bande de hoţi de bijuterii. Şi, cu o zi mai devreme, a primit un pont de la un informator, conform căruia micul său magazin de bijuterii va fi călcat de aceeaşi borfaşi. Comisarul Gillbert îl sfătuieşte pe bijutier să nu opună rezistenţă, întrucât zona va fi păzită şi hoţomanii vor fi prinşi în flagrant delict. Domnul Froment îi mulţumeşte, închide liniştit telefonul şi-i relatează nevestei aceeaşi poveste...

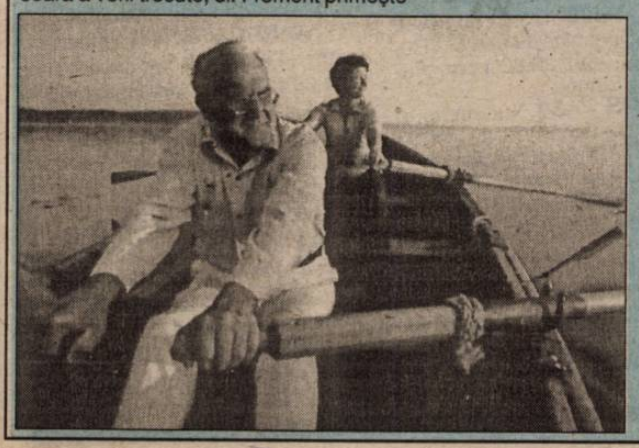

A doua zi, pe la prânz, în prăvălia plină cu valori din metale preţioase şi bani îşi fac apariţia doi cumpărători ciudaţi. La un moment dat, sub ameninţarea armelor, cei doi îi imobilizează pe soţii Froment şi pe cele două ajutoare ale lor, care lucrau într-un laborator învecinat. Băieţii sunt puşi pe fapte mari; după ce smulg telefonul din priză şi deconectează alarma ascunsă sub tejghea, încep să recolteze fără grabă tot ce strălucea: inele, brăţări, ceasuri cu montură din aur, coliere. Nu uită numerarul de prin sertare. Întreaga pradă valora peste trei milioane de dolari. Dar, culmea! Patronii sunt liniştiţi şi aşteaptă intervenţia promptă a poliţiei...

Cu „plinul" făcut, necunoscuţii (care nici măcar nu se mascaseră) îşi încalecă motocicletele şi se pierd fulgerător pe străzile din San Francisco. Soţii Froment se privesc ca şi cum atunci s-ar fi văzut prima oară. Sprâncenele lor sunt mult ridicate, căci nimeni nu le vine în ajutor... Abia peste o jumătate de oră au aflat că nu există nici un comisar Gillbert şi că totul fusese un şiretlic foarte abil al hoţomanilor.

Inteligenţii borfaşi au fost prinşi câteva luni mai târziu, pe când încercau să valorifice o parte din comoara „agonisită". De atunci, nevoia de relaxare a soţilor Froment a crescut galopant. Stivele de romane poliţiste citite pe nerăsuflate nu le folosiseră la nimic. Credulitatea devine uneori un viciu foarte păgubos, nu-i aşa? *(P.I.)*

După 60 de ani *de la dispariţie, epava unui avion american de recunoaştere militară a fost găsită în jungla din Panama. În carlinga avionului s-au descoperit rămăşiţe din trupurile celor din echipajul de-atunci, aflat în misiune: oase şi dinţi. Resturile avionului fuseseră localizate încă din 1999 de localnici, numai că descoperirea a fost păstrată în cel mai mare secret până de curând. Aparatul, un Observatory-47 cu trei aviatori la bord, dispăruse pe 8 iunie 1941, în cursul unei misiuni de recunoaştere, desfăşurate pe timpul nopţii, deasupra unei baze strategice a Statelor Unite în America Centrală. Avionul a fost descoperit în regiunea Anton Valley, regiune în care există doar câteva şosele.* (A.P.)

Compania suedeză Moon Shop *a anunţat că a pregătit o surpriză de proporţii medaliaţilor suedezi la Jocurile Olimpice de la Salt Lake City: câte un cadou constând în terenuri... pe Lună. Nu vor fi singurii proprietari de acest gen, de vreme ce mai există deja sute de alte persoane care şi-au cumpărat terenuri pe Lună. De altfel, Moon Shop este o companie înfiinţată de omul de afaceri american Dennis Hope care s-a lansat în comerţul cu teren pe Lună de mai bine de 20 de ani, bazându-se pe tratatul asupra spaţiului cosmic din 1967 care interzice oricărui guvern să revendice parţial sau total astrul nopţii. În schimb, tratatul nu menţionează interdicţia în ceea ce priveşte eventuala proprietate privată în spaţiu, aşa că în 1980 Dennis Hope a informat Naţiunile Unite, Statele Unite şi URSS de intenţia sa de a comercializa terenuri de pe Lună sau de pe oricare altă planetă, exclusă fiind, evident, doar Terra. Nu a întâmpinat greutăţi, aşa că antreprenorul şi-a lansat oferta. Se spune că în 2001 compania sa ar fi realizat o cifră de afaceri de 4 milioane de dolari. În Suedia un acru de teren pe Lună (0,4 hectare) se vinde cu 330 de coroane suedeze (36 de euro).* (A.P.)

Săptămâna 5 - 11 APRILIE

1

VINERI 7.00 Jurnalul de dimineaţă **7.30** Strict necesar **9.00** Film: „Ultima noapte de dragoste" (r) **11.00** TVR Craiova **13.00** Tenis: România – Austria **17.00** Poveste de dragoste **17.45** Serial: „Pasiuni" **18.35** Careul de aur **20.00** Jurnal **20.50** Ploaia de stele **22.20** Ştirile de sâmbăta asta **22.50** Serial: „Amy" **0.00** Film: „Fratele" (coprod., 2000).

SÂMBĂTĂ 7.00 Ceasul deşteptător **8.00** Desene animate **8.50** Garajul lui Ziggy **10.20** Serial: „Necazuri de puştoaică" **13.00** Tenis: România – Austria **15.00** Ora G **16.00** Teleenciclopedia **17.00** Fotbal: Dinamo Bucureşti – Farul Constanţa **19.00** Muzica e viaţa mea! **20.00** Jurnal **20.35** Surprize, surprize **23.20** Serial: „Titanii" **0.10** Film: „Evadarea" (SUA, 1999). Cu: Kate Winslet, Harvey Keitel.

DUMINICĂ 7.00 Universul credinţei **9.15** Desene animate **9.45** Grădiniţa de duminică **10.30** Viaţa satului **13.00** Tenia: România – Austria **17.30** Bravo, bravissimo! **19.00** Deştept şi bogat **20.00** Jurnal **20.40** Fotbal: Rapid Bucureşti – Astra Ploieşti **22.55** Primăvara ta!

LUNI 7.30 Strict necesar **10.00** Surprize, surprize (r) **14.30** Istorie polemică **15.00** Pro Patria **16.00** Kronika **18.30** Gala Premiilor UNITER (I) **20.00** Jurnal **20.35** Gala Premiilor UNITER (II) **23.00** Faţă-n faţă **0.15** 51% Europa **1.00** Marele jazz.

MARŢI 7.30 Strict necesar **11.00** TVR Timişoara **14.30** Puncte cardinale **16.00** Kronika **17.45** Serial: „Pasiuni" **18.35** Careul de aur **20.00** Jurnal **20.50** Film: „Concurs la Dixie Bar" (SUA, 1979). Cu: Don Johnson **22.50** Frontal **0.05** Lumea dansului **3.40** Film: „Bucătărie americană" (Franţa, 1998).

MIERCURI 7.30 Strict necesar **10.55** TVR Cluj **15.00** Bucuriile muzicii **16.00** Panorama **17.00** Medicina pentru toţi **17.45** Serial: „Pasiuni" **18.35** Careul de aur **20.00** Jurnal **20.45** Teatrul Naţional TV prezintă: „O noapte furtunoasă" de I.L. Caragiale (partea I) **22.10** Cu ochii' 4 **22.45** Recurs la morală.

JOI 7.30 Strict necesar **11.00** TVR Iaşi **15.15** Eveniment **16.00** Convieţuiri **16.30** Panorama **17.45** Serial: „Pasiuni" **18.35** Careul de aur **20.00** Jurnal **20.50** Film: „Sub semnul poruncii" (Italia, 1977) **22.55** Euroatlantica **3.45** Film: „Biroul morţii" (SUA, 1997).

KATE WINSLET
ROMÂNIA 1, sâmbătă, 0.10

acasa

VINERI 7.00 – 12.45 Reluări **13.40** Serial: „Micuţele doamne" **15.00** Serial: „Dreptul la viaţă" **16.00** Serial: „Fiorella" **17.30** Serial: „Amor de cătel" **18.30** Serial: „Maria Belen" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" **22.00** Serial: „Salome" **22.55** Serial: „Dragoste şi putere".

SÂMBĂTĂ 7.30 Serial: „Cavalerii din Tir Na Nog" **9.30** Serial: „Îngeraşul" **13.40** Serial: „Micuţele doamne" **16.00** Serial: „Femei înşelate" (ultimul ep.) **17.30** Serial: „Amor de cătel" **18.30** Serial: „Nord şi Sud" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Intrusa" **22.30** Serial: „Mariu" **23.20** Serial: „Jake şi Grăsanul".

DUMINICĂ 9.00 Serial: „Cavalerii din Tir Na Nog" **9.30** Serial: „Îngeraşul" **14.45** Serial: „Al zecelea regat" (ep.1) **16.30** Petrecerea **17.30** Serial: „Amor de cătel" **18.30** Serial: „Eco Moda" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Intrusa" **22.30** Serial: „Mariu" **23.50** Serial: „Sânge din sângele meu".

LUNI 7.00 – 13.40 Reluări **15.00** Serial: „Dreptul la viaţă" **16.00** Serial: „Fiorella" **17.30** Serial: „Taina din adâncuri" (ep.1) **18.30** Serial: „Maria Belen" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Salome" **22.55** Serial: „Dragoste şi putere" **1.30** Serial: „Sânge din sângele meu".

MARŢI 7.00 – 12.45 Reluări **13.40** Serial: „Micuţele doamne" **15.00** Serial: „Dreptul la viaţă" **16.00** Serial: „Fiorella" **17.30** Serial: „Taina din adâncuri" **18.30** Serial: „Maria Belen" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Salome" **22.55** Serial: „Dragoste şi putere" **1.30** Serial: „Sânge din sângele meu".

MIERCURI 7.00 – 12.45 Reluări **13.40** Serial: „Micuţele doamne" **15.00** Serial: „Dreptul la viaţă" **16.00** Serial: „Fiorella" **17.30** Serial: „Taina din adâncuri" **18.30** Serial: „Maria Belen" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** „Vei fi a mea, Paloma!" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Salome" **22.55** Serial: „Dragoste şi putere" **1.30** Serial: „Sânge din sângele meu".

JOI 7.00 – 12.45 Reluări **13.40** Serial: „Micuţele doamne" **15.00** Serial: „Dreptul la viaţă" **16.00** Serial: „Fiorella" **17.30** Serial: „Taina din adâncuri" **18.30** Serial: „Maria Belen" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Salome" **22.55** Serial: „Dragoste şi putere" **1.30** Serial: „Sânge din sângele meu".

MEL GIBSON

JENNIFER ANISTON

BEN AFFLECK

PRO TV

VINERI 8.00 Ştirile PRO TV **11.30** Serial: „Familia Bundy" (r) **12.00** Serial: „Total Recall" (ultimele ep.) **14.00** Film: „Toamna bobocilor" (r) **16.00** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Râdeţi cu oameni ca noi! **21.30** Film: „Indiana Jones şi templul blestemat" (SUA, 1984). Cu: Harrison Ford **0.15** Film: „Apartamentul lui Joe" (SUA, 1996) **1.45** Film: „Asistenta".

SÂMBĂTĂ 7.30 Desene animate **10.00** Serial: „Gaşca din Malibu" **11.00** Magazin Liga Campionilor **12.00** Serial: Răzbunare fără limite **13.00** Serial: „Dădaca la 6 ani" **13.30** Serial: „Prietenii tăi" **14.00** Serial: „Buffy, spaima vampirilor" **15.00** Live Music Maker **15.30** Bucătăria lui Radu **16.00** Fotbal: Oţelul – Steaua **18.00** Lanţul slăbiciunilor **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Din junglă în junglă" (SUA, 1997) **22.00** Serial: „Ally McBeal" **23.30** Serial: „Totul despre sex" **0.00** Film: „Menajeria de sticlă" (SUA, 1987). Cu: John Malkovich.

DUMINICĂ 7.00 Desene animate **10.30** Serial: „Gaşca din Malibu" **11.00** Parte de carte **12.00** Profeţii despre trecut **15.00** Fotbal: Petrolul – Naţional **17.30** Zâmbete într-o pastilă **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Vacanţa Mare **21.00** Film: „Răscumpărarea" (SUA, 1996). Cu: Mel Gibson **23.15** Procesul etapei.

LUNI 8.00 Ştirile ProTv **14.00** Film: „Răscumpărarea" (r) **16.00** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.45** Teo **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Urmărire generală **21.30** Ca$$a Loco **22.30** Serial: „Familia Bundy" **23.00** Sub semnul întrebării **1.00** Serial: „La limita imposibilului" **2.30** Film: „Lumea lui Prince" (SUA, 1987). Cu: Prince.

MARŢI 8.00 Ştirile ProTv **11.30** Serial: „Familia Bundy" (r) **16.00** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.45** Teo **19.00** Ştirile PRO TV **19.45** Film: „Teroare în serie" (SUA, 1988). Cu: Chuck Norris **21.30** UEFA Champions League **23.45** Gândeşte liber **1.45** Film: „Patru neghiobi şi un cal" (SUA, 1986).

MIERCURI 8.00 Ştirile ProTv **9.00-14.00** Reluări **16.00** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.45** Teo **19.00** Ştirile PRO TV **19.45** Film: „Şoimi de noapte" (SUA, 1981). Cu: Sylvester Stallone **21.30** UEFA Champions League **1.00** Charlie Chaplin.

JOI 8.00 Ştirile ProTv **9.00-14.00** Reluări **16.00** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.45** Teo **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Căsătorie cu repetiţie" (România, 1985) **22.30** Serial: „Familia Bundy" **23.00** Provest **0.00** Serial: „La limita imposibilului" **1.00** Film: „Punct şi de la capăt" (SUA, 1999).

prima

VINERI 8.00 Zid **13.00** Tibanu' pescuieşte şi vânează **14.30** Documentar **15.30** Serial: „Viper" **16.30** Serial: „Luna sălbatică" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **20.00** Vrei să fii miliardar? **21.00** Copiii spun lucruri trăsnite **22.00** Film: „Partenerul ideal" (SUA, 1997). Cu: Jennifer Aniston.

SÂMBĂTĂ 8.00 Desene animate **10.00** Să fii sănătos! **11.00** Sport Magazin **14.00** Motor **15.00** wwwprimatv **15.30** Serial: „Viper" **16.30** Serial: „Luna sălbatică" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **20.00** Vrei să fii miliardar? **21.00** Banc Show **1.00** Film erotic.

DUMINICĂ 7.00 Tradiţiile românilor **8.00** Desene animate **10.30** HIT 40 – top muzical **12.30** Special **14.00** Serial: „Viper" **18.00** Focus **20.00** Vrei să fii miliardar? **21.00** Obiectiv **22.00** Film: „Glasul inimii" (SUA, 1990).

LUNI 8.00 Zid **15.30** Serial: „Viper" **16.30** Serial: „Luna sălbatică" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **20.00** Vrei să fii miliardar? **21.00** Film: „Vânătoarea în oraş" (SUA, 1990) **23.00** Focus Plus.

MARŢI 8.00 Zid **15.30** Serial: „Viper" **16.30** Serial: „Luna sălbatică" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **20.00** Film: „Artista, dolarii şi ardelenii" (România, 1979) **22.00** Serial: „Providence" **23.00** Focus Plus.

MIERCURI 8.00 Zid **15.30** Serial: „Viper" **16.30** Serial: „Luna sălbatică" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **20.00** Cronica cârcotaşilor **21.00** Film: „Supraveghetorii" (SUA, 1994). Cu: Tom Berenger **23.00** Focus Plus.

JOI 8.00 Zid **15.30** Serial: „Viper" **16.30** Serial: „Luna sălbatică" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **20.00** Reuniunea de clasă **22.00** În faţa presei – talk-show **23.00** Focus Plus.

2 TVR

VINERI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte **8.50** Serial: „Fete vesele" **10.35** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **12.25** Transilvania insolit (r) **14.00** Desene animate **15.15** Televiziunea, dragostea mea! **17.00** Primul pas **19.05** Serial: „În mijlocul furtunii" **20.30** Lumea rugby-ului **21.00** Serial: „Zona crepusculară" **21.30** Telejurnal **22.00** D'ale lu' Mitică **23.00** Film: „Când mergi până la capăt" (SUA, 1997). Cu: Ben Affleck **0.40** Remix.

SÂMBĂTĂ 8.50 Camera de gardă (r) **10.10** Desene animate **11.00** Lumea lui Chiţ-Chiţ **11.45** Serial: „Flipper şii Lopaka" **12.10** Serial: „Piatra magică" **13.10** Arca lui Noe **14.10** Planeta singuratică **15.05** Serial: „Un bărbat de succes" **15.35** Bărbaţi, la cratiţă! **16.40** Serial: „Andromeda" **17.25** Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" **18.40** Rugby: Ţara Galilor – Scoţia **20.30** Film: „Angelo, îngerul păzitor" (Italia, 2001, partea I) **22.10** Serial: „Ce nemaipomenit!" **22.40** Serial: „În plină acţiune" **23.30** Despre viaţă şi sex! **0.15** Bon Jovi.

DUMINICĂ 8.30 Tradiţii **9.30** Ferma **10.30** Cronici votive **11.00** Prietenii lui Piticot **11.45** Serial: „Flipper şi Lopaka" **12.10** Serial: „Piatra magică" **12.45** Serial: „Wishbone: Adulmecând mănuşa" **14.05** Splendorile naturii **15.05** Serial: „Un bărbat de succes" **15.30** Documentar **16.20** Serial: „Andromeda" **17.00** Rugby: Italia – Anglia **18.45** Serial: „Familia şi legea" **19.30** Scurte povestiri cinematografice **20.00** Film: „O maimuţă grozavă" (SUA, 2000) **21.35** Serial: „Ce nemaipomenit!" **22.05** Minutul 91.

LUNI 8.00 Serial: „Fete vesele" **8.30** Cafeaua de dimineaţă **10.35** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **12.30** Serial: „Avocaţi şi asociaţi" **14.00** Desene animate **15.15** Toţi, împreună **17.00** Destine **17.25** Răscruci **19.05** Serial: „În mijlocul furtunii" **20.00** Palete **20.30** Serial: „Zona crepusculară" **21.00** Reforma la bani mărunţi **21.30** Telejurnal **22.00** Puls 2002 **22.30** Teatrul Naţional TV prezintă: „Doctor fără voie" de J.B.P. Moliere.

MARŢI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte **8.50** Serial: „Fete vesele" **10.15** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **14.00** Desene animate **15.15** Toţi, împreună **16.00** Tribuna partidelor parlamentare **17.30** E dreptul, tăul **18.30** Desene animate **19.05** Serial: „În mijlocul furtunii" **20.00** Ventura, zis şi Lino **21.05** Serial: „Zona crepusculară" **21.30** Telejurnal **22.00** Film: „Cucerirea Angliei" (coprod.).

MIERCURI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte **8.50** Serial: „Fete vesele" **10.35** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **14.00** Desene animate **15.15** Toţi, împreună **17.30** Mit de istorie **19.05** Serial: „În mijlocul furtunii" **20.00** Documentar **21.00** Serial: „Zona crepusculară" **21.30** Telejurnal **22.00** Film: „Vară capricioasă" (Cehia, 1967) **23.15** Clepsidra cu imagini.

JOI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte **8.50** Serial: „Fete vesele" **10.35** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **14.00** Desene animate **15.15** Toţi, împreună **16.30** Transilvania insolit **17.30** Afaceri la cheie **19.05** Serial: „În mijlocul furtunii" **20.00** Cauza şi defectul **21.00** Serial: „Zona crepusculară" **21.30** Telejurnal **22.00** Documentar **22.50** Film: „Aproape de suflet" (Norvegia, 2000).

MICHAEL CAINE
ANTENA 1, sâmbătă, 17.00

antena 1

VINERI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Te voi iubi mereu" **13.15** Serial: „MacGyver" **16.00** Serial: „Ispita" **17.20** Serial: „Soledad" **19.00** Observator **20.00** Paparazzi **22.00** Film: „Martorul" (SUA, 1985). Cu: Harrison Ford **0.00** Film: „Jocuri mortale" (SUA, 2000) **2.30** Serial: „Zile din viaţa noastră".

SÂMBĂTĂ 8.00 Film: „Muzica inimii mele" (SUA, 1940) **10.00** Casa de piatră **11.30** Medicul de gardă **12.30** Serial: „Calea misterelor" **13.30** Box **16.00** Serial: „Misiune imposibilă" **17.00** Film: „Joc murdar" (SUA, 1969). Cu: Michael Caine **19.00** Observator **20.00** Strada Divertis Nr.1 **21.00** Film: „Teroare în Boston" (SUA, 1994). Cu: Jeff Bridges **23.00** Fotbal din Primera Division.

DUMINICĂ 10.00 Desene animate **11.00** Box **15.30** Film: „Bunul, răul şi urâtul" (coprod., 1967). Cu: Clint Eastwood **18.30** 7 zile **19.00** Observator **19.30** Academia vedetelor **22.00** Film: „Sărutul lui Iuda" (SUA, 1998). Cu: Emma Thompson **2.30** Serial: „Zile din viaţa noastră".

LUNI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **9.00** Serial: „te voi iubi mereu" **11.00** Film: „Liceul Sunset Park" (SUA, 1996) **13.15** Serial: „MacGyver" **16.00** Serial: „Ispita" **17.20** Serial: „Soledad" **19.00** Observator **20.00** Film: „48 de ore" (SUA, 1982). Cu: Nick Nolte, Eddie Murphy, Annette O'Toole **22.30** Marius Tucă Show **2.30** Serial: „Zile din viaţa noastră".

MARŢI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Te voi iubi mereu" **13.15** Serial: „MacGyver" **16.00** Serial: „Ispita" **17.20** Serial: „Soledad" **19.00** Observator **20.00** Din dragoste **22.30** Marius Tucă Show **23.30** Film: „În numele muzicii" (SUA, 1992) **2.30** Serial: „Zile din viaţa noastră".

MIERCURI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Te voi iubi mereu" **13.15** Serial: „MacGyver" (ultimul ep.) **16.00** Serial: „Ispita" **17.20** Serial: „Soledad" **19.00** Observator **20.00** Gong Show **22.30** Marius Tucă Show **23.30** Film: „Capcanele adolescenţei" (SUA, 1988). Cu: Luke Perry **2.30** Serial: „Zile din viaţa noastră".

JOI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Te voi iubi mereu" **13.15** Serial: „Detectivii Hart" **16.00** Serial: „Ispita" **17.20** Serial: „Soledad" **19.00** Observator **20.00** Vecinii **22.30** Marius Tucă Show **23.30** Film: „O petrecere pe cinste" (Canada, 1992) **2.30** Serial: „Zile din viaţa noastră".

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

tele 7 abc

VINERI 7.35-16.15 Reluări **17.00** Documentar **17.30** Serial: „Apel: Crima" **18.30** Telejurnal **20.30** Film: „Siberiada" (URSS, 1978, partea I) **23.45** Videoclipuri.

SÂMBĂTĂ 7.35-14.00 Reluări **16.00** Club abc **17.00** Documentar **17.30** Serial: „Apel: Crima" **18.30** Telejurnal **19.30** Concert **20.30** Film: „Siberiada" (partea a II-a) **0.40** Videoclipuri.

DUMINICĂ 7.35-14.00 Reluări **16.00** Cântece populare **17.00** Documentar **17.30** Serial: „Apel: Crima" **18.30** Telejurnal **19.30** Concert **20.30** Film: „Duminica la ora 6" (România, 1969) **22.30** Loto. Patriul Trio Bingo.

LUNI 7.50 Videoclipuri **12.00** Documentar (r) **14.00** Film (r) **17.00** Documentar **17.30** Serial: „Apel: Crima" **18.30** Telejurnal **20.30** Film: „Bădăranii" (România, 1960) **23.45** Videoclipuri.

MARŢI 7.50 Videoclipuri **12.00** Documentar (r) **14.00** Film (r) **17.00** Documentar **17.30** Serial: „Apel: Crima" **18.30** Telejurnal **20.30** Film: „Liliacul înfloreşte a doua oară" (România, 1988) **23.45** Videoclipuri.

MIERCURI 7.50 Videoclipuri **12.00** Documentar (r) **14.00** Film (r) **17.00** Documentar **17.30** Serial: „Apel: Crima" **18.30** Telejurnal **20.30** Film: „Septembrie" (Romania, 1977) **23.45** Videoclipuri.

JOI 7.50 Videoclipuri **12.00** Documentar (r) **14.00** Film (r) **17.00** Documentar **17.30** Serial: „Apel: Crima" **18.30** Telejurnal **20.30** Film: „Misterele Bucureştilor" (România, 1983) **22.20** Loto. Joker. Patriul Trio **23.45** Videoclipuri.

DON JOHNSON

PRINCE

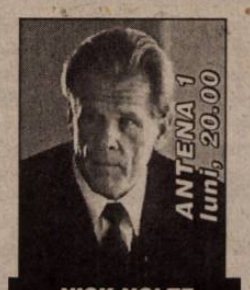

NICK NOLTE

LUKE PERRY

ECOOOOOO-URI DE LA OSCAR

◆ 5739 de profesionişti în arta cinematografiei (producători, regizori, actori, scenarişti etc.) au predat, cu cinci zile înainte de Festivitatea de decernare a premiilor, buletinele de vot pe care le primiseră încă de la sfârşitul lunii februarie. Deschiderea buletinelor a fost realizată, ca în fiecare an, din 1935 încoace, de societatea PricewaterhouseCoopers.

◆ La capătul multor săptămâni de susţinute campanii publicitare care au luat cu asalt publicul, dar şi de lupte nevăzute, intrigi şi sfori trase de studiourile producătoare, fiecare încercând să diminueze şansele contracandidaţilor, rezultatul voturilor este totuşi cel care stabileşte câştigătorii şi, din acel moment, nimic nu mai poate fi schimbat.

◆ Doar două persoane cunosc rezultatele înainte de a fi proclamate în seara ceremoniei, în faţa a milioane de telespectatori din întreaga lume: Greg Garrison şi Rick Rosas, directori la PricewaterhouseCoopers.

◆ În ciuda temei privind securitatea personală, indusă americanilor de atentatul din 11 septembrie, aproape toate marile staruri au fost prezente la ceremonie şi au defilat pe tradiţionalul covor roşu, inclusiv Woody Allen, care, în mod obişnuit, se înscria printre marii absenţi de la Gală.

◆ După 40 de ani de exil într-un cartier al Los Angelesului, prestigioasa ceremonie s-a desfăşurat anul acesta la elegantul teatru Kodak, cu o capacitate de 3300 de locuri, construit special pentru a găzdui de-aici încolo Gala premiilor Oscar.

◆ Începând din acest an, fanii cinemaulului au fost nevoiţi să-şi schimbe vechile obiceiuri de a se posta pe trotoare cu o noapte sau câteva ore înainte de începerea ceremoniei, în speranţa de a ocupa un loc pe estrada exterioară. Anul acesta Academia americană de arte şi ştiinţe a hotărât ca locurile la tribuna exterioară Teatrului Kodak să fie rezervate individual din timp.

◆ Din motive de întărire a securităţii, rezervările s-au făcut pe baza completării unui formular în care solicitantul a trebuit să-şi scrie numele, adresa, data de naştere, numărul de pe permisul de conducere, însoţite de o fotografie recentă, tip paşaport. Solicitările s-au putut face şi prin Internet sau e-mail şi, teoretic, în limita locurilor disponibile (în jur de 400); primii interesaţi au fost şi primii serviţi. Numai că fiecare persoană a fost „admisă" în funcţie şi de alte criterii înscrise în normele de securitate impuse de organizatori.

ACTORII DE CULOARE au luat crema

Cea de-a 74-a ediţie a Premiilor Oscar pare să-şi fi propus să pună capăt comentariilor privind discriminările care încă mai funcţionează în... democratica lume a filmului american: actorii sunt mai bine plătiţi decât actriţele, iar premiile au fost decenii la rând atribuite în special actorilor albi şi regizorilor bărbaţi. Anul acesta „crema" a fost oferită după criterii înnoite, astfel încât trei actori de culoare au avut bucuria de a se înfrupta din prăjitura succesului recunoscut la cel mai înalt nivel. Denzel Washington, Halle Berry şi Sidney Poitier.

Până la această ediţie singurul actor de culoare căruia i s-a acordat vreodată un Oscar pentru un rol principal a fost Sidney Poitier, în 1963 pentru „Crinii câmpului". Acum i s-a decernat încă un Oscar onorific. În rest, de-a lungul timpului, doar alţi cinci actori de culoare au mai primit premii, dar pentru roluri secundare: ◆ 1982 – Louis Gossett Jr. („Ofiţerul şi Gentelmanul") ◆ 1989 – Denzel Washington („Glory") ◆ 1990 – Woopi Goldberg („Ghost") ◆ 1996 – Cuba Gooding Jr. („Jerry Maguire") ◆ 2001 – Halle Berry („În umbra urii").

OSCAR, criticat de femei

După părerea unui grup de cineaste femei, mult râvnitele statuete „Oscar" n-au nimic de-a face din punct de vedere anatomic cu imaginea unui bărbat normal. Aşa că asociaţia „The Guerilla Girls" s-a hotărât, cu câteva săptămâni înaintea marii ceremonii, să-i de-a un look nou... bătrânului Oscar, adică o siluetă masculină cu un aer mai puţin orgolios. Gestul lor s-a înscris de fapt într-o mişcare mai amplă de protest faţă de dominaţia bărbaţilor şi a albilor în cetatea hollywoodiană. În comunicatul care a făcut public protestul, reprezentantele asociaţiei spuneau: „Noi am redesenat faimoasa statuetă aurită, ca să corespundă mai mult imaginii bărbaţilor *albi* care o primesc în fiecare an..." În perioada care a precedat Gala, asociaţiile feministe au făcut presiuni pentru a afişa pe imense panouri noile imagini ale statuetei şi au reamintit oamenilor că nici o femeie regizoare nu a primit până acum un Oscar, că 94% dintre premiile pentru scenarii au fost decernate bărbaţilor şi că doar 3% dintre trofeele atribuite actorilor au revenit oamenilor de culoare. *Să fi avut mişcarea lor de protest vreo influenţă asupra alegerii în cele din urmă a actorilor de culoare pentru a fi recompensaţi cu Oscaruri?*

2001 – anul creaţiilor mediocre?

Este un punct de vedere. „Să recunoaştem, 2001 a fost un an mediocru pentru cinema. Nici un film sau actor nu a reuşit să obţină unanimitate, spunea un critic de cinema al presei occidentale cu puţin timp înainte de a fi făcute publice premiile. Anul trecut, „Gladiatorul" şi-a anihilat din start orice concurent, câştigând cinci Oscaruri, printre care cele pentru cel mai bun film şi cel mai bun actor. Filmul n-a avut rival. Anul acesta Oscarul pentru cel mai bun film se dispută între două creaţii total diferite: „O minte strălucită" (bazat pe biografia matematicianului genial John Nash) şi „Seniorul Inelelor" (ecranizarea romanului scris de J.R.R. Tolkien, care imaginează o lume fantastică). „O minte strălucită" pare dezavantajat de polemicile pe care le-a iscat în legătură cu trăsăturile mai puţin lăudabile ale personalităţii unui om de geniu, în timp ce „Seniorul Inelelor" ar rămâne marele favorit, mai ales că are 13 nominalizări. S-ar putea însă să se aleagă doar cu premii pentru efecte tehnice. *Într-adevăr, premiile „de mare valoare" n-au ajuns la „Seniorul Inelelor", dar nici Russell Crowe care a intrat în pielea controversatului matematician nu a fost recompensat de data aceasta pentru felul magistral în care şi-a interpretat rolul.*

DATE STATISTICE

◆ ***Russell Crowe*** *a înregistrat anul acesta cea de-a treia nominalizare la Oscar din cariera sa. Dacă ar fi câştigat şi la această ediţie premiul pentru cel mai bun actor ar fi fost admis în cercul foarte restrâns şi închis al actorilor laureaţi doi ani consecutiv: Luise Rainer, Spencer Tracy, Katharine Hepburn, Jason Robards şi Tom Hanks.*

◆ ***Judi Dench*** *(nominalizată la categoria cea mai bună actriţă într-un rol principal) şi* ***Kate Winslet*** *(nominalizată la categoria cea mai bună actriţă într-un rol secundar) au fost nominalizate pentru acelaşi personaj – Iris Murdoch – pe care ele îl interpretează în diferite etape ale vieţii, în filmul „Iris". Această situaţie s-a mai întâlnit o singură dată cu ocazia filmului „Titanic"; şi atunci Kate Winslet a împărţit acelaşi personaj – Rose – cu Gloria Stuart şi amândouă actriţele au fost nominalizate.*

◆ *Compozitorul* ***John Williams,*** *deja deţinătorul a cinci premii Oscar, deţine recordul la nominalizări – 41, dintre care două în anul acesta pentru muzica originală din „A.I. Artificial Intelligence" şi „Harry Potter". Doar Walt Disney cu 64 de nominalizări şi Alfred Newman cu 45 de nominalizări l-au întrecut până acum.*

◆ *Dacă* ***Dennis Muren,*** *aflat printre nominalizaţii pentru efectele speciale din „A.I. Artificial Intelligence", ar fi câştigat şi anul acesta un Oscar, ar fi devenit cel mai premiat cineast în viaţă, cu nouă premii. Dar, cum nu a obţinut un Oscar şi în 2002, el rămâne la egalitate cu compozitorul Alan Menken care, ca şi el, are aliniate în colecţia proprie opt statuete.*

◆ *După „All That Jazz" (1979),* ***„Moulin Rouge"*** *este prima comedie muzicală nominalizată la Oscar la categoria cel mai bun film. Ultima comedie muzicală premiată cu un Oscar pentru cel mai bun film a fost „Oliver", în 1968.*

◆ *În 1991, printre nominalizaţii la categoria cel mai bun film s-a aflat şi un desen animat:* ***„Frumoasa şi Bestia".***

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

JOHN FORBES NASH, de la matematicianul genial la eroul de film

Plăcutele aduceri aminte legate de lectura într-o berărie pariziană au scopul de a pregăti şi oarecum justifica textul consacrat lui ***John Nash,*** matematician de geniu, a cărui viaţă a fost transpusă pe ecran de către regizorul american Ron Howard cu actorul Russel Crowe în rolul principal.

Filmul în sine este excelent, dar între eroul creat de către scenarist şi personajul real, care se află încă în viaţă, există destul de multe diferenţe. Le-am sesizat, cu prilejul parcurgerii masivului volum de 527 de pagini, pe care *Sylvia Nasar* l-a consacrat lui John Forbes Nash sub titlul *Un cerveau d'exception.* John Nash s-a născut în 1928 la Bluefild, în sudul Statelor Unite, în Virginia. A manifestat încă de tânăr însuşiri intelectuale cu totul remarcabile şi nu dispreţuia nici exerciţiile fizice, ajungând la un corp de atlet. Dar acel dicton antic – o minte sănătoasă într-un corp sănătos – avea să fie infirmat, în cazul său, nu peste mulţi ani. Abia împlinise 18 ani când a început să se ocupe, fără îndrumarea vreunui profesor, de marile probleme ale ştiinţei, de la teorema lui Pierre de Fermat până la teoria cuantelor a lui Planck. În 1948, obţine o bursă care-i îngăduie să urmeze cursurile Universităţii din Princeton unde, printre profesori se afla şi Albert Einstein, laureat încă din 1991 al premiului Nobel. Îşi uimeşte colegii, care-l taxează rapid drept un rival de temut, prin modul în care lucrează, total opus metodelor clasice, ignorând, dacă nu totul, mare parte din ceea ce s-a publicat asupra problemei pe care o abordează. Posedă, în cel mai înalt grad, ceea ce numim inteligenţă intuitivă, în care rolul imaginaţiei este deosebit. De altfel, idolii săi sunt matematicianul francez Henri Poincaré şi filozoful german Friedrich Nietzsche.

De la teoria calculatoarelor, John Nash trece, cu uimitoare uşurinţă, la marile probleme, nerezolvate încă, ale ştiinţei, de la structura Universului la geometria spaţiilor imaginare, după o incursiune în domeniul acelor misterioase numere prime. Marile calităţi de matematician, rapiditatea cu care rezolvă problemele determină guvernul federal să-l coopteze în grupul restrâns al savanţilor care studiază strategiile unui posibil război nuclear şi îi aduc numirea, la numai 30 de ani, ca profesor titular, la una dintre cele mai celebre instituţii americane de învăţământ superior, Massachusetts Institute of Technology. Dar, o dată cu anul 1959, comportamentul lui Nash, privit cu suspiciune de către colegii săi şi datorită înclinărilor homosexuale, devine din ce în ce mai bizar. Nu va putea să scape de o condamnare, ca urmare a unui flagrant delict, regizat de poliţia de moravuri, decât acceptând să se căsătorească, cu toată lipsa de afecţiune faţă de partenera care i se propune. O vreme mintea sa excepţională are încă perioade de funcţionare normală şi rezolvă probleme aparent insolubile, dar, ca în cazul multor bolnavi de schizofrenie, rateurile se înmulţesc. Dar în momentele de luciditate, şi aici este, poate, marea tragedie trăită de Nash, el îşi dă seama că a alunecat în impostură şi hotărăşte să abandoneze matematica.

Starea de sănătate mentală se deteriorează rapid. Afirmă că primeşte mesaje verbale din spaţiu, că este în contact cu extratereştrii, care-l sfătuiesc şi îl vor salva... Este incapabil să mai urmeze un raţionament ştiinţific, dar face profeţii religioase, umple table întregi cu mesaje cifrate care îşi au izvorul în marile texte religioase, şi se ocupă de numerologie, fiecare număr este convertit într-un cuvânt (cifra sa preferată este 23) care este plasat într-un sistem numeric cu baza 26. Bântuie, ca o fantomă bărboasă, vreme de 30 de ani, campusurile universitare de la Princeton, privit, de către foştii colegi sau de studenţi, cu compasiune sau cu dispreţ, el care fusese altădată vedeta acestei faimoase universităţi. Se crede „împăratul Antarcticii", apoi „prinţul Păcii" şi în această ultimă „calitate" îşi atribuie misiunea de a pune capăt războiului rece şi de a salva omenirea. Zeci de scrisori stranii, caligrafiate cu diferite culori, poposesc pe birourile şefilor de state şi ambasadorilor, se adresează ONU, la New York, pentru a cere statutul de refugiat mondial, renunţă la cetăţenia americană şi doreşte să se refugieze în Europa.

Toate aceste manifestări nu puteau să rămână fără consecinţe. Este internat de şapte ori în spitale psihiatrice unde este obligat să se supună unor tratamente oribile cu insulină şi să suporte serii de electroşocuri care-l transformă, în perioada 1960-1970, într-o legumă.

Salvarea se pare că a venit din partea unui grup de studenţi, o generaţie care aflase de calităţile lui excepţionale de odinioară. Aceştia îl roagă să le ţină nişte cursuri în care să explice concepţiile sale asupra teoriei jocurilor, teorie cu aplicaţii de extremă importanţă în economie. Acceptă şi miracolul se produce. Mintea revine, aproape brusc, la starea anterioară, de genialitate. Drumul prin tunelul de întuneric a luat sfârşit, dar drama sa umană rămâne tulburătoare, ciudată, unică.

Îşi reia cercetările la Princeton, îşi ţine cursurile, glumeşte, cu un umor foarte personal, cu tinerii şi în octombrie 1994, la ieşirea de la un seminar, este anunţat că juriul de la Stockholm i-a atribuit premiul Nobel pentru economie, domeniu care a fost introdus în lista celebrelor recompense abia în 1969.

Nu putem încheia fără a aminti comportamentul eroic al soţiei sale, care i-a fost permanent alături, care i-a dăruit un fiu, din nefericire şi el schizofrenic, şi care în film este interpretată de Jennifer Connelly.

Astăzi John Forbes Nash are 74 de ani, continuă să lucreze şi cu inteligenţa sa unică va mai putea realiza, probabil, lucrări senzaţionale.

ALEXANDRU MARINESCU

Hrănirea corectă asigură sănătatea

Din vechime, am moştenit nişte vorbe înţelepte care spun cam aşa: nu trăim ca să mâncăm, ci mâncăm ca să trăim. Tot la fel, se spune că ochii sunt oglinda sufletului. Cât despre lucrarea medicală eficientă, însuşi marele Hipocrat considera că nimeni nu poate practica meseria de medic cum se cuvine, dacă nu cunoaşte şi astrologie. Astfel alăturate, ideile de mai sus pot părea ciudate sau, oricum, insolite. Logica şi necesitatea abordării lor împreună ne sunt însă relevate de Ludmila şi Dumitru BOTEZAT, medici generalişti de formaţie şi practicanţi ai unor terapii complementare, cu numeroase rezultate excelente.

Diagnosticarea prin iris

Corpul omenesc reprezintă un adevărat univers, care se reflectă în el-însuşi, în sensul că întregul se regăseşte în fiecare parte. Lucrul este cunoscut de milenii. Astfel au putut lua naştere tehnici precum reflexoterapia, presopunctura şi acupunctura, pornindu-se de la ideea că fiecare organ îşi are reprezentarea pe tălpi, pe palme, pe coloana vertebrală, pe limbă, pe ureche etc. Şi irisul prezintă respectiva particularitate, iar studierea lui cu atenţie, cunoscând repartizarea radială a zonelor corpului şi a organelor, duce la diagnosticarea cu precizie a bolilor actuale, dar şi la precizarea antecedentelor şi a predispoziţiei patogene a individului. Există mai multe moduri de interpretare a imaginii irisului, care se împarte în sectoare radiale – de la 12 la 60, în funcţie de terapeut, ceea ce nu afectează deloc rezultatele investigaţiei. Nu apar toate organele pe fiecare iris, ci aceştia se completează reciproc. De asemenea, culoarea ochilor nu este relevantă în iridodiagnosticare, ci petele sau lacunele care modifică desenul normal. În schimb, culoarea influenţează tratamentul: persoanele cu ochii albaştri sau verzi (culori deschise) sunt mai receptive la medicamente deci doza necesară lor este mai mică decât cea pentru persoanele cu ochii negri sau căprui. Tehnica nu-l afectează sub nici o formă pe pacient, nu are efecte secundare, nu produce dureri ori – cum se întâmplă în unele examene clinice – iradieri.

Astrele predispun...

Nimic magic, nimic ocult nu apare în astrologia medicală. La fel cum mareele reprezintă un efect al magnetismului Lunii, şi organismul nostru stă sub influenţa astrelor. Pentru terapeut, cunoaşterea cu precizie a datelor personale ale pacientului indică predispoziţia acestuia la anumite tipuri de boli, ca şi interdicţiile generale şi metodele de tratament cele mai potrivite. Un exemplu, în date succinte: Leul este singura zodie care nu suportă „bine" radiaţiile solare; acestea îl agresează foarte uşor, motiv pentru care expunerea la soare trebuie să se facă în mod prudent. Pentru că probabilitatea intoxicărilor

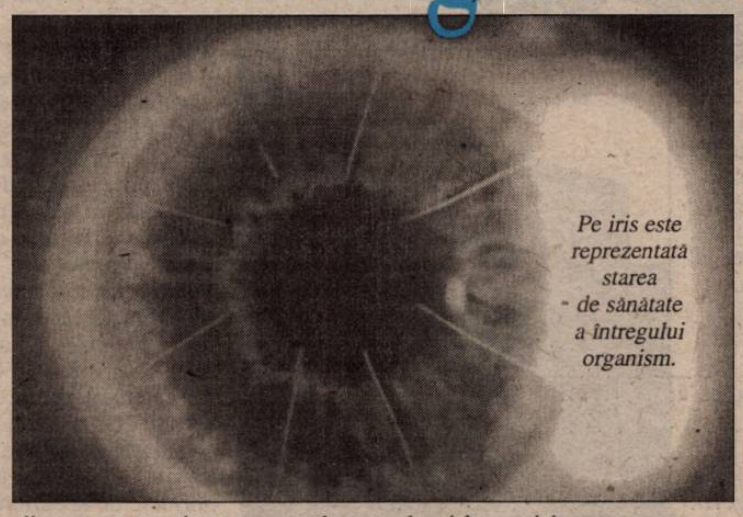

Pe iris este reprezentată starea de sănătate a întregului organism.

diverse este sporită, tratamentele naturale, şi în special pe bază de plante, sunt cele mai indicate în cazul Leilor; apoi – hipnoterapia şi psihoterapia. Aparent, un Leu poate fi foarte sănătos, dar în realitate să ducă „pe picioare" numeroase boli, din care cauză este şi ceva mai dificil de diagnosticat. Nu în ultimul rând, reuşita unei intervenţii chirurgicale normale (nu cele în regim urgent, care nu pot fi amânate) şi evoluţia ulterioară a pacientului depind şi de fazele Lunii: la primul şi al treilea pătrar, organismul primeşte cel mai bine (medicamente, grefă etc.) iar la al doilea şi al patrulea, elimină cel mai bine (secreţii, toxine etc.).

Atenţie la paraziţi!

Ludmila şi Dumitru Botezat se bazează foarte mult pe chiroterapie, masajul coloanei pentru corectarea poziţiei vertebrelor. 99% din populaţie prezintă probleme la acest nivel şi, implicit, pe organele reprezentate pe zona dereglată a coloanei. Masajul respectiv trebuie făcut încă de la naştere (la ţară, existau bătrâne care ştiau să-i „îndrepte" coloana nou-născutului), atingerea să fie blândă, aici intervenind automat şi influenţa bioenergiei. Cei doi terapeuţi indică şi exerciţii speciale pentru acasă, căci pacientul – spun ei – nu trebuie să lase totul pe seama celui ce-l tratează, ci să ajute şi el corpul în lupta contra bolii. Ceaiuri şi băi de plante, mixturi şi tincturi sunt alte procedee de autotratament bune. În funcţie de caz, se mai folosesc reflexoterapia vibratorie, shiatsu, hipnoterapia şi psihoterapia, cristaloterapia, tratamentul cu bioenergie şi – în mod deosebit – diete specifice, care să respecte şi anumite reguli simple ale alimentaţiei. Câteva asemenea indicaţii vom oferi mai jos, nu înainte de a reproduce o remarcă surprinzătoare: cauzele unui foarte mare număr de boli sunt paraziţii. Studii clinice – afirmă cei doi terapeuţi – arată că peste 90% din cazurile de cancer sunt produse de diverşi paraziţi. Trichomonas pare unul dintre inamicii cei mai redutabili ai sănătăţii noastre. Schimbându-şi uşor forma şi culoarea, pătrunde în sânge şi deci în întreg organismul, iar urmările nu sunt greu de bănuit.

Importanţa alimentaţiei

Alimentaţia constituie un element fundamental al sănătăţii noastre, multe boli fiind cauzate de neştiinţa de a ne hrăni corect. Despre carne, soţii Botezat spun că foarte importantă este diferenţa de temperatură dintre corpul omului şi cel al animalului consumat, în sensul că, atunci când rezultatul este pozitiv, carnea hrăneşte cel mai bine, fără să aducă organismului foarte multe calorii. Astfel, peştele (în primul rând cel marin) este cel mai indicat, în vreme ce carnea animalelor ce se consumă în mod curent la noi se remarcă mai degrabă prin aport caloric, favorabil celor ce depun efort fizic deosebit: pasăre – 5,4ºC diferenţa, porc – 3,4ºC şi vită – 1,4ºC. Aşadar, carnea de pasăre este „mai uşoară", dar puţin indicată persoanelor care au profesii intelectuale. Ouăle e bine să provină din gospodării ţărăneşti. Cele de la găinile din crescătorii, nefiind fecundate, generează în timp unele probleme sexuale. Lichidele nu trebuie băute în timpul mesei, deoarece diminuează concentraţia secreţiilor gastrice şi deci favorizează pătrunderea în corp a unor componente nehrănitoare şi dăunătoare. Foarte multă prudenţă şi atenţie li se recomandă gravidelor şi mamelor care alăptează, inclusiv în ce priveşte reglarea biocâmpului, deoarece fătul sau nou-născutul preia foarte multe din dereglările sănătăţii mamei.

Menţionând din nou că acestor sfaturi generale este necesar să li se alăture precizările individuale, specifice fiecărei persoane, amintim cele trei reguli de bază cerute de soţii Botezat pacienţilor: ***voinţă, răbdare şi credinţă.***

În exclusivitate în revista „Magazin"

EMILIA VLĂDESCU, psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, vă stă la dispoziţie în următoarele domenii ale supracunoaşterii:

- Consultanţă parapsihologică.
- Diagnostice prin fotografie.
- Diagnostice prin imaginea fizică a unei persoane apropiate solicitantului.
- Descoperirea şi identificarea unor situaţii obscure, a unor evenimente neelucidate cauzal, a unor obiecte sau valori de orice natură.
- Decorporalizări spontane pentru a vizualiza – cu scop terapeutic – existenţe anterioare, perioadă, loc, personalitate etc.

Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare care să conţină o fotografie şi doleanţele dv. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200000 lei reprezentând contravaloarea serviciilor.

STELIAN FULGA - terapeutul român din Tibet

«Tratamentul meu realizează dezintoxicarea organismului într-o singură zi – condiţie obligatorie în vindecarea oricăror afecţiuni.»

- După 4 ani petrecuţi între călugării-terapeuţi din Tibet, Stelian Fulga a obţinut rezultate pozitive în zeci de mii de cazuri, folosind doar tratamente naturale. Dintre acestea, nu au apărut efectele dorite în cancerul osos, psoriazis, scleroza în plăci şi cazurile de cancer foarte grave. În rest – spune el – *„dacă bolnavul mai poate căra în mână 5 kilograme, îl pot face să-şi revină".*
- Preparatul pentru cura de dezintoxicare se bazează pe un extract din Arborele de Camerun (cel mai puternic laxativ cunoscut), ulei obţinut din seminţe de struguri (ajută la drenarea bilei, a ficatului şi a rinichilor) şi ulei de seminţe de in (regenerarea celulei hepatice şi protejarea mucoasei intestinale). *Într-o singură zi, organismul se curăţă de toxine, dispar problemele digestive şi cele biliare, durerile de cap, constipaţia.*
- *Boli vindecate:* stomatologice, digestive, hepatobiliare, respiratorii, afecţiuni ale aparatului genital, ale rinichilor, ORL, endocrine, reumatice, metabolice, neuropsihice, cardiace, acnee, tumori benigne, diverse forme de cancer.
- Pentru aplicarea tratamentelor, terapeutul Stelian Fulga le recomandă pacienţilor o dietă specifică nu numai bolii, ci şi grupei de sânge a fiecăruia, motiv pentru care cei ce apelează la preparatele sale sunt rugaţi să comunice şi *grupa sangvină a bolnavului.*
- *Cei care doresc să-l contacteze pe Stelian Fulga pot suna la telefon 01/255.02.91. Dar cum acesta este ocupat foarte mult timp, pot trimite o scrisoare – pe adresa cabinetului NATUR MEDICA – Bucureşti, Şos. Mihai Bravu nr. 227, corp 1, apart. 2, sector 3 (la casă, în vecinătatea staţiei de metrou Piaţa Muncii). În cel mult 7-8 zile, pacienţii vor primi colet cu preparatele pentru cura de dezintoxicare (200.000 lei) sau un tratament complex suficient pentru patru luni (include şi cura de dezintoxicare – 500.000 lei); plata se face ramburs, la primirea coletului.*

MUCOVISCIDOZA

în căutarea unui remediu

Fibroza chistică (f.c.) sau mucoviscidoza este o boală foarte puţin cunoscută de nespecialişti, cu incidenţă relativ scăzută în rândul populaţiei, dar de o gravitate deosebită, cauzată de lipsa unui remediu. Din acest punct de vedere, poate fi comparată cu talasemia sau chiar cu SIDA, deşi mucoviscidoza nu este transmisibilă. Numitorul comun pentru cele trei maladii amintite îl constituie sfârşitul previzibil, mai devreme sau mai târziu, al bolnavului. Iar prin specificul ei, categoria pe care o afectează cel mai mult este alcătuită din copii şi tineri.

Certitudini şi necunoscute

Conform medicilor-cercetători şi universitari timişoreni Ioan Popa, Liviu Pop şi Zagorca Popa, „f.c. reprezintă suferinţa cea mai recentă recunoscută, dintre bolile cronice majore ale omului, fiind şi cea mai frecventă eroare înnăscută a rasei caucaziene". Bolnavul de f.c. se naşte cu această afecţiune, care se manifestă preponderent la nivelul aparatului respirator, al celui digestiv şi al funcţiei hepatice, printr-o secreţie abundentă de mucus. În acelaşi timp, se pierd foarte mult şi rapid sărurile din corp, prin transpiraţie şi salivă. S-a constatat că aproximativ 80% din bolnavi depăşesc vârsta de 20 de ani, durata maximă de viaţă fiind de circa 40 de ani. În România, incidenţa bolii este de 1/2054 (media mondială ajunge la 1/2000-2500), faţă de SUA – 1/1400 sau Suedia – 1/8-10000. Aşadar, nu nivelul de dezvoltare al unei ţări ori al sistemului medical influenţează instalarea acestei maladii, căreia nu i se cunosc exact cauzele.

Oameni care speră...

Mai mulţi dintre cei implicaţi în combaterea maladiei (afectaţi, părinţi, medici) s-au reunit sub egida unor asociaţii care vor să încerce sensibilizarea autorităţilor statului, în legătură cu gravitatea acesteia. Pentru publicaţia noastră, a dorit să exprime câteva puncte de vedere esenţiale domnul Dan Gheorghe – preşedintele AMBRO (Asociaţia Persoanelor şi Familiilor Afectate de Mucoviscidoză – Bucureşti, România) – tatăl unei fete de 17 ani şi 8 luni, Maria-Elena, născută cu această boală.

„În cazul fiicei mele, diagnosticul a fost pus a doua zi după naştere, datorită faptului că medicul respectiv studiase mai amănunţit f.c. Există însă cazuri când boala se depistează la vârste mari, simptomele prealabile trimiţând către alte tipuri de afecţiuni, în special ale aparatului respirator. Toate organele cu secreţie internă sunt afectate: infecţii la nivelul plămânilor, pancreasul nu secretă fermenţi pentru digestie, scade oxigenul din sânge ş.a.m.d. Tratamentul principal îl reprezintă antibioticele, care trebuie schimbate la anumite intervale, şi fermenţii digestivi. Fiica mea ia zilnic, de când s-a născut, aceste medicamente, iar în cei aproape 18 ani de viaţă, peste 8 ani i-a petrecut în spitale. Nu a rupt contactul cu şcoala, pentru că trebuie remarcat un lucru: bolnavii de f.c. nu au creierul afectat, dimpotrivă, dovedesc o inteligenţă peste medie, iar dorinţa şi nevoia de integrare socială este foarte mare. Îngrijorător este statutul acestor tineri după împlinirea vârstei de 18 ani, când nu vor mai primi gratuit medicamente. Or, dacă acum, un asemenea tratament înseamnă totuşi circa 6 milioane de lei alocaţi lunar, după majorat, cifra s-ar ridica la zeci de milioane! Ce se va întâmpla atunci, bolnavii deveniţi majori vor fi condamnaţi chiar de către sistemul nostru sanitar? I-am transmis problematica aceasta şi doamnei ministru, dar a rămas transmisă..."

Salin – un posibil început

Un remediu al mucoviscidozei spuneam că încă nu s-a găsit. Pe lângă medicaţia amintită, se lucrează şi prin terapii complementare, pentru ameliorarea simptomatologiei. Din cele remarcate de d-l Dan Gheorghe, până în prezent doar acupunctura a avut un efect de moment, însă alte tratamente naturale nu au dat rezultatele dorite. Singura reuşită – nu ca remediu, ci ca ameliorator de mare ajutor în respiraţie – o reprezintă purificatorul de aer – SALIN (realizat de S.C. TEHNO BIONIC BUZĂU, inventator fiind ing. Constantin Pascu (principalul autor al purificatorului de apă AQUATOR), pe care Maria-Elena îl foloseşte de cinci ani, permanent, inclusiv în spitale. Performanţele obţinute de acest aparat în cazurile de mucoviscidoză au fost remarcate de altfel în mod deosebit, în cadrul conferinţei internaţionale de profil, de la Viena, din anul 2001. În prezent, aceeaşi firmă a reuşit să fabrice o variantă tip mască, a aparatului, mult mai eficace pentru bolnavii de f.c., decât varianta iniţială, destinată încăperilor. De această importantă realizare se leagă şi un proiect al AMBRO, ce se vrea pus în practică în timpul cel mai scurt: crearea unui centru de tratament unde să existe asistenţă de specialitate pentru afectaţi, indiferent de vârstă, şi unde să se facă tratamentul simultan cu SALIN. Colaborarea dintre *Tehno Bionic* şi AMBRO s-a concretizat, până în prezent, şi prin dotarea celor din asociaţie cu purificatoare de aer pentru încăperi. Este un început, o speranţă că maladia va putea fi învinsă, lucru ce necesită însă sprijinul nemijlocit, concret, al autorităţilor statului şi al societăţii civile.

Pagină realizată de **ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

MEDICINA PLANTELOR

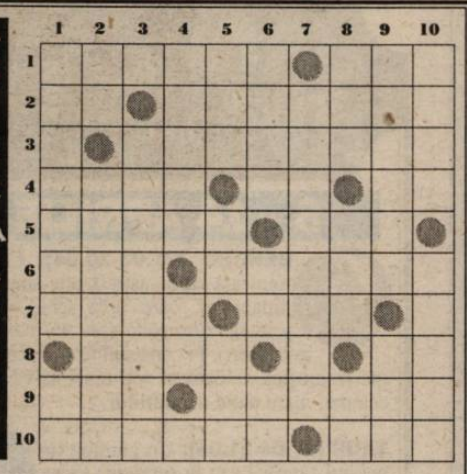

ORIZONTAL: 1) Plantă-condiment cu flori albe specifice zonelor deluroase şi montane, înalte şi însorite, folosită în tratarea gripei – Fruct gelben util în boli de ficat. 2) Parte a sistemului osos care în caz de instabilitate în fortificare poate fi ajutată prin folosirea extractului de stejar – Plantă multianuală cu frunze zimţate, tulpină cu multe ramificaţii, flori albe, întâlnită lângă garduri şi în spaţii viticole, utilă împotriva migrenelor (melissa officinalis). 3) Frunzele alungite ale acestei plante albă-albastră, cu ramuri verticale întâlnită în stare sălbatică sau în grădini sunt folosite în cardiopatiile ischemice (var.). 4) Inflamare a picioarelor datorată reţinerii de apă în ţesuturi care poate fi ameliorată prin folosirea frunzelor de mesteacăn şi a tulpinii de coada calului – Campion – 1,2 Titan! 5) Folosirea de substanţe euforizante – Arbore cu flori galbene şi miros specific, întâlnit pe marginile drumurilor, folosite în tratamentul hiperaciditâţii gastrice. 6) Prefix melodios – Luna când „înfloreşte" părăluţa (popular). 7) Regiune (Norvegia, Suedia) de cultivare a pedicuţei-calmant – Perioadă pentru tratament. 8) Împarte bolile în funcţie de simptome – 1,4 Ceai! 9) Fruct roşu sau galben cu utilitate în stimularea digestiei – Atacul şarpelui, tratat cu pătlagină. 10) „Pimpinella..." este folosit în afecţiuni bronşice – Indică o persoană.

VERTICAL: 1) Colorare a pielii prin apariţia unor puncte negre cu indicaţie de tratament asprişoara – Puţină iarbă mare! 2) 41 splinăriţe! – Emană sănătate, ilaritate. 3) Efectele tratamentelor naturiste şi nu numai. 4) Zăpada obligeanei – 13 dozări! 5) Nuanţă de valeriană - John Fitzgerald – Acum. 6) Denumire populară pentru oreion – La anason – Unitate militară! 7) Floare albă sau roz întâlnită în parcuri sau grădini în aproape tot timpul anului folosită în tratamentul entorselor, nefritelor. 8) Plantă cu aspect de spic ce creşte la marginea drumurilor, în lanurile de grâu, ovăz, folosită împotriva gutei – Timp geologic – Culeasă! 9) Atâţi - „Coada..." este o plantă arboriferă cu tulpină neagră, antipleurezică, antiinflamatorie. 10) Pentru tratamentul acestora este utilă tătăneasa – Planta aurie ce creşte pe pajiştile alpine cu efect antihematom dar şi uşor toxică.

PETRINA RISTEA

SOLUŢIA CAREULUI (*Medicina plantelor*): ORIZONTAL: CIMBRU – PAR – OS – ROINIŢA – M – RUSMARIN – EDEM – AS – TI – DOPAU – TEI – OLA – FAURAR – NORD – ORA – O – FAZA – A – CI – MAR – MUSCAT – ANISUM – ALA.

ŞAH

PROBLEMA DE AZI: ALBUL MUTĂ ŞI CÂŞTIGĂ

GLIGORICI - ROSENSTEIN, 1963

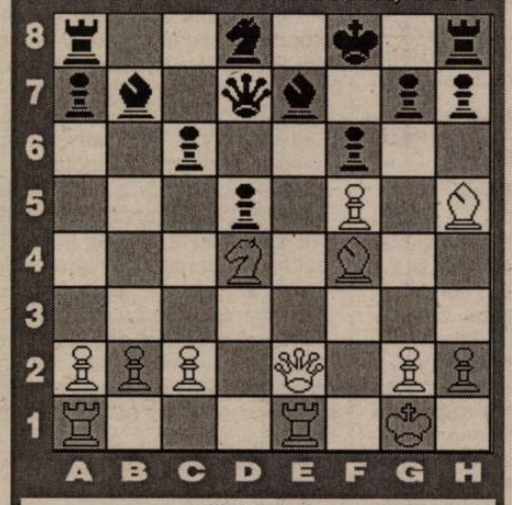

DEZLEGARE: 1. De7! De7 2. Nd6 Dd6 3. Te8 mat.

© **GHEORGHE POPESCU** – maestru F.I.D.E.

PESPICIATE

Examinaţi cele două desene care, la prima vedere, par identice şi căutaţi să găsiţi cele opt mici diferenţe grafice care există între ele. *(Gh.R.)*

SOLUŢIA: 1) Frunzele arborelui. 2) Gura vânzătorului de covoare. 3) Mâna lui dreaptă. 4) Piciorul lui drept, sub covoare. 5) Centrul marelui desen al covorului. 6) Pulpa piciorului drept al femeii. 7) Perdeaua de la fereastră. 8) Bătăia femeii.

UMOR

De ce vă speriaţi, domnule? îl întreabă şoferul taxiului pe client. Aţi spus că vreţi să ajungeţi mai repede la spital!

– Da, dar n-aş vrea să rămân acolo!

– Scumpa mea, îi spune bunicul micuţei nepoate, ai terminat cu plânsul?

– Nu, dar mă odihnesc niţel!

– Tăticule, spune-mi o poveste cu bandiţi!

– În oraşul nostru s-a deschis o bancă...

– Şi??

– Asta e tot!

– Cine era bărbatul cu care erai aseară? o întreabă mama pe fiica sa.

– Ştiu eu? Cam pe la ce oră?

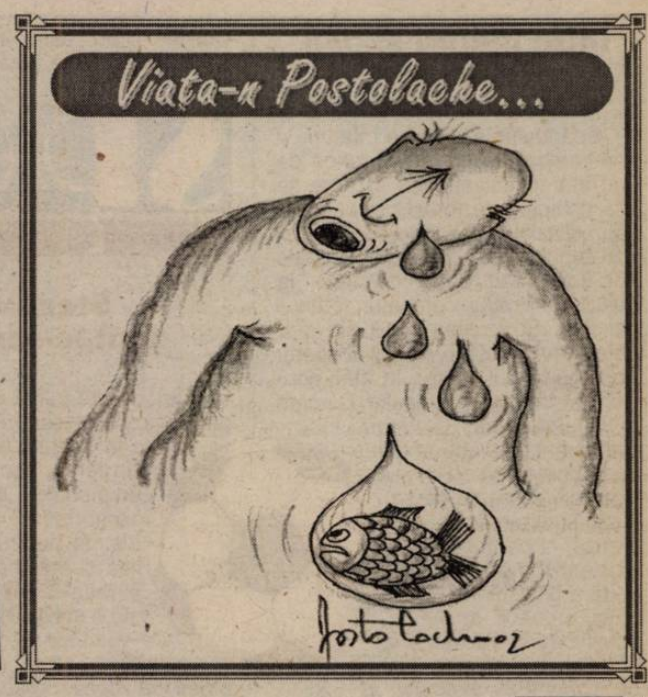

Verificaţi-vă cunoştinţele

VERONICA

1. Ce se înţelege prin „Vălul Veronichii"?

2. Unde s-a născut poeta Veronica Micle, marea iubire a lui Mihai Eminescu?

3. Cine a scris romanul „ Veronika se hotărăşte să moară"?

4. Ce înseamnă într-o coridă o „veronica"?

5. Din ce familie face parte planta cu flori albastre numită „veronica", planta care creşte mai ales în ţările din Apusul Europei?

6. Cui aparţine muzica operetei „Veronique"?

7. Cine a regizat filmele pentru copii „Veronica" şi „ Veronica se întoarce"?

Răspunsurile din numărul trecut *1) Şahul a apărut prima oară în India, pe valea Gangelui în jurul anului 570, sub numele de ciaturanga. Se pare însă că era cunoscut de indieni cu 2000 de ani înainte de Christos. 2) Şahul a fost adus de mauri în Spania în 1283 şi de aici s-a răspândit în toată Europa. Maurii numeau jocul Santrandj. 3) Primul campion mondial de şah a fost austriacul Wilhelm Steinitz (1836-1900) şi a obţinut titlul suprem în 1886 la New York. 4) Meciul secolului al XX-lea a fost considerat cel dintre URSS şi restul lumii, desfăşurat la Belgrad în 1970 şi câştigat de URSS cu scorul de 20 1/2 la 19 1/2. 5) „Cartea regilor" a fost scrisă de marele poet persan Firdusi (c. 934 – c. 1025). 6) Tabloul „Jucătorul de şah" a fost pictat în 1948 de Corneliu Baba (1906-1997). 7) Filmul „Şah-mat" a fost realizat de Carl Schenkel.*

Poşta cititorilor Pentru întrebările din 7 martie, cu tema „Fuga", întrebări trimise de cititorul nostru Marin Ştefan din Şimleul Silvaniei am primit scrisori cu răspunsuri corecte de la următorii cititori: ■ 7 răspunsuri corecte: *Florentina Gorea,* Topliţa şi *Mihai Waspusch,* Bucureşti. ■ 6 răspunsuri corecte: *Elena Ispas,* Piatra Neamţ, *Iacob Parasca,* Ştefăneşti-Argeş, *Maria Besciu,* Bucureşti. ■ 5 răspunsuri corecte: *Dan Victor Munteanu,* Galaţi.

Ţinând cont de observaţia prietenului nostru Mihai Waspusch de a nu fi dat suficiente detalii la întrebarea numărul trei, am considerat bune toate răspunsurile care menţionau un pictor interesat de tema respectivă.

Anunţăm cititorii care ne-au trimis propuneri de teme pentru rubrica noastră că le vom publica pe cele care corespund cerinţelor noastre, după încheierea concursului care începe de săptămâna aceasta. *(I. Stoica)*

„COMBINAŢII"

Integramă de GHEORGHE POPESCU

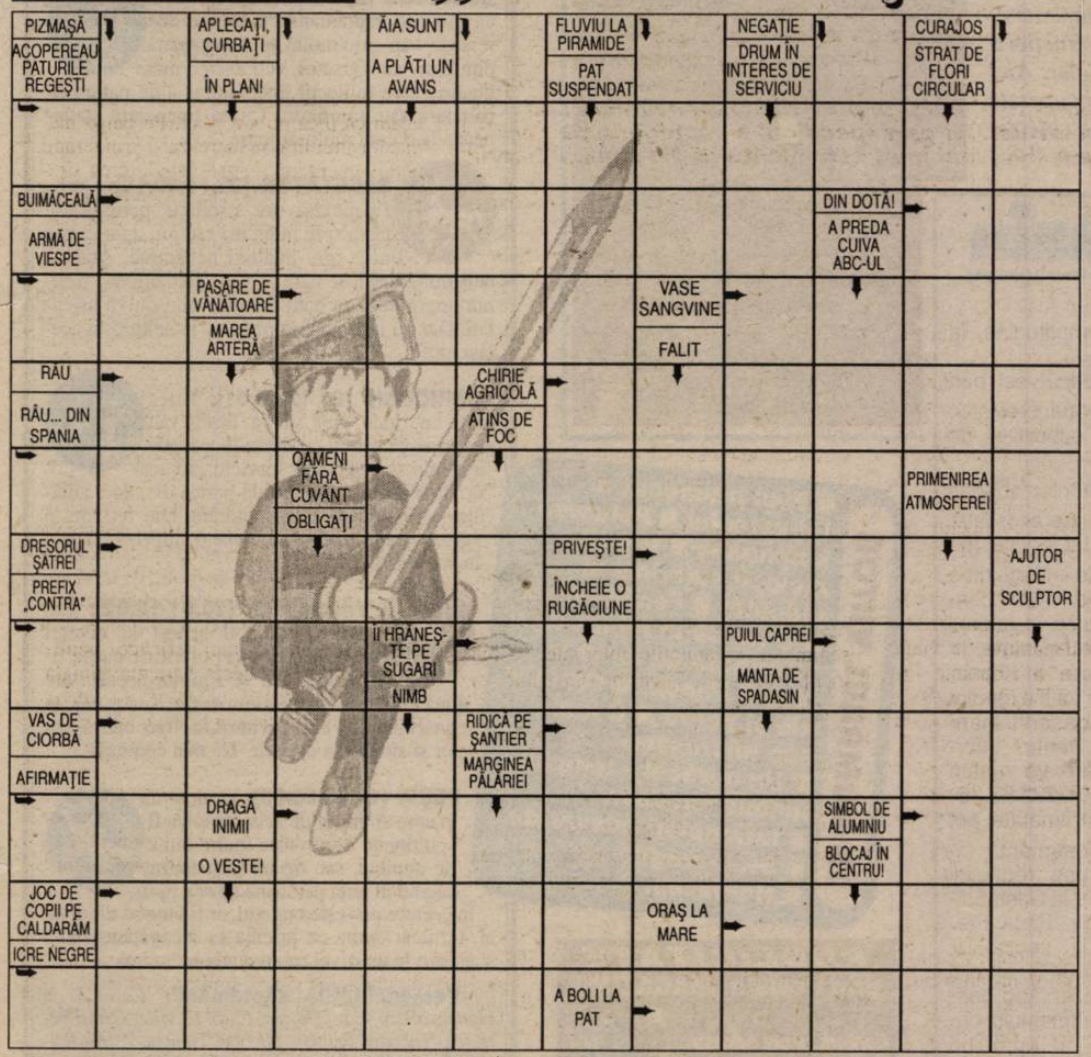

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „PISTE DERUTANTE". *Orizontal:* S - C - N - N - N - P - AUTOVEHICULE - PARJOALA - IN - ZARE - NR - TOTI - RECE - ADAPAT - DA - TULPINA - E - CLARA - BACAN - ZIARISTA - ETC - ORI - TICA - AI - MAG - CAZEMATA - SIGURI - ARAR - RATACI - FRATE.

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

Multe plante care vor decora balconul de la începutul verii, până la mijlocul toamnei pot fi obţinute din seminţe, fără prea mari dificultăţi. Totul este să fie respectate câteva reguli.

Semănatul în jardiniere

◆ În funcţie de pretenţiile faţă de căldură şi de lungimea perioadei de vegetaţie, plantele se pot semăna mai devreme sau mai târziu, după cum este indicat în cazul fiecărei specii. Dar, majoritatea florilor care se folosesc la noi pentru ornamentarea balcoanelor se seamănă în martie-aprilie.

◆ Vasul în care se seamănă e bine să aibă stratul de pământ de deasupra pe o grosime de circa 2 cm, bine mărunţit. În acesta se vor pune de fapt seminţele ai căror germeni plăpânzi nu trebuie să întâmpine prea mari dificultăţi în calea lor, pentru a ieşi la lumină.

◆ Distanţa dintre seminţe trebuie să fie de câţiva milimetri. Dacă seminţele, datorită culorii lor se deosebesc cu greu de cea a pământului şi, în plus, sunt şi foarte mici, aşterneţi mai întâi un strat subţire de nisip; fondul deschis la culoare vă va ajuta să le vedeţi mai bine.

◆ După ce aţi distribuit seminţele, acoperiţi-le cu un strat subţire de pământ, ideal este să cadă peste ele prin cernere, astfel încât grosimea acestuia să fie de aproximativ de două ori mai mare decât diametrul seminţelor.

◆ Aşezaţi apoi vasul într-o tăviţă cu apă (sau în cadă) până când apare umezeala la suprafaţă. Seminţele mai mari pot fi udate şi cu o stropitoare cu sită fină, dar cu multă grijă să nu se mişte.

◆ Repetaţi udatul de câte ori constataţi că pământul de la suprafaţă s-a uscat.

◆ Acoperiţi vasul în care aţi semănat, cu o bucată de sticlă sau de hârtie, care vor ajuta la menţinerea umidităţii.

◆ Expuneţi vasul la lumină puternică, apoi şi plăntuţele nou apărute. Nu însă la un soare prea tare.

◆ Dacă răsadurile care apar sunt totuşi prea dese, nu amânaţi prea mult rărirea lor, pentru că foarte repede îşi vor pierde vigoarea. Răsadurile scoase, răsădiţi-le în alte vase, pregătite ca şi cele pentru semănat.

◆ Când răsadurile capătă 5-6 frunzuliţe, dacă tot sunt prea dese, se pot rări la distanţa definitivă. Nici răsadurile cumpărate nu trebuie plantate la distanţe prea mici, deşi la început, aceasta este tentaţia. Cu cât vor avea un spaţiu suficient pentru propria lor dezvoltare, cu atât vor creşte şi vor înflori mai frumos.

◆ La plantarea răsadurilor, folosiţi un băţ ascuţit la un capăt – aşa-numitul plantator – gros de 2-3 cm, cu care faceţi mai întâi o groapă, în care aşezaţi răsadul, apoi înfigeţi din nou plantatorul, de data aceasta oblic, la câţiva centimetri distanţă de plantă şi îl aduceţi în poziţia verticală, presând bine pământul pe toată porţiunea îngropată.

◆ Nu uitaţi să udaţi răsadurile după plantare şi să le umbriţi uşor, 2-3 zile, dacă soarele străluceşte cu putere.

◆ La plantarea butaşilor înrădăcinaţi se procedează la fel ca şi la răsaduri.

(A. Popescu)

Între blaturi şi non combat

Scandalurile despre blaturi şi non-combat nu vor să ascundă de fapt starea catastrofală în care se află echipele de fotbal din campionatul diviziei A. Ce tribunale, ce decizii controversate pentru a combate non-combatul, când de fapt, la obiect, ar trebui combătut fotbalul de club. Şi de-abia după aia s-ar putea vorbi despre fotbal adevărat în campionatul nostru. În atari condiţii, penalizarea echipelor Dinamo şi Ceahlăul cu 3 puncte în clasament este aberantă nu doar pentru că FRF s-a trezit din somn ca să se facă, somnoros, că lucrează, ci pentru că nu există nici o probă concretă a blatului. MTS va primi probabil apelul în acest caz şi va trebui să anuleze penalizarea dictată de Comitetul executiv al FRF. Cornel Dinu este încrezător în această rezolvare firească.

SPORT FLASH

Steaua, şontâc-şontâc

De cealaltă parte, Steaua, care, prin antrenorul său, Piţurcă, vede peste tot blaturi, este convinsă că în teren, acolo va câştiga campionatul. Vise aproape oximoronice! Mergând la Bistriţa pentru a juca partida de sâmbătă cu Gloria, Steaua a demonstrat că este o echipă blocată, lipsită de valoare, de idei. Gloria a condus cu 2-0, dar rezultatul putea luă viteză. Steaua a redus din diferenţă şi la 2-1, hazardul a făcut ca mingea să nu intre în poartă pentru egalare. Era ultimul minut de prelungiri şi după aceasta, totul a reintrat în normal, adică Steaua visând la vremurile trecute, iar Gloria urcând pe locul 9 în clasament.

Naţional, alba-neagra

Ce s-ar întâmpla dacă Naţional ar fi acuzată de non-combat? După ce a ţinut piept Stelei, 0-0 etapa trecută, Naţionalul a pierdut cu 1-2, chiar pe teren propriu, în faţa lui FC Argeş care nu mai impresionează demult pe nimeni. Culmea este că Naţional a beneficiat de superioritate în teren, prin eliminarea, în minutul 10, a lui Vlădoiu. Naţionalul a înscris repede un gol şi cu asta, basta. Piteştenii au jucat altceva în repriza a doua şi au marcat de două ori, şi zău dacă cineva mai înţelege ceva.

Galerie suverană

Pe terenul din Regie al echipei Sportul Studenţesc, suporterii echipei Rapid au fost suverani. Din păcate nu şi echipa Rapid care s-a luptat surd cu o echipă mai vioaie. Mai vioaie dar cam nepătincioasă, dacă ne gândim că Ciubotariu a reuşit performanţa de a rata singur cu portarul, de la 6 metri. Şi cum ratările se răzbună, Rapid a reuşit să obţină un penalty pe care l-a fructificat, trecând pe poziţia a doua a clasamentului, după Dinamo, care duminică n-a reuşit decât un egal cu Oţelul lui Lăcătuş. Dacă mă gândesc bine, Stăncioiu, portarul Sportului este cel care, pe lângă neputinţa rapidiştilor, este cel care a pus stavilă unui scor care putea deveni fluviu.

GEORGE CUŞNARENCU

Construcţii pe nisip

Pe malurile Nigerului au fost înălţate construcţii pe nisip. În apropierea lor există însă ruinele altora, abandonate în mod misterios cu peste 600 de ani în urmă. Oamenii din Jenne-Jeno continuă să le caute urmele în nisip. Sub soarele arzător în care abia cresc vreo câţiva salcâmi, mulţimea muncitorilor special angajaţi scot din adânc fragmente de olărie şi alte dovezi ale unei vieţi dispărute. (I.S.)

RESTAURANT PENTRU OAMENI ŞI... CÂINI

Câinii din Singapore vor putea de aici înainte să ia masa la restaurant, împreună cu stăpânii lor. Şi asta pentru că trei proprietari de câini au deschis un restaurant în care accesul cu câini nu numai că e permis, dar patrupedele au nevoie să se urce pe scaune şi să mănânce la masă cot la cot cu stăpânii lor. Unul dintre proprietari – Raye Tan în vârstă de 28 de ani – a declarat că i-a venit această idee după ce a fost oprit să intre în zeci de restaurante dacă era însoţit de câinele lui. Pe lângă meniurile destinate oamenilor, listele de bucate cuprind şi savuroase mâncăruri pentru câini, cum ar fi supă de legume, spaghete, pate din ficat de vacă sau de pui, diferite dulciuri şi chiar îngheţată. Aceste meniuri „câineşti" se pregătesc după reţetele şi sub supravegherea unor medici veterinari, mai precizează patronul restaurantului. *(A.P.)*

Papuci cu... droguri

În urma unor operaţiuni de depistare a traficanţilor de droguri desfăşurate în mai multe oraşe din Portugalia, precum şi în zonele periferice ale Lisabonei, poliţia portugheză a avut surpriza să descopere importante cantităţi de droguri ascunse în tălpile unor papuci de plastic. Cocaina astfel capturată ar fi ajuns la prepararea a 10000 de doze. Ingenioşii traficanţi erau cinci tineri între 19 şi 23 de ani care, în urma interogatoriilor, le-au facilitat poliţiştilor descoperirea a încă 500 de doze de haşiş, precum şi a unui număr impresionant de telefoane mobile ce urmau să fie comercializate. *(A.P.)*

AURUL CONCHISTADORILOR

Fortul Casillo de San Salvador de la Punta a fost construit de spanioli în 1589, pentru a proteja portul Havana de eventualii duşmani. Actualmente el adăposteşte un muzeu. Restaurarea construcţiei a fost condusă de istoricul Eusebio Led Spengler. Aici au fost expuse comorile conchistadorilor, recuperate din adâncul mării, printre care o splendidă colecţie de pietre preţioase. (I.S.)

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.

- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (100 $ sau 110 euro, un abonament pe un an, 50 $ sau 55 euro, un abonament pe şase luni).

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	25.000 LEI	❑ 3 LUNI	82.000 LEI	❑ 5 LUNI	132.000 LEI
❑ 2 LUNI	50.000 LEI	❑ 4 LUNI	107.000 LEI	❑ 6 LUNI	164.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

ÎN NUMĂRUL VIITOR

- Evul întunecat al Universului
- Poluarea luminoasă
- Munţii, ciclopii suferinzi ai planetei
- Femina club
- O ţigară în minus egal 12 minute de viaţă în plus
- Panda, ursul în alb şi negru
- O lume sub microscop
- Un miracol – templul hindus din Java
- Întâmplări adevărate
- Stele fragile
- Horoscop.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

HOROSCOP

8 – 14 APRILIE

BERBEC (21.03-20.04): Cea mai semeaţă curbă astrală este acum cea a finanţelor, care urcă lent, încă din primele zile, până spre un maxim (joi sau vineri). În consecinţă, veţi primi o sumă frumuşică de bani şi veţi reuşi să vă achitaţi cea mai mare parte a datoriilor.

TAUR (21.04-21.05): Un ghinion (în mediul familial sau la serviciu) vă va pândi luni sau marţi, dar nu este cazul să vă faceţi probleme. Va trece ca o ploicică de primăvară şi totul va reintra în normal. Ba mai mult, spre finele intervalului veţi primi o veste foarte bună de departe.

GEMENI (22.05-21.06): Deşi astrele vă dau pace în această săptămână, s-ar părea că situaţia financiară se va îmbunătăţi, sub influenţa benefică a lui Mercur. Pe de altă parte, trebuie să fiţi foarte atent la un Capricorn din anturajul profesional, care uită acum că vă este prieten.

RAC (22.06-22.07): Toate curbele astrale principale se află peste normal. Cea mai zburdalnică este, totuşi, cea a psihicului, care este unul de zile mari. Sunteţi mai optimist decât oricând şi mai încrezător în forţele proprii. De aceea, toate iniţiativele dv. vor fi lăudate şi se vor dovedi profitabile.

LEU (23.07-22.08): Aveţi tendinţa să vedeţi totul în culori cenuşii, poate şi din cauza unei dispute cu partenerul de viaţă sau de cuplu. Nu trebuie să vă faceţi griji, Venus vă este aliată şi lucrurile se vor rezolva cu o floare sau cu un buchet de îmbrăţişări...

FECIOARA (23.08-21.09): După cum se prezintă curba emoţională, se pare că veţi fi ţinta unei farse puse la cale de colegii de serviciu sau de nişte prieteni mai şugubeţi. Pe de altă parte, curba financiară este în uşoară descreştere, deci nu mai priviţi atât de insistent vitrinele anumitor magazine.

BALANŢA (22.09-22.10): Nici o scamă de nor nu vă afectează seninătatea, mai ales că vă aşteaptă o sărbătoare în familie sau între prieteni. Curba afectului indică faptul că sunteţi foarte ataşat de un anume amic şi că viaţa în cuplu decurge excelent. În weekend primiţi o veste bună de departe.

SCORPION (23.10-21.11): Cu toate că începeţi săptămâna cu oarece dureri de cap pricinuite de o persoană din Taur sau Vărsător, veţi avea o mare bucurie spre mijlocul intervalului – de natură financiară sau amoroasă. Curba financiară staţionează la o cotă mulţumitoare.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Curba financiară are oscilaţii periculoase până spre miercuri sau joi, apoi creşte brusc spre înălţimi nebănuite. Atât de nebănuite, încât se pare că veţi „achiziţiona" o sumă importantă de bani de unde nici nu vă aşteptaţi. Dar nu intraţi în euforie, nu-i cheltuiţi în acelaşi loc!

CAPRICORN (21.12-19.01): Parcă vreţi cu orice preţ să vă faceţi rău singur şi vă pripiţi cu deciziile pe care ar trebui să le luaţi la serviciu sau acasă. Saturn nu este acum de partea dv., deci amânaţi o săptămână orice hotărâre. Din fericire, o persoană apropiată vă va face o surpriză plăcută în weekend.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Cel mai remarcabil aspect al acestei perioade este cel oferit de curba financiară. Pur şi simplu, aceasta are două maxime – fapt extrem de rar. S-ar putea, în consecinţă, să daţi lovitura la vreo bancă sau pur şi simplu la casierie. Ce mai contează...

PEŞTI (19.02-20.03): Monotonia în care aţi intrat de la un timp va fi spulberată de o veste foarte bună, de departe, sau de un gest foarte amabil al unei persoane de sex opus. În ceea ce priveşte bugetul, ar fi bine să uitaţi de el, întrucât curba cu pricina se încăpăţânează să stagneze la un nivel modest. Deocamdată.

Personalităţile săptămânii: *Carol I de Hohenzollern, Emil Cioran, Carol Davilla, Camil Petrescu, Theodor Pallady, Nicolae Tonitza, Anza Pellea;* Charles Baudelaire, Johann Heinrich Pestalozzi, Melvin Calvin (Nobel chimie 1961), Serghei Prokofiev, Gary Kasparov, Julie Christie.

SERIE NOUĂ - 568 • ANUL XLV • 11 APRILIE 2002 • 16 PAGINI • 7000 LEI Nr. 15 (2318)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Cine speră că va fi fericit, e deja fericit.
(Shakespeare)

Bezmeticul se acoperă, bogatul sau prostul se împopoţonează, omul elegant se îmbracă.
(Balzac)

Adevărul le foloseşte celor care-l ascultă, dar le face rău celor care-l spun.
(Churchil)

Civilizaţia atacă din nou

POLUAREA LUMINOASĂ

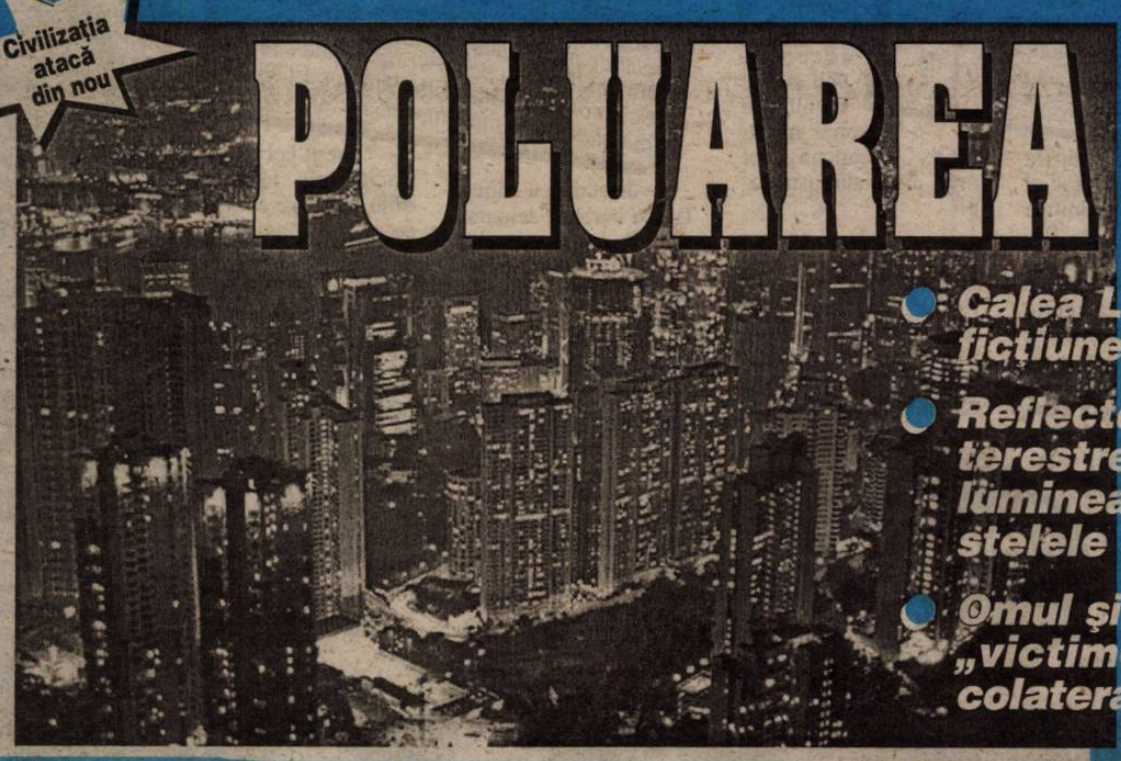

- Calea Lactee, ca ficţiune
- Reflectoarele terestre luminează... stelele
- Omul şi mediul – „victime colaterale”

Enigmele civilizaţiei minoice

Viitorul aparţine spaţiului

Aflate la 13 miliarde km de Terra, sondele automate interplanetare „PIONEER” 10 şi 11 au semnalat că sunt sub influenţa unui fenomen misterios, care le încetineşte viteza cu 10 km/secol, „tragându-le” spre Soare, ca şi cum ar fi ajuns la... „frontiera finală”!
(Detalii în pag. 9)

Spectacolul cunoaşterii

EVUL ÎNTUNECAT al Universului

Femina club

Farmec şi senzualitate

Starea de veghe

MUNŢII – ciclopii suferinzi ai planetei

Consultaţii fără plată

TELEVIZORUL încetineşte creşterea copiilor?

Terapii complementare

E-urile un „rău necesar”?

TV

Pro TV
România 1
TVR 2
Acasă
Antena 1
Prima TV
Tele 7 abc

De unde provin SEMINŢELE VIEŢII?

La baza construcţiei unice, care este orice fiinţă vie, se află „cărămizile” numite aminoacizi. Din ei sunt alcătuite proteinele, enzimele şi toţi ceilalţi compuşi găsiţi în organismele vii. Iniţial, s-a considerat că viaţa a apărut din combinaţia acestor aminoacizi aflaţi la suprafaţa apelor. Recent însă, cercetătorii au reuşit să obţină aminoacizi în experienţe de laborator care reproduc condiţiile din spaţiul interstelar. „Nu suntem deci singuri în Sistemul Solar” – a declarat Max Bernstein de la Institutul SETI şi Centrul Ames de Cercetare al NASA, amândouă aflate în California. Concluzia este, într-adevăr, că prezenţa aminoacizilor este un lucru obişnuit în Univers şi că ei pot astfel „însămânţa” viaţa oriunde întâlnesc condiţii favorabile. La noi sau în oricare alt sistem planetar! *(M.D.)*

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

cartea albă

JURNALUL UNUI AN SATANIC

Titlul acestei cărţi a fost ales de Răzvan Voncu pentru a fi pus peste însemnările sale din Iugoslavia, însemnări făcute chiar în anul agresiunii din 1999. Este un jurnal ceva mai special, după cum mărturiseşte autorul: „Nu ştiu... în ce măsură reflecţiile şi însemnările mele... sunt importante şi au vreo valoare oarecare în dezbaterea de idei din România de azi. Am vrut doar să dau socoteală despre ceea ce se petrece cu noi, în modul cel mai simplu şi mai autentic cu putinţă: consemnând ceea ce se petrece cu mine". Fiind în Iugoslavia, martor ocular al ultimei părţi a războiului din Iugoslavia, Răzvan Voncu nu se cantonează în descrieri „exotice", şocante, de genul celor prezentate în buletinele de ştiri televizate, ci încearcă să se redefinească ontologic şi cultural, punându-şi cu obstinaţie întrebări referitoare la destinul culturii române între culturile Europei sau la traseul ţării noastre în istorie. Rânduri extrem de frumoase sunt aşternute pe hârtie de românul Răzvan Voncu cu ocazia „vacanţei" de la colonia de creaţie din Gornja Dobrinja („Cred că sunt primul român care a ajuns la Gornja Dobrinja"), un loc minunat unde se întâlnesc în fiecare an diferiţi creatori sârbi. Aşteptându-l pe Adam Puslojic, celebrul poet iugoslav, mare admirator al României şi mare prieten al lui Nichita Stănescu, autorul scrie poezii şi înregistrează tot ceea ce este interesant atunci când stai printre pictori, sculptori şi arhitecţi: „Îmi place că nu am întâlnit aici acea atitudine sfidătoare, de superioritate ostentativă faţă de români, pe care o întâlneşti în Bulgaria, în Ungaria şi chiar în Cehia şi Polonia. Sârbii ne respectă şi chestia asta pur şi simplu mă uimeşte. Pentru că noi înşine nu ne respectăm". Privindu-i pe artiştii strânşi în „colonie", Voncu notează fără pic de superficialitate: „Chimicalele cu care lucrează Buba miros îngrozitor, pentru că Buba pictează cu materiale neconvenţionale. Rezultatul e interesant, dar nu mă pot opri să nu mă gândesc la Andrei Rubliov sau la Anastasie Crimca, al căror efort infinitezimal se concentra nu asupra materialului... luminii ca simbol al Dumnezeirii, al acelui Dincolo către care aspiră arta". Iugoslavia, Occidentul, România, Balcanii, acesta este traseul pe care aleargă într-un sens şi în altul însemnările din „Jurnalul" lui Răzvan Voncu. Vorbind despre civilizaţia occidentală, criticul literar face apel la istorie fără complexe: „Căci Europa a însemnat, până în 1204, Bizanţul. Occidentul trăia încă o barbarie de tip migrator, cu lumea lui feudală şi creştinismul lui extatic, când civilizaţia era sinonimă cu Imperiul Bizantin... occidentalii au aflat de existenţa unei încăperi numite „sală de baie", în care oamenii se spală regulat pe tot corpul, cu apă caldă şi săpun. Abia când ai cucerit Constantinopolul, la 1204. Asta, dacă tot vorbim de civilizaţie". O extraordinară descriere a festivalului de muzică de la Guča, cu sutele de tarafuri şi muzică de Bregovic, întregeşte acest captivant jurnal care se termină profetic, cu cuvintele „Slăbiciunea este singura noastră putere".

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

VANESA B., Bucureşti: „Sunt o cititoare fidelă a revistei dv. şi mi-a atras atenţia şi această rubrică, deşi am depăşit «prefixul» de 40 de ani. M-a preocupat şi pe mine astrologia cândva, însă ceea ce apare acum prin cotidiane mi se pare că este cam tras de păr. Cum poate cineva să spună zilnic ce ţi se va întâmpla? (...) Atunci când este vorba de o perioadă mai lungă, şansele de a se confirma ale predicţiilor sunt mai mari, cel puţin asta e părerea mea. De ce v-am scris? Nu vreau neapărat să vă întind o capcană, dar eu am avut doi soţi. Din motive care nu contează, acum sunt singură. Eu sunt Berbec, primul soţ era Taur, iar al doilea era Balanţă. Cu unul m-am înţeles foarte bine, cu celălalt nu m-am înţeles aproape deloc. Puteţi să ghiciţi cu care am fost în relaţii excelente? Evident, după ce îmi veţi da răspunsul (dacă mi-l veţi da), vă voi scrie din nou pentru a vă confirma sau infirma cele ce-mi veţi răspunde. Vă mulţumesc şi nu vă supăraţi de această îndrăzneală".

– Stimată doamnă, m-a amuzat epistola dv., însă să ştiţi că acest test îl daţi informaţiilor mele astrologice, nu mie personal. Presupun, în primul rând, că aţi fost persoana dominatoare în cuplu – aşa cum stă bine unui Berbec. În consecinţă, nu puteaţi avea – teoretic – relaţii foarte bune cu nici unul. Relaţiile astrologice bazate pe legătura Marte-Venus spun că o femeie-Berbec are afinitate maximă faţă de Rac şi Capricorn, şi afinitate minimă faţă de Fecioară. În consecinţă, n-aţi fi putut avea o căsnicie de excepţie nici cu un Taur, nici cu o Balanţă. Dar în cazul în care nu aţi fost dominantă, aţi făcut casă foarte bună cu bărbatul-Balanţă. Şi asta pentru că „legile" astrologice cu acest profil arată că acest gen de bărbat se înţelege minunat cu orice femeie! Este singurul caz după cunoştinţele mele. Ceea ce nu înseamnă, totuşi, că bărbatul-Balanţă este cel ideal pentru orice temperament sau caracter de femeie.

În încheiere, v-aş ruga să-mi răspundeţi la răspuns, accentuând faptul că nu mie personal mi-aţi întins o capcană, ci mult discutatei astrologii.

*

– Dragă ***Lucian,*** la grea încercare mă pui! Prima mea reacţie a fost, având în vedere frăgezimea vârstei tale, să nu-ţi răspund direct, căci s-ar putea să iei prea în serios datele astrologice. Însă, dacă tot mi-ai scris şi din epistola ta nu reiese deloc disperarea, eu zic să consideri un fel de şuetă nevinovată

LUCIAN S.M, Vaslui: „...Am 18 ani şi, ca să trec direct la subiect, cred că iubesc două fete, colege de liceu. Nu m-aş despărţi de nici una, şi nici ele de mine. Ambele cunosc situaţia şi o acceptă deocamdată (...) Dar dacă ar trebui să mă decid, pe care m-aţi sfătui s-o apropii mai mult de mine. Datele «problemei» sunt următoarele: eu sunt Fecioară, Ana este Scorpion, iar Maria este Vărsător. Puteţi să mă ajutaţi? Vă mulţumesc!"

discuţia cu mine. Tu, ca bărbat-Fecioară, află că nu ai pereche ideală (aşa spun „regulile"), însă ai afinitate minimă faţă de Berbec, Scorpion şi Vărsător! Cu alte cuvinte, teoretic, nici una din fetele respective n-ar „corespunde. Important este ceea ce reiese din faptul că cei născuţi în zodia Fecioarei nu prea au noroc la femei, sau nu ştiu să aleagă (sau să culeagă, după caz). Unul din superlativele relaţiilor astrologice consideră bărbatul-Fecioară drept cel mai capricios din toate zodiile. Cum se compensează astrologic acest „defect"? Zodia Fecioarei este patronată de planeta Mercur, fapt care le conferă nativilor puterea de a fi şmecheri – nu în sens peiorativ –, de a se descurca, de a intra în afaceri profitabile, de a şti să profite de orice ocazie... Meditează la aceste aspecte şi mai scrie-mi.

RADU IANIERI

Banii nu aduc fericirea

Potrivit unui studiu realizat de firma new-yorkeză Fordham persoanele sub vârsta de 35 de ani sunt mai nefericite decât cele care au trecut de acest prag. Experţii explică

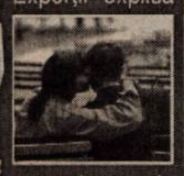

acest lucru prin faptul că până la această vârstă problemele materiale sunt deosebit de stresante. Cu timpul, acestea încep să se rezolve şi oamenii ajung să se mulţumească cu ce au. La noi lucrurile nu stau nici pe departe aşa. Şi asta, pe de-o parte pentru că problemele materiale îi afectează atât pe cei tineri cât şi pe cei mai puţin tineri. Pe de altă parte, cei tineri, chiar dacă nu au bani, îşi găsesc de cele mai multe ori fericirea în dragoste. Şi orice ar spune experţii americani, un sărut pe o bancă în parc sau în „culise" e mai savuros decât un meniu la un restaurant de lux. Lucru pe care îl resimt probabil şi cârcotaşii care susţin că dragostea trece prin... burtă. *(D.M.)*

O căsnicie imposibilă

Mi se pare că visez. Nu pot să cred că ceea ce mi se întâmplă e real. M-am căsătorit cu Ioana dintr-o mare dragoste, e drept, mai devreme decât era firesc. Am fost împreună vreo trei luni şi viaţa fără ea mi se părea imposibilă. Era foarte atentă cu mine, foarte tandră şi ne înţelegeam atât de bine încât aş fi pus mâna în foc că nimic nu se va schimba. Aprecia tot ceea ce făceam şi se lăuda prietenelor ei cu mine. E un lucru care te sensibilizează, te face fericit. A răspus da!, pe nerăsuflate când am cerut-o de nevastă. N-am observat niciodată ceva în neregulă cu ea, ceva care să mă pună pe gânduri. Nu era, de pildă, deloc atrasă de restaurante. De câteva ori când am invitat-o în oraş a preferat să luăm masa împreună acasă." E mai simplu şi mai plăcut. Şi mai economic. Ce să căutăm printre atâta lume străină?" îmi spunea. În general era cumpătată. Asta în zilele noastre e cam rar. Luna de miere a fost de vis. Şi cele... câteva săptămâni care au urmat. Încetul cu încetul, Ioana a început să se schimbe. Sau, poate, să redevină ceea ce era înainte de a ne cunoaşte. Avea nevoie de bani, de tot mai mulţi bani. Pentru haine, pentru cosmetice, pentru facultate, pentru sora ei care era şomeră. Eram pregătit să fac sacrificii pentru soţia mea dar nu puteam să fac faţă tuturor cheltuielilor. Din salariul ei n-am văzut un leu nici măcar pentru întreţinere. Pe de altă parte îşi invita prietenele frecvent la o cafea, stăteau ore în şir la taclale şi seară era mereu obosită, lipsită de chef. Făceam dragoste din ce în ce mai rar. Vă întrebaţi de ce nu am pus la punct aceste probleme. Ei, bine, am încercat în fel şi chip, şi cu vorba bună, şi cu severitate dar parcă avea răspunsurile pregătite. „Avem tot timpul, sunt obosită, sunt tracasată, nu vezi câte probleme am etc". De multe ori nici nu mai catadixea să-mi răspundă. Lucrurile merg prost, foarte prost. Sunt nefericit, umilit. Dar ei nu-i pasă. M-am gândit să divorţez dar tot sper că lucrurile se vor remedia. Şi apoi, oricâte zile fripte îmi face, dragostea mea pentru ea, sau poate doar pasiunea fizică, a rămas aceeaşi. Mă gândesc că un copil ar putea salva această căsnicie imposibilă. *(Pavel, 26 ani, Bucureşti)*

Răspuns

Nu cred că mai e vorba de iubire în ceea ce te priveşte. Iubirea presupune un complex de sentimente pozitive ale ambilor parteneri. Or, Ioana nu e capabilă să-ţi împărtăşească sentimentele. Probabil că te atrage fizic atât de puternic încât ai impresia că o iubeşti. Asta te face să-i satisfaci toate capriciile şi să-i tolerezi excesele. Ioana este genul de femeie care nu ezită să profite de slăbiciunea partenerului, fără să-i pese de suferinţele pe care i le pricinuieşte. I-ai asigurat un confort afectiv şi material care o face să se simtă bine, în siguranţă, să fie ea însăşi. Un personaj egoist, cu repere morale şi afective limitate. Cel puţin în contextul conjugal existent. E greu de anticipat dacă un copil ar putea salva această căsnicie. S-ar putea ca, dimpotrivă, firea ei să nu se schimbe şi căsnicia voastră să devină mai problematică. Tensiunile se vor amplifica, copilul va avea de suferit. S-ar putea ca în urma unor discuţii mai profunde, Ioana să promită marea cu sarea. Şi să te convingă. Femeile au o capacitate uluitoare de a minţi, de a juca teatru, de a convinge. Nu cred că trebuie să ai încredere în cuvinte. Cred că ar fi mai bine să pui problema divorţului. Mariajul vostru este, în opinia mea, ratat. În mod firesc astfel de relaţii trebuie întrerupte.

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Margărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Mihaela Dorobanţu
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
Tel.: 222.51.11;
GEORGE CUŞNARENCU,
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Salt ametitor în timp

Evul întunecat al Universului

Știința și, de ce nu, întreaga cunoaștere umană trăiește una din cele mai fascinante perioade ale îndelungatei sale istorii: un moment de răscruce, când privește – ar trebui mai bine spus, când are posibilitatea de a privi – în egală măsură spre trecutul cel mai îndepărtat și spre un viitor la care până acum nici nu știa că poate să gândească. Astfel încât așteptând peste numai 20-30 de ani primele zboruri cosmice care să inaugureze de fapt era colonizării spațiale, putem astăzi scruta începuturile absolute ale acestui Univers pe care ne pregătim să-l cucerim. Până într-o epocă denumită „Evul cosmic întunecat", la sfârșitul căreia devenim martorii momentului unic...

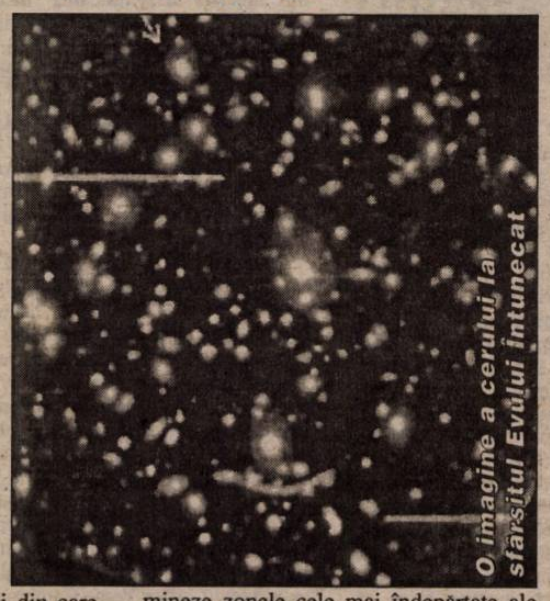

O imagine a cerului la sfârșitul Evului întunecat

Când stelele începeau să se aprindă...

„Pornit" acum 15 miliarde de ani în uriașa explozie pe care o numim Big Bang, Universul s-a angajat imediat într-un proces de continuă expansiune și răcire. Primele sale 500 de milioane de ani au fost, după expresia cosmologilor, o „eră a recombinării", în care s-au format atomii de gaz – hidrogen și heliu, mai ales. Din această epocă s-a păstrat până în zilele noastre acea „relicvă" numită radiație de fond, care are temperatura de 2,7 grade Kelvin și umple întregul Univers. Următoarele 500 de milioane de ani au reprezentat Evul întunecat, o epocă în care gazul deja rece care umplea spațiul a devenit gazda formării primelor galaxii. Totul în Univers *„era un întuneric ca o mare fără-o rază"*, cum spune Eminescu. Până în clipa când „s-au aprins" primele galaxii și quasarii – corpurile cerești cele mai îndepărtate de Terra în momentul de față, formidabile surse de energie provenită, se crede, din „motoarele" lor interne care ar fi nici mai mult nici mai puțin decât... găurile negre! Ei bine, apariția acestora a re-ionizat atomii, i-a „rupt" din nou în electronii, protonii și neutronii din care erau formați, schimbând astfel încă o dată tabloul Universului. Din această etapă nu aveam însă nici un semn. De curând însă o echipă de astronomi ai Universității din Hawaii a anunțat descoperirea unei galaxii în care noi vedem astăzi aprinderea stelelor care erau pe cale de a se naște la sfârșitul acestui Ev întunecat... Cu alte cuvinte, este pentru prima oară când avem un...

Portret al Universului în tinerețe

Quasarii despre care vorbeam mai sus erau până acum „martorii" cei mai îndepărtați în timp ai stadiilor timpurii ale Universului. „Instantaneul" pe care l-au realizat astronomii, surprinzând palida imagine a unei galaxii care ne dezvăluie detalii din „adâncurile" Evului întunecat, devine astfel primul „portret" al Universului la începuturile copilăriei sale. Performanța este uluitoare, dacă ne gândim că această galaxie este de peste o mie de ori mai puțin luminoasă decât un quasar. Dar astronomii nu se mulțumesc, se pare, cu o „lumină" care ajunge la noi după o călătorie de 15,3 miliarde de ani, ei vor să pătrundă și mai departe, dacă acest „mai departe" există. Numai că „aici" imaginile sunt și mai difuze. Pentru a le „vedea" este nevoie de o... lupă. Și Esther Hu, conducătorul echipei din Hawaii, a hotărât să examineze zonele cele mai îndepărtate ale cerului...

Sub lupa... gravitației

Atunci când Einstein oferea lumii noua sa teorie a gravitației, Teoria Relativității Generale, unul din testele imaginate pentru verificarea sa a fost și cel al curbării razelor de lumină în vecinătatea corpurilor cerești foarte masive. De aici nu a mai fost decât un pas până la ideea de a folosi aceste corpuri ca o lupă! Pentru ceea ce fac ele este același lucru: „îndoaie" razele de lumină și le focalizează, realizând, ca și lupa obișnuită, efectul de „mărire" a imaginii. Folosind în acest scop un „cluster – *un ciorchine* – de galaxii" aflate la 6 milioane de ani-lumină (Abell 370), a putut fi amplificată lumina provenind de la o galaxie aflată la 15,5 miliarde de ani-lumină. Nu un quasar, deci, ci o galaxie! Care, oricât de slabă, se vede, totuși, extrem de clar. Ce înseamnă aceasta? Amintiți-vă efectul aprinderii fazei lungi la o mașină când străbate un val de ceață: aproape nu mai vezi nimic, decât o lumină difuză care te zăpăcește. Faptul că galaxia fotografiată se vede clar, așa cum era ea la doar 780 de milioane de ani după Big Bang înseamnă că... ceturile începutului aproape se risipiseră. „Bariera" Evului întunecat fusese „împinsă" încă mai departe înapoi în timp! Pe „instantaneul" despre care se credea că este un portret din tinerețea sa, Universul se dovedea a fi de fapt un nou născut... și surprizele nu se opresc aici. Căci, privind Universul printr-o lupă care mărește suficient de mult, descoperim un lucru aproape total neașteptat:

Clusterul galactic Abell 370 devine o puternică „lupă" gravitațională

Grăunțe de timp

Priviți printr-o lupă chiar această pagină pe care o citiți. Cu cât lupa este mai puternică, cu atât veți observa că fotografiile din revistă și chiar literele sunt de fapt formate din nenumărate granule. („Aproximația" de pixeli a unei imagini). Pentru Richard Lieu, privite printr-o lupă gravitațională, spațiul și timpul se dovedesc a avea același tip de structură! Ceea ce „vedem" noi în fiecare clipă a observațiilor noastre reprezintă de fapt un...

Stop-cadru

Căci, dacă am putea „îngheța" spațiul și timpul cum putem face cu un film rulat „pe încet", am vedea cadru-cu-cadru ceea ce percepția noastră înregistrează ca o cursă nebunească a timpului purtând cu el „întâmplările" noastre spațiale! Cât de mult să încetinim? La nivelul la care duratele să nu depășească... 10 la puterea minus 44 secunde: timpul Planck! „Durata" de-a lungul căreia toate forțele din Natură sunt unite în una singură. O barieră dincolo de care accesul pare a ne fi interzis, pentru că aici gravitația este atât de puternică încât nici măcar spațiul sau timpul nu scapă efectelor sale devastatoare.

Am gândi, deci: dar cum să o faci, când nici vorba *„când"*, nici vorba *„unde"* nu mai au nici un sens. Și cu atât mai puțin *„cine"* sau *„pentru cine"*...

Așa se face că, uneori, biroul de lucru al cosmologilor sau al fizicienilor – teoreticieni ajunge parcă să semene cu o stranie masă de montaj dintr-un studio de film. Doar că imaginile din mâinile lor care prind viață sunt paginile de istorie ale unui Univers care ne găzduiește de peste 15 miliarde de ani și de-abia acum, parcă-parcă, începe să ne lase să întrezărim câte ceva din tainele lui...

MIHAELA DOROBANȚU

Un veac de inventivitate

„Inventatorul e un individ care-și pune o întrebare la care nu s-a gândit nimeni. Și găsește apoi răspunsul..."

1956 Robotul

Mașinile – sclave ale oamenilor. Ideea nu era nouă la mijlocul veacului trecut, dar subiectul fusese abordat mai mult în literatura SF, vizionarul Jules Verne bătând toate recordurile la acest capitol. Dar iată că, în 1956, americanii George Devol și Joe Engelberger înființau prima întreprindere destinată fabricării roboților industriali, numită *Unimation*. Ei intenționau, așadar, să construiască un aparat automat și reprogramabil, capabil să execute activități prestate de oameni. Și iată că, în 1961, primul asemenea produs era pregătit pentru botezul focului, în cadrul faimoasei firme General Motors. Interesant, un amănunt: primele linii de montaj menite să „automatizeze" munca omului fuseseră instalate tot în industria automobilului, în anul 1913. Recent, în 1999, federația internațională de profil estima la peste 742500 numărul roboților industriali operaționali, în întreaga lume. În sarcina lor cad de obicei munci dintre cele mai plictisitoare și monotone, precum sudura, vopsitul, realizarea mulajelor, ambalarea, dar și cele periculoase, de genul deminărilor, al explorării oceanelor, manipularea materialelor radioactive etc.

În istoria roboticii intervine și un detaliu... lingvistic: denumirea de *robot* este invenția scriitorului ceh Karel Capek, ea derivând din cuvântul de origine slavă *robota*, care înseamnă „muncă grea, corvoadă". De altfel, și limba română a preluat un derivat – „a roboti", oare înseamnă a face o muncă de rutină, sau, mai actual, a munci ca un robot. Așadar, mașinile au devenit sclavele oamenilor, dar astăzi este valabilă și afirmația reciprocă!

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Virușii pot fi ascultați!

La departamentul de chimie al Universității Cambridge, s-a pus la punct o metodă de identificare a unei singure entități virale și de măsurare a cantității acesteia, ascultând-o. Cercetătorii au acoperit suprafața unui disc de cuarț cu un strat de anticorpi specifici virusului studiat. Apoi, pe el s-a pus o picătură din soluția ce se testa. Despre cuarț, se

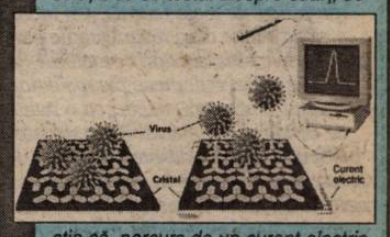

știe că, parcurs de un curent electric, începe să vibreze. Mărindu-se intensitatea curentului, legăturile dintre anticorpi și virusi se rup și particulele virale se eliberează, scoțând un scurt zgomot sec. Unda acustică emisă este convertită apoi în electricitate și analizată. Puterea semnalului observat oferă măsura directă a cantității de particule virale. (A.N.P.)

O nouă falie seismică

O nouă falie geologică necunoscută până acum a fost reperată în Chile, în apropiere de Santiago, capitala țării. Aceasta poate genera în orice moment cutremure de pământ după cum anunță seismologul Edgar Kansel, membru al echipei care a făcut descoperirea. Este o falie aflată la adâncimea de 5-10 km întinzându-se din nord spre sudul Anzilor, în estul Capitalei, între fluviile Mapocho și Maijo, care se varsă în Pacific. Șeful serviciului național de urgență al Ministerului de Interne a anunțat însă populația că falia nu constituie un motiv de îngrijorare necauzând nici un seism de dată recentă. (I.S.)

Vârtejul „dansator"

Pare nu dificil, ci imposibil de schimbat sensul de rotație al unei tornade ori al unui vârtej de lichid, fără a-l distruge. Totuși, o echipă mixtă de cercetători spanioli și americani a observat, pentru prima dată, inversarea unui vârtej foarte simplu: un vortex de lumină construit cu ajutorul unei raze laser. În timpul inversării sensului de rotație, s-a constatat că nucleul vârtejului trecea de la forma circulară, la o formă eliptică. Deocamdată, este vorba doar despre un fenomen observat în condiții de laborator, însă cercetătorii sunt ferm convinși că rezultatele le vor permite să înțeleagă mai bine fizica celor mai complexe vârtejuri. (A.N.P.)

Matricea informativă a apei

Chiar dacă știința a descifrat demult proprietățile fizice și chimice ale celei mai răspândite substanțe a planetei, unele cercetări și interpretări originale completează cunoștințele anterioare.

Este știut, în momentul unirii atomului de hidrogen cu atomul de oxigen, nucleul atomului de hidrogen rămâne fără protecție în fața pierderii de potențial. Având deschis câmpul electric pozitiv poate forma structuri parazitare cu alți atomi cu polaritate negativă ai altor substanțe, sau cu atomi de oxigen ai altor molecule (la înghețare).

Sub influența temperaturii scăzute, sistemul de legătură a atomilor se contractă, distanța dintre ei devine cu 7-10% mai mică. Acestea vor duce la mărirea câmpului magnetic. Apa, aflată în stare solidă, are un număr mare de legături hidrogenice, un câmp magnetic mărit și va fi numită, de unii autori, apă structurizată, fiind singura apă ce va constitui o *matrice informativă*.

Influențând structura legăturilor hidrogenice, vom influența asupra proprietăților apei și vom schimba parametrii de rezonanță, fotonico-optici, diapazoanele de iradiere, absorbție acustică și altele. Deci, vom schimba proprietățile *matricei informative*, schimbând paralel câmpul informațional energetic, toate componentele și parametrii substanțelor moleculare, aflate în apă la acest moment. Apa ne apare ca un model natural de acumulare a informației. Însă, nu numai apa, ci orice obiect material cunoscut are această proprietate. Deci, totul este viu în măsuri diferite.

Să ne continuăm incursiunea succintă în „imperiul apei" ce ne înconjoară. Suportul material al incursiunii noastre îl reprezintă, și de această dată, lucrarea domnului Alexei Corcimaru, doctor în științe tehnice, membru corespondent al Academiei de Reconstrucții Ecologice de pe lângă O.N.U. Cercetări științifice extrem de laborioase despre „matricea vieții" pe Terra i-au înlesnit domnului Alexei Corcimaru și inventarea preparatului „Exela", cu efecte vindecătoare în numeroase maladii.

Apa este ceva deosebit. Însă, cum se lămurește comportarea deosebită a apei ca unică substanță ce a dat naștere vieții?

Este cunoscut că o moleculă are o structură asemănătoare multor corpuri cerești: nucleu, membrană sau suprafață. În volumul sferic al moleculei se află o mulțime de microcorpuri *organice* și *neorganice* cunoscute de știință. Fiecare dintre ele are proprietăți diferite, „locuiește" diferit în acest volum la distanțe diferite t_1,... t_n între ele și nucleu (O), între ele și membrană (M). E știut că ele au câmpuri magnetice și electrice diferite și sunt mereu într-o acțiune cu câmpul dipolic al moleculei, ce se afirmă în sistem de coordonate (referință) față de locul lor. Este evident că schimbarea uneia dintre coordonate duce la *schimbarea celorlalte, de aceea se va* schimba și interacțiunea dintre câmpurile ce „fluxează" permanent între corpuri, nucleu și membrană. Și totul în această strămutare duce la schimbarea câmpului dipolic. Deci, iarăși avem o mică dis-tructurare a moleculei de apă. *Pentru că apa este o substanță foarte sensibilă la schimbările energetice interioare și exterioare.*

ALEXEI CORCIMARU

EXELA

un preparat extras din apa de mare și din ierburi din Siberia, folosit de cosmonauții ruși împotriva iradierilor și pentru creșterea imunității.

Tratează: *durerile de cap, cancerul la colon, artrita și radiculitele*

Previne: *ciocurile coloanei vertebrale, astmul bronșic*

Scade: *colesterolul, hipertensiunea, impotența.*

Ameliorează: *bolile de inimă, cosurile de pe față, balonările și indigestiile, colita și ulcerul.*

Protejează *de iradierile calculatorului, telefonului mobil și ale altor aparate.*

Stimulează: *creșterea sânilor, a organelor sexuale masculine și a musculaturii.*

Calmează: *sistemul nervos.*

Lichidează: *depresiile.*

Îl puteți obține *telefonând la: 090450297*

Publicitate ● Publicitate ● Publicitate ● Publicitate ●

SFIDĂRILE PARAPSIHOLOGIEI

Filosoful german Max Dessoir a trăit între anii 1867-1947. Neavând cum şi unde să clasifice o serie de fenomene ale psihicului uman care prin caracterul lor exotic nu-şi găseau, evident, locul în cadrul psihologiei, el a inventat termenul de parapsihologie. Cercetătorii noului domeniu s-au confruntat încă de la început cu o multitudine de aspecte contradictorii şi cu probleme de toate felurile. Un lucru a devenit însă rapid foarte clar: manifestările parapsihologiei se confundă cu însăşi istoria omenirii! Regăsim ceea ce numim astăzi fenomene parapsihologice în scrierile Vechiului Testament, uneori cu o remarcabilă bogăţie de detalii şi o remarcabilă exactitate a descrierii. În particular, relatări despre fenomene de clarviziune şi premoniţie se găsesc în viziunile profeţilor (cele mai multe îndeplinite cu mare precizie, cum ar fi cele care au drept obiect căderea Ierusalimului sau cele care anunţă venirea lui Iisus Hristos). Alte aspecte le întâlnim în Cartea Tibetană a Morţilor, în Iliada şi Odiseea, la Oracolul din Delphi etc. Apollonius din Thyana aflat la Efes „vede" cum Împăratul Domiţian era asasinat la Roma, în timp ce Roger Bacon sau Albert cel Mare chiar au de suferit pentru „dezvăluirile" pe care au prilejul să le facă despre aspecte ascunse ale realităţii. Cu alte cuvinte, la întrebarea din titlu, răspunsul este clar: toată lumea! Motivele fiecăruia se poate însă ca uneori să difere...

Cine se interesează de fenomene stranii?

Arcana Coelestina

Acesta este titlul lucrării fundamentale a lui Emanuel Swedenborg (1688-1772), una din marile personalităţi pe care le-a impus Parapsihologia. „Arcanus" înseamnă în latină „secret", iar calificativul *arcană* se aplică unei acţiuni, unei activităţi misterioase, al cărei înţeles este accesibil doar iniţiaţilor. A rămas celebră, şi a devenit una din primele atestări indubitabile ale fenomenului de clarviziune, anunţarea de către Swedenbrog, aflat la Göteborg, a unui incendiu izbucnit în acea clipă la Stockholm, adică la 600 km distanţă. Mai mult, el a afirmat că incendiul cuprinsese şi casa sa, distrugându-i trei camere. Un mesager venit de la Stockholm avea să confirme în totalitate aceste lucruri, o dată cu ştirea că se reuşise până la urmă stingerea incendiului.

Este o epocă bogată în fenomene „inexplicabile", înregistrându-se tot acum şi fenomenele de degravifiere/levitaţie ale Sfintei Tereza din Avila (1515-1582) sau ale Sf. Iosif din Copertino (1603-1683), dar poate şi mai interesant este că doi mari oameni de ştiinţă au o poziţie foarte clară în ceea ce priveşte cunoaşterea în general. Leibniz (1646-1716), elaborând teoria monadelor, este de părere că „materia singură nu este suficientă pentru a explica lumea", în timp ce Laplace (1749-1827), fondator al determinismului în ştiinţă, susţine ferm că „suntem departe de a cunoaşte toţi agenţii naturii, încât ar fi puţin filosofic a nega existenţa fenomenelor neobişnuite pentru singurul motiv că sunt inexplicabile". Pasul următor avea să se numească...

Societatea de Cercetări Psihice

Acesta este numele asociaţiei care ia naştere la 20 februarie 1869, avându-l ca prim Preşedinte pe Henry Sydgwick (1839-1900). Acestuia i se datoreşte în mare măsură extinderea preocupărilor privind fenomenele spiritiste, printre altele, în Anglia postdarwinistă. Noua societate (creată pe fundalul controverselor între diverse personalităţi ştiinţifice ale vremii angajate în „explicarea" mediumităţii) are printre membrii săi câteva nume răsunătoare, cum ar fi Oliver Lodge, Edmund Gurney, William Barrett sau Frederich Myers, a cărui lucrare „Personalitatea Umană şi Supravieţuirea Morţii Trupeşti" este şi astăzi un text de referinţă. Această societate a cercetat nu mai puţin de 5705 evenimente de natură telepatică, apelând pentru cercetări la mari oameni de ştiinţă ai vremii. Oricum, interesul pentru parapsihologie se intensifică pe măsură ce ne apropiem de timpurile noastre. Şi el este notabil...

Dincolo şi dincoace de cortina de fier

Fără să se manifeste totdeauna în mod deschis, acest interes a fost evident în toate timpurile şi sub toate regimurile politice. Vom avea în repetate rânduri prilejul de a ne opri la diferite exemple. Să amintim deocamdată nume ca Verne Cameron în Statele Unite care a surprins comandamentul marinei americane localizând doar cu mijloace radiestezice submarinele ruseşti şi americane, pe celebra Nina Kulaghina în URSS, pentru care s-a construit un laborator special la Institutul de Electrotehnică din Moscova, sau pe soţii Semion şi Valentina Kirlian. Efectul Kirlian este studiat şi astăzi, la „serviciile" Kulaghinei s-a recurs mereu şi mereu – doar Verne Cameron nu a mai fost chemat niciodată de marina americană. Atunci însă când a cerut viză pentru a merge în scopuri similare în Egipt, viza i-a fost refuzată...

EUGEN CELAN

Dosarul gândurilor comunicante

Faptele şi teoria

Cu peste 100 de ani în urmă, William Crookes afirma cu toată puterea că nu îşi asuma răspunderea de a vorbi despre vreo posibilă legătură între „forţa psihică", aşa cum o denumise el, şi celelalte forţe cunoscute ale Naturii (pe atunci doar două: forţa gravitaţională şi cea electromagnetică). Mai mult chiar, tot el considera că este de „datoria cercetătorului" de a se abţine de la orice interpretare teoretică până când nu „adună" un bagaj suficient de fapte experimentale.

Este absolut remarcabil să citeşti cuvintele fizicianului britanic, mai ales astăzi, când discuţiile despre descoperirea ştiinţifică şi mai ales despre „pătrunderile" unor oameni, mai mult sau mai puţin chemaţi, dincolo de graniţele realităţii sunt „probate" de aparatura ştiinţifică. El este perfect conştient că descriind fenomene atât de stranii şi de neexplicate, fenomene care, pe deasupra, se mai şi derulează într-un ritm care face încă şi mai dificilă orice încercare de interpretare, există tentaţia de a recurge la un limbaj care poartă amprenta senzaţiilor primite. Dar tot el atrage atenţia că succesul acestei adevărate anchete pe care o întreprinde cercetătorul este condiţionat de înlăturarea completă a prejudecăţilor, cât şi a oricărei implicări sentimentale. „Paşii cercetătorului – spune el – trebuie să fie conduşi de o inteligenţă tot atât de pasională pe cât sunt instrumentele pe care le foloseşte"! Dacă el devine conştient că se află pe drumul unui „adevăr nou" şi este convins de acest lucru, atunci trebuie să se apropie de fenomenele respective fără să se întrebe de la început dacă acestea sunt sau nu „posibile" într-un mod „natural"!

Şi William Crookes mai revine asupra uneia din afirmaţiile sale fundamentale: cea privitoare la justificarea rezultatelor nule pe parcursul unora din testele asistate ale medium-urilor. El realizează o instalaţie deosebit de complicată pentru a verifica existenţa forţei psihice: o bandă de cauciuc, pusă în mişcare de un mecanism de orologerie, pe care s-au pus granule de grafit. Aducând mâna la o distanţă de aproximativ 3 cm de bandă şi concentrându-se, Dunglas Home reuşea să,.. facă să sară granulele de grafit pe bandă! Într-o zi, în absenţa lui Home, Crookes decide să încerce experienţa cu ajutorul unei doamne. Rezultatul este din nou pozitiv! Revine Home şi este dus în laborator. Ambele mâini (ca şi în cazul experimentului cu doamna) îi sunt ţinute de câte un asistent – orice posibilitate de intervenţie directă este astfel înlăturată. După câteva minute de linişte şi concentrare, Home declară că „simte fluidul urcând în el". Apoi... întinde mâna şi acele aparatelor de măsură se pun în mişcare!

Aceste experienţe, spune Crookes, dovedesc ***fără urmă de îndoială*** (sublinierea îi aparţine!) existenţa unei forţe asociate într-un mod încă inexplicabil organismului uman. O asemenea forţă poate adăuga, de exemplu, o greutate suplimentară oricărui corp material fără ca pentru aceasta să fie nevoie de un contact efectiv. Doar că intensitatea sa poate varia sensibil de la o săptămână la alta sau chiar de la o zi la alta! Uneori chiar şi pe parcursul a câteva ore...

MIHAELA DOROBANŢU

Biblia confirmă dispariţiile

Răpiri, efectuate de vehicule cereşti şi de vizitatori din Ceruri, sunt descrise în numeroase scrieri din vechime, între care şi în Biblie.

Primul caz a fost cel al lui **Enoh**, cel de al şaptelea patriarh după Adam, tatăl lui Matusalem şi străbunicul lui Noe. El „a umblat cu Dumnezeu, apoi nu s-a mai văzut pentru că l-a luat Dumnezeu" (Geneza 5; 24). În alt text – apocrif conform bisericii noastre, dar canonic pentru biserica creştină coptă – *Cartea lui Enoh* – sunt incluse unele detalii ale călătoriilor sale, descrise la persoana întâia. Astfel, Enoh spune: „am fost aşezat între două spirite... După aceea spiritul meu... Şi-a luat zborul către ceruri". Şi în multe rapoarte privind răpirile OZN, cel răpit este flancat de două (alteori trei sau patru) entităţi. Răpirea lui Enoh s-a făcut şi în trup, cum atestă Biblia când scrie: „Prin credinţă a fost mutat Enoh de pe pământ, ca să nu vadă moartea. Şi n-a mai fost găsit, pentru că Dumnezeu îl mutase" (Evrei 11, 5). După ce vede o mulţime de minunăţii cereşti, revenirea din călătoria cosmică seamănă din nou cu cea dintr-o „întâlnire de gradul 4". Enoh spune: „atunci cei trei sfinţi m-au apucat şi m-au adus pe Pământ, lăsându-mă în faţa casei mele", mod de reîntoarcere des întâlnit în rapoartele celor răpiţi de OZN-uri. (*Cartea lui Enoh*)

Despre **Ilie Tesviteanul** stă scris: „Când a voit Domnul să ridice pe Ilie la Cer într-un vârtej de vânt... iată că un car de foc şi nişte cai i-au despărţit... Şi Ilie s-a înălţat la Cer într-un vârtej de vânt" (2 Regi, 2; 1-12). Oare un vehicul care ba e „vârtej de vânt" ba e „car de foc" nu ne duce cu gândul la un OZN? Întâmplări similare sunt puse în seama proorocului **Isaia**. Cât despre profetul **Ezechiel**, acesta s-a întâlnit cu un „snop de foc, care răspândea în jur o lumină strălucitoare, în mijlocul căreia lucea ca o aramă lustruită care ieşea din mijlocul focului. Tot în mijloc, se vedeau patru făpturi vii a căror înfăţişare avea o asemănare omenească" (Ezechiel, 1; 4-5). Dincolo de vădita dificultate a naratorului de a descrie cu vocabularul său rudimentar un fenomen total neobişnuit, asemănarea cu un OZN este din nou evidentă, mai ales dacă adăugăm că după acest pasaj urmează o seamă de detalii (aproape tehnice) privind vehiculul, respectiv călătoria făcută la bordul acestui vehicul. Deosebit de pitorească este descrierea, în acest limbaj, a coloanei de lumină care obişnuieşte să cadă din OZN asupra celui răpit ridicându-l în văzduh: „El a întins ceva ca o mână, şi m-a apucat de zulufi. Duhul m-a răpit între Pământ şi Cer, şi m-a dus, în vedenii dumnezeieşti, la Ierusalim" (Ezechiel, 8; 2-3).

Deosebit de revelatoare este şi menţiunea **Apostolului Pavel**, în *Epistola a doua către corinteni* (2 Cor, 12, 2-4), când scrie „Cunosc un om întru Hristos, care, acum patrusprezece ani, a fost răpit până în al treilea Cer (dacă a fost în trup nu ştiu; dacă a fost fără trup, nu ştiu; Dumnezeu ştie). Şi ştiu că omul acesta (dacă a fost în trup sau fără trup, nu ştiu: Dumnezeu ştie), a fost răpit în rai şi a auzit cuvinte care nu se pot spune şi pe care nu-i este îngăduit unui om să le rostească". Acest citat dovedeşte o dată în plus că răpirile, efectuate de entităţi venite din Ceruri şi care „şterg memoria" martorilor sau le interzic să vorbească, sunt atestate de mii de ani, probând şi marea vechime a întrebării dacă aceste răpiri sunt fizice ori psihice.

Iar toate exemplele de mai sus, la care putem adăuga şi altele, ridică încă o dată problema dacă mărturiile religioase şi fenomenul OZN nu sunt mai apropiate între ele decât am crede.

DAN D. FARCAŞ

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ____, ZIUA NAŞTERII ____ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/15

NOTA REDACŢIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Scepticism şi credulitate

COINCIDENŢE
dramatice sau telepatie?

Un caz tragic petrecut la Paris în anii '90 a repus în discuţie, în cercurile de specialitate, noţiunile parapsihologice de telepatie şi presentiment. Iată ce s-a-ntâmplat, într-o noapte funestă de august 1996.

Patrick şi Léontine (ambii de 22 de ani) se iubeau nebuneşte de mai bine de un an, însă, din cauza părinţilor, se întâlneau pe ascuns în casa doamnei Simonds. Deşi nu aveau, practic, nici un motiv temeinic şi erau întregi la minte, cei doi s-au sinucis aproape în acelaşi timp (între orele 21,30 şi 21,40), fiecare la el acasă. Cei doi nu-şi comunicaseră intenţia suicidului, ci dimpotrivă, vorbiseră la telefon pentru a fixa ora rendez-vous-ului. Aşa a stabilit ancheta, fapt demonstrat şi de cele două bilete de adio lăsate de amândoi. Ambele erau, culmea!, identice, fiecare cerându-i iertare celuilalt că nu va veni la întâlnire.

Până aici, s-ar putea – au spus unii parapsihologi – să fi funcţionat telepatia. Se ştie că între îndrăgostiţi, transmiterea la distanţă a gândurilor are o mare probabilitate să se producă. Însă cazul s-a complicat din cauza unui alt eveniment fatal: în aceeaşi seară, pe la ora 22,30 (când cei doi amanţi ar fi trebuit să ajungă acolo), casa doamnei Simonds a ars din temelii, din motive necunoscute, proprietara pierzându-şi viaţa. Anchetatorii au declarat că, dacă Patrick şi Léontine ar fi fost în odaia rezervată lor, ar fi murit şi ei cu siguranţă... Privite astfel lucrurile, aspectele parapsihologice capătă şi nuanţele unui presentiment (poate premoniţie ?) al celor doi tineri. Să fi presimţit ei că acea seară urma să fie ultima din viaţa lor? Un anume gând ascuns în inconştient i-a făcut să se despartă ca şi cum o iubire disperată i-a adus în situaţia de a nu mai suporta propria existenţă, pentru că oricum aveau să moară în incendiu?

Din nefericire, aceste foarte dificile întrebări sunt retorice. Nu mai are cine să răspundă la ele, iar specialiştilor nu le-au rămas decât ipotezele. În orice caz, coincidenţele circumstanţiale au fost foarte mari şi tocmai asta a trezit interesul legitim al parapsihologilor. Vechiul dicton latin *post hoc, ergo propter hoc* (după aceea, deci din cauza aceea) nu este întotdeauna valabil.

PAUL IOAN

Civilizaţia atacă din nou

POLUAREA luminoasă

Mâncătorii de umbre

În mod ciudat sau nu, o treime din europeni şi o cincime din populaţia globului nu cunosc celebra Cale Lactee, decât din filme, din hărţi astronomice sau din literatură. Motivul – pentru ei, această impresionantă „bandă" de lumină celestă pe cerul nopţii este invizibilă. Centrele urbane puternic luminate artificial îi privează, fără drept de apel, pe locuitorii lor, de obscuritatea completă a nopţilor adevărate. Iar dacă aproximările de mai sus sunt cât se poate de generale şi restrictive, referirea la anumite regiuni este elocventă: 99% din europenii occidentali şi americani şi peste 60% din totalul populaţiei planetei nu mai ştiu ce înseamnă întuneric nocturn. Datele respective apar în primul atlas mondial care a relevat poluarea luminoasă, unde SUA şi Europa Occidentală erau concurate serios de Japonia; aceasta, în urmă cu cinci ani. Astăzi, fenomenul s-a accentuat, în mod logic, afectând şi ţări unde industria nu reprezintă chiar o forţă extraordinară.

Primii care au suportat consecinţele acestei laturi a civilizaţiei moderne au fost astronomii. Nu întâmplător, ei s-au refugiat din calea „mâncătorilor de umbre", căutând un cer mai pur în deşertul chilian sau pe versanţii vulcanilor din Hawaii. Dar nu toţi pământenii au acest – totuşi, necesar – privilegiu.

Cerul înstelat – ca amintire

Hărţile nocturne amintite indică, fără dubiu, şi inegalităţile privitoare la dezvoltarea economică a ţărilor lumii. Un simplu fapt divers – s-ar putea obiecta. Da, numai că o asemenea „banalitate" ne va costa destul de mult, într-un viitor nu foarte îndepărtat. Semnalul că problema nu trebuie aruncată în sertar l-au dat mai multe asociaţii ale astronomilor, care au pornit de la perspectiva sensibilizatoare că peste câţiva ani, pentru a afla ce este un cer înstelat, va trebui să mergem la un planetariu.

Luând lucrurile mai în serios, trebuie să remarcăm şi că ideea de poluare luminoasă nu prea a dat de gândit până acum,

Imaginea nocturnă a Pământului, luată din sateliţi americani, indică un fenomen ce putea să pară, până nu demult, o elucubraţie pe teme... SF. Totuşi, ceea ce abia începem să înţelegem devine, cu fiecare nouă precizare a cercetătorilor, un motiv serios în plus să ne îngrijorăm pentru viitorul planetei. Ideea de bază este că întunericul natural al nopţilor terestre, care are importanţa lui majoră, cum vom vedea mai jos, se topeşte rapid în avalanşele de lumină artificială din zonele puternic industrializate ale lumii. Dacă aceasta ar însemna doar ruperea de unele atribute poetice ale traiului nostru nocturn, încă n-ar fi foarte grav. Dar ceea ce deja se numeşte poluare luminoasă are consecinţe nefaste chiar asupra vieţii, aşa cum se arăta, nu demult, în revista „Science et Vie".

de vreme ce majoritatea ţărilor nu au reglementări în materie de iluminat urban. De fapt, nu împotriva acestui lucru se îndreaptă acţiunile de protest, ci ele vizează inutila descărcare de energie către cer, care mai şi costă sume importante, suportate de veşnicii plătitori de taxe, transformaţi totodată şi în victime fără voie. Un exemplu clar: dacă lumina artificială revărsată către cerul Franţei ar fi dirijată spre sol, s-ar economisi până la 20% din energia consumată anual, echivalentul a peste 85 milioane de euro. Însă, chiar şi atunci când municipalităţile au făcut promisiuni liniştitoare, acţiunile lor au mers în sensul agravării fenomenului.

Luminile care creează micul haos

De fapt, ce poate fi atât de grav, în iluminatul artificial „din belşug"? Sănătatea omului a fost prima vizată. Într-adevăr, studii ştiinţifice au indicat un procent superior de miopii la copiii sub 2 ani care dorm într-o cameră luminată (48%), faţă de cei ce au în vecinătate o veioză (31%) sau cei care dorm în întuneric (9%). De asemenea, oricât de slabă ar fi, lumina nocturnă artificială dereglează bioritmul, ea inhibând producţia de melatonină – hormon secretat de creier, care intervine în reglarea orologiului nostru intern. Urmarea: tulburări ale somnului şi fragilizarea anumitor segmente ale sistemului imunitar. Mai mult, s-a emis şi ipoteza că diminuarea melatoninei ar favoriza apariţia unor cancere, cum este cel la sân.

Lumina artificială agresează puternic şi mediul, generând – s-ar putea spune – un mic haos. În Florida, puii de ţestoasă marină abia ieşiţi din ouă aleargă instinctiv către halourile luminoase ale oraşelor, confundându-le cu... imaginea Lunii reflectată în ocean. Evident, cele mai multe mor strivite de maşini sau devorate de prădători. Luminile de pe ţărmuri atrag şi păsările migratoare, a căror orientare nocturnă se face, în mod natural, după stele. Numai în Toronto mor astfel peste 10000 de păsări anual, zdrobindu-se de clădiri! Aşadar, se vede că poluarea luminoasă nu reprezintă un moft al ecologiştilor. În unele oraşe, avertismentul a început să fie luat în serios şi efectele pozitive se fac remarcate. Totuşi, planeta noastră continuă să sporească în strălucire nocturnă. Semn că aşa-numiţii indivizi civilizaţi cu putere de decizie se află departe de lumea civilizată...

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Anatomia secundei

Energia, astăzi

Africa Centrală are probleme energetice: lemnul uscat de foc nu mai ajunge nevoilor locuitorilor – sunt prea mulţi – şi este necesar ceva nou. Şi, iată, noul apare: o sobă închisă, de metal, izolată în interior cu şamotă ia locul focului deschis în bucătăriile – fireşte, deschise – ale familiei centrafricane. Semnul progresului.

Germania are şi ea probleme energetice: Partidul Verzilor a crescut, şi-a ales drept ţintă politica dărâmării centralelor nucleare băştinaşe, „verzii" sunt activi, nevoie mare, va trebui deci o adaptare a energeticii nemţeşti a secolului XXI la noile condiţii politice. Ce vor face nemţii? Nu vor construi noi centrale pe cărbune şi gaz, ci vor importa energia electrică din Franţa. Energie nucleară, firească, 75% din ceea ce fabrică centralele franceze fiind kilowaţi-oră nucleari. Soluţie diplomatică.

În Nigeria un învăţător dintr-un sat îndepărtat din jungla africană inventează un nou frigider. Ia o oală de lut ars, în care, din construcţie, a vârât o altă oală de lut, asemănătoare cu prima, între cele două vase introduce nisip, peste care toarnă apă. Pune alimente în oala mică, acoperă „maşinăria" cu o cârpă umezită... şi aşteaptă. Peste o săptămână, alimentele din „frigiderul" african sunt perfect comestibile, poate pentru prima dată în istoria Africii fenomenul se întâmplă în „mod natural", fără intervenţia curentului electric şi a dispozitivului de răcire din frigiderul pe care lumea junglei nu are cum să-l aibă. Explicaţia: apa din stratul izolator de nisip, dintre cele două oale şi de pe cârpa-capac se evaporă şi, cum din manualul de fizică de clasa a VI-a ştim, scade temperatura mediului ambiant. Acţionează numai spre interiorul sistemului, căci lutul este bun izolator şi... îşi face datoria, răcind alimentele. Una dintre cele mai geniale invenţii simple a fost astfel pusă la dispoziţia săracilor, îmbogăţind lumea.

Am luat aici trei exemple de probleme energetice. Am putea lua o mie, lista lor întinzându-se pe cărţi întregi. Energii „noi" – solară, eoliană, a valurilor –, biogazul –, energetica nucleară – cu mult aşteptata fuziune, corn al abundenţei energetice viitoare –, cea descătuşată din cărbune şi hidrocarburi – aş numi-o „energie de veacul al XIX-lea..." – toate sunt de pus pe tapet, de discutat, de procesat, de schimbat, adăugând în toate cazurile, ceea ce numai Homo Sapiens are în această mare casă a lui, numită Cosmos: *energia materiei cenuşii*, cea creatoare de nou, singura care ne va împinge spre stele. Curând.

ALEXANDRU MIRONOV

Alarmă la înălţime

MUNŢII ciclopii suferinzi ai planetei

Organizaţia Naţiunilor Unite a declarat anul 2002 drept „Anul Internaţional al Munţilor", pentru a atrage atenţia în modul cel mai serios asupra degradării accelerate a ecosistemelor din zonele alpine. De multe decenii, pe alocuri foarte curând după terminarea celui de-al doilea război mondial, coloşii minerali ai Pământului, cu veşmintele lor verzi – pădurile – şi aureolaţi de zăpezi trecătoare şi gheţari eterni, au început să sufere atât datorită activităţilor umane cu nuanţe economice, cât şi din cauza efectului de seră şi încălzirii globale. Într-o viziune planetară, ei par, la început de veac XXI, nişte ciclopi umiliţi de un Ulise devastator şi care nu ştiu să se apere singuri în faţa agresiunilor omului modern.

Unde sunt zăpezile de altădată?

Poluarea, despăduririle haotice, turismul „tumultuos" şi războaiele sunt factorii esenţiali ai degradării ecosistemelor muntoase. Câteva date statistice, prezentate de organismele specializate ale ONU, sunt relevante în acest sens. *Regiunile alpine reprezintă o pătrime din suprafaţa uscatului Terrei; ele găzduiesc aproximativ 10 la sută din populaţia lumii şi asigură sursele de apă dulce pentru o jumătate din omenire...* Aceste succinte date globale sunt, credem noi, suficiente pentru a sublinia importanţa covârşitoare a ecosistemelor adăpostite de uriaşii stâncoşi logodiţi cu norii, dar, din păcate, şi cu dezastrele din ce în ce mai numeroase: limitarea debitelor izvoarelor, alunecări de teren, avalanşe şi prăbuşiri catastrofale de roci, pierderea frumuseţii peisajelor şi, semnificativ şi deosebit de alarmant ca simptom al maladivităţii lor, topirea accentuată şi ireversibilă a gheţarilor şi cuşmelor de zăpadă.

Acest din urmă aspect are un simbol nefast prin Muntele Kilimanjaro din Tanzania: în ultimii o sută de ani, 82 la sută din acoperişul de gheaţă (ce părea veşnic) al culmilor sale a dispărut! Severe topiri de zăpezi au început să se producă de două decenii în zonele alpine de basm ale Elveţiei, ca şi în Alaska, în sudul Americii de Sud şi în Himalaya. Se apreciază că straturile imaculate de nea ale Munţilor Stâncoşi (America de Nord) vor dispărea în următorii 30 de ani, iar la nivel planetar, acestea vor deveni o amintire în 2050, dacă efectul de seră şi implicit încălzirea globală nu se vor diminua. Nici Munţii Zăpezilor din Australia n-au scăpat de acest fenomen; aici au dispărut mai mult de 250 de specii de plante specifice iernii, iar arborii subalpini au înaintat spre culmi cu aproximativ 40 de metri. O consecinţă directă a dezastrului dezăpezirilor o constituie şi proliferarea unor specii dăunătoare de insecte, care distrug sistematic vegetaţia rămasă pe înălţimi... Am cules doar aceste succinte informaţii statistico-ştiinţifice mai mult decât îngrijorătoare nu numai pentru a justifica titlul acestui articol, dar şi pentru a demonstra rolul esenţial al observaţiilor şi cercetării în domeniul ecologiei, valabil şi pentru Munţii Carpaţi.

Turistul, un ucigaş zâmbitor?

O mare pondere în degradarea ecosistemelor alpine o are turismul hiper-abundent din America de Nord şi Europa. Mai mult de 10 la sută din veniturile bugetare din multe ţări ale acestor continente provine din turismul desfăşurat în două sezoane pe an. Astfel, în ultimii douăzeci de ani, *numărul de vizitatori ai culmilor Munţilor Stâncoşi ce străbat Parcul Naţional Colorado (SUA) a crescut cu 50 la sută. În regiunea montană a provinciei canadiene Alberta, zilnic circulă peste 20 de mii de maşini în sezonul estival...* Este incalculabilă cantitatea de bioxid de carbon oferită atmosferei curate odinioară.

În Europa, turismul bi-sezonier a debutat în anii '50 ai secolului trecut. Pentru milioanele de turişti şi maşini care circulă anual în regiunile alpine s-a construit o infrastructură foarte importantă, care a afectat viaţa vegetală şi a faunei, a dăunat suprafeţelor împădurite, a poluat şi poluează în continuare cu frenezie, căci banii curg în buzunarele largi ale investitorilor. Pe de altă parte, populaţia montagniardă descreşte, satele şi comunele tradiţionale îşi pierd locuitorii. Degradarea solurilor pe care aceştia aveau culturi şi/sau păşuni s-au micşorat, avantajele lor economice nemaipermiţându-le să reziste în locurile de baştină... Se pare că, fără voia lui, turistul european şi cel nord-american a devenit un ucigaş cu zâmbetul pe buze. Nici Himalaya n-a scăpat „urgiei" turistice. Japoneza *Junko Tabei* – prima femeie care a escaladat Everestul, în 1975 – atrage atenţia asupra munţilor de gunoaie care sufocă gigantul reliefului Terrei. După reuşita lui Hillary şi a şerpaşului Norgay (1953), *deşeurile turistice de pe coastele şi culmile himalayene au ajuns astăzi la o cantitate ce depăşeşte 1100 de tone!* Conserve, resturi de corturi, conteinere şi alte accesorii alpinistice au fost lăsate acolo în voia soartei. Junko Tabei critică aspru autorităţile de la Katmandu (capitala Nepalului, principala poartă spre Everest) pentru lipsa de preocupare ecologică.

Epilogul acestui articol nu are, din păcate, o nuanţă optimistă. În foarte multe zone muntoase, arborii sunt doborâţi de o populaţie săracă pe care lemnul o ajută să supravieţuiască. Din raţiuni economice statale, multe baraje hidrotehnice distrug aceleaşi zone, altădată sălbatice. Şi, nu în ultimul rând – spun statisticile ONU – 23 şi cele 27 de războaie desfăşurate în ultimii ani (sau care se desfăşoară acum) au drept teatru al conflictelor munţii.

„Alarma la înălţime" este, în consecinţă, foarte serioasă. Deşi tăcuţi şi aparent gârboviţi, munţii se revoltă din ce în ce mai mult împotriva asaltului necontrolat al omului, prin dezastrele pomenite mai sus. Organizaţiile internaţionale propun şi iau măsuri, dar eficienţa lor va fi estimată doar de generaţiile viitoare.

PAUL IOAN

E bine de ştiut

ÎNGRIJIREA PICIOARELOR

- Furnicături, crampe, senzaţia de greutate, iată câteva dintre simptomele resimţite de femeile care prezintă dureri ale picioarelor. Se ştie, venele organismului nostru se grupează în două reţele dintre care una este profundă şi traversează toată zona musculară, ca de exemplu cea a picioarelor şi cea a coapselor. Altă reţea este plasată sub piele şi drenează irigarea superficială prin intermediul unei sumedenii de vase din ce în ce mai subţiri, mai mici. Cele două reţele sunt conectate între ele. La rândul lor, fiecare are un fel de clapete interioare care se deschid pentru a lăsa trecerea debitului sangvin de jos în sus şi se închid când fluxul sangvin circulă în sens invers.

Când aceste „porţi" nu se mai închid, sângele se revarsă înapoi, treptat, sistemul se înfundă şi deşeurile fabricate de celule şi evacuate normal, prin sânge, traversează pereţii venelor. Ţesuturile se încarcă, picioarele devin grele, ca de plumb, se umflă şi, la sfârşitul zilei, după ore de stat în picioare, sunt străbătute de crampe dureroase. Dacă genunchii şi coapsele se acoperă, fie şi numai parţial, de mici vinişoare liliachii, consultul la un medic specialist în flebologie este obligatoriu şi imediat! Diagnosticul se face printr-un examen special care permite vizualizarea sistemului venos şi eventualele zone care se dilată excesiv.

Specialistul ia în calcul ereditatea, tratamentele hormonale şi greutatea persoanei bolnave. Acestea sunt elemente care agravează stagnarea sangvină şi „îmbracă" cu grăsimi pereţii interiori ai venelor, fapt ce face ca acestea să se comprime uşor iar circulaţia de întoarcere să fie îngreuiată. Ca elemente principale de tratament se indică: mersul pe jos, înotul şi mai ales ingerarea de vitamină E, care fortifică pereţii venelor.

Un specialist în kinetoterapie va şti cum să facă masaje speciale pentru drenarea limfei (suficiente sunt şase şedinţe – două pe săptămână apoi câte una lunar, pentru întreţinere). Uşurând circulaţia de întoarcere, edemele vor dispărea iar pielea îşi va reveni la aspectul ei normal.

Iată câteva dintre legile de aur ale sănătăţii picioarelor:

- Mergeţi cu picioarele goale pe zone cu mult nisip; este exerciţiul care uşurează circulaţia de întoarcere şi drenează toxinele.
- Evitaţi supraîncălzirea la soare, băile fierbinţi; preferaţi duşurile alternative – rece-fierbinte dirijate de jos în sus, către genunchi şi coapse.
- Noaptea ţineţi-vă picioarele peste pernă cu cel puţin 10 cm mai sus.
- Mâncaţi multe citrice bogate în vitaminele: C, E şi P, excelente pentru protecţia pereţilor venoşi.
- Beţi zilnic 2 litri de lichide.
- Masaţi-vă picioarele, începând de la tălpi către genunchi cu apăsări forţate, apoi din ce în ce mai uşoare.

Dr. VALERIU MANTA

Farmec şi Senzualitate

Când urmăreşti spectacolele de modă prezentate de manechine filiforme ai senzaţia că gândul creatorilor se îndreaptă doar spre siluete perfecte. Eronat. Una dintre creatoarele italiene, Marina Rinoldi, consideră că „stilul nu este o chestiune de talie". La rândul său ex-manechinul Kate Dillon, ale cărei forme s-au rotunjit, a decis o reconciliere cu corpul său. Figura sa radioasă dezvăluie adevărul că se simte bine „în pielea sa". Pentru a-şi păstra farmecul şi senzualitatea o femeie mai plinuţă trebuie să ştie cum să se îmbrace, ce linie o avantajează, ce imprimeuri să poarte.

Creaţiile pentru talii mari acordă şi în această vară, atenţie maximă imprimeurilor şi ţesăturilor. Siluetele pline nu trebuie să se învăluie obligatoriu în rochii negre. Dar se împun ţesături fine, de bună calitate, cu linii perfecte, care „cad" bine – esenţial pentru femeile plinuţe.

De asemenea, prin modelele alese, trebuie reproporţionată silueta, cu tăieturi care „maschează" talia. Optaţi pentru o rochie fluidă, dar evitaţi pensele pe piept, care măresc bustul. Alegeţi un model cu un joc al decolteului. Cu linii sobre şi ţesături frumoase veţi obţine efectul de stil rafinat dorit...

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Gastronomice

Din nou, câteva reţete sugerate de cititoarea noastră fidelă, doamna Chereji Clara, din Vişeul de Sus.

Budincă din urzici cu orez

1 kg urzici tinere, 1 ceaşcă de orez, 125 g margarină (sau unt), brânză rasă (caşcaval sau telemea), 4 ouă, 1 linguriţă de făină, sare.

Urzicile se curăţă, se spală în apă multă şi se fierb în apă clocotită cu sare. După ce au fiert, se scurg şi se toacă bine pe un fund de lemn sau se trec prin sită, apoi se amestecă cu făină, 50 g margarină topită şi 50 g brânză rasă. Se alege orezul, se spală, se fierbe în apă cu sare, se lasă să se răcorească, apoi se amestecă cu 50 g margarină, brânză rasă, piper şi ouăle bătute ca pentru omletă. Se ia o formă potrivită, se unge cu margarină sau unt, se pune jumătate din cantitatea de orez, se netezeşte, apoi se pun urzicile şi deasupra restul de orez. Se stropeşte cu margarină, se presară caşcaval ras şi se pune, 20-25 minute, în cuptorul încins, la foc potrivit, să se rumenească. Se serveşte călduţă; budinca este foarte bună şi rece.

Ruladă de măcriş cu şuncă

100 g măcriş, 30 g margarină, 7 ouă, 6 linguri de făină, 1/4 kg şuncă, 1/2 pahar smântână.

Se spală măcrişul şi se căleşte cu margarina, într-o cratiţă acoperită, până se evapora apa din măcriş. Se freacă 6 gălbenuşuri bine, se adaugă făina, măcrişul călit şi spuma bătută de la ouă. Se unge o tavă, se tapetează cu făină, se toarnă compoziţia de mai sus şi se coace un blat. Şunca se trece prin maşina de tocat, se adaugă smântână şi un ou întreg. Se amestecă bine şi se pune la foc mic până se omogenizează bine. Blatul copt se pune pe un şervet, se unge cu umplutura de şuncă şi se rulează. Deasupra se presară caşcaval ras.

Orez italian

250 g orez, 100 g margarină, 200 g mazăre verde, 150 g ciuperci, 100 g şuncă, 80 g caşcaval ras, un pahar cu vin alb, pătrunjel verde.

Se încălzeşte margarina (50 g), se adaugă orezul spălat şi scurs bine, 2 linguri de pătrunjel verde tocat. Se toarnă vinul alb peste compoziţie şi se adaugă apă până se acoperă orezul. Se adaugă mazărea verde, ciupercile tocate mărunt, 60 g caşcaval ras, şunca tăiată în cubuleţe şi 50 g margarină. Se căleşte acoperit. Nu se amestecă cu lingura, numai se scutură cratiţa din când în când. La nevoie se mai adaugă apă. După ce s-a fiert orezul se pune pe o farfurie preîncălzită.

Batoane de coajă de citrice zaharisită şi stafide

150 g coajă zaharisită de portocală, lămâie sau grapefruit, 150 g stafide, 300 g făină, 200 g unt, 200 g zahăr pudră, 4 ouă, 6 pachetele de zahăr vanilat, un praf de sare.

Untul, zahărul pudră, un praf de sare şi zahărul vanilat se freacă până se obţine o pastă spumoasă, după care se adaugă pe rând gălbenuşurile, stafidele, cojile de portocală zaharisite, tăiate fâşioare, şi făină. În final se încorporează uşor albuşurile bătute spumă tare. Această compoziţie se toarnă în tava unsă cu unt şi presărată cu făină. Se coace 20-25 minute în cuptor, la foc potrivit. Când prăjitura s-a răcit, se taie în formă de batoane cu lungimea de 7-8 cm şi lăţimea de 1,5 cm.

Pentru părinţi

Afecţiuni ale coloanei vertebrale

Unii şcolari mici se plâng de dureri dorsale, luându-şi în acelaşi timp, stând în picioare, poziţii defectuoase. Astfel, apare scolioza una dintre afecţiunile evidente, mai ales la fetiţe care va avea ca urmări tulburări funcţionale, cardiace şi pulmonare.

Scolioza congenitală nu se observă în primii ani de viaţă şi curbele naturale ale coloanei se evidenţiază abia atunci când copilul începe să alerge. Din profil o coloană are forma unei curbe duble, dar privită din spate pare a fi dreaptă. Este o defecţiune a coloanei vertebrale care evoluează şi în adolescenţă şi se încheie o dată cu sfârşitul perioadei de creştere.

Dar scolioza se evidenţiază şi ca urmare a unei musculaturi dorsale nefortificate, atone ori drept o diferenţă a lungimii picioarelor, ca şi a unei luxaţii coxo-femurale. În toate cazurile, netratată, scolioza are drept urmare o cifo-scolioză, cu repercusiuni funcţionale, aşa cum spuneam mai sus, în zona cardiacă şi pulmonară. Când şcolarul stă într-o poziţie în care bazinul este susţinut neegal, îşi apleacă trunchiul în faţă, cu genunchii bine întinşi, această defecţiune a coloanei, scolioza, este mai evidentă. Mai mult, prin răsucirea toracelui, o parte a sa formează cocoaşa, situată lateral, către omoplatul drept ori stâng.

Prin gimnastică medicală, purtarea de corset special, dar mai ales prin corecţie chirurgicală a coloanei, realizată de un mare specialist, scolioza şcolarului preadolescent poate fi vindecată.

Curbarea pronunţată către înapoi, mai ales către partea inferioară a toracelui, duce la o altă defecţiune a coloanei şi anume la cifoză. Formarea acesteia trebuie sesizată de către medicul pediatru la consultul de rutină. Copiii se plâng de dureri repetate care nu cedează decât într-o anumită poziţie, stând întins pe pat. O atonie musculară poate accentua bombarea toracelui şi modificarea respectivă are de obicei predispoziţie de natură rahitică. Între vârstele de 8-9 ani, şcolarii afectaţi de cifoză evidenţiază acest defect de coloană. Mobilitatea le este redusă, durerile apar periodic şi sunt destul de jenante. Şi în asemenea situaţii gimnastica medicală, înotul îndeosebi sunt elemente suverane către vindecare. *(Dr. V.M.)*

Dosarele frumuseţii

MACHIAJUL de primăvară

Machiaj luminos, primăvăratic, plin de romantism. Cam aşa ar putea fi definite tendinţele momentului. Pentru că, spun stiliştii frumuseţii feminine, fardurile în nuanţe de mov dau luminozitate feţei şi se armonizează cu orice culoare a ochilor. Fardul, mat, se aplică pe toată pleoapa. O linie subţire de creion va accentua marginea pleoapei inferioare. Pentru gene, alegeţi rimel negru sau violet. Roşul strălucitor al buzelor va ceda locul unor tonuri mai potolite, inspirate din culorile petalelor de liliac sau orhidee. Translucide şi uşoare, cu reflexe perlate, care atrag lumina, rujurile bine alese pot accentua frumuseţea gurii. Lacul de unghii trebuie armonizat cu nuanţele fardului de pleoape şi a rujului. Dacă mâinile au tentă violacee, în nici un caz nu veţi opta pentru tonuri acidulate, ci veţi încerca nuanţe de bej, mai delicate decât mov.

De reţinut, stridenţele nu vibrează pe aceeaşi lungime de undă cu primăvara.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 15
Valabil până pe data de: 18 APRILIE 2002

Nume _____

Prenume _____

Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

Remedii naturale

REUMATISM ARTICULAR ACUT

Reumatismul articular se manifestă în două forme: acut sau cronic. În cazul reumatismului articular acut, inflamaţia afectează mai multe articuaţii. Debutează brusc, cu umflarea, uneori înroşirea, durerea şi mobilitatea scăzută a articulaţiilor. De obicei, puseul de reumatism se însoţeşte şi de febră şi transpiraţii, precum şi de tensiune arterială mai crescută. Criza poate dura mai multe săptămâni, complicaţiile care pot apărea fiind destul de numeroase, cea mai importantă fiind afectarea inimii. În cazul unui puseu de reumatism articular acut trebuie solicitat imediat medicul care, de obicei, recomandă repaus la pat şi un tratament în funcţie de cazul respectiv. Medicina populară foloseşte un ceai care poate contribui la o vindecare mai rapidă a bolii, însă e bine să fie consultat şi medicul în privinţa oportunităţii folosirii lui.

Ceaiul se prepară din flori de *grozamă* (*Genista germanica*), *splinuţă* (*Solidago virgaurea*), *frunze de mesteacăn râios, urzică mare, sunătoare şi păpădie* (câte 20 g din fiecare plantă). Acestea se amestecă între ele. Peste 3 linguriţe de amestec se toarnă 500 ml de apă clocotită şi se lasă să stea 5 minute. Se beau zilnic câte 3 căni de ceai cald.

REUMATISM ARTICULAR CRONIC

Inflamaţia cronică a articulaţiilor este o boală cu evoluţie cronică de la bun început. De cele mai multe ori este afectată şi inima. Dar poate fi şi secundară, adică prin cronicizarea unei inflamaţii articulare acute. În cazul inflamaţiei articulare cronice se modifică capsula articulară, ceea ce duce la atrofierea şi deformarea articulaţiilor, iar acestea, la rândul lor, la o limitare a mobilităţii şi anchiloză. Boala poate fi asociată cu febră uşoară, deşi aceasta poate şi lipsi. Tensiunea arterială este întotdeauna crescută. Treptat se instalează o stare de anemie destul de pronunţată. Şi în acest caz tratamentul hotărâtor este cel stabilit de medicul specialist, dar un ceai de *ciuboţica cucului* poate fi un bun tratament auxiliar. Peste o linguriţă de *ciuboţica cucului* se toarnă o cană de apă clocotită şi se lasă să stea 5 minute. Se beau zilnic timp de mai multe săptămâni 3 cesti de ceai cald.

O ţigară în minus 12 minute de viaţă în plus

„Tututul este singurul produs de consum care ucide jumătate dintre fidelii săi adepţi” spun, sub forma unui avertisment, oamenii de ştiinţă angajaţi în lupta contra fumatului. *„Dar,* adaugă ei, *este şi prima cauză de deces care poate fi evitată”.* Adevărul e că, la nivel mondial, cifrele sunt *„terifiante”*, după cum se exprimă cercetătorii. Procentul de fumători, înregistrat în ultimii 15 ani, este de 1 din 3. Adică două miliarde de indivizi. Numărul adolescenţilor fumători este cel mai îngrijorător. Statisticile spun că la fiecare două minute un adolescent îşi aprinde prima ţigară din viaţa sa. Foarte probabil ca apoi... să-i urmeze zeci de ani de inhalare de substanţe cancerigene. Şi toate acestea în condiţiile în care tot oamenii de ştiinţă au ajuns la concluzia, evident pe baza studiilor efectuate, că *o ţigară în minus este echivalentă cu 12 minute de viaţă în plus. „În unele ţări în curs de dezvoltare* – preciza OMS – *ţigările se vând la un preţ mult mai scăzut în comparaţie cu pâinea sau orezul. Or, preţul tutunului nu a fost niciodată atât de scăzut!”*

În acest context, previziunile forului suprem mondial al sănătăţii sunt alarmante: peste 8 milioane de morţi în 2020, în întreaga lume, 70% urmând să se înregistreze în ţările în curs de dezvoltare. Din perspectiva directorului executiv al OMS, responsabil al departamentului bolilor non-transmisibile, *„preţul ţigărilor rămâne metoda cea mai eficientă în vederea reducerii consumului şi a reducerii mortalităţii provocate de obiceiul fumatului. Este o cale de constrângere a fumătorului de a consuma mai puţin... iar a ex-fumătorilor de a nu reveni la vechea meteahnă”.*

Potrivit estimărilor Băncii Mondiale, o creştere a preţurilor cu 10% ar putea reduce cererea, în ţările dezvoltate, cu 4% şi cu 8% în ţările în curs de dezvoltare. Acest lucru ar însemna o diminuare cu 42 de milioane de fumători din întreaga lume, ceea ce nu ar fi deloc puţin pentru că, în acest caz, 10 milioane de decese puse pe seama fumatului ar dispărea.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

MARIN BIVOLARU din Bucureşti. *Ciuperca pe care dv. o aveţi pe mâini (Candida albicans, după cum spuneţi că vi s-a precizat ca diagnostic) este într-adevăr destul de rezistentă, în ciuda faptului că specialiştii dermatologi dispun în prezent de o gamă variată de produse farmaceutice destinate tratamentului acestei*

CANDIDA ALBICANS

boli. Insistaţi mai mult şi pe păstrarea unui regim alimentar strict şi nu exclusiv pe aplicarea de pomezi. Adepţii medicinii complementare recomandă, de exemplu, eliminarea din dietă a tuturor produselor care conţin drojdie de bere sau zahăr (chiar şi fructele foarte dulci, cu un conţinut mare de zahăr), cel puţin 30 de zile. Drojdia şi zahărul favorizează dezvoltarea candidozelor. De asemenea, brânzeturile mucegăite, fructele uscate şi arahidele. La fel de importantă este evitarea oricărui sortiment de băutură alcoolică obţinută prin fermentaţie sau votca amestecată cu sucuri de fructe dulci. Feriţi-vă şi de alimentele pe bază de carne, preparate industrial, care de obicei conţin aditivi sintetici ce pot favoriza candidoza. Beţi în schimb cel puţin doi litri de apă de cât mai bună calitate (plată sau minerală) zilnic, pentru că ajută la eliminarea toxinelor din organism. Ideal ar fi să consumaţi ulei de măsline, ulei presat la rece sau ulei de in, grăsimi care nu sunt agreate de candida albicans. Mâncaţi proteine uşoare – piept de pui, peşte – sub formă de rasol cu legume.

MENOPAUZA

favorizează creşterea în greutate?

Ajunsă la vârsta menopauzei, o europeancă din două se îngraşă în medie cu 8 kg, confirmă datele statistice. Cum explică oamenii de ştiinţă acest fenomen nedorit? Menopauza, susţin ei, este însoţită de tendinţa către sedentarism. Implicit, cheltuielile energetice scad, masa musculară se diminuează şi ea în mod firesc, în timp ce stratul adipos (grăsimea) se acumulează. Unele femei chiar constată şi recunosc modificări în propriul comportament alimentar: un apetit crescut faţă de dulciuri şi grăsimi, în special către orele serii. Şi, peste toate acestea vine încă un element deloc neglijabil: vechile obiceiuri alimentare deficitare, tendinţa permanentă la exces ponderal în special în anumite etape din cursul vieţii (cum ar fi, de exemplu, perioada de sarcină), stressul, depresiile repetate, nesfârşitele cure de slăbire soldate de regulă cu eşec, „se răzbună” în perioada menopauzei printr-un cumul aproape imposibil de stăpânit, care pare să declanşeze un accelerator al îngrăşării. Pe scurt: este adevărat, menopauza favorizează procesul de acumulare de kilograme suplimentare, în special în cazul femeilor care de-a lungul etapelor anterioare de viaţă au... neglijat ori au eşuat în ceea ce priveşte păstrarea sub control a stilului de viaţă şi implicit a greutăţii corporale. Cel puţin aceasta este concluzia unui studiu aparţinând Institutului Danone, ale cărui rezultate au fost date publicităţii nu demult.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

ACNEEA

încă ne marchează

Ce se cunoaşte foarte sigur până la ora actuală este că acneea este o disfuncţie a organismului, care se manifestă la nivelul pielii. De ce şi în ce condiţii favorizante?, asta este încă o problemă asupra căreia cercetătorii nu au ajuns la un numitor comun, părerile fiind încă destul de împărţite şi, evident, destul de controversate. Dacă există totuşi o cauză favorizantă aproape unanim acceptată, aceasta constă în „jocul testosteronului” (hormonul masculin), al cărui rol se exprimă în producţia de sebum şi în structura pielii. În funcţie de aceasta, pielea este mai predispusă sau nu să „adăpostească” în interiorul său bacterii. Interesant este că, potrivit ultimelor cercetări ale specialiştilor francezi şi împotriva ideilor tradiţionale, soarele este nefast tratării acneei, deoarece favorizează producerea de sebum. În ciuda primelor aparenţe, după o expunere prelungită şi forţată la soare, când acneea pare să dispară, producţia de sebum este mult stimulată iar acneea revine cu mai multă vigoare. Doar copiii şi bătrânii reacţionează diferit din acest punct de vedere – spre deosebire de adolescenţi, tineri şi... persoanele aflate în jurul vârstei de 50 de ani – protecţia lor hormonală fiind diferită.

În prezent, este unanim acceptat că acneea se poate doar trata, ameliora, dar nu vindeca. Uneori e vorba de strategii terapeutice de mai lungă durată, poate destul de laborioase şi poate soldate chiar cu eşecuri de moment. Dar, secretul constă în perseverenţă şi încrederea că această etapă poate fi depăşită.

TELEVIZORUL

încetineşte creşterea copiilor?

Un studiu efectuat de Institutul de Cercetare Menzies din Hobart (Australia) a relevat faptul că adolescenţii care petrec prea mult timp în faţa televizorului suferă de un proces de încetinire a dezvoltării fizice. Băieţii sunt în mod deosebit afectaţi. Cauza constă în lipsa de lumină solară care provoacă un deficit de vitamina D, esenţială pentru fixarea calciului în oase. Cercetătorii au monitorizat un grup de 136 de băieţi pe parcursul a şase săptămâni. La final au constatat că aceia care se uitau la televizor 3-4 ore pe zi nu au crescut deloc în această perioadă, în timp ce copiii care acordau cel mult o oră privitului la televizor au crescut cu 0,75 cm. Deşi nu pare mult, aceasta înseamnă o creştere medie de 7 cm pe an. Profesorul Graeme Jones, conducătorul studiului, a mai făcut precizarea că în urma cercetărilor efectuate în ultimii ani a constatat că un copil, aflat într-o încăpere în care există posibilitatea de a privi la televizor, abandonează orice alt joc în favoarea „cutiei magice” pentru că este o activitate comodă, care nu necesită nici un efort: nici fizic, nici de imaginaţie, nici de îndemânare...

O altă cercetare pe aceeaşi temă, efectuată însă de canadieni, a evidenţiat că ritmul de creştere al copiilor este de două ori mai mare în timpul verii şi asta datorită expunerii la soare. Implicit, asta înseamnă că statul în casă, în faţa televizorului, răpeşte din timpul care ar putea fi petrecut în aer liber, la lumina soarelui care favorizează procesul de dezvoltare fizică.

De ce eviţi să spui „te iubesc” ?

„O iubesc foarte mult pe prietena mea – ne scrie Ciprian din Cernavodă – Aş face orice pentru ea. Dar ea şi-ar dori să-i spun «te iubesc!», să-i fac declaraţii de dragoste la nesfârşit, iar eu nu pot. Prefer să-i dau oricâte dovezi de iubire, dar nu pot să rostesc cuvintele pe care ea mi le cere (...). Ne certăm, ea are impresia că nu simt nimic important pentru ea şi nu ştiu cum să o conving că nu e aşa.”

– Dragă Ciprian, este firesc ca o femeie să-şi dorească să i se facă declaraţii de dragoste. Pe de altă parte, tu i le faci, dar în mod tacit. Ea vrea să le audă, tu nu poţi să le rosteşti. Aici e o problemă. De fapt, două. A ei, şi a ta. Prietana ta este cumva dependentă de cuvinte. Pentru ea, ceea ce nu este rostit nu există. Poate că, de fapt, simte că tu ai o problemă şi se gândeşte că dacă ai iubi-o destul de mult, ai putea să-ţi depăşeşeti această problemă. Ceea ce este destul de fals, în sensul că tu poţi face

asta fără un ajutor din afară. Un psiholog, de exemplu, cu care să stai de vorbă între patru ochi.

Tu fugi de cuvinte, eşti exact opusul ei în aprenţă, dar de fapt, se pare că şi pentru tine cuvintele au o importanţă prea mare, şi ţi se pare că dacă le-ai rosti, ai fi într-un soi de primejdie. Poate că demult, în copilărie, cineva îţi cerea să-i spui mereu că îl iubeşti, iar tu nu simţeai asta, sau îţi cerea prea mult şi asta te sufoca. Şi ai ajuns să te sufoci şi acum, când prietena ta îţi cere, la rândul ei, acelaşi lucru. E ca un fel de obligaţie. Însă tu nu i-ai spus că o iubeşti nici înainte, când ea nu îţi cerea, ci doar aştepta. Aşa că ai „provocat-o”.

Acum, s-a creat un cerc vicios. Fiecare dintre voi se simte frustrat de către celălalt. Fiecare are aşteptări pe care celălalt nu le poate îndeplini. Tu vrei să fii acceptat aşa cum eşti, cu nevoia ta de a nu-ţi exprima dragostea, ea vrea să fie acceptată aşa cum este, cu nevoia ei de a auzi cuvintele tale.

Poate şi o terapie de cuplu v-ar fi de folos. Să staţi amândoi de vorbă cu un psiholog, care să vă ajute să vedeţi ce este cu adevărat important în relaţia voastră: cuvintele sau ceea ce simţiţi şi ceea ce faceţi. Poate aşa va înţelege şi ea că tu eviţi să-i spui că o iubeşti nu pentru că nu simţi asta, ci pentru că nu poţi să depăşeşti pragul acela din mintea ta. Poate că încetîncet, vei învăţa să accepţi că, dacă îi spui prietenei tale ce simţi, nu faci decât să pui în cuvinte ceea ce deja faci, iar asta nu te-ar obliga la nimic în plus faţă de ceea ce există între voi. Ar fi ca şi cum ai pune titlu unei poezii. Acum e primăvară şi afară e soare. Poezia voastră ar merita un titlu frumos, nu-i aşa?!

MIHAELA DOROBANŢU

POŞTA PAGINII

IULIAN M. Neagu, *Bucureşti: Vă mulţumesc pentru aprecieri şi observaţii. Într-adevăr, în articolul „Avraam, părintele religiilor monoteiste" (nr. 9/28.02.2002) s-a strecurat o greşeală de tipar (faţă de manuscris) referitoare la evoluţia numelui marelui Patriarh. Conform cu Vechiul Testament, Facerea, cap. 17, versetul 5, o dată cu Legământul făcut cu Dumnezeu, se face trecerea de la numele de Avram (un singur „a", însemnând „Dumnezeu este mare") la numele de Avraam (cu doi „a", însemnând „Tatăl popoarelor").*

LIANA MARIA GROZA, BAL ECATERINA: *Observaţiile dv. cu privire la articolul „Avraam, o biografie pilduitoare" (nr.10/7.03.2002) sunt juste şi vă mulţumesc pentru atenţia pe care o acordaţi acestor teme. Pe de altă parte, bibliografia folosită în acest sens este foarte mare şi ar lua foarte mult spaţiu pentru a v-o expune. Dar în ceea ce priveşte relaţia dintre raţiune şi credinţă, v-aş aminti, dintre multe altele, doar o carte de referinţă românească: „Între antichitate şi Renaştere – Gândirea evului mediu", 2 vol., Bibioteca pentru toţi, Ed. Minerva, Bucureşti, 1984 (în treacăt fie spus, credinţa nu-i o insignă de purtat la rever, s-o vadă lumea şi să ne dea notă bună). Mai trebuie spus că articolele cu astfel de subiecte ţin seama cu preponderenţă de descoperirile cele mai recente ale arheologiei şi istoriografiei biblice.*

VITRINA ZOOLOGICĂ

PANDA ursul în alb şi negru

În pădurile umede de bambus, aflate în regiunile muntoase din sud-vestul Chinei, mai supravieţuiesc aproximativ o mie de rude ale urşilor, şi anume panda uriaş. Drăgălaşul mamifer, atât de timid în relaţiile cu oamenii, dar şi între ei, parcurge o perioadă critică a existenţei sale ca specie. Şi asta atât din cauza micşorării suprafeţei habitatului său, cât şi din cauza stresului la care a fost (este?) supus de activităţile economice ale oamenilor în arealul lor de bază.

Comparaţie între cele două specii de panda

Ursul numit de obicei panda este de fapt specia *panda uriaş* (Ailuropoda melanoleuca), ce poate atinge o greutate de 105 kilograme şi o înălţime de 1,5 metri; există şi *micul panda* (Ailurus fulgens), de dimensiuni comparabile cu cele ale unei pisici mai mari. Acestuia din urmă i se mai spune şi „panda cel roşu", datorită culorii roşiatice a blănii; spre deosebire de panda uriaş, care are o coadă insignifiantă, panda cel mic are o coadă impresionantă, aproape cât lungimea corpului, având inele albe şi maroniu închis.

Panda uriaş se hrăneşte în proporţie de 99 la sută cu bambus (tulpină, frunze), iar câte o dată mănâncă şi alte specii de vegetale, peşte şi animale mici. Cu molarii săi mari şi plaţi, simpaticul urs se ocupă cu nutriţia aproape douăsprezece ore pe zi, ingurgitând o cantitate echivalentă cu 15 la sută din greutatea corpului; întotdeauna are nevoie de cel puţin două specii diferite de bambus, întrucât metabolismul său cere o varietate mare de proteine şi vitamine. Din păcate, el nu asimilează decât o cincime din totalul hranei zilnice. În ultimii ani, s-a remarcat faptul că masculii sunt destul de apatici în perioada foarte scurtă când femelele sunt apte de reproducere (două zile pe an), fapt pentru care numeroase organizaţii internaţionale se ocupă cu înmulţirea lor în captivitate (se estimează că 100 de astfel de urşi trăiesc în grădini zoologice).

Panda uriaş

Fiind o specie ameninţată cu dispariţia, în zonele Chinei unde vieţuieşte panda uriaş s-au creat „coridoarele bambusului", zone unde activitatea omului este total interzisă pentru că acestui mamifer atât de îndrăgit îi priesc, din nefericire, izolarea.

Vieţuitoare nepreţuite

Cam cât credeţi că a scos din buzunar un american, R. Stangster, pentru o... găină? Ei bine, nici mai mult, nici mai puţin decât 13,10 milioane de dolari (la o licitaţie desfăşurată în 1985)! Fericita găină era poreclită „Dansatoarea din Seattle" şi credem că până la urmă tot ostropel a devenit, dacă nu cumva stăpânul n-a împăiat-o. Pe urmele acestui record de generozitate (?) calcă o oaie australiană, care a fost achiziţionată pentru 450 de mii de dolari australieni! Cea mai scumpă pisică este o „brunetă" singaporeză, pentru care americanul Carl Mayes a plătit 10 mii de dolari... Şi când te gândeşti câtă sărăcie e în lume, parcă nu-ţi vine să crezi că o găină a ajuns mai valoroasă decât o vilă.

FOTO-DOCUMENT

Jacques Prévert

Ultima fotografie a poetului şi scenaristului francez Jacques Prévert – de la a cărui moarte se împlinesc (la *11 aprilie)* 25 de ani – îl înfăţişează, la vârsta de 77 de ani, tot sfidător, tot cu ţigara între buze (cancerul la plămâni l-a doborât). Născut în anul 1900, extrem de popularul scriitor francez a fost un nonconformist notoriu, un revoltat împotriva oricui face legi şi îl obligă să le respecte, de la Biserică şi politicieni, şi până la cei care interzic fumatul în sălile de cinema. Ataşat mişcării suprarealiste, poetul cu tiraje impresionante nu s-a despărţit niciodată de bizareria sarcastică, de extravaganţă, de tandreţe şi de fantastic (în volume precum „Cuvinte", „Istorii", „Spectacole", „Marele bal al primăverii"). A colaborat, ca scenarist şi dialoghist, cu regizorii Jean Renoir şi Marcel Carné („Copiii paradisului", 1945).

Mi-am adus aminte de Prévert cu funestul prilej al atentatelor din SUA de la 11.09.2001, dar am aşteptat împlinirea unui sfert de veac de la moartea sa pentru a scrie despre un „anarhist" poem al său, care parcă prevesteşte, printr-un vers al său, tragedia americană. Poemul se intitulează „Tatăl nostru" (*Pater Noster* în original) şi primele şase stihuri sunt următoarele (traducere de Gellu Naum): „Tatăl nostru care eşti în ceruri/ Rămâi acolo/ Cât eşti tu de sfânt/ Şi noi o să rămânem pe pământ/ Fiindcă pământul câteodată e frumos/ Cu ale lui mistere din New York..." Deşi intenţia esenţială a poetului a fost, aparent, să se detaşeze de ideile celei mai cunoscute rugăciuni creştine (al cărei conţinut derivă din vechea rugăciune evreiască Kaddisch, după cum ne spune Mircea Eliade), dorim să subliniem aici sintagma „mistere din New York" şi legătura ei cu cutremurătoarea dramă a distrugerii turnurilor gemene World Trade Center şi cu imaginile fantastice realizate la 11 martie 2002 (când s-au comemorat 6 luni de la atentate; cele două clădiri au apărut atunci în două holograme)... *Prévert vizionarul*, iată, poate, o nouă faţetă a unui celebru răzvrătit francez, iubit şi de publicul român.

LEGENDE CARE FAC ISTORIE

COMORILE CATHARILOR

Deşi în secolul V d. Ch. creştinismul a reuşit să se impună definitiv împotriva formelor deviante de la doctrina cea dreaptă, adică s-a delimitat ferm de erezii, unele credinţe cu concepţii inacceptabile pentru Biserică au mai supravieţuit până după începutul mileniului II. Una din aceste forme de „nonconformism" a fost cea reprezentată de grupurile autointitulate cathari („cei puri"), care îşi construiseră preceptele în strânsă legătură cu ideile dualismului maniheist (axat pe un sistem în care coexistă Dumnezeu şi Satan). Dar nu obiceiurile ritualice ale cataharilor ne interesează în acest articol, ci legendele privitoare la posibilele comori existente în ultimul lor bastion de pe teritoriul Franţei, cel din sistemul de apărare al cetăţii Montségur – cucerită în anul 1244.

Ascunzătoarea din munţi

Istoria catharilor începe – spun istoricii francezi – în Orient şi s-a răspândit prin Balcani în Europa Occidentală, până în Anglia. Aceşti eretici, urmăriţi permanent de Inchiziţie, erau bine organizaţi ierarhic, cele două categorii principale de adepţi fiind „perfecţii" şi „credincioşii". Răspândiţi pe o arie geografică întinsă, catharii au decis în anul 1176 să stabilească, la un conciliu desfăşurat la Constantinopol, o aşa-numită hartă a acestui cult eretic (întrucât existau şi variante doctrinare diferite de la o zonă la alta; pentru detalii, vezi cartea lui Ioan Petru Culianu „Gnozele dualiste ale Occidentului"). Se pare că acesta a fost momentul în care conducătorii Bisericii creştine de Apus au considerat drept intolerabilă continuarea activităţii catharilor. Papa Inocenţiu III proclamă, în 1208, „cruciada" împotriva acestora.

Deznodământul luptei împotriva catharilor l-a reprezentat asaltul fortăreţei Montségur, supusă asediului din mai 1243 şi până în 16 martie 1244, când ultimii 214 „credincioşi" au fost prinşi, deferiţi tribunalelor Inchiziţiei şi arşi pe rug. Practic, o armată de aproape zece mii de oameni (din ordinul regelui Franţei, Ludovic IX cel Sfânt) nu a mai dat nici o şansă de scăpare celor baricadaţi în acea citadelă. Şi totuşi...

Cel puţin două aspecte palpitante însoţesc această înfrângere a catharilor francezi. Primul se referă la o ipotetică evadare din încercuire a patru conducători, împreună cu o comoară (obiecte din aur şi argint) estimată la o sută de mii de livre. Fugarii at fi traversat zona muntoasă Saint-Berthélemy şi şi-ar fi pierdut urma într-o reţea de grote (cuprinzând aproximativ 50 de peşteri) din regiunea Tarascon-sur-Ariége. Mai mult, pentru a da o notă şi mai senzaţională acestei poveşti (?), se spune că printre obiectele cărate de presupuşii evadaţi ar fi fost şi Sfântul Graal.

Arderea pe rug a ereticilor

Al doilea fapt extraordinar legat de masacrarea catharilor de la Montségur este legat de posibila lor refugiere tocmai în... Tibet, printre buddhişti! Cum s-a putut ajunge la o astfel de ipoteză extrem de discutabilă? Unul din conceptele cathare avea rezonanţe buddhiste şi hinduiste în ceea ce priveşte reîncarnarea şi motivaţiile ei. Astfel, Satan ar fi fost cel care ar fi obligat îngerii să se transforme în oameni şi să populeze Pământul. Datorită imperfecţiunii omului, acesta se reîncarna de mai multe ori, pentru a atinge perfecţiunea iniţială (de unde şi denumirea conducătorilor cathari, „perfecţii"). În acest sens, inspiraţia orientală a acestor eretici este evidentă, însă a fost adaptată la concepţiile europene dualiste, specifice gnosticilor.

În mod cert, nimeni nu a găsit până-n prezent comorile ascunse ale catharilor evadaţi din acel asediu catastrofal pentru ei. Pe de altă parte, un alt mister învăluie însăşi arhitectura citadelei montane Montségur. Unii cercetători susţin că de fapt aceasta era un templu solar şi un observator astronomic tipic populaţilor celtice. Orientarea ruinelor zidurilor împrejmuitoare pare să fie făcută după poziţia Soarelui faţă de Pământ la solstiţii şi echinocţii, aşa cum ne dezvăluie unele construcţii megalitice din spaţiul european. Întreaga construcţie urmează planul unui pentagon extrem de precis direcţionat spre cele patru puncte cardinale. Or, se ştie că pentagonul este figura geometrică asociată numărului de aur (sau „proporţiei divine"), din care şi anumite elemente morfologice ale corpului uman „s-au inspirat"... Rămân multe enigme în urma ereticilor cathari, iar în vremurile noastre este din ce în ce mai greu să despărţim ficţiunea mereu îmbogăţită a legendelor de realitate.

Pagină realizată de PAUL IOAN

Știați că...

◆ ...pictorul italian Giovanni Segantini (1858-1899) s-a făcut cunoscut mai ales

prin peisajele panoramice din Alpi? A fost un adept al impresionismului.

◆ ...spineta este un instrument muzical cu clape și coarde? Este un fel de clavecin de dimensiuni mai mici, de formă dreptunghiulară, mai rar triunghiulară.

◆ ...lufarul este un pește răpitor, lung de 30-50 cm și având o greutate de circa trei kilograme? Trăiește în Oceanul Indian, Marea Mediterană și Marea Neagră, având o carne deosebit de gustoasă.

◆ ...Pytheas a fost un navigator grec din secolul al IV-lea î.Ch.? A fost primul care a călătorit în regiunile nordice ale Europei.

◆ ...lingvistul german Gustav Weigand (1860-1930), profesor la Universitatea din Leipzig, a întemeiat în acest oraș, în 1893, cu ajutorul statului român, un institut pentru cercetarea limbii noastre? A publicat diferite studii și monografii precum și „Atlasul lingvistic al teritoriului lingvistic dacoromân" (1909).

◆ ...arnăuții erau ostași mercenari, de obicei albanezi, din epoca fanariotă? Ei serveau în garda domnească din Țara Românească și Moldova.

◆ ...„bătută" este denumirea unor jocuri populare românești, având comun învârtirile cu pași bătuți? Cea mai cunoscută este cea de origine ciobănească din sudul Transilvaniei.

◆ ...rădașca este o insectă din ordinul coleopterelor? Este cea

mai mare insectă din fauna țării noastre. (I.S.)

Știați că...

Splendorile naturii

Peștera Munticelu

o bogăție de stalagmite-lumânare

Situată în Munții Hășmaș, *Peștera Munticelu* se găsește chiar la ieșirea din Cheile Bicazului, în versantul stâng al Bistriței. Deși sunt unele dintre cele mai spectaculoase din țară, Cheile Bicazului prezintă puține fenomene carstice. Dintre cele mai cunoscute sunt: Toșorag și Munticelu.

Ajunși pe șoseaua asfaltată ce face legătura între Bicaz și Gheorghieni, acolo unde splendorile naturii își merită apelativul de frumusețe inconfundabilă, în apropiere de cariera Surduc se face un drum ce duce spre peșteră. Înainte de-a intra aici, orice iubitor de natură este tentat să dea o raită pe Cheile Șugăului, urcând până în apropiere de limita dintre calcare și formațiunea de fliș, întâi pe serpentine apoi tot mai abrupt, până la o altitudine de aproximativ 300 m.

Peștera Munticelu a fost descoperită relativ recent, în 1973, de un grup de copii plecați la cules de ghiocei abia răsăriți în primăvară. În același an a fost cartată de I. Povară și G. Diaconu. Schița peșterii, realizată de V .Ciobanu și N. Acrâșmăriței cât și descrierea, s-au publicat tot în 1973.

Datorită publicității de care s-a „bucurat" o perioadă, multe formațiuni stalagmitice au fost degradate, iar peștera a avut de suferit.

Lungimea este de numai 120 m. Cu toate că este mică, *Peștera Munticelu* este considerată deosebită tocmai prin morfologia sălii principale și prin formațiunile stalagmitice rar întâlnite. Intrarea este ascunsă la baza unui perete de calcar. Scundă și oarecum scurtă, intrarea este continuată cu un culoar descendent de 10 m, care conduce într-o sală mare, lungă de 30 m și înaltă de 5 m. Sala are planșeul neted, acoperit cu argilă și crustă stalagmitică. În față, se găsește o îngrămădire de blocuri ce urcă în trepte, ca un amfiteatru. Stalagmitele-lumânare constituie elementul peisagistic cel mai frapant iar în partea nordică a sălii acestea formează o adevărată pădure. Au existat în această peșteră stalagmite-lumânare înalte de 3 m dar nu mai groase de... 3 cm.

Alte minunății sunt stalactitele fistulare care în câteva locuri formează adevărate ploi „macaroane".

Peștera poate fi vizitată în orice anotimp iar amatorii de fotografii găsesc aici subiecte inedite. Doar grija pentru a nu mai distruge încă una din stalagmitele rămase trebuie să îi preocupe pe cei care pășesc în adâncul pământului.

IOANA PROCA-FLORIA

Lumini și umbre în Bucureștii de odinioară

Spitalul „Alexandru Obregia"

În Bucureștii de acum doar o jumătate de secol se aflau încă zone în care istoria și timpul erau atât de prezente încât simpla lor traversare devenea chinuitoare. Numele unora dintre aceste zone aproape că provoca un sentiment de teamă; știam doar că „acolo", undeva, se afla „spitalul de nebuni". Eram la vârsta când citisem primele povești, citisem chiar și „Năpasta" lui Caragiale, văzusem pe scenă mari actori sau cântăreți întruchipând tragice figuri de nebuni reali sau imaginari... Nu doar la noi, ci în toate țările lumii, soarta celor despre care se spune că „și-au pierdut mințile" a ridicat probleme imense și soluțiile nu au fost totdeauna cele mai potrivite.

Pavilionul Administrației din cadrul Spitalului „Alexandru Obregia"

– La noi, stimate domnule Adrian Majuru...

– La noi, ridicarea noului ospiciu de alienați de lângă București, în 1910, a fost punctul terminus al unui proces istoric îndelungat.

Nu a existat o problemă a alienaților în evul mediu românesc, acești nefericiți trăind de obicei în mahalalele calicilor. De cele mai mult ori, ei erau închiși în biserici sau mănăstiri aflate în locuri izolate și erau legați în permanență de butuci. Adesea erau duși prin târguri spre a fi arătați în schimbul unor sume derizorii...

– Și totuși existența lor este marcată chiar și în folclorul nostru.

– ...Unde găsim descântece pentru lecuirea sau preîntâmpinarea nebuniei, numită „apucare" sau „tâmpinătură". Există, de altfel, și o sărbătoare, de 1 februarie, a lui *Trofin Nebunul*, când nu se lucra de teama nebunelii! Și tot în folclorul românesc, vântul care bate primăvara sau toamna întruchipează o divinitate cosmică, perioadă în care mulți sunt „cu câței și gărgăuni la cap". De altfel, Dr. Nicolae Minovici constata către anul 1900 o creștere a depresiilor nervoase care duceau la sinucidere, cu precădere primăvara și toamna. Iar în secolul XVI, ca să revenim încă o dată la Bucureștii de demult, a existat și un staroste al calicilor care s-a numit *Stroe Fulgeratul*, în sens de „nebun" sau de „apucat"...

– Și când a început procesul „instituționalizării" ?

– De-abia în 1842 se decide transformarea unor case boierești de la Mărcuța, care adăpostiseră până atunci o fabrică de basmale, mutată apoi la Cișmigiu, într-un adăpost-ospiciu pentru alienați. O sarcină care a căzut pe umerii unui ...zidar austriac.

La 1910, ospiciul de la Mărcuța adăpostea 690 de bolnavi, în clădiri joase, murdare, umede și supraaglomerate...

Prima abordare a problemei alienaților a aparținut Dr. Alexandru Șuțu, în 1878, urmat de Dr. Mina Minovici. În sfârșit, în urma insistențelor Dr. Alexandru Obregia, în anul 1910 avea să se ridice actualul spital, care astăzi îi poartă numele...

MIHAELA DOROBANȚU

Artă și grație

Cu rafinamentul lor recunoscut, grecii au pus mare preț pe frumusețe. Nu doar pe cea naturală a locurilor în care trăiesc, ci și pe cea a corpului și a veșmintelor. De aici frumusețea și varietatea costumelor naționale, în capitala țării existând chiar un muzeu închinat portului feminin. Nu este un muzeu de artă populară – acesta este un altul – ci un muzeu al grației și eleganței feminine. Pentru cineva din afara țării, diferențele între diversele regiuni și insule au o mai mică importanță, dar pentru localnici, ele reflectă concepții, tradiții și chiar rivalitățile dintre marile cetăți grecești. Muzeul, prezentând un istoric al îmbrăcămintii feminine, înfățișează evoluția veșmintelor populare ale diferitelor regiuni. Colecția conține peste 6000 de piese, de la șaluri și basmale, până la încălțăminte, furnizând date importante despre purtătoarea respectivă: statut social și marital, loc de naștere și – de ce nu? – bun gust. Muzeul fiind găzduit într-o clădire din 1929, cu spațiu limitat, exponatele se schimbă o dată pe an, de obicei toamna. Sunt însă expuse permanent două duzini de păpuși de porțelan, îmbrăcate în straie populare, păpuși care au aparținut reginei Olga. Costumele populare, chiar cele din timpul civilizației egeene accentuau farmecul feminin. Toate erau strânse pe talie, cu fuste ample. O mare importanță o aveau accesoriile: șalurile și bijuteriile, în special brățările și lanțurile de gât. Capul era întotdeauna acoperit iar

basmaua, pălărioara erau și ele împodobite cu franjuri și broderii. În perioada arhaică și elenistică întregul costum era format dintr-o singură rochie, înfășurată pe corp, iar în epoca romană a fost introdusă tunica. Bizanțul a adus și el noi elemente în portul popular, care a început să aibă câte două forme în fiecare regiune. Exista un costum de fiecare zi și unul oficial, rezervat sărbătorilor, costum care sublinia puternic diferențele sociale. Schimbările adoptate în portul popular din ultimele secole marchează influențe europene introducând, de asemenea, noi materiale.

Cel mai vestit costum tradițional este numit „Amalia" după numele primei regine din Grecia. Ea a declarat acest costum național „oficial" și are la bază pe cel din Peloponez. Este compus dintr-o jachetă scurtă de catifea, brodată cu aur, strânsă în talie dar desfăcută la piept și purtată peste o bluză albă. Fusta în dungi este amplă iar o garnitură din același material împodobește mânecile. Acoperământul capului este o tocă mică învelită într-un șal cochet brodat și el, cu franjuri prelungi. Există și o replică masculină a acestui strai. Acesta a devenit costumul gărzii oficiale și se remarcă prin fustanela plisată purtată peste pantalonii strânși pe picior și pantofii cu pampoane.

Costumele din muzeu atrag o mulțime de vizitatori, exponatele vorbind mai bine decât orice despre viața de fiecare zi a oamenilor.

IRINA STOICA

Viitorul aparține spațiului

„PIONEER" – 10 și 11

au atins... ultima frontieră!?

Recent s-au împlinit trei decenii de la lansarea – la 1 martie 1972 – a sondei interplanetare automate americane PIONEER-10 destinată să cerceteze profunzimile sistemului Solar și mările planete Jupiter, Saturn și Uranus. După ce a survolat Jupiter (decembrie 1973), Saturn și Uranus (1979) și a intersectat orbita planetei Pluton, această sondă longevivă a ieșit dincolo de limitele sistemului planetar, transmițând informații din ce în ce mai rar și mai lent, pentru a-și menaja sursa de energie nucleară de la bord.

Aproximativ același traseu a fost parcurs și de stația „geamănă" PIONEER-11, lansată la 6 aprilie 1973 și care a părăsit sistemul planetar cam în aceeași perioadă cu PIONEER-10.

La inițiativa cunoscutului și regretatului astronom Carl Sagan, pe cele două sonde gemene au fost fixate două plăcuțe aurite pe care au fost sculptate reprezentări grafice despre civilizația terestră și despre principalele cunoștințe astrofizice și nucleare ale acesteia.

Recent, aflate într-o așa numită zonă unghiulară a Sistemului Solar, la peste 13 miliarde de kilometri de Terra, cele două stații au semnalat prin radio că s-au confruntat cu un fenomen cu totul neobișnuit: ca și cum ar fi atins limita exterioară a Sistemului Solar considerată de astronomi ca fiind la 40000 unități astronomice (circa 6000 miliarde km), o forță exterioară de natură necunoscută le-a „tras" înapoi spre Soare!... Astfel, viteza celor două sonde le-a fost încetinită cu aproximativ 10 km/secol (circa 3 cm/zi!).

După părerea specialiștilor care au putut lua cunoștință de această informație și de manifestările acestui fenomen, el acționează contrar oricărei legi cunoscute din fizică, totul desfășurându-se ca și cum cele două stații ar fi ajuns la... „frontiera finală"!...

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Enigmele civilizaţiei minoice

MINOTAURUL - UN MIT?

Talentul de povestitori şi fantezia inepuizabilă a vechilor greci sunt bine cunoscute. Dar constituiau toate aceste legende numai nişte simboluri literare? Descoperirile arheologice din ultimele două secole tind să confirme ori să infirme unele elemente, deşi nu întotdeauna cele previzibile. Spre exemplu, Creta nu putea pretinde în anii 1500 î.Ch. tribut de la Atena pentru simplul motiv că, la acea dată, statul atenian nici nu exista, el cristalizându-se prin anii 700 î.Ch. În schimb, Labirintul era într-adevăr o parte componentă a palatului de la Cnossos, dar având o cu totul altă întrebuinţare decât cea pe care i-o atribuie legenda. În ceea ce priveşte zborul lui Dedeal, el nu a fost desigur decât o fantezie, care dovedeşte însă cât de impresionaţi erau străinii de geniul tehnic al arhitecţilor şi meşteşugarilor cretani. (Faptul că Dedal, Icar şi Teseu sunt consideraţi *atenieni*, în tradiţii transmise de *atenieni*, nu înseamnă mare lucru...)

Alte elemente îmbracă în metaforă realităţi confirmate istoric: aducerea primelor vite domestice din Asia Mică sau sudul Europei prin anii 2800 î.Ch; puterea şi prestigiul de care se bucura Creta în rândul micilor regate continentale sau insulare în anii 1800-1500 î.Ch. (este probabil că unele dintre ele solicitaseră protecţia flotei cretane şi plăteau tribut); bogăţiile şi autoritatea de necontestat ale regilor dinastiei Minos. Minotaurul nu este o simplă legendă. Încă din Paleolitic, picturile rupestre înfăţişează oameni mascaţi în tauri şi se ştie că existau, atât în Europa şi America de Nord, cât şi în Africa, dansuri rituale legate de venirea primăverii, anotimpul trezirii naturii la viaţă şi al fecundităţii. Iubirea dintre fiica Soarelui şi Taurul Mării era probabil un simbol de origine atlantă transmis prin intermediul egiptenilor (în Egiptul antic taurul a fost un animal sfânt, asociat de preferinţă lui Ra, zeul Soarelui), dar cretanii au ştiut să-i dea o puternică nuanţă de originalitate, fapt normal, căci insula lor datora totul Soarelui şi mării. Numeroase vase pictate, fresce, bijuterii de aur, statuete şi pocale din perioada 2500-1400 î.Ch. prezintă, aproape obsesiv, imaginea unui om cu cap de taur. Măşti ceremoniale din bronz sau aur, în formă de cap de taur au fost găsite în câteva locuri (Cnossos, Phaistos, Haghia Triada, Mallia etc.). Cercetători prestigioşi afirmă că în Creta minoică existau o serie de ceremonii legate de vechiul cult al Soarelui, la care participau atât bărbaţi, cât şi femei, purtând măşti ce simbolizau Soarele, marea, fertilitatea (elemente asociate într-un fel sau altul taurului, care nu era considerat însă o zeitate, ca în Egipt). Să nu uităm că în anii 6000-2000 î.Ch., în Peninsula Iberică, în Sardinia şi în sudul Franţei înflorea un straniu cult al taurului ce dă viaţă, în cadrul căruia, anual, fecioare alese anume erau silite să se împerecheze cu tauri sălbatici (aurochii sau ***Bos primigenius).*** Tradiţia s-a continuat în Spania până la cucerirea romană, inspirând mai târziu câteva dintre cele mai crude spectacole organizate în Colosseum de Dinocleţian şi de Nero, care aveau o predicţie pentru legenda Europei – doar că transpunerea ei în viaţa reală, prin asmuţirea unui auroch în călduri asupra unei femei avea întotdeauna ca urmare sfâşierea pântecului nefericitei de către animalul înnebunit de excitare şi de urletele din tribune.

Preoteasă reprezentând-o pe „zeiţa minoră cu şerpi" – *(faianţă)*

Dar ce se ascundea în spatele vălului mitologic, care era adevărata viaţă a societăţii minoice şi de ce realizările acestei civilizaţii uimesc şi astăzi, aşa cum i-au impresionat pe grecii de acum patru milenii?

DAN APOSTOL

Lumile de dincolo de lume

DEPARTE, înapoi în timp

Orice şantier arheologic care se deschide, orice căutare reprezintă un pas înapoi în timp. În cazul explorărilor în istoria Egiptului Antic însă, diferenţa este că paşii ne poartă ameţitor de departe! Într-o epocă a evoluţiei Terrei când, şi sunt din ce în ce mai mulţi cei care încep să accepte o asemenea ipoteză, există un contact permanent cu „cei" pe care, din lipsă de alte date, vom continua deocamdată să-i numim ET – fiinţele venind şi reprezentând alte civilizaţii, alte lumi.

„Marele mister" al construcţiei piramidelor de exemplu, asupra căruia aproape că nu există doi specialişti care să aibă acelaşi punct de vedere, pare să-şi găsească astfel o rezolvare pe cât de neaşteptată, pe atât de simplă: nu le-au construit ei! (Lucru care, oricum, a fost considerat strict imposibil, întrucât la momentul construcţiei piramidelor, egiptenilor le lipseau şi tehnologia, şi forţa de muncă necesare pentru a realiza o asemenea întreprindere!) Iar acest lucru este încă şi mai pregnant în cazul Sfinxului. Pentru că un studiu relativ simplu al hărţii cerului în vremea când este datată construcţia monumentelor de la Gizeh indică trei elemente fundamentale: există o potrivire perfectă între cursul Nilului şi „curgerea" Căii Lactee, precum şi între cele trei stele care formează brâul lui Orion în constelaţia care poartă acelaşi nume şi, în fine, capul Sfinxului este îndreptat exact înspre zona de pe cer unde, la acel moment, ***adică acum 12500 de ani***, se afla constelaţia Leului! Anul era deci 10500 î.Ch. şi marca începutul erei Leului. A fost deci o simplă coincidenţă că Sfinxului i s-a sculptat un cap de leu? Se consideră astăzi din ce în ce mai serios că de fapt construcţia piramidelor şi a Sfinxului poartă un mesaj mult mai adânc decât cel pe care am crezut noi că l-am înţeles şi uneori chiar şi specialiştii s-au grăbit cu prea multă uşurinţă să-l afirme. De ce au fost alese pietrele să fie atât de grele? Pentru a dura până astăzi. De ce această adevărată excelenţă geometrică a întregului ansamblu şi a fiecărei componente în parte? Pentru a asigura alinierea perfectă, imaginea fidelă, dacă preferaţi, a stelelor în dispoziţia lor din vremea respectivă.

Totul la Gizeh apare aşa cum a fost făcut pentru a ne sugera că nici piramidele, nici Sfinxul nu au fost un scop în sine, ci doar mijloacele imaginate de constructori pentru a ne transmite mesajul lor. A faptului că „vizitatorii" au adus din lumea stelelor o cunoaştere pe care au ales să o ofere Egiptului. Care, la rândul său, a transmis-o mai departe cum a crezut mai bine, mai ales printr-o adevărată „filieră" de mari iniţiaţi. „Forţându-ne" pe noi să înlocuim întrebarea care încheia episodul precedent cu o alta: care a fost de fapt scopul final al piramidelor?

MIHAELA DOROBANŢU

Amprente ale spiritualităţii

„Buna Vestire" – Piteşti

Dintre bisericile oraşului Piteşti aceasta rămâne deosebit de îndrăgită, cunoscând o istorie zbuciumată, ca a mai tuturor aşezămintelor de acest fel din ţara noastră.

Biserica este cunoscută de asemenea şi sub numele de „Biserica lui Norocea" sau „Biserica Greci" şi, pe lângă „Buna Vestire" mai are hramurile „Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena" şi „Sfântul Mina".

Înălţată încă din vremea lui Mihnea cel Rău (1508-1509), a fost reconstruită, zidită, în 1564 în timpul domniei lui Petru Vodă (1559-1581), fiul lui Mircea Ciobanul. Ctitorul acestui locaş este considerat logofătul Ioan, sau Ivan, fiind ajutat şi de alţi credincioşi, după cât se pare macedoneni sau greci stabiliţi aici.

În prima jumătate a secolului al XVIII-lea timpul şi-a pus amprenta asupra construcţiei care s-a dărâmat şi a fost înlocuită cu o clădire mai modestă, înzestrată din nou de mulţimea credincioşilor, printre care Sandu Bucşenescu. Biserica a fost refăcută în câteva rânduri, schimbându-i-se mult înfăţişarea. Lucrări importante în acest sens s-au desfăşurat între 1910-1914, datorită eforturilor oamenilor, mai ales ale protopopului Ion Panţurescu. Acum i s-a adăugat locaşului pridvorul cu stâlpi de piatră de Mateiaş, cu un fronton triunghiular, asemănător celui al bisericii. De fapt aşezământul impresionează prin sobrietatea pereţilor cu ornamentaţii simple, alcătuite din ferestre, linii drepte şi un brâu în partea de sus. Cele două turle inegale ca mărime, cea de pe pronaos fiind mai subţire, au forme poligonale şi sunt de asemenea ornamentate cu ferestre.

În timpul restaurărilor amintite, biserica a fost acoperită cu tablă de zinc şi a fost pictată de Gheorghe Belizarie.

Importante reparaţii şi restaurări au fost făcute de asemenea în 1949, 1950 şi 1958 când a fost spălată pictura, s-a introdus încălzirea centrală şi a fost împrejmuită cu un gard de beton.

Declarată monument istoric, biserica s-a remarcat şi printr-o intensă activitate socială şi religioasă, datorită atât drept-credincioşilor din parohie cât şi oamenilor de suflet care au slujit aici.

IRINA STOICA

Un miracol

TEMPLUL HINDUS DIN JAVA

Borobudur este numele unui monument care nu are echivalent pe lume, semnificând (probabil cifrat şi cu o rezonanţă stranie) muntele acumulării virtuţilor (monumentul fiind construit în faţa celebrului vulcan Merapi, din andezită vulcanică – o piatră de culoare neagră). Fundaţia monumentului este desenată în piatră, sub forma unui imens pătrat (realizat prin repetarea de patru ori a unui triunghi echilateral cu latura de 113 m). Acest pătrat simbolizează figura cosmică numită ***momdala*** *(adică unirea cerului cu pământul) şi ea este desenată pe sol în timpul ceremoniilor religioase din tradiţiile hinduse şi tibetane. Înălţimea monumentului este de 35 m.*

Borobudurul cuprinde 504 sculpturi, reprezentându-l pe *Buddha* (72 de sculpturi sunt invizibile, acoperite de clopote gigantice numite *stupas).* Alte clopote cu vârf lung (1400 bucăţi) sunt înălţate spre cer (ca nişte antene) care redau planurile terestre. Monumentul gigantic se ridică pe şase terase pătrate, a căror lungime totală este de trei kilometri şi jumătate. La terase se ajunge pe patru scări uriaşe, păzite de lei impresionanţi.

Templul este dedicat lui Buddha, scene din viaţa zeului fiind sculptate de-a lungul teraselor, pe o suprafaţă de 2500 m². Tot de-a lungul teraselor există o ţesătură de motive ornamentale în 1460 de basoreliefuri decorative. Ascensiunea pe înălţimile teraselor este un *pelerinaj sacru* în exteriorul templului, pelerinii nevenind aici pentru a se ruga, pentru celebrarea unor slujbe de cult (neexistând nici un sanctuar), ci pentru a se minuna şi a fi mai aproape de cer, şi a asculta o magică orgă vibratorie, formată din milioane de pietre special aşezate orizontal şi vertical, poziţia lor asigurând acele vibraţii sonore (prin trecerea curenţilor de aer ca nişte strune care îngână armoniile logodnei pământului cu cerul).

Imensul templu-munte vrăjit a fost construit sub dinastia Sailendra, în jurul anului 800 d.Ch. (este terminat în 842), iar în 930 începe să fie uitat şi părăsit. La efortul uriaş depus la construcţia templului au participat 16000 de oameni, care nu au lăsat nici o urmă, circulând legenda că apariţia lui se datoreşte unui miracol divin, zeiesc.

Abia în anul 1814, guvernatorul britanic al insulelor javaneze, Sir Thomas Raffles, a hotărât restaurarea templului. Proiectul restaurării este început după aproape un secol, la 1907, de olandezul Van Erp şi este finalizat prin intervenţia UNESCO, în perioada 1973-1983, printr-o muncă titanică, realizată de minţile şi braţele celor 600 de cercetători, tehnicieni şi muncitori de înalt profesionalism, ajutaţi şi de calculatoare (de care constructorii templului nu au avut nevoie!). Astăzi, templul Borobudur priveşte semeţ viitorul, de pe înălţimile Javei, invitând oamenii Terrei să vibreze sacru, escaladându-i terasele şi scările, să cunoască marile minuni ale lumii hinduse şi să se bucure de puterea creatoare a înaintaşilor. Poate să le urmeze şi exemplul constructiv...

Avem în imagini panorama templului, văzută din elicopter, şi un exemplar al lui Buddha, sculptat în piatră dură.

VLAD ANDREI ORHEIANU

Ce le trece unora prin minte?

Primăvara, o dată cu renașterea naturii (cum se scrie la carte), plantele cu flori își fac simțită tot mai pregnant prezența. Este o bucurie pentru ochii oricui, însă unora le lasă gura apă... Un așa-zis concurs desfășurat la Kellystown, Oklahoma (SUA), impune competitorilor să mănânce cât mai multe flori într-un minut sau două etc. Campionul de neîntrecut la acest gen bizar de consum vegetal este Lewis Genssom; acesta a reușit performanța de a se „hrăni" cu 35 de fire de gladiolă în 60 de secunde. La femei, recordul îi aparține Ginei Garrison, cu 28 de fire de garoafă, în același interval de timp. Precizăm că nici unul dintre acești concurenți nu este vegetarian.

O dată cu topirea zăpezii, în unele țări nordice se desfășoară un fel de concurs bazat tot pe „lăcomie". Numai că, în Norvegia, de pildă, se consumă... oameni de zăpadă (doar neaua, fără tichie și celelalte accesorii). Thomas Lenvàal a mâncat un astfel de personaj hibernal înalt de 2,68 metri, construit de copiii săi. La rândul lui, Hans Segoron s-a năpustit asupra unei matahale de nea înaltă de 3,8 metri, pe care a terminat-o în mai puțin de cinci minute. Oamenii respectivi sunt întregi la minte, iar această formă de canibalism este, totuși, acceptabilă.

Deși n-are legătură cu primăvara, Leon Kirkowitz din Los Angeles mănâncă... țigarete. În cadrul unei campanii anti-tutun, el nu a dat foc pachetelor incriminate, ci a morfolit în gură apoi a înghițit 31 de țigarete într-un minut. Leon are 128 de kilograme și ar mânca orice, numai să slăbească. *(P.I.)*

Dublu miracol!

La 28 de ani, Lisa Challoner, din micuțul oraș Rhymney in Wales, a primit un ultim diagnostic din partea doctorilor: i se mai dădeau cel mult trei luni de viață.

Așa cum își aduce aminte acum, „inima ei scârțâia ca un motor bătrân și ruginit". Mușchii inimii aproape că nu mai lucrau! Apoi s-a ivit posibilitatea unui transplant: dar, va suporta organismul? A suportat și, mai mult, transplantul a fost un succes deplin. După perioada normală de recuperare, a primit permisiunea să revină la o viață cât de cât normală. Unele lucruri îi rămâneau însă strict interzise, cum ar fi să aibă un copil. Efortul ar fi depășit cu mult tot ce putea inima ei să suporte și, spuneau medicii, ar fi ucis-o. Acum, Lisa, care nici măcar nu avusese curajul să se căsătorească, avea un prieten și, conștientă toată viața de condiția precară a sănătății ei, își luase orice gând de la a avea un copil și se asigurase de respectarea strictă a tuturor măsurilor de siguranță.

Dar cum viața joacă deseori cele mai neașteptate farse, la un control obișnuit, trei luni după transplant, medicii, disperați și ei, o anunță că... este însărcinată! Alegere imposibilă! Viața micuțului nenăscut contra vieții ei! Cuvintele Lisei sunt atât de emoționante, încât merită să fie reproduse în întregime: „O veste minunată și una teribilă: urma să am un copil și acesta putea foarte bine să mă ucidă. Dar nu am avut nici un moment de ezitare. Ceea ce doream era viață și pentru copil și pentru mine și am hotărât să risc orice. Când am văzut pe ecran că era o fetiță, cu mânuțe perfecte și când am văzut cum corpul ei mic se mișcă în mine, am știut ce trebuie să fac și am știut că totul va fi în regulă". Au urmat luni de zile de analize repetate și chinuitoare, de teste de toate felurile, dar Lisa pur și simplu știa că va reuși. Știa că se simte

bine și că nu va avea nici o problemă. O viață întreagă nici nu îndrăznise să se gândească cum este să fii mamă, apoi totul se întâmplase în urma unui accident sau a faptului că probabil nici un mijloc de protecție nu este absolut perfect, așa că dacă i se oferea această șansă unică nu vroia să o rateze. Și micuța Lowri s-a născut, perfect sănătoasă, frumoasă, la fel ca mama sa care face acum parte dintre cei câțiva oameni din lume care pot spune că au trăit două miracole într-un singur an... *(M.D.)*

De ce roșcatele aduc ghion?

Distinsă și elegantă, cu o talie de libelulă adolescentă și purtând o splendidă rochie din triplu-voal rubiniu, cu un decolteu cât scena Scalei din Milano, doamna Belinda Fernandez (în fotografie, alături de fiul ei) participa anul trecut la o petrecere pe cinste. Habar n-avea ce urma să se aleagă din răpitoarea ei ținută de seară. Totul se desfășura la etajul trei al unui mare hotel din Detroit (SUA).

Obosită de rumoarea zecilor de petrecăreți și de norii de fum de țigară – instalațiile de aer condiționat nu mai făceau față, era o noapte de august 2001 –, Belinda se retrage lângă o fereastră larg deschisă și inspiră adânc aerul (oarecum) curat de afară. N-o deranjează faptul că soțul ei, Martin, dansează aproape tot timpul cu o roșcată naturală cu ochii verzi (poate înverziți de la niște lentile de contact speciale?), sosită la petrecere „pe cont propriu". N-o deranjează nici domnul cu păr grizonat, ușor tomnatic la vorbă și mișcări, care încearcă insistent să-i explice de ce prețul betonului armat e în continuă creștere și care demonstrează că simțul umorului e ca o perlă ascunsă într-o scoică dintr-o mie...

...Chelnerii circulă ca niște balerini rătăciți printre cuplurile de dansatori, cu tăvile deasupra capului, încercând disperați să ajungă la destinație cu cupele de șampanie pline. La un moment dat, unul dintre aceștia vrea să treacă prin imediata apropiere a Belindei, ca să ocolească un dansator nărăvaș. Dama se ferește, crezând că va răsturna tava pe rochia ei inegalabilă; face o mișcare bruscă spre spate, uitând două lucruri esențiale: că e lângă fereastră și că aceasta e deschisă vraiște. Și nenorocirea se întâmplă. Belinda cade peste pervaz, răsturnându-se disgrațios și plutind prin aer până spre caldarâm... Fatalitate?

Nicidecum. Șansa vieții ei a fost următoarea. Un mare camion plin ochi cu cofraje cu două staționase chiar sub acea fereastră. Șoferul fusese oprit de un polițist pentru că unul din farurile mașinii era spart. Norocoasa zburătoare s-a trezit năucită într-o mlaștină de albușuri și gălbenușuri, dar cu toate oasele, inclusiv craniul, intacte. Trupul spărsese prelata de cauciuc a camionului și distrusese sute de ouă, dar ce mai conta!

Soțul Belindei, care nu observase scena din cauza lascivei roșcate, s-a repezit ulterior afară și când a constatat că jumătatea lui plânge din cauza distrugerii rochiei, s-a calmat și a oferit pe loc celor doi câte un cec de o mie de dolari.

Polițistului, că oprise camionul chiar acolo, și șoferului, că trecuse pe acolo cu providențialele „saltele" de ouă. Cei doi au înșfăcat recompensa cât ai clipi și și-au strâns mâinile ca și cum nu mai aveau nimic de împărțit.

Primul lucru pe care greu încercata Belinda i l-a spus soțului ei a fost: „Dacă dansai cu mine, cădea roșcata!" Martin a dat din cap gânditor, amintindu-și că cel mai bun lucru în viață e să dai dreptate consoartei, în aproape toate împrejurările. Numai că și prin acest procedeu esopic, speranța de viață a femeilor e întotdeauna mai mare decât a bărbaților. (P.I.)

Record de supraviețuire

O pisică a unei familii din orașul Liverpool, Marea Britanie, a scăpat ca prin minune din ghearele morții. Timp de 90 de minute ea a supraviețuit în mașina de spălat aflată în funcțiune. Într-un moment de neatenție a stăpânei, pisica s-a strecurat în mașina de spălat, printre rufe, unde și-a făcut un culcuș „confortabil". În cele din urmă a fost găsită în stare de inconștiență, respirând cu greu. Medicii au reușit însă s-o scoată din starea de șoc supunând-o unei terapii intensive. *(D.M.)*

Întâlnire cu lumea de dincolo

De multe ori, barierele dintre lumea noastră – cea văzută, palpabilă, pe care-o identificăm datorită celor cinci simțuri cunoscute – și lumea sau lumile ce depășesc sfera noastră de percepție, transmateriale, dispar ori sunt spulberate prin manifestarea unor fenomene bizare. În multe sate românești se vorbește cu teamă despre contactul viilor cu morții, dar și cu respectul cuvenit celor trecuți dincolo. Când însă cineva, oricine, devine martor și protagonist al unor asemenea stranii întâlniri, totul capătă alte dimensiuni, alte forme, cel puțin terifiante...

S-a întâmplat în satul buzoian Pârscov. O familie tânără, soț și soție – le vom spune Marin – se afla în cimitir, pentru a face curățenie în cavoul ce adăpostea osemintele mamei femeii. Moartea acesteia survenise în condiții tragice, fiindu-i adusă de mână omenească, în condiții pe care nimeni nu mai știa să le limpezească. Ori, dacă știa cineva, nu mai voia s-o facă; din teamă, din respect pentru moartă ori cine știe din ce alte motive. În vreme ce așezau la locul lor rămășițele prăfuite, cei doi soți au observat două-trei grăuncioare sclipitoare: dinții de aur ai defunctei. Oare nu era păcat să se amestece cu țărâna, când puteau fi folosiți mai departe, tot în familie? – s-au întrebat ei și au hotărât să ia acasă aurul. Aveau o fetiță care avea să crească mare și-i puteau face un medalion, o pereche de cercei, o podoabă ce-i putea aminti de bunica cea demult răposată. Au împăturit, așadar, grăuncioarele sclipitoare într-un petic de hârtie și au plecat acasă, liniștiți. Era sâmbătă, ziua morților.

Noaptea care a urmat a adus parcă infernul în casa soților Marin. În crucea nopții, o neliniște și-o agitație cumplită a pus stăpânire pe ei. Știau că urma să se întâmple ceva îngrozitor, așteptau evenimentul nelămurit, dar nu înțelegeau ce nenorocire anume îi pândește. Până când s-a declanșat coșmarul: ciocănituri, pocnetul mobilei, huruituri înfundate venite de nicăieri și de pretutindeni, zgomote sinistre, care nu au încetat, nici după ce soții Marin au început să rostească rugăciuni și să-și facă semnul crucii. La un moment dat, amândoi au auzit clar o voce (?) care i-a avertizat că, dacă nu vor înapoia dinții de aur, li se va întâmpla o mare nenorocire. Abia atunci au înțeles și ei că încălcaseră niște legi nescrise, ale lumilor văzute și nevăzute, pătrunzând într-un teritoriu interzis.

Până când a apărut prima geană de lumină, nici măcar nu s-au gândit să se culce. Apoi, au luat pachețelul cu aurul ce-i aruncase dincolo de viață și de moarte și s-au îndreptat spre biserică. Preotul, așa cum avea să mărturisească mai târziu, aproape că nu i-a recunoscut: transfigurați, tremurând din tot corpul, aproape incoerenți în ceea ce spuneau, dădeau impresia că se aflaseră față-n față cu însăși moartea. De fapt, cine știe, poate că așa și fusese... Oricum, cert este că au așezat dinții la locul lor, alături de osemintele moartei și au chemat preotul acasă, pentru a ține o slujbă. Și niciodată, noaptea aceea infernală nu s-a repetat. *(A.N.P.)*

◆ ***În mica localitate Painesville,*** situată la 50 de kilometri de Clevelend (Ohio), cetățenii trebuie să se gândească bine înainte de a prolifera insulte la adresa polițiștilor, altfel riscă să suporte pedepse la fel de jignitoare. Așa a pățit Steven Thompson care s-a lăsat pradă furiei și l-a numit „porc" pe un polițist cu care a avut o altercație. Drept pedeapsă, bărbatul, în vârstă de 44 de ani, a fost condamnat de judecătorul municipal la... două ore de bălăceală într-o groapă cu noroi pentru porci. Thompson nu a avut de ales: a trebuit să execute sentința, sub ochii a zeci de spectatori amuzați. Judecătorul a pretins că acest gen de pedeapsă este mult mai eficace decât o amendă sau câteva zile de închisoare. Primul care i-a dat dreptate a fost chiar nefericitul Steven Thompson care a declarat: „Am greșit și cu părere de rău a trebuit să plătesc pentru asta". Locul în care s-a desfășurat întreaga scenă a pedepsei a fost ferma unui crescător de porci care a primit mai multe premii pentru exemplarele porcine cu care s-a prezentat la diferite concursuri ale fermierilor.

◆ ***Centrul Național al Vieții Marine*** din Birmingham consideră că acordurile muzicii de dragoste îi stimulează pe rechini la împerechere. Așa că melodii ale lui Barry White și numeroase alte arii romantice răsună în interiorul acvariilor cu rechini; evident, reacția acestora la fondul muzical este cu atenție supravegheată de specialiști. Bizara idee a fost de fapt lansată de cercetătorii de la Institutul Rowland (Cambridge – Statele Unite), care au descoperit că peștii reacționează la muzică. *(A.P.)*

Săptămâna 12 – 18 APRILIE

1

VINERI 7.00 Jurnalul de dimineaţă 7.30 Strict necesar 9.00 Film: „Sub semnul poruncii" (r) 11.05 TVR Craiova 14.30 Drepturile omului 16.00 Convieţuiri 17.00 Poveste de dragoste 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.35 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Ploaia de stele 22.20 Ştirile de sâmbăta asta 22.50 Serial: „Amy" 0.00 Film: „Dincolo de aparenţe" (SUA, 1998). Cu: Melanie Griffith, Tom Berenger.

SÂMBĂTĂ 7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Desene animate 8.50 Garajul lui Ziggy 10.20 Serial: „Necazuri de puştoaică" 11.10 Auto Club 12.45 Debut 50 Plus 14.00 Formula 1: M.P. al San Marino 15.00 Ora G 16.00 Teleenciclopedia 17.00 Fotbal: Sportul Studenţesc – Dinamo 19.00 Muzica e viaţa mea! 20.00 Jurnal 20.40 Surprize, surprize 23.25 Film: „Sămânţa de tamarin" (M. Britanie, 1974). Cu: Julie Andrews, Omar Sharif.

DUMINICĂ 7.00 Universul credinţei 9.15 Desene animate 9.45 Grădiniţa de duminică 10.30 Viaţa satului 13.00 Conferinţa de presă 14.00 Bun de tipar! 15.00 Formula 1: M.P. al San Marino 17.00 Spectacolul lumii 17.30 Bravo, bravissimo! 19.00 Deştept şi bogat 20.00 Jurnal 20.40 Fotbal: Steua Bucureşti – FC Argeş 22.55 Film: „Liniştea care ucide" (SUA, 1993).

LUNI 7.30 Strict necesar 10.00 Surprize, surprize (r) 12.30 Teleenciclopedia (r) 14.30 Istorie polemică 15.00 Pro Patria 16.00 Kronika 18.30 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Iartă-mă! 21.50 Serial: „Oraşul îngerilor" 22.45 Faţă-n faţă 0.00 Praful şi aurul scenei 0.45 Marele jazz.

MARŢI 7.30 Strict necesar 10.50 TVR Timişoara 14.30 Puncte cardinale 16.00 Kronika 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.30 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Film: „Jucătorul" (SUA, 1992) 22.40 Frontal 0.00 Lumea dansului 3.35 Film: „A doua zi în paradis" (SUA, 1998). Cu: James Wood, Melanie Griffith.

MIERCURI 7.30 Strict necesar 10.45 TVR Cluj 15.00 Bucuriile muzicii 16.00 Panorama 17.00 Medicina pentru toţi 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.25 Fotbal: Polonia – România 20.30 Jurnal 21.00 Teatrul Naţional TV prezintă: „O noapte furtunoasă" de I.L. Caragiale (partea a II-a) 22.05 Cu ochii' 4 22.45 Recurs la morală.

JOI 7.30 Strict necesar 10.40 TVR Iaşi 15.15 Eveniment 16.00 Convieţuiri 16.30 Panorama 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.30 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Film: „Sub semnul poruncii" (partea a II-a) 22.50 Euroatlantica 0.05 Profesioniştii 3.25 Film: „Clubul de noapte" (SUA, 1999).

OMAR SHARIF
ROMÂNIA 1, sâmbătă, 23.25

acasă

VINERI 7.00 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Dreptul la viaţă" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 18.30 Serial: „Maria Belen" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Taina din adâncuri" 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere".

SÂMBĂTĂ 7.30 Serial: „Cavalerii din Tir Na Nog" 9.30 Serial: „Îngeraşul" 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.30 Din viaţă 16.00 Serial: „Amor de câţel" 17.30 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 18.30 Serial: „Nord şi Sud" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Intrusa" 22.30 Serial: „Mariu" 23.20 Serial: „Jake şi Grăsanul".

DUMINICĂ 9.00 Serial: „Cavalerii din Tir Na Nog" 9.30 Serial: „Îngeraşul" 14.45 Serial: „Aţi zecelea regat" 15.30 La casa de vis 16.30 Petrecerea 17.30 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 18.30 Serial: „Eco Moda" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Intrusa" 22.30 Serial: „Mariu" 23.50 Muzica de acasă 1.00 Serial: „Sânge din sângele meu".

LUNI 7.45 – 13.40 Reluări 15.00 Serial: „Dreptul la viaţă" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Taina din adâncuri" 18.30 Serial: „Maria Belen" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 1.30 Serial: „Sânge din sângele meu".

MARŢI 7.45 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Dreptul la viaţă" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Taina din adâncuri" 18.30 Serial: „Maria Belen" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 1.30 Serial: „Sânge din sângele meu".

MIERCURI 7.45 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Dreptul la viaţă" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Taina din adâncuri" 18.30 Serial: „Maria Belen" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 1.30 Serial: „Sânge din sângele meu".

JOI 7.45 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Dreptul la viaţă" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Taina din adâncuri" 18.30 Serial: „Maria Belen" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 1.30 Serial: „Sânge din sângele meu".

KELLY PRESTON
PRO TV luni, 2.30

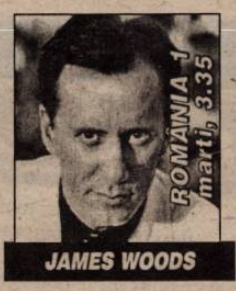

JAMES WOODS
ROMÂNIA 1 marți, 3.35

GWYNETH PALTHROW
PRO TV, duminică, 21.00

PRO TV

VINERI 8.00 Ştirile PRO TV 11.30 Serial: „Familia Bundy" (r) 12.00 Charlie Chaplin 14.00 Film: „Căsătorie cu repetiţie" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Rădeţi cu oameni ca noi! 21.30 Film: „Ultima cruciadă a lui Indiana Jones" (SUA, 1989). Cu: Harrison Ford, Sean Connery 0.30 Film: „Glasul nopţii" (SUA, 1988). Cu: Alec Baldwin 2.30 Film erotic: „Misterul nopţii".

SÂMBĂTĂ 7.30 Desene animate 10.00 Serial: „Gaşca din Malibu" 11.00 Preview Raliu Cipru 12.00 Magazin Liga Campionilor 13.00 Serial: „Dădacă la 6 ani" 13.30 Serial: „Prietenii tăi" 14.00 Serial: „Buffy, spaima vampirilor" 15.00 Live Music Maker 15.30 Bucătăria lui Radu 16.00 Film: „O scrisoare pierdută" (România, 1954) 18.00 Lanţul slăbiciunilor 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Fotbal: Bacău – Rapid 22.00 Serial: „Ally McBeal" 23.30 Serial: „Totul despre sex" 0.00 Film: „Fiicele doctorului March" (SUA, 1994). Cu: Gabriel Byrne, Winona Ryder 2.30 Film: „Poveşti paralele" (UK, 2000, partea I). Cu: Jeremy Irons.

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 10.30 Serial: „Gaşca din Malibu" 11.00 Parte de carte 12.00 Profeţii despre trecut 13.00 Film: „Mirajul bogăţiei" (SUA, 1962). Cu: Cary Grant 15.00 Fotbal: Craiova – Ceahlăul 17.30 ProTv Magazin 18.00 Lanţul slăbiciunilor 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Vacanţa Mare 21.00 Film: „O crimă perfectă" (SUA, 1998). Cu: Michael Douglas, Gwyneth Palthrow 23.00 Procesul etapei.

LUNI 8.00 Ştirile ProTv 14.00 Film: „O crimă perfectă" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Urmărire generală 21.30 Ca$$a Loco 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.00 Sub semnul întrebării 1.00 Serial: „La limita imposibilului" 2.30 Film: „Între două iubiri" (SUA, 1992). Cu: Andrew McCarthy, Kelly Preston.

MARŢI 8.00 Ştirile ProTv 11.30 Serial: „Familia Bundy" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Focul din adâncuri" (SUA, 1997). Cu: Steven Segal 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.00 Gândeşte liber 0.30 Film: „Promisiunea unui frate".

MIERCURI 8.00 Ştirile ProTv 14.00 Film: „Focul din adâncuri" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Singur în misiune" (SUA, 1989). Cu: Don Johnson 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.00 Film: „Robin Hood, prinţul tâlharilor" (SUA, 1991). Cu: Kevin Costner 2.00 Film: „Moartea suspectă a lordului Edgware" (M. Britanie, 2000).

JOI 8.00 Ştirile ProTv 14.00 Film: „Singur în misiune" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Secretul lui Bachus" (România, 1983) 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.00 Provest 0.00 Serial: „La limita imposibilului" 1.00 Film: „Clifford şi dinozaurii" (SUA, 1994).

prima

VINERI 8.00 Zid 13.00 Tibanu' pescuieşte şi vânează 14.30 Documentar 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Copiii spun lucruri trăsnite 22.00 Film: „Jack Nife" (SUA, 1989). Cu: Robert de Niro, Ed Harris.

SÂMBĂTĂ 8.00 Desene animate 10.00 Să fii sănătos! 11.00 Sport Magazin 14.00 Motor 15.00 wwwprimatv 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Banc Show 1.00 Film erotic.

DUMINICĂ 7.00 Tradiţiile românilor 8.00 Desene animate 10.30 HIT 40 – top muzical 12.30 Special 14.00 Serial: „Viper" 18.00 Focus 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Obiectiv 22.00 Film: „O noapte specială" (SUA, 1999).

LUNI 8.00 Zid 14.00 Film: „Eddie McDowd" 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Ziua cobrei" (Italia, 1980). Cu: Franco Nero 23.00 Focus Plus.

MARŢI 8.00 Zid 14.00 Film: „Eddie McDowd" 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Artista, dolarii şi ardelenii" (România, 1981) 22.00 Serial: „Providence" 23.00 Focus Plus.

MIERCURI 8.00 Zid 14.00 Film: „Eddie McDowd" 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Cronica cârcotaşilor 21.00 Film: „Omul cu un pantof roşu" (SUA, 1985). Cu: Tom Hanks 23.00 Focus Plus.

JOI 8.00 Zid 14.00 Film: „Eddie McDowd" 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Reuniunea de clasă 22.00 În faţa presei – talk-show 23.00 Focus Plus.

2 TVR

VINERI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Fete vesele" (ultimul ep.) 10.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 12.25 Cauza şi defectul (r) 14.00 Desene animate 15.15 Televiziunea, dragostea mea! 17.00 Primul pas 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.30 Lumea rugby-ului 21.00 Serial: „Zona crepusculară" 21.30 Telejurnal 22.00 D'ale lu' Mitică 23.00 Film: „Angela" (SUA, 1994) 0.40 Remix.

SÂMBĂTĂ 8.50 Camera de gardă (r) 10.10 Desene animate 11.00 Lumea lui Chiţ-Chiţ 11.45 Serial: „Flipper şi Lopaka" 12.10 Serial: „Piatra magică" 13.10 Arca lui Noe 14.15 Planeta singuratică 15.10 Bărbaţi, la cratiţă! 16.35 Serial: „Andromeda" 17.25 Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" 18.00 Serial: „Iubiri celebre ale secolului XX" 18.40 Serial: „Familia şi legea" 19.30 Scurte povestiri cinematografice 20.00 Film: „Îngelo, îngerul păzitor" (partea a II-a) 21.45 Serial: „Ce nemaipomenit!" 22.15 Serial: „În plină acţiune" 23.05 Despre viaţă şi sex! 23.50 Oasis – concert „live".

DUMINICĂ 8.30 Tradiţii 9.30 Ferma 10.30 Cronici votive 11.00 Prietenii lui Piticot 11.45 Serial: „Flipper şi Lopaka" 12.10 Serial: „Piatra magică" 12.45 Serial: „Wishbone: Câţelul cocoşat de la Notre Dame" 14.05 Splendorile naturii 15.05 Serial: „Un bărbat de succes" 15.30 Doc: „Chipul uman" (ep.1) 16.40 Serial: „Andromeda" 17.25 Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" 18.35 Serial: „Familia şi legea" 19.25 Scurte povestiri cinematografice 20.00 Film: „Proaste obiceiuri" (SUA, 1983) 21.35 Serial: „Ce nemaipomenit!" 22.05 Lumea rugby-ului.

LUNI 8.00 Serial: „Kideo" (ep.1) 8.30 Cafeaua de dimineaţă 10.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 12.30 Serial: „Avocaţi şi asociaţi" 14.00 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 17.00 Destine 17.25 Răscruci 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.00 Palete 20.30 Serial: „Zona crepusculară" 21.00 Reforma la bani mărunţi 21.30 Telejurnal 22.00 Puls 2002 22.30 Teatrul Naţional TV prezintă: „Clipe de viaţă" de William Saroyan.

MARŢI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Kideo" 10.15 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 14.00 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.30 E dreptul tău! 18.30 Desene animate 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.00 Doc.: „Ventura, zis şi Lino" 21.00 Serial: „Zona crepusculară" 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Atunci i-am condamnat pe toţi la moarte" (România, 1982).

MIERCURI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Kideo" 10.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 14.00 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 17.30 Mit şi istorie 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.00 Documentar 21.00 Serial: „Zona crepusculară" 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Învierea" (Italia, 2002, partea I) 23.40 Clepsidra cu imagini.

JOI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Kideo" 10.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 14.00 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 16.30 Documentar 17.30 Afaceri la cheie 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.00 Cauza şi defectul 21.00 Serial: „Zona crepusculară" 21.30 Telejurnal 22.00 Doc.: „Templul pierdut din Java" 22.50 Film: „Fratele" (Rusia, 1997).

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Te voi iubi mereu" 13.15 Serial: „Detectivii Hart" 14.00 Vecinii (r) 16.00 Serial: „Ispita" 17.20 Serial: „Soledad" 19.00 Observator 20.00 Film: „48 de ore" (SUA, 1982). Cu: Nick Nolte, Eddie Murphy 21.45 Paparazzi 23.30 Film: „Viziunea morţii" (SUA, 1988) 2.30 Serial: „Te voi iubi mereu".

SÂMBĂTĂ 9.00 Documentar 10.00 Casa de piatră 11.30 Medicul de gardă 12.30 Serial: „Calea misterelor" (ultimul ep.) 13.30 Serial: „Misiune imposibilă" 16.30 Film: „Întoarcerea la laguna albastră" (SUA, 1991). Cu: Milla Jovovich, Brian Krause 19.00 Observator 20.00 Strada Divertis Nr.1 21.00 Film: „Tăcerea mieilor" (SUA, 1991). Cu: Jodie Foster, Anthony Hopkins, Scott Glenn 23.00 Fotbal din Primera Division.

DUMINICĂ 10.00 Desene animate 11.00 Film: „Racheta fantastică" (Canada, 1995) 13.00 Serial: „Roswell" 14.00 Serial: „V.I.P." 15.00 Film: „Răfuială la O.K. Coral" (SUA, 1957). Cu: Burt Lancaster, Kirk Douglas 17.00 Gong Show 18.30 7 zile 19.00 Observator 19.30 Academia vedetelor 22.00 Film: „Croazieră de coşmar" (SUA, 2000). Cu: James Coburn 1.30 Serial: „Zile din viaţa noastră".

LUNI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 9.00 Serial: „Te voi iubi mereu" 13.15 Serial: „Detectivii Hart" 14.00 Academia vedetelor (r) 16.00 Serial: „Ispita" 17.20 Serial: „Soledad" 19.00 Observator 20.00 Film: „Hotelul Oklahoma" (SUA, 1992) 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Boogie Boy" (SUA, 1997) 2.30 Serial: „Zile din viaţa noastră".

MARŢI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Te voi iubi mereu" 13.15 Serial: „Detectivii Hart" 14.00 Film: „Hotelul Oklahoma" (r) 16.00 Serial: „Ispita" 17.20 Serial: „Soledad" 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Regăsire" (Canada, 1992) 2.30 Serial: „Zile din viaţa noastră".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Te voi iubi mereu" 14.00 Din dragoste (r) 16.00 Serial: „Ispita" 17.20 Serial: „Soledad" 19.00 Observator 20.00 Film: „Trandafirul galben" (România, 1982). Cu: Florin Piersic, Marga Barbu 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Întoarcerea în timp" (coprod., 1988) 2.30 Serial: „Zile din viaţa noastră".

JOI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Te voi iubi mereu" 13.15 Serial: „Detectivii Hart" 14.00 Film: „Trandafirul galben" (r) 16.00 Serial: „Ispita" 17.20 Serial: „Soledad" 19.00 Observator 20.00 Vecinii 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Martha, Ruth şi Edie" (SUA, 1988) 2.30 Serial: „Zile din viaţa noastră".

MILLA JOVOVICH
ANTENA 1, sâmbătă, 16.30

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

tele 7 abc

VINERI 7.50 Videoclipuri 10.00 Tentaţii 14.00 Film (r) 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 20.30 Film: „Zidul" (România, 1974) 23.45 Videoclipuri.

SÂMBĂTĂ 7.50 Videoclipuri 12.30 Cinetour 13.00 Sport 7 14.00 Film (r) 16.00 Club abc 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 19.30 Concert 20.30 Film: „Năpasta" (România, 1982) 0.40 Videoclipuri.

DUMINICĂ 7.50 Videoclipuri 13.30 Melodii, melodii 14.00 Film (r) 16.00 Cântece populare 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 19.30 Concert 20.30 Film: „Colierul de turcoaze" (România, 1985) 22.15 Loto – Pariul – Trio Bingo.

LUNI 7.50 Videoclipuri 12.00 Documentar (r) 14.00 Film (r) 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 20.30 Film: „Hanul dintre dealuri" (România, 1988) 23.00 Documentar.

MARŢI 7.50 Videoclipuri 12.00 Documentar (r) 14.00 Film (r) 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 20.30 Film: „Între oglinzi paralele" (România, 1978) 23.45 Videoclipuri.

MIERCURI 7.50 Videoclipuri 12.00 Documentar (r) 14.00 Film (r) 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 20.30 Film: „Departe de Tipperary" (România, 1973) 23.45 Videoclipuri.

JOI 7.50 Videoclipuri 12.00 Documentar (r) 14.00 Film (r) 16.00 Reportaj 7 abc 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 20.30 Film: „La moara cu noroc" (România, 1956) 22.35 Loto – Joker – Pariu Trio 23.45 Videoclipuri.

KIRK DOUGLAS
ANTENA 1, duminică, 15.00

JODIE FOSTER
ANTENA 1, sâmbătă, 21.00

TOM HANKS
PRIMA, miercuri, 21.00

WINONA RYDER
PRO TV, sâmbătă, 0.00

Billy Wilder,

un maestru al... „reversului medaliei”

Billy Wilder, una dintre personalităţile majore ale cinematografiei mondiale, a părăsit scena acestei lumi. Regizor, scenarist şi producător american, de origine austriacă (s-a născut la Sucha, Austria la data de 22 iunie 1906), Billy Wilder este considerat ultimul cineast american care a făcut legătura între cinematograful contemporan şi aşa-numita epocă de aur a Hollywoodului. Prin formaţie ziarist şi prin vocaţie scenarist, cunoştea la nuanţă şi exploata fără greş gusturile publicului căruia îi oferea pe tavă pilulele sale dulci-amare despre înşelătoarea fericire din societatea contemporană „garantată” prin bani, respectabilitate, sex şi confort. Indiferent de genul abordat (deşi prefera comedia, fără să ocolească nici thrillerul dramatic), simţea nevoia să arate, adesea cu cinism, şi faţa nevăzută a legendarului optimism american, afişat cu ostentaţie. De altfel, „reţeta” creaţiei sale spune totul despre felul cum gândea cineastul: *„Se ia un clişeu foarte răspândit şi se arată reversul medaliei”*. Actorul său preferat a fost Jack Lemmon. Printre creaţiile memorabile ale regizorului se numără: „Vacanţă pierdută/ Un weekend ratat” (1945), „Marele carnaval” (1951), **„Unora le place Jazzul”** (1959), **„Apartamentul”** (1960), „Irma la Douce” (1963), „Sărută-mă, prostule” (1964), „Viaţa particulară a lui Sherlock Holmes” (1970), „Avanti!” (1972), „Fedora” (1978), „Buddy Buddy” (1981). De-a lungul carierei sale – care s-a derulat pe parcursul a şase decenii – a fost recompensat cu şase premii Oscar, trei dintre statuete fiindu-i decernate numai pentru „Apartamentul”.

Billy Wilder turnând „Marele carnaval” (1951)

Drumul spre Hollywood

Deşi mai avea doar cinci ani până la împlinirea venerabilei vârste de un secol, Billy Wilder nu s-a lăsat niciodată impresionat de acumularea anilor. Vocea sa unică, clară şi puternică, marcată de un uşor accent vienez, era o prezenţă binecunoscută în actuala cetate hollywoodiană. La vârsta de opt ani locuia împreună cu familia la Viena. Tatăl său era proprietarul unui hotel în care micul Billy de atunci îşi făcea veacul; era încântat să „ciupească” din bacşişuri, chiar dacă pentru asta era aspru dojenit de tatăl său. „Am învăţat mult în acea vreme despre natura umană, chiar dacă nimic bun, favorabil acesteia”, îşi amintea regizorul. La 20 de ani, devenea gazetar, scria articole despre sport, precum şi povestioare poliţiste. În 1926, părăseşte Viena şi se mută la Berlin, pentru a scrie scenarii pentru filmul mut. Instalarea la putere a naziştilor îl determină să părăsească Germania în 1933 şi să ia calea Americii, cu destinaţie precisă: Hollywood. „Zestrea” vocabularului său englez se reducea la cel mult 100 de cuvinte. Dar acest handicap n-avea să-l ţină prea mult pe loc de vreme ce în 1937 semna deja la Paramount scenarii după scenarii, în colaborare însă cu fostul critic de teatru Charles Brackett. În 1939 i se acorda cetăţenia americană.

Prima comedie de succes care îi face cu adevărat cunoscut numele este „The Major and the Minor” (titlul românesc – „Strengăriţa”), în care Ray Milland interpretează rolul unui ofiţer iar Gingers Rogers al unei femei deghizate în copil în scopul de a obţine un bilet de tren cu preţ redus. Deşi criticii laudă această primă creaţie hollywoodiană a lui Wilder – era în 1942 – autorul, hotărât deja să-şi construiască o carieră serioasă în cinematografie, se orientează pentru viitor către un cu totul mod de abordare a subiectelor, care de multe ori îi face probleme.

De exemplu, scena sărutului dintre Marilyn Monroe şi Tony Curtis din celebrul „Unora le place jazzul” a fost tăiată de cenzura din Kansas iar „Sărută-mă, prostule”a fost sever condamnat de o ligă preocupată de decenţa catolică...

Talentul de a vedea... „în întuneric”

Nu-i de mirare că Billy Wilder spunea: „A face filme se aseamănă puţin cu mersul într-o cameră întunecoasă. Se întâmplă se te loveşti de mobile, unii îşi rup chiar picioarele şi totuşi există întotdeauna persoane care văd mai bine decât altele în întuneric”. Evident, substratul declaraţiilor lui de acest fel nu mergeau tuturor la inimă. Şi cu toate acestea, bazându-se pe această vedere clară în întuneric, Billy Wilder a creat filme „pe muchie de cuţit ca mesaj”, cum ar fi „Dublă recompensă” (1944), adesea etichetat drept „cel mai negru film dintre filmele negre”, „Sunset Boulevard” (1950), considerat de unii critici cel mai bun film făcut vreodată la Hollywood. După ce a cunoscut şi a trăit „vârsta de aur” a studiourilor

Jack Lemmon, Shirley MacLaine şi Billy Wilder („Apartamentul”, 1960)

americane, Billy Wilder a considerat că a sosit pentru el momentul de a pune punct realizării de filme. În 1981 a semnat ultima sa peliculă, „Buddy Buddy”, în care rolul principal e susţinut tot de preferatul său, Jack Lemmon. Dar asta nu a însemnat că s-a lăsat copleşit de cine ştie ce insatisfacţii şi că s-a retras printre Oscarurile de acasă. Intra doar într-o altă etapă a vieţii în care şi-a canalizat întreaga energie în scris. „Nu sunt genul de om căruia îi place să-şi petreacă timpul mergând la pescuit sau în excursii la Nisa..., spunea cu ironie. Am ce face. Două dintre sertarele mele sunt doldora de manuscrise şi sper, că, poate, cine ştie când, cineva va trage foloase de pe urma lor...”

Billy Wilder a murit pe 28 martie, în locuinţa sa din Beverly Hills, răpus de o pneumonie. Primele cuvinte pe care soţia sa, care i-a fost alături până în ultima clipă, le-a spus presei au fost: „Omenirea a pierdut o mare personalitate”. La rândul său, Shirley MacLaine, actriţa care sub bagheta regizorală a lui Billy Wilder a dat viaţă împreună cu Jack Lemmon celebrelor cupluri din „Apartamentul” şi „Irma la Douce” declara: „Am învăţat de la el mai mult decât am învăţat în toată viaţa mea de la vreo altă persoană”. Shirley MacLaine are în prezent 67 de ani.

Prenumele real al cineastului este Sammy, dar fascinaţia pe care mama sa o manifesta faţă de personajul de legendă Buffalo Bill i-a adus fiului ei porecla de Billy şi sub acest nume va rămâne înscrisă pentru totdeauna în istoria cinematografiei o altă legendă, cea reprezentată de creaţia lui Billy Wilder.

Zeiţele răutăcioase

Cota de audienţă, în cădere

În timp ce câştigătorii Oscarurilor îşi savurau în zilele următoare galei succesul, şefii canalului de televiziune ABC care a transmis ceremonia îşi cam plângeau de milă. Potrivit datelor culese de Nielsen Media, Oscarul de anul acesta a înregistrat un record: cea mai slabă audienţă din toate timpurile. Spectacolul care s-a derulat pe parcursul întregii nopţi, până spre primele ore ale dimineţii, a fost urmărit de mai puţin de 42 de milioane de telespectatori, ceea ce înseamnă o scădere cu 1,1 milioane faţă de anul trecut, când deja reprezentanţii showbiz-ului se declaraseră foarte îngrijoraţi de scorul de audienţă înregistrat. Şi, mergând mai departe cu sondajul privind situaţia de anul acesta, rezultatele au fost şi mai nimicitoare. Cotele de audienţă înregistrate în zilele următoare (când s-a transmis înregistrarea Galei) au fost mai scăzute faţă de cele din 1997, când marele învingător a fost „Pacientul englez”. Fenomenul s-ar explica, apreciază analiştii, dezinteresului faţă de acest eveniment manifestat de populaţia din mediul rural. De câţiva ani încoace, se constată o puternică notă de detaşare a majorităţii regiunilor îndepărtate de centrele urbane faţă de un show care nu-i reprezintă.

Julia Roberts copleşită de... reproşuri

Intervenţia actriţei pe podiumul Galei Oscarurilor a fost vehement criticată. În primul rând i s-a reproşat tendinţa spre favoritism: Julia Roberts şi-ar fi manifestat prea mult, aproape supărător, preferinţa pentru Denzel Washington. Înaintea decernării premiilor, aproape că a făcut o campanie în favoarea acestuia pentru a fi desemnat cel mai bun actor într-un rol principal. Apoi, nu s-a străduit nici un pic să-şi manifeste emoţia supradimensionată când partenerul său din „Afacerea Pelican” a fost declarat învingător. Unele comentarii „de culise” spuneau: „Noi ştim bine părerea şi sentimentele ei vizavi de Denzel, dar ceremonia Oscarurilor nu este locul potrivit demonstraţiilor de acest fel. Este o lipsă de respect faţă de ceilalţi nominalizaţi şi faţă de fanii lor”.

Un alt motiv pentru care Julia Roberts a fost criticată este legat de ipostaza aproape ridicolă de pe scenă, când a rostit un mini-discurs dezlânat, îmbâcsit de bâlbe şi inexactităţi. Actriţa a încurcat numele persoanelor la care se referea: profitând de situaţie, a ţinut să-i reproşeze lui ***Bill Conti*** că la ceremonia de anul trecut acesta ar fi încercat să-i scurteze speech-ul. Din păcate ea i-a adresat reproşurile lui... ***Tom Conti.*** „Când ea a rostit numele lui Tom Conti toată lumea s-a privit mirată întrebându-se ce legătură poate avea acesta cu răfuiala de anul trecut. Când şi-au dat seama că de fapt actriţa vorbea de Bill Conti, în sală s-au auzit râsete care fie că doreau să salveze aparenţele, fie că doreau să pună sare pe rană”, precizau... maliţioşii.

Will Smith, încă în rolul lui Ali?

Will Smith a dispărut brusc de la Gală, înaintea momentului de final, sub pretextul că a fost anunţat că fiica sa a fost transportată de urgenţă la spital pentru o infecţie la ureche. Credibil. Numai că Ethan Hawke a apărut cam în acelaşi timp cu o julitură zdravănă pe faţă, ceea ce s-a putut vedea şi pe micul ecran. Scenariile au început imediat să curgă, că doar maeştrii „poveştilor” se aflau în sală: Will Smith l-ar fi lovit în plină figură pe Ethan, asta ar fi explicaţia şi pentru plecarea lui precipitată, împreună cu soţia sa, înainte chiar de a se anunţa învingătorul la categoria cel mai bun actor într-un rol principal la care actorul de culoare era nominalizat.

Evident, în ziua următoare, agentul eroului din „Ali” a avut grijă să declare că Will Smith a fost chiar alarmat de vestea primită, că a trebuit să plece să vadă ce se întâmplă cu fiica sa, Willow, căreia i s-a făcut un tratament la ureche. Şi culmea, a adăugat fără nici o reţinere că julitura şi tumefacţia de pe obrazul lui Ethan Hawke nu erau de fapt decât urmele fardului de buze aparţinând soţiei lui Denzel Washington... Aşa se scriu oare poveştile hollywoodiene?

Nicole Kidman, sub semnul ghinionului

Frumoasa australiancă din „Moulin Rouge” nu va uita prea uşor Oscarurile de anul acesta: mai întâi s-a lamentat că nu are un partener care să o însoţească la ceremonie (în cele din urmă a venit cu sora ei), apoi nu s-a aflat printre cei care au plecat acasă cu o statuetă şi nu în ultimul rând s-a trezit cu telefonul mobil furat, în a cărui agendă erau înscrise multe numere ale celebrităţilor de la Hollywood... E de la sine înţeles că în acest caz pierderea telefonului i-ar fi adus numeroase probleme, mai ales dacă ar fi încăput pe mâinile unei persoane rău intenţionate. Gala s-a încheiat, telefonul nicăieri. N-a avut linişte până când, din fericire pentru ea, o angajată a anunţat-o că telefonul a fost găsit şi că şi-l poate recupera. De bucurie a insistat îndelung să o recompenseze cu suma de... 1000 de dolari pe care îi promisese de la bun început celui ce avea să-i găsească telefonul şi, implicit, să-i redea liniştea sufletească. Angajata nu s-a mulţumit însă doar cu cecul de 1000 de dolari, a pretins şi un autograf pe un petic de hârtie, ceea ce, pe moment, pentru Nicole Kidman a însemnat mult.

ştia ce-l aşteaptă

Russell Crowe, protagonistul rolului lui John Nash din „O minte strălucită” ştia că anul acesta nu va avea parte de succesul repurtat anul trecut, când a fost încoronat drept cel mai bun actor – „Gladiatorul”. În ultima vreme, după cum declară, el se simte mult

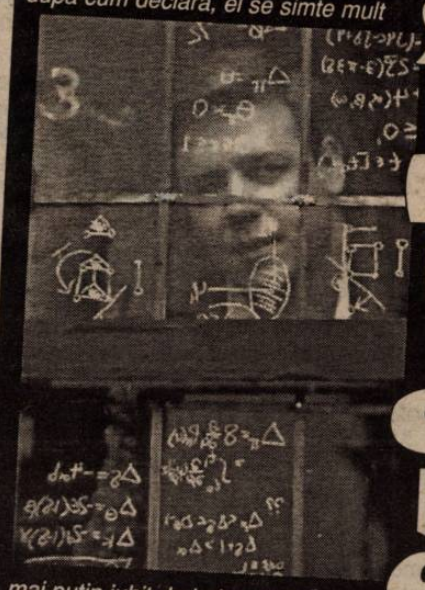

RUSSELL CROWE

mai puţin iubit de industria filmului american. Înainte de decernarea premiilor de anul acesta spunea: „Ca să fiu foarte sincer, Oscarurile nu reprezintă mare lucru pentru mine acum. În acest moment nu sunt cine ştie ce apreciat la Los Angeles. Ca şi cum aş fi înotat contra curentului. În plus, am ales să trăiesc în Australia. Tot ce spune presa este o bagatelă mediatică, acesta este inconvenientul principal al carierei mele. Încerc totuşi să nu mă las cuprins de furie din cauza asta. De ce le-aş da atenţie? La naiba cu toţi..., fac filme bune şi când aleg să fac un film mă străduiesc să dau tot ce am mai bun, în avantajul publicului. Provin dintr-un mediu de muncitori, aşa că vreau ca publicul să fie recompensat pentru ce plăteşte.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

APA
elixirul sănătății

În cea mai mare parte, corpurile organismelor vii – deci și cel al omului – sunt alcătuite din apă. Acesta ar fi principalul motiv pentru care sănătatea noastră este condiționată, în mod esențial, și de consumul zilnic al unei cantități de lichide naturale, suficientă ca să înlocuiască pierderile prin arderile interne, transpirație, excreție. Pe de altă parte, igiena corporală regulată depinde de aceeași materie vitală, dar apa în sine, sub diverse forme de întrebuințare, reprezintă și un excelent remediu în numeroase afecțiuni ori o metodă profilactică ideală. Vom încerca, în cele ce urmează, să vă oferim o serie de informații și sfaturi practice la îndemână – rezultate în primul rând din experiența multimilenară a omenirii și confirmate inclusiv pe tărâmul științelor.

Știm să ne hidratăm organismul?

Pentru o persoană, cantitatea zilnică de apă ce trebuie băută ajunge în jurul a 2 litri, consumată câte puțin, la intervale scurte, și nu alternând cu perioade lungi, în care „uităm" sau nu simțim setea, după care ingerăm o cantitate mare de apă. În același timp, hidratarea în timpul mesei sau după masă nu se recomandă, întrucât astfel se diluează sucurile digestive ce acționează asupra bolului alimentar și digestia se face incorect și incomplet.

Ce fel de apă bem? Iată o problemă frecvent neglijată, deși analize de laborator indică prezența unor substanțe nocive, germeni microbieni, chiar în „apa potabilă" de la robinet. Pentru a o face totuși mai puțin dăunătoare sănătății, se recomandă să se bea numai după ce a fost lăsată să curgă circa o jumătate de minut și, în plus, dacă nu avem posibilitatea folosirii unui purificator,

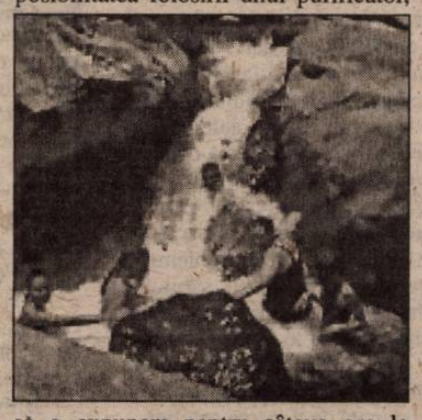

să o expunem pentru câteva ore la soare, eventual îmbunătățită calitativ cu o lingură de suc de lămâie sau cu o linguriță de argilă pudră. Foarte indicată este apa de izvor, apoi apa plată, apa magnetizată, apa distilată, apa „agitată" (obținută prin agitarea a cca. ¼ litru de apă obișnuită, de 120 de ori, proces în urma căruia s-a constatat energizarea acesteia și dispariția germenilor patogeni). După cum susțin adepții terapiilor complementare, apa „agitată" are bune efecte în tonificarea organismului, în anemii, chiar și în depresii etc.

Un remediu care vine... pe robinet

Când ne potolim setea ori când, dimineața, „dăm cu apă" pe față, nici nu ne închipuim cât de numeroase sunt aplicațiile apei, în tratarea și în profilaxia diverselor afecțiuni! Baza acestui remediu prețios o reprezintă principiul că, în permanență, corpul uman reacționează la stimulii externi astfel încât să-și mențină temperatura la nivelul a 37°C, cu o toleranță mică, nesemnificativă sub aspectul stării de sănătate. Atunci când se depășește limita respectivă (starea febrilă) sau când scade temperatura, înseamnă că organismul nu mai funcționează normal. După caz, terapia cu apă poate fi, din acest punct de vedere, rece sau caldă. În funcție de tehnica folosită, tratamentul poate consta în băi și dușuri, comprese și împachetări, inhalații, masaje, băi de abur, cataplasme. Efectele procedurilor amintite sunt deseori accentuate prin introducerea în cadrul aplicației a unor plante medicinale, esențe, săruri și a altor substanțe care au influență pozitivă asupra sănătății. Este de reținut amănuntul că, orice modalitate de tratament cu apă ar fi abordată, rezultatele principale sunt reglarea circulației sangvine, eliminarea unei părți din toxine și relaxarea nervoasă, așa cum vom arăta și mai jos.

Băi fierbinți, băi reci

Cea mai uzitată tehnică terapeutică în cadrul căreia apa este elementul principal o reprezintă baia obișnuită, efectuată de obicei pentru curățenia corpului. Dacă se face baie fierbinte,

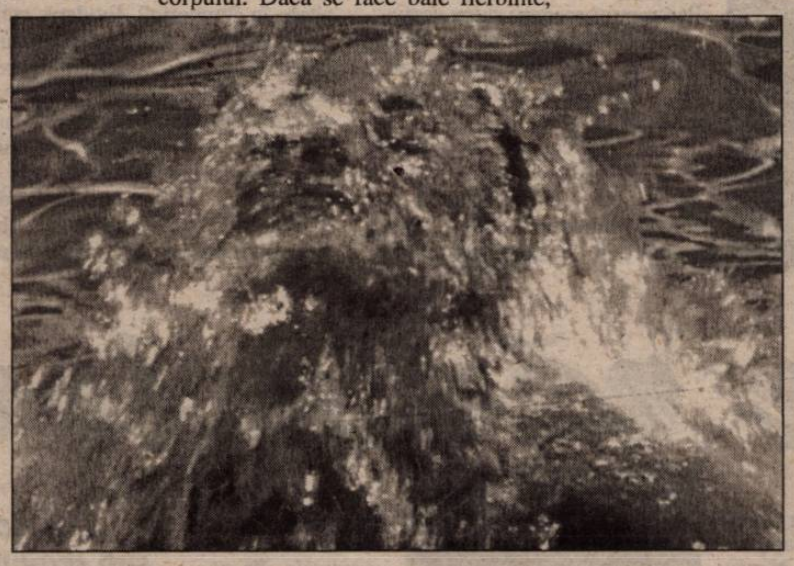

temperatura apei trebuie să o depășească pe cea a corpului, cu câteva grade (40-45° C), iar nivelul în cadă să nu fie mai mare de trei sferturi. Capul va fi ținut în afară, el fiind singurul care-și va putea regla temperatura. Corpul, scufundat în apa fierbinte, va fi puternic încălzit, lucru care intensifică fluxul sângelui către piele și, simultan, transpirația. Efectul principal se manifestă prin relaxarea generală a organismului, dispariția durerilor și a contracțiilor musculare, diminuarea substanțială a oboselii și a congestiei organelor interne. Fiind vorba despre terapia aplicată unor bolnavi, există însă și contraindicații pentru băile fierbinți: în cazul bătrânilor, în afecțiuni cardiace și vasculare, în diabet și diversele forme de cancer. Dacă este cazul, capul va fi ușor răcit cu o compresă rece, iar durata băii fierbinți va fi limitată la 10-15 minute.

Baia rece reprezintă un tonic deosebit și se aplică în general persoanelor care nu suferă de afecțiuni grave, în scopul călirii organismului. De asemenea, ajută la scăderea febrei, dar prin acțiune blândă, în sensul coborârii treptate a temperaturii apei, de la câteva grade sub cea a corpului, până la circa 25° C. Contraindicațiile principale se suprapun cu cele ale băii fierbinți: boli cardiace, diabet, perioada menstruației, la femei. Băile reci nu li se recomandă nici persoanelor foarte sensibile la frig, pentru că tratamentul respectiv ar putea avea efect opus celui dorit. În orice situație, pacientul trebuie să stea ulterior, timp de câteva ore, într-un mediu cald (bine îmbrăcat și învelit). Mai amintim aici și băile cu apă la temperatura corpului, recomandate pentru relaxare nervoasă, dar și pentru confortul general al organismului și în cazurile incompatibile cu băile calde sau reci: diabet, afecțiuni ale inimii și ale vaselor de sânge. Durata unei asemenea băi poate fi extinsă chiar mult peste o oră, liniștirea ulterioară fiind mai profundă.

În articole viitoare, vom reveni și cu alte informații privitoare la utilizarea apei în diverse forme de boli.

În exclusivitate în revista „Magazin"

EMILIA VLĂDESCU, psiholog și parapsiholog, medium și bioterapeut, vă stă la dispoziție în următoarele domenii ale supracunoașterii:

- Consultanță parapsihologică.
- Diagnostice prin fotografie.
- Diagnostice prin imaginea fizică a unei persoane apropiate solicitantului.
- Descoperirea și identificarea unor situații obscure, a unor evenimente neelucidate cauzal, a unor obiecte sau valori de orice natură.
- Decorporalizări spontane pentru a vizualiza – cu scop terapeutic – existențe anterioare, perioadă, loc, personalitate etc.

Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediați pe adresa redacției o scrisoare care să conțină o fotografie și doleanțele dv. Pe aceeași adresă (Ionescu Simion, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 71341) trebuie să expediați un mandat poștal în valoare de 200000 lei reprezentând contravaloarea serviciilor.

STELIAN FULGA - terapeutul român din Tibet

«Tratamentul meu realizează dezintoxicarea organismului într-o singură zi – condiție obligatorie în vindecarea oricăror afecțiuni.»

- După 4 ani petrecuți între călugării-terapeuți din Tibet, Stelian Fulga a obținut rezultate pozitive în zeci de mii de cazuri, folosind doar tratamente naturale. Dintre acestea, nu au apărut efectele dorite în cancerul osos, psoriazis, scleroza în plăci și cazurile de cancer foarte grave. În rest – spune el – *„dacă bolnavul mai poate cara în mână 5 kilograme, îl pot face să-și revină".*
- Preparatul pentru cura de dezintoxicare se bazează pe un extract din Arborele de Camerun (cel mai puternic laxativ cunoscut), ulei obținut din semințe de struguri (ajută la drenarea bilei, a ficatului și a rinichilor) și ulei de semințe de in (regenerarea celulei hepatice și protejarea mucoasei intestinale). *Într-o singură zi, organismul se curăță de toxine, dispar problemele digestive și cele biliare, durerile de cap, constipația.*
- *Boli vindecate:* stomatologice, digestive, hepatobiliare, respiratorii, afecțiuni ale aparatului genital, ale rinichilor, ORL, endocrine, reumatice, metabolice, neuropsihice, cardiace, acnee, tumori benigne, diverse forme de cancer.
- Pentru aplicarea tratamentelor, terapeutul Stelian Fulga le recomandă pacienților o dietă specifică nu numai bolii, ci și grupei de sânge a fiecăruia, motiv pentru care cei ce apelează la preparatele sale sunt rugați să comunice și *grupa sangvină a bolnavului.*
- *Cei care doresc să-l contacteze pe Stelian Fulga pot suna la telefon 01/255.02.91. Dar cum acesta este ocupat foarte mult timp, pot trimite o scrisoare – pe adresa cabinetului NATUR MEDICA – București, Șos. Mihai Bravu nr. 227, corp 1, apart. 2, sector 3 (la casă, în vecinătatea stației de metrou Piața Muncii). În cel mult 7-8 zile, pacienții vor primi colet cu preparatele pentru cura de dezintoxicare (200.000 lei) sau un tratament complex suficient pentru patru luni (include și cura de dezintoxicare – 500.000 lei); plata se face ramburs, la primirea coletului.*

E-urile
un „rău necesar"?

Astfel se face că numeroase produse alimentare nu mai sunt (nu mai pot fi?!) sută la sută naturale, ingredientul de bază aflându-se în amestec cu adaosuri, coloranți, emulgatori, arome sintetice și alte componente artificiale.

În mod normal, toate aceste ingrediente ar trebui să apară înscrise pe eticheta produsului, unde putem lua cunoștință cu așa-numitele E-uri, care nu-i spun nimic consumatorului obișnuit. Performanța lor constă în imprimarea unor arome, gusturi, aspecte cu totul deosebite și... ispititoare. Totuși, în unele țări s-au făcut și studii serioase legate de impactul consumului alimentelor cu E-uri asupra sănătății. Iar dacă în unele cazuri concluziile sunt neutre, există și adaosuri suspecte, periculoase, până la „amenințarea" îmbolnăvirii de cancer. Cu atât mai dăunătoare sunt acestea, cu cât consumatorul este un bolnav, un copil sau un bătrân și cu cât ingerarea lor se face sistematic, adică la fiecare masă, în fiecare zi. Ele pot fi mezeluri și alte preparate din carne, supe concentrate, sosuri și maioneze, dulciuri de toate tipurile (inclusiv ciocolată, budincile, cremele, înghețata etc.), dar și iaurturi, băuturi răcoritoare sau mâncărurile uscate, gen snacks, care umplu tarabele și buticurile din România, reprezentând o soluție comodă și relativ ieftină pentru „amăgirea" foamei.

Nenumăratele contradicții ale lumii de azi pun deseori degetul pe rană în ceea ce privește evoluția de perspectivă a omenirii, punctul cel mai fierbinte, mai sensibil, reprezentându-l asigurarea hranei pentru miliardele de pământeni. Pe de altă parte, sărăcia extremă a unor populații la care indicele demografic cunoaște ascensiuni vertiginoase pune mari probleme și este de natură să creeze îngrijorare. Firește, nu fenomenul social îl vom prezenta aici, ci ideea că, într-un asemenea context, soluțiile pentru hrănirea populației pot îmbrăca forme dintre cele mai diferite.

Gama simptomelor și a afecțiunilor semnalate în cazul consumatorilor constanți de aditivi dăunători este destul de largă: de la dureri de cap, iritații ale pielii ori ale ochilor și probleme respiratorii, până la complexe afecțiuni ale aparatului digestiv, circulatorii și diverse forme de cancer. Lista E-urilor considerate periculoase este relativ mare, cele mai agresive fiind E 102, E 110, E 120, E 124, E 330 (acidul citric sau „sarea de lămâie"). De asemenea, sub sinistra identitate de adaosuri cancerigene stau E 123, E 131, E 142, E 211, E 231, E 214, E 215, E 216, E 217 și – în special – E 239, interzis în SUA și în țările fostei Uniuni Sovietice. De altfel, cele mai multe dintre acestea au fost interzise și în alte țări dezvoltate, precum Franța, Germania, Danemarca, Elveția ori Australia. În ce ne privește, dacă informațiile pe această temă nu sunt tratate cu indiferență, la nivel oficial, cel mult primesc calificativul de „zvonuri". Firește, zvonuri nefondate... Dacă ne gândim și la informarea nulă, a populației, privind prezența noxelor în aerul pe care-l respirăm, calitatea apei și în general nivelul de poluare a mediului, vom întregi un tablou cotidian deloc liniștitor pentru sănătatea noastră, dar mai ales pentru sănătatea și buna dezvoltare (fizică, psihică, intelectuală) a copiilor noștri!

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

ÎNTRAT LA APĂ

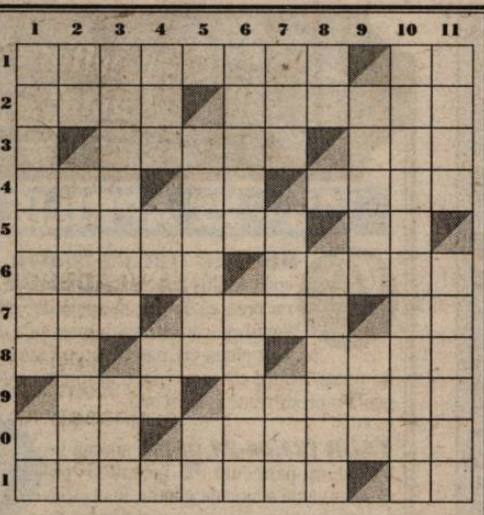

ORIZONTAL: 1) Intrat de două ori la apă – Scoase de la înec! 2) Oprește apa – Intrat la apă. 3) A folosi apa în scopuri umanitare – Apoasă, în prima parte! 4) Răsărit – Râuri secate! – Chilia, Sulina sau Sfântu Gheorghe pentru Delta Dunării. 5) A intra la apă (fig.) – Cules! 6) Ochiuri la înălțime – Dacă plouă, acesta ne inundă. 7) Localitate în Austria – În ea poți intra când vrei la apă – Ieșire din baltă! 8) Intrat la apă – Te trec apele (sg.) – Dihor (pop.). 9) Plasă de prins pește- Readus în apele lui. 10) Pescuită... în cele din urmă! – Înlăturarea surplusului de apă. 11) Las-o baltă! – Eugen Jebeleanu.

VERTICAL: 1) Intrat la apă – Ilie Bălteanu 2) Comună intrată la apă – Intrată la apă. 3) S-a săturat de intrat la apă – Intrat la apă 4) În grupe la trupe! – Un careu la pământ – Intrat în baltă! 5) Plantă medicinală – În haos! 6) Asanat (fig.) – La părinți. 7) Intrate la examene! – De pus pe rană – Intrat la apă. 8) Niagara în amonte! – Loc propice pentru pescuit. 9) Intrate la apă – Făină! 10) N-o interesează în ce ape se scaldă. 11) Câinele Deltei – Furia apelor.

DICȚIONAR: ELS, DIOR.

Gheorghe NISTOROAIA
București

SOLUȚIA CAREULUI *(Intrat la apă):* ORIZONTAL: HIDROGEN - NE - EPIU - OXIGEN - L - SPALA - APO - EST - RI - BRAT - SCRANTI - LS - TAURI - OREAV - ELS - CADA - TA - UD - BAC - DIOR - AVA - ALINAT - ITA - ASANARE - BALTOACA - EJ.

ȘAH

PROBLEMA DE AZI:
NEGRUL MUTĂ ȘI CÂȘTIGĂ

GOEHRING - NIELSEN, 1988

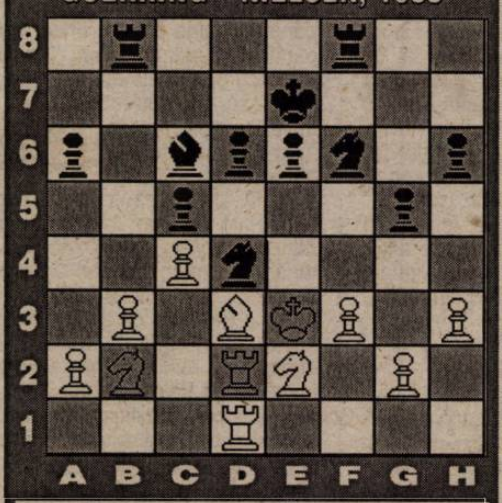

DEZLEGARE: 1... Cf3!! - +; dacă 2. gf3 Cg4 3. fg4 Tf3 mat.

© **GHEORGHE POPESCU** – maestru F.I.D.E.

PERSPICACITATE

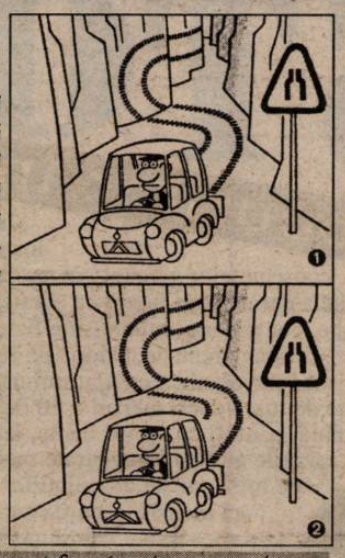

Examinați cele două desene și căutați să găsiți cele opt mici diferențe grafice care există între ele. *(Gh.R.)*

SOLUȚIA: *1) Nevroza din zona centrală în stânga. 2-3) Baza muntelui, în lună (stânga) și cel de sub indicator. 4) La baza muntelui (stânga, jos) și deasupra indicatorului. 5) Rădăicinul. 6) Urma lăsată de mașină. 7) Teava de eșapament. 8) Bara de susținere, stânga, în mașină.*

UMOR

Un fotograf intră într-un magazin și cere două becuri arse. Vânzătoarea îl întreabă surprinsă:
– Arse? Dar pentru ce vă trebuie?
– Pentru o cameră obscură.

– Și vrei neapărat să intri la conservator? îl întreabă examinatorul pe concurentul din fața lui.
– Sigur!
– De ce?
– Păi... locuiesc chiar vizavi!

În închisoare doi deținuți stau de vorbă:
– Ce te-a adus aici? Băutura?
– Nicidecum! Știam sigur că aici nu au bar!

– Aș dori niște vitamine pentru fetița mea!
– A, B sau C?
– Indiferent! Nu știe încă să citească!

Verificați-vă cunoștințele

PRIMĂVARA

1. Cât de lungi sunt zilele în timpul primăvarii astronomice (21 martie-21 iunie)?
2. Care floare se mai numește în popor și „primăvăriță"?
3. Cine era soțul Florei, zeița romană a florilor?
4. Ce pictor francez a realizat, în 1873, tabloul „Primăvara" expus inițial la muzeul Luvru din Paris, aflat actualmente la muzeul Orsay?
5. Cine a compus muzica baletului „Primăvara apalașă"?
6. Cine a scris romanul „O primăvară în Italia"?
7. Cine a regizat, în 1947, comedia muzicală „Primăvara"?

Răspunsurile din numărul trecut *1) Vălul Veronichii este o relicvă conservată la Vatican. Este o bucată de pânză cu care o femeie – Veronica – a șters fruntea Mântuitorului când acesta suia Drumul Calvarului. Pe pânza respectivă a rămas imprimat chipul lui Iisus. 2) Veronica Micle s-a născut în 1850 la Năsăud. 3) Romanul „Veronika se hotărăște să moară" aparține prozatorului brazilian Paulo Coelho (n.1947). 4) „Veronica" este una din figurile executate de toreador cu capa, pe care o ține cu ambele mâini în timp ce stă cu spatele la taur. 5) Planta cu flori albastre numită „veronica" face parte din familia scrofulariaceelor. 6) Muzica operetei „Veronique" aparține compozitorului francez André Messager (1858-1929). 7) Filmul „Veronica" și „Veronica se întoarce" au fost realizate de Elisabeta Bostan.*

Poșta cititorilor *La întrebările cu tema „Războiul troian" am primit răspunsuri corecte de la următorii cititori:*
– 7 răspunsuri corecte: Angela Toma – București; Waspusch Mihai – București și prof. Marin Ștefan căruia îi dorim multă sănătate și depășirea momentului dificil prin care trece.
– 6 răspunsuri corecte: Elena Ispas – Piatra Neamț; Maria Besciu – București; Dan Victor Munteanu – Galați.

Menționăm pentru cei care au greșit la întrebarea numărul 4 că se cerea numele artistului care a executat calul de lemn (Epeios) și nu al celui care a avut ideea.

Ne bucură nespus scrisoarea primită de la Clasa a V-a B Școala generală nr.62 din București. Nu știm dacă cele 5 răspunsuri corecte sunt rodul unei colaborări sau inițiativa unui singur elev dar așteptăm noi scrisori.

Grosu Eugenia – Galați. *Ne bucură atenția cu care ne citiți și vă mulțumim pentru sesizări promițându-vă că vom încerca pe viitor – pe cât posibil – să evităm acest gen de situații neplăcute.* (I. Stoica)

Integramă de GHEORGHE POPESCU

„IREZISTIBILE"

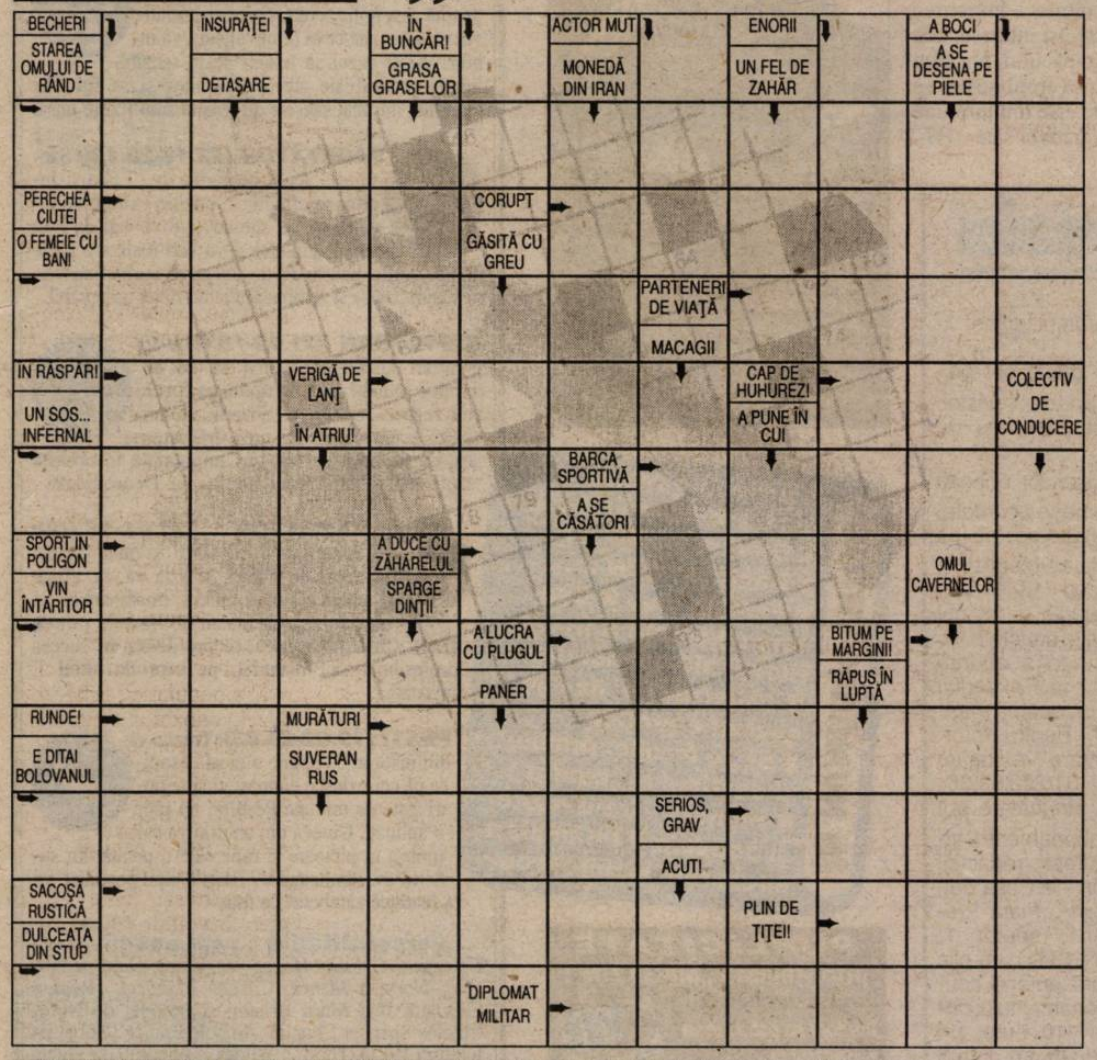

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „COMBINAȚII". *Orizontal:* R - A - A - N - N - V - BALDACHINURI - NAUCEALA - OT - AC - SOIM - VINE - HAIN - ARENDA - RIO - TACUTI - Z - URSAR - IATA - ANTI - SAN - IED - OALA - MACARA - DA - IUBITA - AL - SOTRON - PORT - CAVIAR - ZACEA.

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

***PLANTELE AGĂȚĂTOARE** ar trebui să nu lipsească din balcoanele și grădinile noastre. Cu ele se pot îmbrăca pereții mai puțin aspectuoși sau se pot realiza adevărate perdele vii cu rol protector împotriva soarelui puternic, curenților de aer, prafului și zgomotului.*

Plantele agățătoare

CAPRIFOIUL este o specie rustică, rezistentă și la temperaturile scăzute din cursul iernii și chiar la verile secetoase; se potrivește să fie plantat și pe lângă gardurile sau zidurile mai puțin estetice din grădina noastră, dar și pe balcoane sau terase. Lăstarii, lungi până la 2-3 m, îmbracă frumos și coloanele, după cum se pot revărsa sub forma unor perdele. Florile sale alb-crem, mici și parfumate, apar în mai-iunie, dispar vara pentru o scurtă perioadă de timp și reapar parcă mai proaspete la începutul toamnei. Cea mai simplă metodă de înmulțire este cea vegetativă (butași sau marcotaj). Marcotajul constă în punerea în contact a unei porțiuni dintr-un lăstar cu pământul și acoperirea cu pământ (mușuroire). Când face rădăcini, lăstarul se detașează de planta-mamă și se plantează. În ceea ce privește înmulțirea prin butași, aceasta se face vara sau iarna. Butașii de vară se fac din lujeri tineri, cu 1-2 internoduri, lungi de 8-10 cm. În 3-4 săptămâni formează rădăcini. Pentru butașii de iarnă, se taie porțiuni lungi de 15-20 cm din lăstarii ușor lemnificați și se pun la înrădăcinat în lădițe cu nisip sau în pământ afânat. Primăvara se plantează în locul definitiv. În general, butașii de caprifoi au nevoie de doi ani de îngrijiri pentru a fi suficient de dezvoltați, potriviți pentru decorarea cadrului balconului.

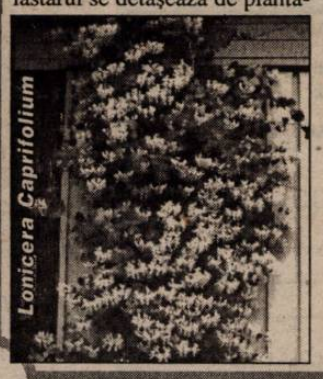

FASOLEA DECORATIVĂ. Acest tip de fasole are tulpini și ramificații lungi – de până la 3 m –, cu frunze mari și flori abundente, roz, albe, roșu-corai, grupate în ciorchini cu pedunculi lungi. Este o plantă care crește foarte repede, viguroasă și cu înflorire îndelungată, din iunie până în septembrie. Se simte bine atât la soare cât și la semiumbră, în pământ fertil și afânat. Semințele, pentru a răsări, au nevoie de căldură; de aceea, nu se vor semăna afară mai devreme de 15-20 aprilie. Pe parcursul vegetației necesită să fie udată cu regularitate și să fie curățată de florile trecute.

ZORELELE. Sunt unele dintre cele mai frumoase și răspândite plante urcătoare. Tulpinile depășesc deseori lungimea de 2-3 m. Florile ca niște pâlnii se deschid dis-de-dimineață, o dată cu apariția primelor raze de soare și se mențin așa până pe la ora 10, după care încep să se închidă, pentru a nu fi decolorate de soarele prea puternic de peste zi. Există unele specii cu calități deosebite – fie că au florile mai mari, fie că stau deschise mai multe ore pe zi. Printre acestea se numără: *Heavenly blue* – cu flori de culoarea cerului senin, *Wedding bells* – mov-deschis, *Early call* – cu înflorire foarte timpurie, flori de culoare roz cu ochi alb ce stau deschise până către seară. Zorelele iubesc locurile bine însorite, dar fără curenți puternici de aer. Se seamănă în lădițe sau ghivece, atunci când timpul începe să se încălzească, de obicei în aprilie. Mai târziu, plantele se răresc la distanța de 20-30 cm. Înfloresc din iulie până în septembrie-octombrie. *(A. Popescu)*

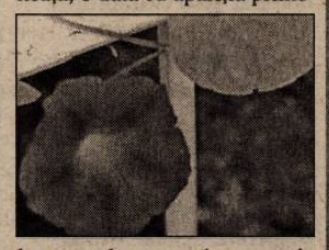

Tot pe loc

Bate pasul fotbalului românesc tot pe loc, pe loc, pe loc. După furtuna în paharul aproape gol al fotbalului românesc, apele s-au liniştit. Aşa cum anticipam săptămâna trecută, ministrul Gingăraş a anulat penalizarea de 3 puncte din partida Ceahlăul-Dinamo, dar asta nu ajută la nimic. Fotbal mai bun nu există. Şi nu există la o echipă atât de puternică precum Dinamo. După ce a remizat acasă cu Oţelul, sâmbăta asta a făcut 1-1 cu Farul! O fi Farul echipă bună, cu tineri care aleargă şi se aranjează bine în teren, dar Dinamo are obligaţia de a arăta altceva decât lamentări. Degringolada în care se află lotul Stelei seamănă cu degringolada din capul lui Piţurcă. Oţelul lui Lăcătuş, marele „vitezist" din anii excepţionali ai clubului militar, a învins Steaua la Galaţi, la limită, dar suficient pentru a se clasa cu un loc înaintea militarilor. Rapid, care cândva a ieşit de pe teren, fără a fi exclusă din campionat pentru un asemnea gest, a rămas în teren şi încearcă să rămână în plasa lui Dinamo. Duminică, Astra, cândva destul de aţoasă, a reuşit un egal în Giuleşti după ce a condus cu 1-0.

SPORT FLASH

Hora a învins Valsul

La tenis de câmp este uneori posibil ca folclorul românesc să-l învingă pe Strauss. Asta s-a văzut cel mai clar la sfârşitul săptămânii care a trecut, când echipa de Cupă Davis a României a învins fără drept de apel echipa similară a Austriei. Andrei Pavel şi Adrian Voinea au reuşit două victorii în prima zi (vineri) a întâlnirii şi sâmbăta era aşteptată cu emoţie pentru că în acea zi echipa de dublu a României putea pune punct întâlnirii directe fără a mai aştepta jocurile de duminică. Şi lucrurile au evoluat exact aşa cum se aşteptau toţi fanii tenisului de câmp. Un voleu ucigător al lui Gabi Trifu a pus punct partidei România-Austria, dublul Pavel-Trifu învingând muncit, dar pe deplin meritat, perechea Melzer-Knowle, cu 3-6, 6-1, 6-4, 6-7 (6), 6-2. Acum, tenisul de câmp românesc are o altă speranţă: să intre în rândul echipelor de elită ale lumii. Ceea ce noi îi dorim din tot sufletul.

Rossi, nebunul

Duminică s-a dat startul în actuala ediţie a Moto Grand Prix-ului mondial. Favoritul meu şi al sutelor de mii de spectatori din întreaga lume, italianul Valentino Rossi, a reuşit performanţa, după ce anul trecut a câştigat titlul de campion mondial la clasa 500 cc, să câştige în maniera lui nebuneacă şi această primă etapă, de pe circuitul de la Susuka. Luând un start prost, e drept că şi din cauza vremii ploioase, Rossi a avansat de pe poziţia a cincea până pe prima poziţie, unde a rămas până la capătul cursei. „Când am văzut că după cele două zile frumoase de antrenament şi calificări, în momentul startului afară ploua cu găleata mi-am zis că ar fi bine dacă aş prinde un podium. Nu m-am gândit nici o clipă că aş putea învinge" a spus tânărul campion mondial la conferinţa de presă. S-ar putea, după cum chiar Rossi a declarat, ca de la anu, pilotul italian să treacă la automobilism, cursele de raliuri. Formula Unu nu-l interesează deloc, pentru că, spune Rossi, „e prea plictisitoare". Pentru un om care concurează nu ca să câştige, ci doar ca să se distreze, asta spune mult.

GEORGE CUŞNARENCU

Vasul TITANIC „ancorat" la Shanghai

O firmă din Hong Kong a decis să construiască o replică la scară reală a pachebotului Titanic, pe care s-o amplaseze în centrul comercial al Shanghaiului. Guan Zhaoqiang, vicepreşedintele companiei Concord World Group, a declarat că filmul „Titanic" s-a bucurat de o extraordinară popularitate în China, aşa că, fără nici o îndoială, imaginea vasului de lux va atrage mulţi clienţi. Pachebotul, cu o lungime de 269 m, va fi „ancorat" în centrul comercial Xiehe World Square, care are o suprafaţă de 60000 de metri pătraţi, împărţită în cinci zone „geografice", una dintre ele fiind „zona New York", cea care de altfel va găzdui şi Titanicul, deşi în realitate vasul nu a ajuns la destinaţie – New York. În 1912 s-a scufundat după ce s-a ciocnit cu un iceberg. *(A.P.)*

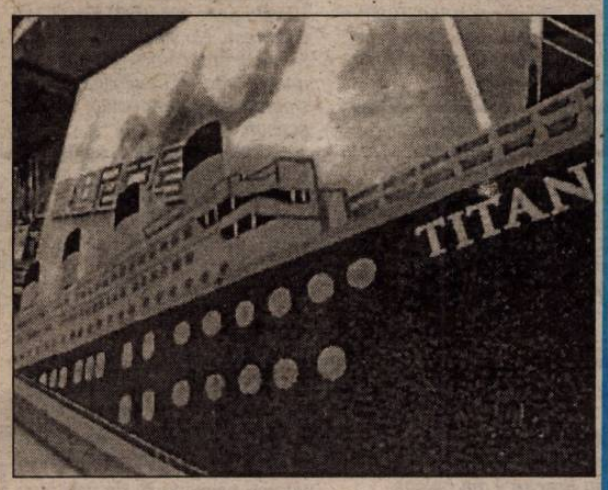

STOP tocurilor înalte!

Studiul unor cercetători americani efectuat asupra consecinţelor generate de moda pantofilor cu tocuri înalte a demonstrat faptul că acestea, fie că sunt late sau ascuţite, pot genera traumatisme fizice. Pentru a ajunge la această concluzie, echipa de cercetători americani a înregistrat şi a analizat cu ajutorul unor captatori şi a unor camere de luat vederi mersul a 20 de femei care au purtat, pe rând, pantofi cu tocuri înalte, late şi ascuţite. În toate cazurile au fost înregistrate modificări ale cuplurilor de torsiune ale articulaţiilor genunchilor. Se pare că tocurile ascuţite sunt mai puţin traumatizante decât cele late. *(D.M.)*

Un fermier cu braţe de oţel

Stephen Graves este un fermier cel puţin năstruşnic – el susţinând doar că este un om practic. Ce idee a pus în aplicare acest texan cultivator de grâu? Dorind să fie mereu într-o formă fizică excelentă (la cei 45 de ani ai săi) şi să facă şi muşchi, Stephen susţine cu mâinile ridicate deasupra capului o bucată de tablă peste care se revarsă râul de boabe sosit din combina agricolă. Evident, buclucaşul fermier poartă pe faţă o mască împotriva prafului. Stând în remorcă în acest mod, îşi întăreşte atât muşchii braţelor, cât şi pe cei ai stomacului. Nu ştim dacă este un exemplu pentru alţii, însă eroul nostru se oţeleşte astfel de câţiva ani şi este mulţumit de rezultatele iniţiativei sale. *(P.I.)*

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.

- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (100 $ sau 110 euro, un abonament pe un an, 50 $ sau 55 euro, un abonament pe şase luni).

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	25.000 LEI	❑ 3 LUNI	82.000 LEI	❑ 5 LUNI	132.000 LEI
❑ 2 LUNI	50.000 LEI	❑ 4 LUNI	107.000 LEI	❑ 6 LUNI	164.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ÎN NUMĂRUL VIITOR

- Revoluţie tehnologică în lumea roboţilor
- Grădini pe Marte!
- Răpiţi de OZN-uri...
- Femina club
- Cauzele obezităţii
- Comorile vii ale adâncurilor
- „Gheizerele" de sub gheţurile arctice
- Stele fragile: Amélie şi destinul ei „confuz"
- Hipnoza – între mister şi cotidian
- Întâmplări adevărate
- Horoscop.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

HOROSCOP 15 – 21 APRILIE

BERBEC (21.03-20.04): Nimic spectaculos în această săptămână, în care nu prea vă simţiţi în apele dv. După aspectul pe care-l face Jupiter faţă de Soare, s-ar părea că parcurgeţi o fază pesimistă, poate pentru că o persoană apropiată nu-şi respectă o promisiune importantă.

TAUR (21.04-21.05): O anume întrevedere petrecută la începutul perioadei vă dă serios de gândit, însă raţiunea va învinge pasiunea, victorie pe care Taurii o obţin cu greu datorită firii lor impulsive. Din fericire, lucrurile se vor lămuri favorabil pentru dv., dar vă vor lăsa un gust amar.

GEMENI (22.05-21.06): Cel mai semnificativ aspect al acestui interval este creşterea lentă şi sigură a curbei financiare. Este foarte probabil ca joi sau vineri să primiţi o sumă consistentă de bani. Pe de altă parte, relaţiile dv. cu un Berbec sau Fecioară s-ar putea deteriora.

RAC (22.06-22.07): Va fi o săptămână plină de satisfacţii, toate curbele astrale principale aflându-se mult peste normal. Cea mai bună alpinistă este curba emoţională, semn că viaţa sentimentală decurge la cote maxime şi că partenerul de cuplu parcă v-a descoperit acum toate calităţile.

LEU (23.07-22.08): Dacă încă nu v-aţi trezit din „somnul" unei decepţii profesionale (probabil), atunci aflaţi că în această perioadă veţi primi o veste excelentă din acest domeniu. Totodată, consecinţele materiale nu vor întârzia să apară. Aveţi toate motivele să fiţi optimist.

FECIOARA (23.08-21.09): Muncă încordată, stres cât cuprinde, disensiuni în mediul profesional şi familial. Iată care ar fi, dacă astrele nu mint, eticheta săptămânii acesteia pe care abia aşteptaţi s-o încheiaţi, pentru a vă retrage, temporar, la o mănăstire în vârf de munte.

BALANŢA (22.09-22.10): Oricât aţi fi dv. de echilibrat, tot se va găsi cineva acum să vă scoată din pepeni. Cel puţin, aşa arată curba psihicului, care are un minim pe la mijlocul intervalului. Partea plină a paharului constă în faptul că banii nu vă vor ocoli, dimpotrivă, sunteţi un magnet pentru ei.

SCORPION (23.10-21.11): Deşi aşezarea astrelor în constelaţia dv. denotă inspiraţie, creativitate şi iniţiativă, parcă există ceva (cineva) care vă inhibă. Ar fi cazul să treceţi peste sensibilităţile proverbiale ale Scorpionilor şi să fiţi mai dinamic, întrucât şansele de reuşită sunt foarte mari.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Şansa este acum de partea dv.! Luna şi Jupiter se află într-o poziţie extrem de favorabilă, cu alte cuvinte vă veţi da frâu liber imaginaţiei şi vă veţi realiza o parte din idealurile realiste. Pe de altă parte, curba financiară e cam leneşă şi staţionează la un nivel acceptabil.

CAPRICORN (21.12-19.01): Împrejurări nefavorabile tind să vă determine să luaţi decizii pripite, pe care le veţi regreta. Saturn şi Soarele nu formează acum o pereche prea drăgăstoasă, aşa că feriţi-vă de hotărâri importante în această săptămână. Despre bani, nimic nou. Deocamdată.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Sunteţi mai orgolioşi şi mai ţâfnoşi decât de obicei, şi asta vă va atrage unele necazuri (mici şi trecătoare ca un om de zăpadă asaltat de Soarele primăverii). Cu toate acestea, se profilează un succes profesional sau material, pe care de altfel îl meritaţi.

PEŞTI (19.02-20.03): Treziţi-vă din insomnie!, spune o zicală esopică pe care, deşi o cunoaşteţi şi se potriveşte de minune Peştilor, nu prea o aplicaţi. Cineva din anturaj vă calcă umbra în picioare şi rupe câte o petală din sufletul dv. Realismul dv., deşi e unul pesimist, vă va readuce zâmbetul pe faţă.

Personalităţile săptămânii: *Gala Galaction, Calistrat Hogaş, Ion Vinea, Dimitrie Anghel, Norman Manea, Cristian Mandeal;* Regina Elisabeth II a Marii Britanii şi Irlandei de Nord, Charles Spencer Chaplin, Anatole France (Nobel literatură 1921), Thorton Wilder, Leonardo da Vinci, Harol Lloyd, Stan (Stanley Arthur Jefferson).

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 569 • ANUL XLV • 18 APRILIE 2002 • 16 PAGINI • 7000 LEI • Nr. 16 (2319)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Frumusețea e una și bună. Doar urâțenia are nenumărate variante.*
(J. Barbey d'Aurevilly)

■ *Să fii bolnav e o problemă. Să mori e mai grav.*
(Robert Frost)

■ *Când știi multe poți să vorbești, dar e mai bine să taci.*
(Jean de La Fontaine)

Revoluție tehnologică în lumea roboților

Ultimii nou-născuți: ANDROIZII

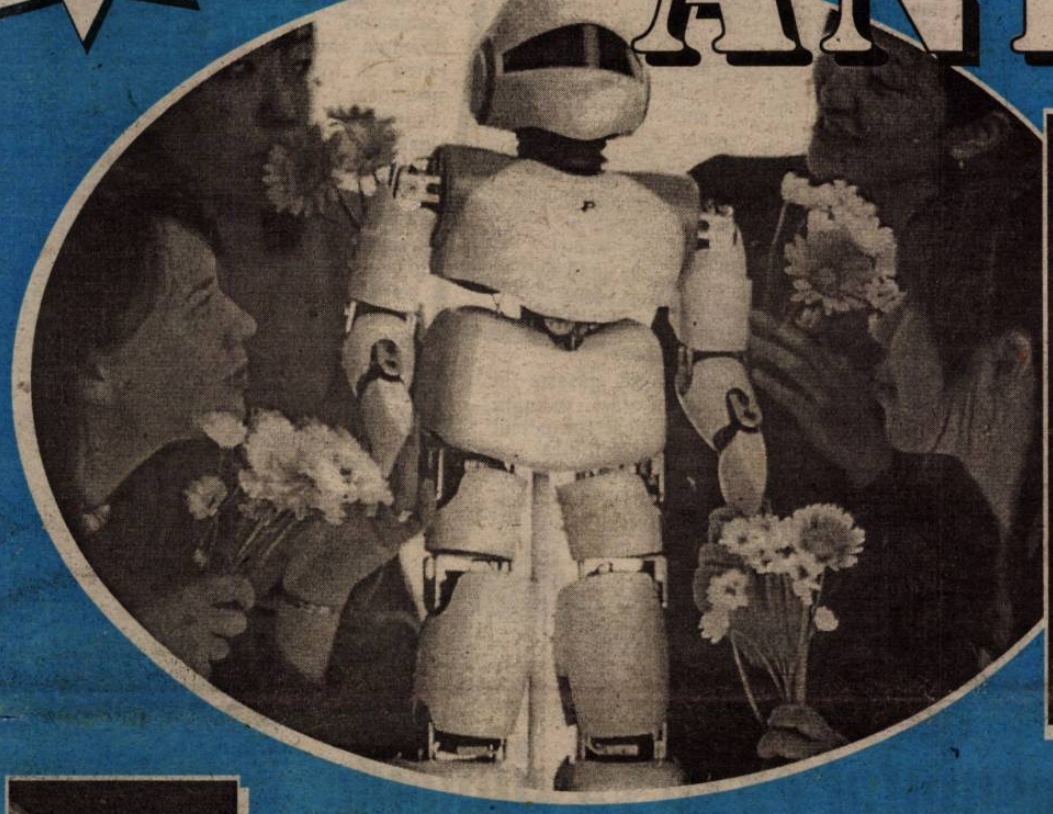

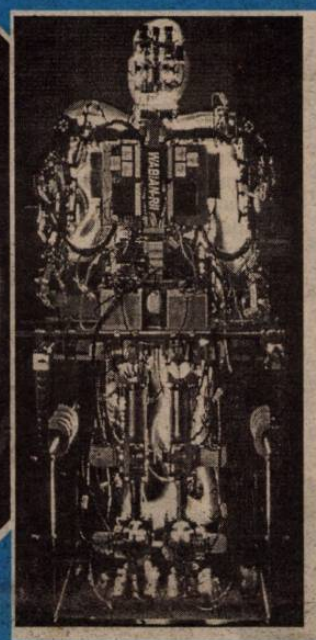

COMORILE VII ale adâncurilor

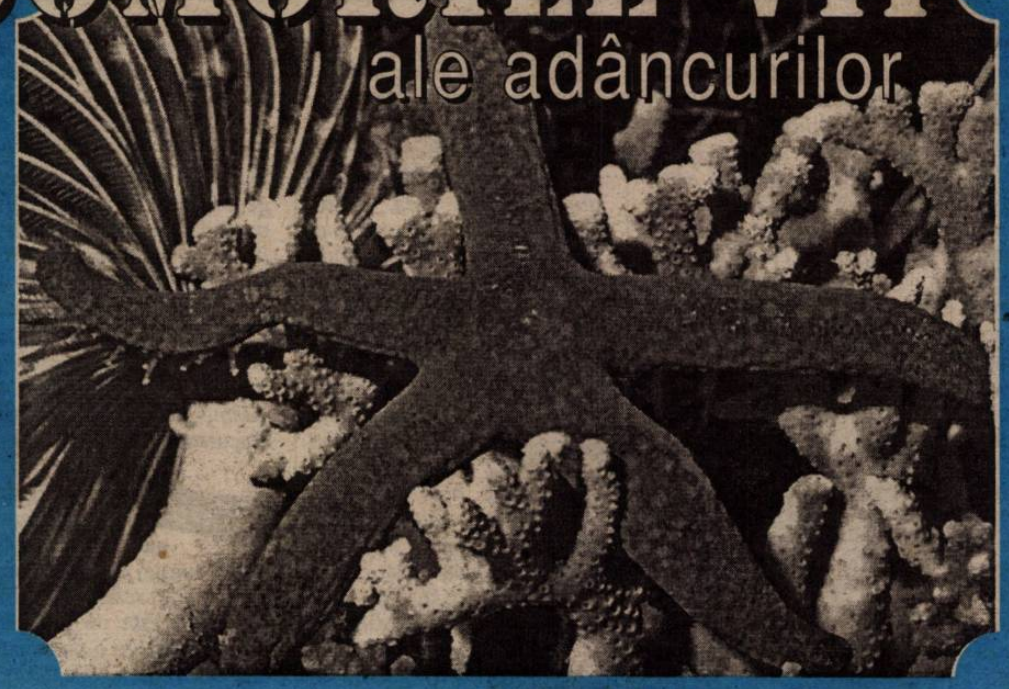

Starea de veghe

GRĂDINI PE MARTE!

Femina club

Eleganță sofisticată

Terra X

CRYOBOT

va explora satelitul jupiterian **Europa**

Terapii complementare

HIPNOZA

între mister și cotidian

Misterele lumii

„GHEIZERELE"

de sub gheţurile arctice

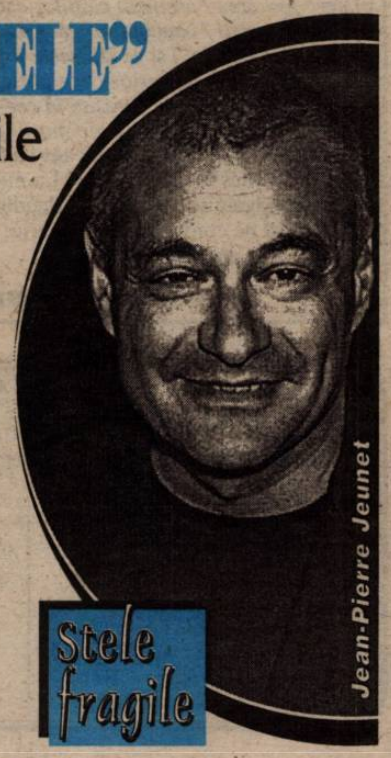

TV
Pro TV
România 1
TVR 2
Acasă
Antena 1
Prima TV
Tele 7 abc

- Labirint sentimental
- Consultații fără plată
- Întâmplări adevărate

INIMA ÎNVAȚĂ să se protejeze

Genetica vine să ofere încă o speranță de rezolvare a problemelor de sănătate, printr-o recentă descoperire făcută de americanii Paul D. Gottlieb și Deepak Srivastava, cercetători la Universitatea din Texas. Ei au constatat că gena numită Bop produce creșterea ventriculelor, codificând o proteină necesară dezvoltării acestora, în timpul sarcinii. Datorită ei, celulele embrionare se transformă în celule musculare cardiace, buna dezvoltare a ventriculelor constituind și garanția sănătății și a bunei funcționări a inimii. Descoperirea va putea duce la eliminarea riscurilor unor defecte congenitale la nounăscuți, afecțiune a inimii deseori mortală pentru aceștia.

La aceeași universitate, Kenneth Diller a avut ideea măririi producției unor proteine naturale numite „proteine de stres termic", întrucât acestea contracarează un fenomen nefast, ce apare în timpul intervențiilor chirurgicale pe cord: necrozarea țesuturilor neirigate cu sânge. Aplicată pacienților înainte de operație, noua tehnică înlătură probabilitatea unor consecințe nefaste și accelerează recuperarea post-operatorie.

În ce ne privește, și România beneficiază de tehnici moderne pentru intervenții pe cord, aplicate de specialiști extrem de competenți. Astfel, la Institutul de Boli Cardiovasculare din Timișoara s-au realizat recent mai multe angioplastii – operații intervenționale de dilatare a vaselor sangvine cu ajutorul unui cateter, deci fără bisturiu, înlocuindu-se clasica metodă by-pass. Printre marile avantaje, se numără reducerea prognozată a intervențiilor chirurgicale pe cord cu 50%, suferințele mult mai mici ale pacienților și durata de spitalizare de numai două zile, față de două săptămâni, cât necesită operațiile clasice. *(A.N.P.)*

Biblioteca Județeană

cartea albă

METAFIZICA IUBIRII CA DEZNĂDEJDE

În noianul de „poeți" de ocazie, vocea lui Claudiu Soare este de-a dreptul tulburătoare. Versurile lui, strânse sub titlul „Metafizica Bambara", volum publicat la sfârșitul anului 2001, anunță un poet, un foarte mare poet, pornit pe drumul epuizant al confesiunii lirice, ca pe o Golgotă personală. Colțul buzelor acestui personaj poetic, pe nume Claudiu Soare, trădează lehamitea de sine și de peisajul viciat pe unde își poartă destinul strunit de o lesă invizibilă. Răzbate din poezia tânărului autor un patetism al suferinței, durerea provocată de deznădejdea iubirii, o intensitate disperată și înspăimântătoare. Iată cum își prezintă Claudiu Soare credința poetică: „În fața durerii, iubirea este o desăvârșire a deznădejdii... Vinovat pentru fericire, aceasta este formula maximei mele onestități spirituale... Iubirea este o artă în care credibilitatea spulberă orice înțeles al sublimului și îl aruncă în putrefacție temporală... Îmi caut asfixierea spirituală în iubire... Cu toată durerea mea nu pot opri nici măcar ploaia, dar pot face ca divinitatea închisă în tine să mă iubească". Iubirea este iremediabil legată de moarte în versurile lui Claudiu Soare, așa cum se poate vedea în poemul **Cabrată – inima mea**: *„Sunt om din spaima de iubire / o elegie înnegrind chipurile / oprite în cădere. / Contemplați-mi descompunerea / ca pe o doamnă îndrăgostită de suferință... Am trecut prin ochiul fiecăruia / cu mantia pielii sfâșiată de rugăciuni / pentru ca strigătul meu să înduplece lăsarea pleoapei. / Sunt om de frica nevinovăției. / O moarte sfioasă nu vine decât toamna / și te roagă să mori / ca o distinsă femeie îndrăgostită de un sfânt"*, dar și în poemul **Ultima singurătate în viață**, de altfel: *„Câtă uitare am strâns în brațe. / Acum câtă absență mi-a mai rămas de iubit. / Și oasele mi s-au trezit că te vor / și cuvintele că nu îți pot aduce depărtarea / și dragostea mea că nu îți poate iubi neființa /Nici moartea nu vine fără tine / ultima mea singurătate în viață"*. Alteori, balada, aceea care nu vorbește despre faptele pline de vrednicie ale vreunui bărbat puternic, se adresează iubitei, vocea venind însă din subsolul reavăn (**Balada imigrantului și o prostituată**): *„Vin câinii seara și mi te cer de mâncare, iubito / pune-ți pantofii cu toc și rochia ta din obraz de veche domnișoară / eu voi cânta nemuritorul vals /când tu vei dansa între falcile lor / e poate o țară acolo mai fără îngeri de seară / rujați pentru mica lor glorie de supraviețuire / așteaptă-mă și pe mine la scară / vom ști amândoi ce-i fericirea / într-o mașină de lux îngropată cu grijă"*.

Un poem mai lung, în XI părți, poartă o notă a autorului: „Poemul **Decreația și sfântul derbedeu** a fost scris în decembrie 1989, la Buzău, în timp ce unii dădeau foc clădirii Tribunalului județean, iar tancurile alunecau pe bulevardul pe care m-am plimbat pentru prima dată în viață de mână cu o fată". Poemul începe frumos *(„Nu am ce rupe din mine ca să-mi plătesc fericirea / asemeni câinilor care aleargă tăcuți și speriați / căutând un gang în care să se împreuneze de frig")* și se sfârșește înghețat, ca acel îndepărtat și misterios decembrie *(„Zi de iarnă cu gări siberiene părăsite în cer / câinii înghețați în poeziile firești ale morții / zi de singurătate fără popas / un nicăieri adunat în cârca ta / rămas în urma cui...")* La mijloc, existența bogată și umilă a lui Claudiu Soare, care ține să ne convingă de contrariu: *„eu nu sunt nimic în această inexistență"*.

GEORGE CUȘNARENCU

Dialog astrologic

SĂNDICA I.M., București: *„...Nu pot spune că astrologia este una din pasiunile mele, însă dacă tot a rezistat ca „știință" atâtea mii de ani, atunci înseamnă că deține și niște adevăruri, în afară de „abureala" pe care o constatăm deseori prin diverse publicații (...) Eu am 28 de ani și încă nu m-am decis dacă să mă căsătoresc cu bărbatul alături de care trăiesc. Eu sunt* **Săgetător,** *iar el este* **Capricorn.** *Nu de mult, între noi a intervenit o stare de conflict (poate e prea mult spus), generat de o problemă financiară. Însă amândoi știm că ne iubim foarte mult (...) Poate fi acest gen de situație unul care să decidă soarta cuplului nostru? Poate că nici astrologic cele două probleme (iubirea și banii) nu prea se împacă, după vechiul principiu „sau una, sau alta!" Aș vrea să știu dacă din aceste puncte de vedere suntem compatibili. Vă mulțumesc".*

–Dragă ***Săndica,*** din scrisoarea ta reiese că situația cu care te confrunți este mai gravă decât vrei să mă lași să înțeleg. N-aș putea vorbi, în cazul tău, despre disperare, însă amestecul celor două aspecte inevitabile ale vieții depășește granițele posibilităților astrologiei de a „da sfaturi". E prea delicată situația ta pentru a mai pune și eu gaz pe foc. Însă trebuie să fac o observație cu caracter general: femeia-Săgetător are o afinitate maximă față de Gemeni și una minimă față de Taur și Rac. Chiar dacă te lași dominată de un bărbat-Capricorn, relațiile teoretice tot nu sunt excepționale (acesta făcând pereche „ideală" cu Berbec, Rac și Balanță; cu Leul este în relații dificile).

Cele afirmate mai sus nu-ți clarifică situația, nu te orientează nicidecum în privința deciziilor pe care ar trebui să le iei. Și Capricornul (zodie de Pământ) și Săgetătorul (zodie de Foc) au nativi cu caractere foarte puternice, dar și cu orgolii de temut. În stil chinezesc, ele sunt mult mai compatibile, mai tolerante reciproc, Capricornul fiind Bivol (de Pământ), iar Săgetătorul fiind Șobolan (de Apă). Apa și Pământul se completează, dar Pământul și Focul au legături mai complicate. Pe de altă parte, domeniul financiar al ambelor zone este imposibil de evaluat în absența unor date astrologice mai amănunțite. Tot ce pot să-ți spun este faptul că liantul vostru esențial trebuie să rămână încrederea, fără de care iubirea devine o floare ofilită.

*

– Dragă ***Domnica,*** dacă m-aș încumeta să dau astfel de sfaturi și aș fi convins că sunt și juste, atunci poate că aș deveni o personalitate a lumii contemporane, cu statuie din marmură și soclu de trei metri... Din fericire pentru mine, nu sunt și nici nu voi deveni un astfel de sfătuitor pe care realitatea să nu-l contrazică. De altfel, nici nu e recomandabil să te joci cu destinele semenilor. Sunt convins că

DOMNICA T., Buzău: *„...Ați scris de multe ori despre cazuri în care o fată avea de ales între doi băieți din zodii diferite, însă nu v-ați pronunțat niciodată cu certitudine, ci numai cu principii generale. Poate că față de mine veți face o excepție și-mi veți răspunde mai direct (...) Eu am 21 de ani și sunt* **Fecioară.** *Gelu este* **Vărsător,** *iar Mihai este* **Berbec.** *Mărturisesc că nici unul nu mă atrage în mod special, dar cred că firea lui Mihai este mai dominatoare și mai puțin maleabilă. Am auzit că așa sunt Berbecii, dar nu toți. Ce mă sfătuiți, care ar trebui să fie alegerea mea din punct de vedere al astrologiei românești și chinezești?*

și se găsește în același triunghi ideal (pe cercul astrologic) cu Șarpele (Taur) și Bivolul (Capricorn). Deci mă înțelegi. Din punct de vedere astrologic, Fecioarele sunt „perfect" compatibile cu Gemenii și Peștii, și nu se armonizează deloc cu Berbecii Racii și Vărsătorii. Nici dacă se lasă dominată de un Vărsător sau de un Berbec, nu face casă bună cu aceștia... Teoretic. Conform cu calendarul tradițional chinezesc, Fecioara este Cocoș nici din această perspectivă nu pot să-ți dau o veste bună. Însă, lăsând astrologia deoparte, nu știu cum ai putea continua „iubirea bicefală", fără să lămurești lucrurile cât mai curând. Te poți pune în locul celor doi băieți. Nu mi-ai spus nimic despre relațiile dintre ei și s-ar putea ca gelozia să macine amiciția voastră triplă. Iar dacă vrei să-i păstrezi cât mai mult timp în preajma ta, cred că ar trebui să faci multe „scamatorii" pentru a te descurca onorabil. S-ar părea că femeile care procedează așa pur și simplu se joacă de-a viața – în cazul când nu au abilități formidabile în acest sens. E drept că Fecioarele au multă imaginație și grație, dar punctul este un semn ortografic foarte important în viață. S-ar putea ca informațiile mele să te dezamăgească, așa că te rog să-mi scrii pentru a-mi relata ce s-a mai întâmplat în viața ta.

RADU IANIERI

Tipă, dar o iubesc!

Nu, nu mi-e rușine să vă mărturisesc că trăiesc permanent sub papucul nevestei. Gătesc, spăl vasele, (de rufe se ocupă ea), dau cu aspiratorul, fac cumpărături. Și... tac când își varsă nervii pe mine. E profesoară de matematică, genul dur, care altădată era în vogă. Acum nu mai ține. Cu duritatea nu mai poți ține în frâu generația asta. Nu o dată a primit amenințări. Anonime. Vă dați seama că asta te marchează. Pe de altă parte se ocupă intens de educația lui Ionuț, care are 11 ani. Așa că o înțeleg când e nervoasă. De multe ori, după ce se liniștește, mă ia în brațe și-și cere iertare. Sunt momente emoționante... Știu că în situația mea și în altele mai grele se află mulți bărbați. Pentru unii e un calvar să frece podeaua și să suporte nervii soților. Pentru alții, nu. Și eu sunt unul dintre aceștia din urmă. E drept că multă vreme am făcut eforturi să nu răbufnesc (uneori chiar am făcut-o, dar lucrurile s-au agravat). Sunt un tip orgolios și nu-mi place să fiu călcat în picioare. Dar până la urmă am ajuns la concluzia că mai multă îngăduință din partea mea poate echilibra căsnicia. Nu e o atitudine „bărbătească" dar, în ceea ce mă privește e sănătoasă. E drept că uneori îmi cam vine s-o scutur când îmi reproșează că n-am pus destulă sare în tocană sau că s-au adunat păianjenii prin colțurile tavanului. Dar mă abțin. Pentru că o iubesc. *(Pavel S. din Fălticeni, 48 de ani)*

M-a amenințat că se va sinucide

*„Locuiesc cu Diana de vreo doi ani și, sincer să fiu, lucrurile au mers prost cam de la început. E genul de fată mereu neliniștită, cusurgie, cu toane, cu momente de exaltare și de cădere. Uneori mă binedispune, dar de cele mai multe ori mă deprimă. Bea, fumează mult și are obiceiul să savureze țigara până la ultima scânteie. Are degetele îngălbenite de nicotină. Poate că nu e elegant să vorbesc despre toate astea dar, pe de-o parte, încerc și eu să mă descarc, iar pe de altă parte vreau să cunoașteți mai bine personajul. Ce să vă mai spun? E cât se poate de dezordonată, de neglijentă cu ea. Uneori am senzația că își disprețuiește corpul, sănătatea. Am încercat s-o determin să devină mai normală, dar aproape de fiecare dată se enervează și nu se poate discuta cu ea. Spune că se simte bine în pielea ei. Nu suportă să i se dea sfaturi. E și asta un fel de alergie... O perioadă, foarte scurtă, la început, găseam comportamentul ei exotic, ca să zic așa. Era o nebună frumoasă. Dar aceste manifestări exotice au devenit din ce în ce mai greu de suportat, culminând cu accese de furie, cu distrugerea obiectelor din jur. Am uitat să vă spun că îi place să picteze. A dat de vreo cinci ori la facultate, dar degeaba. Cam tot timpul și-l umple cu pictura. A avut și expoziții. Mie nu-mi place nici un tablou de-al ei. Face artă abstractă. Dar prost, după părerea mea. Niște pete de culoare amestecate aiurea. În fine... De curând, am hotărât să sfârșesc această relație. Cu greu, pentru că țin la Diana. Când i-am spus, a început să râdă în hohote. Era foarte sigură că nu se va întâmpla așa ceva niciodată. Că suntem legați pe viață. Situația s-a agravat în momentul în care am rugat-o să-și strângă lucrurile. Foarte liniștită mi-a spus: «Bine dar n-o să mă mai vezi niciodată». S-a retras în dormitor și m-a rugat să n-o deranjez. După câteva ore a ieșit și m-a luat în brațe. Era palidă, amețită. Mi-a spus că luase câteva pastile de diazepam. Și că dacă o alung din viața mea, va merge până la capăt. E foarte posibil să mă fi mințit, să fi jucat teatru. În casă nu existau astfel de pastile. Dar nu m-ar mira să încerce cu adevărat. O cred în stare. Aș vrea să se termine acest coșmar. Dar nu vreau să i se întâmple ceva rău." **(I.P. din București)***

Răspuns În astfel de cazuri, un sfat, o sugestie, o opinie, corecte teoretic, pot fi în realitate o eroare. Diana este un personaj problematic, cu o personalitate disociată, egoistă și posesivă, confuză, dezordonată, marcată de tulburări emoționale și mai ales de incapacitatea de a-și adapta universul interior la exigențele unei relații de cuplu. Un partener dificil. Dacă ai putea să-ți asumi responsabilitatea despărțirii și îți dorești foarte mult acest lucru, fă-o. Dacă speri într-o ameliorare a comportamentului ei, mai acordă-i o șansă. O altă soluție ar fi o despărțire provizorie, timp în care lucrurile s-ar putea așeza de la sine. Sper ca aceste sugestii să nu constituie o eroare, în cazul în care vei opta pentru una din ele. Succes!

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Președintă*
GEORGE CUȘNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACȚIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Adrian-Nicolae Popescu
Secretar de redacție: Gabriela Nițu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicușor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natașa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Țiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președintă a Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 224.39.96;
Tel.: 222.51.11;
GEORGE CUȘNARENCU,
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material și penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea și corectitudinea celor relatate. Revista își declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Revoluție tehnologică în lumea roboților

Ultimii nou-născuți: ANDROIZII

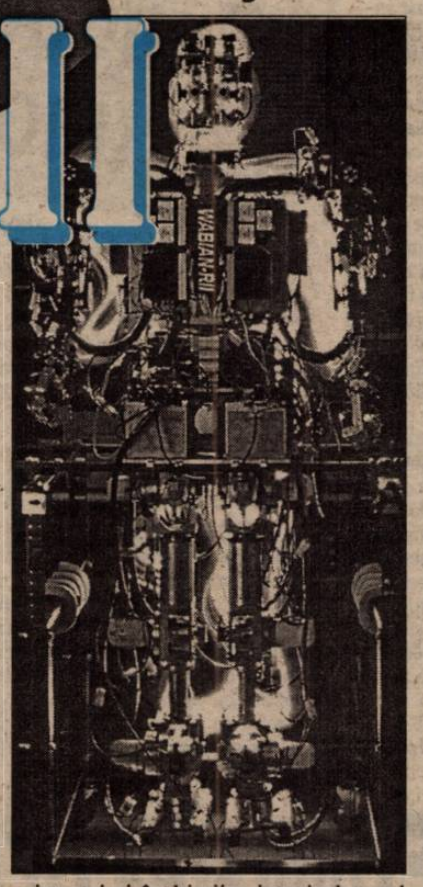

2050 este anul fixat de roboticianul american Hans Moravec ca dată la care complexitatea dezvoltării mașinilor fabricate de către om o va egala pe cea a omului însuși și între cei doi nu va mai exista nici o diferență. Alți specialiști însă sunt de părere că este vorba despre o problemă greșit formulată, întrucât, prin însăși esența sa, omul este „plasat" dincolo de orice mașină. M. Feigenbaum este de părere că, atunci când omul va ajunge să descopere toate regulile comportamentale care guvernează ființa umană, va reuși să construiască un om artificial, dacă nu chiar un Golem! Alții consideră că, inclusiv din motive filosofice, un om nu va ajunge niciodată să se cunoască perfect pe sine însuși. Alții, în fine, mult mai puțini, este adevărat, cred că atunci când vom reuși să unim mecanica și biologia într-o singură disciplină vom avea o mare surpriză: ne vom întâlni „dincolo" cu noi înșine... Deocamdată – după cum relatează revista „Focus" – ca un posibil preludiu al acestei viitoare aventuri, ultimii robocopii ai minții și mâinilor omenești sunt androizii. Seamănă cu noi, dar nu suntem chiar noi. Mai ales că, aplicând cu strictețe principiile celei mai severe economii, ei sunt făcuți numai... atât cât trebuie: uneori doar mâini, alteori doar brațe, uneori doar capul...

Expresia care se imprimă cu mâna

După ce a realizat un prototip, o... „fată-bunică", așa cum s-au exprimat unii, roboticienii de la Universitatea din Tokyo nu mai au decât să adapteze expresia fețelor la... nevoile clientului. Ceea ce inginerii japonezi au ajuns să realizeze cu un simplu gest al mâinii, repetând astfel gestul dintotdeauna al sculptorului care modelează în lut.

Gioconda... de silicon

Scopul pe care și l-au fixat membrii laboratorului Fumio Hara al Universității de științe din Tokyo este de a realiza roboți cu figuri care să semene cât mai bine cu cele omenești. O „frumoasă" cyber-Gioconda a „învățat" astfel să reproducă șase expresii: bucurie, tristețe, dezgust, furie, teamă, surpriză. Totul se află în computer! Programat în mod adecvat de specialiști, acesta transmite prin legăturile cele mai adecvate instrucțiunile de punere în mișcare a mușchilor iar ei, la rândul lor, imprimă fetei de silicon expresia dorită.

Robo-starul rock și balerinul de oțel

Pino este un mini-robot creat cu ocazia lansării ultimului disc al unei cunoscute cântărețe japoneze, Hikaru Utada – cel mai vândut din istoria Japoniei. În schimb, Wabaian-rii, creat în laboratorul de cercetare a humanoizilor de la aceeași Universitate din Tokyo, realizează performanțe extraordinare în perfecționarea mișcării roboților. În așa fel încât nu doar că reușește să meargă foarte bine, dar „știe" chiar să... danseze!

Robonauții

De data aceasta ne mutăm în laboratoarele NASA. Robonauții fabricați acolo au învățat deja să manipuleze fără greșeală obiecte hiperperfecționate și pot chiar să folosească cu precizie șurubelnița, de pildă pentru a înșuruba un capac. Într-un an sau doi, ei vor fi aceia pe care NASA îi va trimite pentru a asigura întreținerea Stației Spațiale Internaționale. Singurul detaliu care îi deosebește de cosmonauții-umanoizi este faptul că au doar brațe! De altfel, la ce le-ar folosi să aibă și picioare, când acolo unde vor fi trimiși gravitația practic nu există...

Singurătatea alergătorului de cursă lungă

Se numește Asimo – (de la Advanced Step in Innovative Mobility) o apropiere probabil deloc întâmplătoare de numele celebrului creator american al celor trei legi ale roboților. Arată ca un copil de 7 ani, cântărește doar 43 kg și cu un simplu joystick îl poți face să meargă la pas sau să o ia la fugă. Există în doar două exemplare deocamdată și este „jucăria" favorită a celor de la Honda...

Treaptă cu treaptă

În schimb, H7, robotul pus la punct de japonezii de la laboratorul Inoue-Inaba, uluiește pe oricine îl privește, prin ușurința cu care își mișcă picioarele și chiar urcă scările: secretul este simplu, senzorii pe care îi are îl „previn" asupra existenței și înălțimii oricărui obstacol pe care trebuie să-l depășească. Cum s-ar spune, singura deosebire față de un om adevărat este că el ia în serios semnalele care i se transmit!

La umbra circuitelor...

Are doar trunchi și picioare și se numește M2. Este construit în cadrul laboratorului american MIT LEG. Are un schelet din aluminiu și fibre de carbon, un sistem nervos format din senzori și circuite electrice și mușchi... de oțel. Într-un viitor care nu pare a fi prea îndepărtat, este destinat să înlocuiască soldații trimiși în misiuni periculoase. Deocamdată, servește ca... „paravan" pentru creatorul său, Dan Paluska. Probabil că într-o zi va arăta exact ca el. O zi în care foarte mulți roboți – sau androizi, dacă vreți – vor arăta toți la fel și aproape că nu vom mai ști pe ce lume trăim...

MIHAELA DOROBANȚU

ADIO, BAIKONUR!

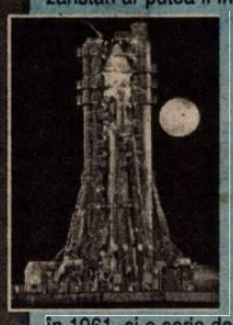

Cosmodromul Baikonur din Kazahstan ar putea fi închis în curând. Situat în apropierea mării Aral, acesta funcționează din 1995, de aici fiind lansate toate navetele spațiale locuite, printre care cea care îl avea la bord pe Iuri Gagarin, în 1961, și o serie de sonde planetare, stații orbitale sau sateliți. În total, aproape 1000 de zboruri. În 1994, Kazahstanul și Rusia au semnat un acord, în urma căruia cosmodromul Baikonur era redat Rusiei contra sumei de 132 milioane de euro pe an, timp de cel puțin 20 de ani. Relațiile dintre cei doi parteneri s-au deteriorat însă în urma celor două accidente survenite după lansarea rachetelor Proton, din iulie și octombrie 1999, care au afectat mediul înconjurător. Pentru a evita asemenea situații, Rusia intenționează să-și repatrieze toate activitățile spațiale de acest gen, care vor fi preluate de cosmodromul din Plesetsk, din nordul țării. Transferul acestora ar putea începe în 2005. *(D.M.)*

INELELE LUI SATURN

În timpul „solstițiului său de vară", din 2001, în timp ce se afla doar la 1209 milioane de kilometri de Pământ, planeta Saturn și-a dezvăluit inelele, în toată splendoarea lor,

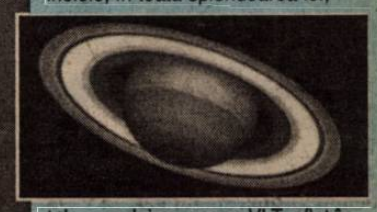

telescopului european VLT, aflat în Chile. Imaginile luate cu acest prilej sunt cele mai detaliate care s-au obținut vreodată de pe Pământ. Încă nu se știe dacă aceste inele s-au format în același timp cu planeta, în urmă cu 4,8 miliarde de ani, sau constituie vestigiile unei coliziuni între un asteroid uriaș și una din lunile saturniene. Imaginile realizate de VLT au pus în evidență și o pată neagră aflată la extremitatea sudică a planetei. Este vorba despre umbra lui Tethys, una dintre lunile sale. Iar aproape de Ecuator, o zonă strălucitoare, o „cicatrice" apărută în urma unei furtuni de o amploare uriașă, care a bântuit timp de cinci ani în înalta atmosferă. *(D.M.)*

APA - sursă energetică universală

Știm că termodinamica lămurește unele fenomene ce se petrec în lumea microcosmosului, a materiei. Pentru a înțelege mai bine unele procese, se pătrunde în această lume microscopică. Deci să ne închipuim că suntem în volumul unei molecule de apă. Vom vedea lumea apei prin prisma fizicii atomice și a teoriilor cuantice. Se știe, toate corpurile interacționează atât între ele, cât și cu „lumea" înconjurătoare. Însă orice „acțiune" reprezintă emanare de energie. Când se va acționa din exterior, această lume se va modifica eliberând energie sub formă de temperatură, potențial electric, magnetic și altele. Unde se pierd aceste energii nu ne interesează acum. Însă să privim cazul când se influențează atomii corpurilor dinăuntru. Fiecare atom în parte are o energie oarecare. Se știe, energia a doi atomi este în parte mai mare decât energia a doi atomi în interacțiune. Diferența dintre aceste energii reprezintă energia de lucru ce trebuie consumată pentru o anumită modificare.

Un mare secret în fața științei contemporane este apariția vieții embrionare. S-au efectuat cercetări în acest domeniu foarte important, însă în umbră a rămas un singur lucru. Nimeni nu a putut stabili exact momentul când se acționează asupra embrionului, ca să se efectueze primele bătăi de inimă, și nimeni nu cunoaște sursa de unde ar apărea o energie ce dă viață (prima bătaie de inimă) ființei pământești.

Având în vedere că toate componentele embrionare se află într-un mediu apos, mai mare decât al unui corp uman în mediu (născut), iar celulele din care este constituit folosesc energia producătorului (mamei), deci „impuritățile", și corpurile străine sunt mai puține în mediul unei celule de apă cu energia de lucru destul de mare.

Să ne continuăm incursiunea succintă în „imperiul apei" ce ne înconjoară. Suportul material al incursiunii noastre îl reprezintă, și de această dată, lucrarea domnului Alexei Corcimaru, doctor în științe tehnice, membru corespondent al Academiei de Reconstrucții Ecologice de pe lângă O.N.U. Cercetări științifice extrem de laborioase despre „matricea vieții" pe Terra i-au înlesnit domnului Alexei Corcimaru și inventarea preparatului „Exela", cu efecte vindecătoare în numeroase maladii.

Este un proces de reproducere foarte rapid. Energia folosită pentru a „porni" viața este foarte mică. Intervine o influență din exterior.

Am accentuat acest moment cu scopul de a da importanță energiei de lucru la nivel atomic într-o moleculă de apă, prin exemplul celei mai complexe celule din natură, care este celula corpului uman.

Deci, dacă unii sceptici întreabă ce unități de măsură are bioenergetica, noi răspundem:

- una din ele este energia de lucru între atomi, deja cunoscută din procesele chimice;
- cum am demonstrat, moleculele de apă în natură conțin nu numai atomi de hidrogen și oxigen, ci și atomii altor substanțe.

Este cunoscut faptul că, având reacții chimice, vom avea și eliminări energetice sub formă de electricitate și magnetism, deci se creează un câmp energetic, care poate fi influențat din afară, dar care la rândul său poate să influențeze în afară (efectul emițătorului și al radioului).

În condițiile Terrei, majoritatea elementelor există nu sub formă de atomi izolați, ci ca molecule bi- sau multiatomice.

Așadar, majoritatea corpurilor pământești au în complex o mare energie de lucru (de legătură). Efectul important al acestor energii este constituirea materiei.

În natură există foarte multe elemente cu un mare potențial energetic stabil. Însă stabilitatea nu ne lămurește de ce ar exista natura. Numai în proces de instabilitate apare viață. Lumea înconjurătoare se modifică prin multiple reacții de diferite naturi, mutații, uniri și dezmembrări, transformări ionice.

Molecula de apă, cum am mai demonstrat, este foarte instabilă și se modifică foarte ușor sub influența diferitelor energii.

Nota autorului:

– De ce este așa largă gama de tratare cu Exela?

– „EXELA" este un preparat din extras de apă de mare similar componenței sângelui. În urma galvanizării cu un curent asimetric inversat între doi anozi – unul de argint, altul de cupru – noi introducem în componență atomi ai acestor metale ionizate.

Când preparatul ajunge în contact cu pielea (receptorii activi biologic), trimite un semnal către creier, de tipul: „Vine ceva asemănătoar cu sângele și foarte energetic încărcat!!! Trebuie curățat sângele pentru «oaspeții doriți»". Atunci, creierul trimite către întregul organism „ostași" care aruncă reziduurile, toxinele, nucleizii, sărurile etc., adică tot ce este de prisos.

– Poate lecui cancerul și alte boli grele?

– Sunt convins că pe mulți îi va ajuta, în special în profilactică, într-o mai mică măsură la cancer.

Am spus că se elimină toxinele și sărurile. Cu vârsta, noi pierdem „apa" și acumulăm „pământ". Cu cât depozităm mai puțin, cu atât mai multă apă curată vom avea (veți citi în cartea *„Apa – de la știință la supraștiință"*). Depunerile sunt cristaline, au muchii ascuțite bine, se structurează (se lipesc unele de altele) formând depuneri – „ciocuri". Muchiile ascuțite ale cristalelor apasă pe nervi și pe artere (vene). În afară de aceasta, ele se găsesc într-un mediu umed. Conduc bine curenții electrici dintre nervi și receptori, slăbind impulsurile de la creier spre organe și invers. Funcțiile se pierd, imunitatea scade, încep procese contra sănătății. Să nu uităm și de apa „bâltită" din rezervoare ce generează cancerul, formând celule „canibale".

ALEXEI CORCIMARU

EXELA

un preparat extras din apa de mare și din ierburi din Siberia, folosit de cosmonauții ruși împotriva iradierilor și pentru creșterea imunității.

Tratează: *durerile de cap, cancerul la colon, artrita și radiculitele.*

Previne: *ciocurile coloanei vertebrale, astmul bronșic.*

Scade: *colesterolul, hipertensiunea, impotența.*

Ameliorează: *bolile de inimă, coșurile de pe față, balonările și indigestiile, colita și ulcerul.*

Protejează *de iradierile calculatorului, ale telefonului mobil și ale altor aparate.*

Stimulează: *creșterea sânilor, a organelor sexuale masculine și a musculaturii.*

Calmează *sistemul nervos.*

Lichidează *depresiile.*

Publicitate ● Publicitate ● Publicitate ● Publicitate ● Publicitate

SFIDĂRILE PARAPSIHOLOGIEI

Cunoaşterea necunoaşterii

Apariţia unor noi domenii de cercetare ale ştiinţei a reprezentat uneori o consecinţă logică, naturală, a altor cercetări, premergătoare, sau a fost sugerată de „deschideri" oferite de domenii existente, dar s-au înregistrat şi cazuri când noul domeniu a constituit o surpriză totală. Mecanica Cuantică, de exemplu. S-a gândit însă vreun fizician să o considere pe aceasta o „parafizică", doar din motivul că nu se putea adapta explicaţiilor mecanicii clasice? Se dovedeşte astfel că este greşit a considera criteriile care definesc realul ca fiind totdeauna şi total coincidente cu criteriile ştiinţificului. Primele, ca realităţi naturale, nu îşi schimbă niciodată această calitate pentru a trece în opusul lor. În ceea ce priveşte însă supranaturalul, evoluţia conceptelor şi a criteriilor ştiinţifice a dus, nu de puţine ori în istoria ştiinţei, la conversiuni, uneori diametral opuse situaţiei existente la un moment dat.

Criterii inoperante

Abordarea problemelor psihicului printr-o prismă (exclusiv) fizicistă blochează practic studiul productiv al ıcestor fenomene! Negarea unei fenomenologii psi, n condiţiile unei necunoaşteri a mecanismelor ›sihicului şi analiza unor asemenea fenomene prin ›risma principiilor cunoscute ale fizicii, filosofiei sau ›unului simţ, duc la proclamarea unei cunoaşteri de›line – fie prin afirmare, fie prin infirmare – a ceva ca›e de fapt nu se cunoaşte! Aceasta, pentru că princi›iile respective sunt aici inoperante. După opinia ınui cunoscut specialist rus al domeniului, D.J. Du›rovski, se ilustrează astfel două probleme ridicate simultan: „cunoaşterea necunoaşterii" şi „necunoaşterea necunoaşterii". Faptele arată că, în fond, manifestările psihicului uman sunt atât de puţin cunoscute, încât chiar în domenii laborios investigate, cum ar fi studiul psihiatric al schizofreniei, se produc manifestări naturale - şi deci reale - care încalcă aparent legile „bunului simţ". Ceea ce nu înseamnă că ar fi supranaturale sau că nu vor putea fi într-o zi explicate.

Cele trei nivele ale unui fenomen parapsihologic

Există astfel forme maligne de schizofrenie, când din punct de vedere anatomo-patologic se produc distrugeri neuronale masive, procesul fiind ireversibil, dar cu câteva minute înaintea exitusului, bolnavului îi revine cunoştinţa, instalându-se o remisiune extraordinară! Această manifestare, care are similitudini cu fenomenele parapsihologice, nu este însă taxată ca atare. Poate pentru că este mai frecventă decât, să zicem, telekinezia şi a fost observată şi descrisă, statistic vorbind, mult mai des. Ceea ce îl determină pe un alt cercetător, I.M. Kogan, care a condus timp de 10 ani laboratorul special de studiu al transmisiei la distanţă a informaţiei biologice din cadrul Institutului Unional de Telecomunicaţii de la Moscova, să vorbească despre trei nivele posibile de descriere a fenomenelor parapsihologice. Primul este cel al modelelor fizice reale; al doilea este legat de crearea unor modele fizice şi matematice; în fine, al treilea este cel psihologic. Primul confirmă realitatea unor fenomene considerate mai curând a aparţine minunilor, cum ar fi clarviziunea sau vederea transcutanată. Cel de-al doilea a permis modelarea necontradictorie a unor fenomene cum ar fi telepatia. Cel de-al treilea nivel, unde întâlnim de pildă premoniţia, evidenţiază o serie întreagă de interdependenţe care în principiu nu aparţin fizicii, făcând astfel inutilă căutarea aici de analogii sau corelaţii fizice.

Adevăratul paradox

Partizanii negării fenomenologiei parapsihologice pleacă mai totdeauna de la considerentele şi criteriile de existenţă ale fizicii pure, care de fapt sunt operante numai în domeniul acesteia şi inoperante în domeniul psihicului. Cu adevărat paradoxal este faptul că, atunci când este vorba de fenomenele psi, analiza lor specială nu este dusă până la capăt!

Există o multitudine de fenomene sustrase înţelegerii ştiinţifice. Se poate deci afirma că de fapt cunoaştem foarte puţine despre noi. În noi înşine se află închis un întreg univers de fenomene despre care nu doar că nu cunoaştem nimic, dar nici nu ştim că nu le cunoaştem. De aceea, investigarea şi experimentările parapsihologice deschid perspectiva unor direcţii strategice de dezvoltare a ştiinţei.

EUGEN CELAN

Dosarul gândurilor comunicante

EPUIZAREA FINALĂ

Fie că subiectul unei experienţe de punere în evidenţă a „forţei psihice" este un medium de puterea lui Dunglas Home, fie un altul, ceea ce au observat toţi cei prezenţi este că efectele acestei forţe sunt vizibile în imediata apropiere a subiectului sau la diverse distanţe. În primul caz însă sunt mult mai pregnante. Un alt lucru care a fost mereu pus în discuţie a fost sursa acestei forţe. Electricitatea se poate produce prin frecare şi un simplu pieptene poate fi făcut să atragă apa care curge (cu viteză moderată) de la robinet – oricine poate verifica acest lucru. Dar forţa psihică? William Crookes s-a întrebat, în termeni care astăzi par depăşiţi, „pe cheltuiala cui este generată o asemenea forţă?" Există un desen rămas în urma unei demonstraţii a lui Home: un grup de privitori aflaţi într-un salon urmăresc aproape cu spaimă cum el se ridicase până ce atinsese tavanul camerei. Au fost evident şi dintre cei care au contestat vehement desenul. Dar celebrul Padre Pio care se ridica în faţa a zeci şi chiar sute de oameni prezenţi în biserică, de îndată ce se lăsa cuprins de fervoare mistică? Iminenta lui sanctificare din vara care urmează vine să confirme observaţia, chiar dacă nu îi oferă o explicaţie „raţională".

Ce îi poate face pe asemenea oameni să reuşească performanţe care uluiesc prin spectaculosul lor încă şi mai mult decât intrigă prin originea nelămurită? De fapt, este de părere Crookes (şi nu numai el!), toţi oamenii sunt capabili de generarea unor forţe care, ca şi în cazul lui Home, au ca efect la distanţă sporirea greutăţii unui corp. Sau să leviteze. Intensitatea acestor forţe (a câmpurilor respective s-ar spune, probabil, într-un limbaj „adus la zi") este cea care diferă între diferiţi indivizi. Şi probabil gradul de epuizare finală care se instalează la sfârşitul demonstraţiei.

Cu permanenta sa grijă pentru cât mai fidelă respectare a obişnuitului protocol al oricărui act ştiinţific experimental, William Crookes recurge la termeni cum ar fi *forţă vitală*, sau *forţă psihică*, sau, în fine, *energie nervoasă*. Ştie că au semnificaţii diferite pentru cercetători (în mai bine de o sută de ani situaţia nu s-a schimbat), dar „între ele" se petrece jocul care duce la declanşarea şi manifestarea genului de demonstraţii ale unor oameni cu capacităţi deosebite, cum a fost Home sau amintitul Padre Pio, sau, în vremurile noastre, cunoscutul şi contestatul Ury Geller. *„După ce l-am putut observa îndeajuns pe Dl. Home, cred că am putut descoperi elementul utilizat de această forţă pentru a se desfăşura*, spune Crookes... *După ce am fost martorul unei epuizări aproape penibile în care ajunsese Dl. Home la sfârşitul experienţei, întins pe jos, palid, fără voce, cu greu mă mai pot îndoi că emisia forţei psihice se face altfel decât acompaniată de o epuizare corespunzătoare a forţei vitale."*

Mai rămânea de făcut – şi atunci dar şi acum – încă un pas: convingerea celorlalţi să accepte nu rezultatele ca atare, ci necesitatea, dorinţa de a încerca să le reproducă ei înşişi. Ceea ce se pare că este încă şi mai dificil decât să găseşti indivizi cu un suficient potenţial psihic care să demonstreze astfel de calităţi...

MIHAELA DOROBANŢU

Explorarea OZN prin extracorporalitate

Am mai menţionat în revista *Magazin* cercetările americane, privind extracorporalitatea, efectuate de Robert A. Monroe, Charles Tart, Harold E. Puthoff, Russell Targ etc. Graţie lor, în anii şaptezeci, prin proiectul SCANATE, s-a pus la punct o „tehnologie a clarviziunii", prin care o persoană *oarecare* poate căpăta, după un antrenament corespunzător, de circa doi ani, şi cu ajutorul unor instalaţii tehnice anume concepute, capacitatea de a se „dedubla", dublura sa „astrală" având capacitatea de a se transpune într-un punct ales de pe glob (şi nu numai...), fiind în stare să vadă şi să descrie apoi în detaliu locuri, instalaţii, încăperi, documente secrete. Tehnica a fost numită **Scientific Remote Viewing (SRV)**.

Tehnicile dezvoltate astfel (a căror acurateţe nu e perfectă, dar poate fi crescută prin numărul de clarvăzători lucrând în paralel) au fost folosite, în anii care au urmat, în scopuri militare, mai ales pentru depistarea submarinelor atomice, a rampelor de lansare a rachetelor în războiul din Golf etc. În 1995, poate şi de teama unui scandal vizând utilizarea banilor publici pentru a putea spiona pe oricine, proiectele militare au fost sistate. Cercetările continuă acum prin *The Farsight Institute* din Atlanta (Georgia).

Clarvăzătorii spun că ei se deplasează în „corp astral" la locul cercetat. Unii dintre ei, ca *Mel Riley*, *Ray Bordon*, *Courtney Brown* şi alţii şi-au propus să viziteze astfel OZN-uri, descriind, independent, dar într-un mod foarte asemănător, cele văzute. Ocupanţii OZN-urilor îi vedeau şi au fost dispuşi să le răspundă la întrebări, confirmând că se află de mult aici, dar nu vor intra în contact cu noi „până nu ne maturizăm". Au confirmat, de asemenea, răpirile de oameni, experimentele genetice etc.

Asociaţia Americană a Clarvăzătorilor (*remote viewers*), a lansat în 1996, chiar un studiu, cât de cât ştiinţific, folosind în acest sens metoda „dublu orb". Şapte clarvăzători, identificaţi doar printr-un cod numeric, au primit spre cercetare, în şedinţe succesive, un număr de probleme-obiectiv. O parte dintre obiective au vizat OZN-uri. Mediumii nu cunoşteau dinainte care va fi obiectivul studiului în respectiva şedinţă; totuşi, când s-a lansat, simultan, tema legată de OZN-uri, cinci din şapte şi-au dat seama imediat că cercetează fiinţe nepământene şi navele lor. Toţi şapte au identificat navele drept obiecte fizice care zboară. Unii au adăugat „lumini strălucitoare", „vehicule", „zbor săltat" etc., caracteristice rapoartelor despre OZN-uri. Una dintre întrebările „oarbe" a fost: „cine sunt cei ce vizitează în mod curent Pământul?". Clarvăzătorii au descris mai multe rase, atât cele raportate şi în relatările martorilor unor întâlniri apropiate, cât şi un soi de albinoşi. Ei trăiesc într-un spaţiu multidimensional, din care se pot „materializa" printre pământeni când şi unde vor. Ar exista şi fiinţe spirituale sau energetice, care păstrează, în apariţiile lor, o parte din înfăţişarea lor fizică.

O altă întrebare a vizat obiectivele vizitatorilor. Un răspuns a fost că aceştia ne ocrotesc, Pământul fiind o planetă „cu grad ridicat de risc". Ar exista şi vizitatori care nu au tocmai gânduri bune. La întrebarea dacă fenomenul OZN are vreo tangenţă cu domeniile religioase, spirituale sau metafizice, s-a aflat că vizitatorii au în vedere un Dumnezeu impersonal, ca un câmp de forţă, sau ca o informaţie generatoare a Creaţiei şi o apărătoare a vieţii. Există însă şi un „Acela", către care se înalţă rugăciunile. Uneori acesta părea însă a fi totalitatea fiinţelor inteligente din Univers.

DAN D. FARCAŞ

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ____, ZIUA NAŞTERII ____ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/16

NOTA REDACŢIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Scepticism şi credulitate

FESTIVALURI vrăjitoreşti actuale

Marea teoreticiană a vrăjitoriei moderne, englezoaica Margaret Murray (autoarea volumului de referinţă „The Witch-Cult in Western Europe" – Cultul vrăjitoriei în Europa apuseană) arată că există opt principale festivaluri vrăjitoreşti, recunoscute de toţi membrii acestei bresle. Astfel, în prezent se desfăşoară următoarele aniversări fixe: Ajunul lui Mai sau Walpurgis (30 aprilie), Halloween (31 octombrie, inclusiv varianta ceremoniilor magiei sexuale, într-o discreţie absolută), Ziua Candelei (2 februarie), Lammas (2 august), la care se adaugă ritualurile din zilele echinocţiilor şi solstiţiilor. Ritualurile acestor festivaluri (care diferă esenţial între ele) se desfăşoară după nişte scenarii foarte precise. „Preoţii" şi „marii preoţi" oficiază deseori căsătorii între membrii şi membrele cu statut de ucenici ai vrăjitoarelor.

Există şi o nuanţă frumoasă a magiei sexuale, partea „albă", şi vom remarca aici accentele ei poetice deosebite. Dacă în mod normal, la o cununie există nelipsitul tort al miresei, *la nunta ritualică vrăjitorească se foloseşte aşa-numitul „tort al luminii"*. Oficiantul le spune viitorilor soţi „magieieni" că acea prăjitură conţine înţelepciunea marilor filosofi ai magiei sexuale, iar „lumina gândirii" lor le va invada trupurile şi-i va ajuta să urce în ierarhia rangurilor. Treptele ierarhice sunt, aşa cum aflăm din una dintre cele mai prestigioase tratate de parapsihologie „Encyclopedia of Unexplained" (Enciclopedia inexplicabilului – cel mai important ghid spre necunoscut, esoteric şi nedovedit) de Richard Cavendish şi J.B. Rhine (consultant), foarte strict delimitate şi ceremoniile de iniţiere păstrează şi astăzi obiceiuri foarte vechi, unele preluate chiar din antichitatea greacă (de la preotesele ce oficiau la faimosul Oracol din Delfi, patronat de Apollo, şi nu numai). Pe atunci se credea că divinităţile specifice politeismului răspund oricăror întrebări ale muritorilor...

PAUL IOAN

Ecosisteme spațiale pentru viață

GRĂDINI PE MARTE!

Urmărind noutățile științifice ale ultimelor luni, concluzia care se impune este că, într-un fel, am intrat ...pe ultima linie dreaptă înainte de debutul erei călătoriilor cosmice regulate. Navele capabile să ne poarte spre planete și sisteme stelare din ce în ce mai îndepărtate sunt gata, cel puțin pe planșele proiectanților, și măcar oamenii de știință au o idee destul de clară privind ierarhia de priorități care se deschid în fața primilor exploratori „de lungă durată". Se știe că prima „oprire" va fi, în curând, pe Marte. Prilej pentru specialiști să demareze un senzațional proiect de cultivare și menținere a condițiilor de viață la o distanță atât de mare de „casă". Am putea spune că ceea ce se prefigurează sunt...

Insulele vii ale viitorului

În ceea ce privește planeta Marte, nu doar debarcarea pe Planeta Roșie a primelor echipaje umane, dar chiar și colonizarea sa apar ca inevitabile într-un viitor foarte apropiat. NASA a reacționat deci cu operativitatea care a făcut din ea cea mai eficientă administrație de activități spațiale și a alocat un buget de 10 milioane de dolari unui Centru Special de Cercetare și Pregătire pentru un Program Avansat de Susținere a Vieții. Centrul, care implică participarea unor unități din mediul universitar, va fi destinat realizării unui microsistem ecologic în spațiu, capabil să permită oamenilor ce se vor afla în curând pe alte planete, să-și autosusțină viața și activitatea. Conform declarațiilor directorului Centrului, Cary Mitchell, profesor de horticultură la Universitatea Purdue, viitorii locuitori își vor cultiva propriile recolte și vor trăi în habituri închise, bazate pe o permanentă reciclare și purificare a deșeurilor. „O sinergie pe o buclă închisă", cum spune el, „în care ceea ce un sistem produce ca deșeu, un altul prelucrează." Cum se va reuși acest lucru?

Imagini care peste 20 de ani vor fi difuzate pe programele de știri

Secretul: bioregenerarea

Cu alte cuvinte, organismele biologice vor fi cele ce vor ajuta la realizarea unui mediu care să susțină viața, evident „în colaborare" cu o serie de sisteme și dispozitive artificiale. Printre acestea, cele de reciclare a aerului și a deșeurilor umane, purificarea apelor – „o imagine exactă a ceea ce se întâmplă pe Pământ", spune Mitchell. Doar că aici, fiind vorba de viteze substanțial sporite de reciclare, va fi necesar ajutorul unor procese fizice și chimice speciale. S-ar putea ca Marte să „debuteze" cu adevărate biosfere în care să trăiască oamenii peste câteva decenii. De acea, proiectul NASA capătă și o importantă semnificație socială, pe lângă cea legată direct de explorarea spațială. Pentru că este clar că pasul următor va duce direct la colonizarea planetelor ce se vor dovedi accesibile! În ceea ce privește repartizarea fondurilor, jumătate sunt destinate managementului deșeurilor în spațiu, 20% - tehnologiei hranei și producției de biomasă, tot atât se va cheltui pe analiza de sistem a întregului proiect, în timp ce 10% sunt destinate aspectelor educaționale.

C. Mitchell pregătind viitoarele grădini de pe Marte

Purificarea prin... microbi!

Un rol important îi revine lui Joseph Pekny, profesor de inginerie chimică, „responsabil" cu utilizarea bacteriilor termofile (care „se simt bine" într-un mediu fierbinte) pentru degradarea deșeurilor umane. James Alleman, unul din directorii adjuncți, construiește un sistem care îngheață deșeurile lichide – o tehnică ideală pentru purificarea apei (impuritățile solidificate se înlătură mult mai simplu!), în timp ce Kathy Banks, celălalt director adjunct, pune la punct un sistem bioregenerativ de prelucrarea aerului pentru a asigura sănătatea astronauților. Extraordinar este că apa și aerul sunt tratate simultan și ...microbii fac totul! „Acest sistem combinat de tratare a aerului și apei nu a mai fost experimentat anterior", precizează Dr. Banks. Pelicule pe care sunt cultivați microbi sunt folosite pentru tratarea aerului și a apelor murdare provenite de la ...orice, inclusiv de la instalațiile casnice de la baie sau de la spălatul vaselor. Cum? Simplu: microbii ...mănâncă și astfel degradează contaminanții organici din apă și din aer.

Se preferă vegetarienii...

Un efort deosebit este necesar pentru reciclarea deșeurilor vegetale. „Personalul uman care va locui la bază va trebui să accepte un regim preponderent vegetarian", spune Mitchell. Mai mult, ei va trebui să se hrănească cu tot felul de rădăcini, tulpini și frunze la care se vor adăuga (mai ales pentru cei care vor petrece timp îndelungat în izolare spațială), mici cantități de proteine de pește. Oricum, dietele spațiale s-ar putea să fie mult mai variate decât s-ar aștepta unii...

Recoltele spațiale

Având în vedere faptul că amestecul cât mai bogat de legume și cereale este esențial în orice regim vegetarian, „locuitorii spațiului" vor trebui să ajungă să cultive o mare varietate de recolte - de la soia și alune, la secară și orez. Aceasta pentru că, dacă legumele și cerealele, luate separat, sunt sărace în anumiți aminoacizi, puse împreună oferă proteinele de care este nevoie! Și dacă viitorii fermieri ai spațiului își vor dori și „delicatese" – de la mărar și pătrunjel la cartofi, roșii sau salată – proiectanții viitoarelor baze planetare s-au gândit și la sistemele de iluminare necesare asigurării condițiilor de creștere: coloane verticale de ...LED-uri (light-emitting diodes), economice și suficient de „reci" pentru ca plantele să le și poată atinge. Culorile vor fi alese în funcție de nevoile fotosintezei fiecărui tip de plantă.

Dar problemele sunt departe de a fi epuizate! Cum vom crește recolte fără pământ și într-un mediu cu gravitație foarte scăzută? Cum să „potrivești" „schimbarea", din producător în consumator de oxigen? Aici se dovedește esențială cea de a treia mare direcție de cercetare a Centrului – analiza sistemelor – capabilă să anticipeze funcționarea oricărui sistem. Oricum, omul este pe cale să facă unul din cei mai importanți pași ai săi prin care va fi propulsat în lumea stelelor și, în curând, dincolo de ea...

MIHAELA DOROBANȚU

Anatomia secundei

Trinidad-Tobago, India, Bangladesh

Viteza de schimbare a lumii actuale este pur și simplu înspăimântătoare. Cu câteva săptămâni în urmă, de pildă, Academia Română m-a trimis la un simpozion... în Tobago! Adică pe insulița pe care, în imaginația lui Daniel Defoe, ar fi naufragiat chiar Robinson Crusoe...

Și am ajuns pe Insula Tobago, am participat la Simpozionul Internațional „Știința și mass-media", apoi am vizitat-o, pe Insula Trinidad, pe secretara generală a Comisiei UNESCO de acolo – și am aflat cu această ocazie că în mica țară Trinidad-Tobago funcționează Universitatea Caraibeană și încă alte două Alma Mater tehnice, că toate locuințele au aer condiționat și sunt cablate la satelit, cu peste 100 de programe TV pe cap de locuitor, și că toți trinidad-tobaghezii au acces la Internet! De altfel, ei au și revista lor de știință (!) – pe Internet, firește – un site care se numește Sci.Dev.Net, de unde se poate informa tot caraibeanul (Cuba, Haiti, Santo Domingo, Santa Lucia, Barbados, Aruba, Antigua etc. – o lume specială...) despre tot ce mișcă în știința și tehnologiile lumii.

O săptămână mai târziu, am participat la „Education India 2002", însoțind-o la un „Târg educațional" pe doamna Ecaterina Andronescu, ministrul Educației și Cercetării. Standul românesc a prezentat acolo tinerilor absolvenți indieni oferta pentru facultățile tehnice și de medicină din România. Căci la cei peste 100000000 de elevi, India are nevoie de... milioane de locuri în universitățile Pământului! La Târg l-am întâlnit pe Pallava Bagla, cunoscut ziarist indian de știință (revista „Science"), de la care am aflat că uriașa – dar săraca – Indie își permite un buget de 2,8 miliarde dolari pentru cercetare pe anul 2002; că în 2003-2004 cercetarea științifică va avea aproape 2% din bugetul Indiei; și că 500000 de oameni lucrează în cercetare, în peste 8000 de institute și centre speciale; știința și tehnologiile subcontinentului indian are, aflu, următoarele inițiative majore: un program spațial (lansări de sateliți plus un proiect de trimitere a unei misiuni, fără oameni, pe Lună!); în energetica atomică (2% din nevoile de energie ale Indiei sunt acoperite de energia nucleară; au detonat, după cum se știe, câteva bombe atomice experimentale); cercetare pentru apărare (își proiectează propriile aparate de zbor, dar construiesc și rachete balistice); oceanografie (printre altele, două stații permanente în Antarctica); agricultură (prin știință de carte, India a trecut de la foamete, la condiția de exportator de grâne!).

Două zile am petrecut în Bangladesh, la Dhaka, invitat al Ministrului Învățământului, al Comisiei UNESCO și al extraordinarei instituții care este Banca Grameen, „Bancă a săracului", inventată de celebrul economist bengalez Muhammad Yunus. Despre „aventura Grameen" voi vorbi cu o altă ocazie, vreau doar să vă spun că în una dintre cele mai sărace țări ale lumii eu am fost găzduit la Institutul de Administrație și Management din Dhaka, și că PC-ul este unealtă ubicuă și că mai tot omul vorbește la un telefon celular „Grameen", printr-un sistem tehnologic-economic dibaci, care arată că ***peste tot în lume marea putere a zilelor noastre este aceea a științei și tehnologiilor,*** adevărat motor de propulsat civilizația Sapiens către nelimitatele orizonturi pe care le desenează viitorul.

ALEXANDRU MIRONOV

Pulsul planetei

Energia curată și aerul respirabil de mâine

În ritmul actual al emisiilor de noxe industriale – concentrate în emisfera nordică – Pământul tinde să se divizeze cromatic sub forma a două imagini doar aparent metaforice: planeta albastră și planeta cenușie, cea în care smogul tiranizează aglomerațiile urbane și zonele foste naturale, unde domină marile trusturi chimice, petrochimice, siderurgice etc. Deși marile lobby-uri economice au început să fie mult mai receptive la prognozele științifice ale ecologilor și sunt tot mai obediente legilor de protecție a mediului, proiectele care se elaborează acum au termene foarte lungi în raport cu gravitatea poluării aerului pe care-l respirăm.

Morile de vânt, după două milenii și jumătate

Prin secolul IV î.Ch., filosoful Archytas (discipol al lui Pitagora), inventa ceea ce istoria științei reține sub denumirea de „morișcă de vânt". Dar abia după un mileniu este folosită în Persia moara de vânt propriu-zisă. În secolul XII, acest dispozitiv de creat energie pe baza mișcărilor aerului pătrunde în Europa și este menționat în Normandia. În același veac, morile de vânt pătrund și-n Țara Românească, dar prima lor menționare documentară aparține anului 1531. Cronicarul francez François de Pavie le consemnează, în 1585, pe cele aflate pe teritoriul Dobrogei... Primele turbine eoliene cu randament semnificativ, înaintașele celor moderne, apar însă în SUA, în jurul anului 1850. Acestea aveau o construcție adaptată necesităților și intensității vântului din diverse regiuni.

Astăzi se vorbește tot mai mult despre „ferme de mori de vânt". Cel mai recent proiect de acest gen este cel din Irlanda, unde în regiunea de țărm de la Arklow (la 70 de kilometri sud de Dublin) se va construi o asemenea uzină de măcinat furtunile. Pe o lungime de 24 de kilometri și o lățime de 1 kilometru vor fi instalate 200 de turbine eoliene, cu o putere totală de 520 de megawați. Astfel vor fi asigurate zece procente din energia totală a Irlandei, iar emisiile de bioxid de carbon vor fi considerabil reduse.

Acest exemplu îl urmează pe cel al Danemarcei, țară care deja produce „din vânt" 15 la sută din energia națională, iar proiectele sale prevăd o creștere a ponderii energiei eoliene de până la 50 la sută, în anul 2020. Tendințe similare există în Germania și Suedia. Dar ce se întâmplă în cea mai mare consumatoare de energie și în același timp cea mai poluatoare țară din lume?

American Wind Energy Association (AWEA, Asociația americană pentru folosirea energiei vântului) afirmă că în SUA doar un procent din totalul energiei naționale este de natură eoliană, însă investițiile în acest domeniu sunt în creștere. Cu o cheltuială de 1,7 miliarde de dolari, peste o jumătate de milion de locuințe vor fi alimentate cu „electricitate pe bază de furtună", în statul Texas. Cantitatea de noxe care nu va mai invada atmosfera va fi de 27 de mii de tone! Acesta-i doar un început. În statul Massachusetts, la Cape Cod, va fi realizată o fermă de mori de vânt de 420 megawați, pe o suprafață de 65 de kilometri pătrați, până în anul 2005. Fiecare turbină (vor fi 170 în total) va avea o înălțime de 130 de metri – cam cât un bloc cu 40 de etaje!

Contraatacul realiștilor

Aparent indiferente față de elanul susținătorilor energiei imaculate, marile concerne producătoare de carburanți pentru motoarele clasice în curs de modernizare vin cu soluții mai aproape de realitatea cotidiană. *Gazul lichefiat din petrol* (GLP), este un amestec de butan și propan. Reducerea de noxe este de 25 la sută față de benzina clasică, însă consumul este cu 20 la sută mai mare. Acest dezavantaj îl compensează un grad de uzură redus al motorului și cheltuieli de întreținere mult inferioare.

O alternativă superioară GLP-ului este *gazul natural auto* (GNA), format din metanul obținut din gazele naturale, și nu din produsele petroliere lichide. GNA produce noxe la un nivel foarte scăzut. Dar și GLP și GNA necesită un rezervor suplimentar, unde gazele se află sub presiune și un sistem special de injecție a carburantului respectiv.

Biocarburanții sunt și mai ușor de obținut, fiind nevoie de extracte din plante oleaginoase (rapiță, soia etc.) sau de deșeuri menajere (biomasă). În prezent, cel mai faimos biocarburant este Diesterul (contracție a termenilor Diesel și Ester), obținut pe baza esterificării uleiurilor naturale cu alcool (etanol sau metanol). Nu se produc noxe, iar produsele de ardere sunt biodegradabile în proporție de 98 la sută într-o perioadă de 21 de zile după ce au ajuns în atmosferă. Există, totuși, un dezavantaj indirect: creșterea suprafeței culturilor de rapiță necesită consum de petrol pentru mașinile agricole, factor poluant, însă în ansamblu, folosirea biocarburanților este benefică mediului.

Cum se vor orienta interesele financiare ale marilor companii producătoare de motoare? Probabil că, sub presiunea ecologilor și a opiniei publice, investițiile în carburanți curați și în motoare adecvate vor câștiga teren în anii viitori. Primii pași au fost deja făcuți.

PAUL IOAN

E bine de ştiut

Greutatea şi SĂNĂTATEA FEMEILOR

Orice s-ar spune, cantitatea de hormoni şi luarea în greutate, la o femeie, îşi pun amprenata în trei perioade-cheie ale vieţii sale. Acestea sunt marcate de adolescenţă, sarcină şi menopauză. Nu-i mai puţin adevărat că în adolescenţă băieţii îşi dezvoltă şi ei masa musculară, sub influenţa testosteronului, acest puternic hormon masculin.

La vârsta adolescenţei, tinerele resimt aportul adus de progesteron şi estrogenii care fac să li se rotunjească sânii, şoldurile, aparent totul... Deseori, adolescentele îşi doresc o talie de manechin şi trec prin perioade de anorexie sau, din contră, au săptămâni şi luni, când fac adevărate crize de bulimie. Altfel spus, celulele grăsoase, adipocitele, se multiplică rapid şi tocmai de aceste kilograme tinerele vor scăpa cu greutate sau deloc. Sunt anii când părinţii ar trebui să fie atenţi la mesele servite de adolescenţi, care refuză preparatele gătite, dar ronţăie la toate orele tot felul de prăjiturele.

În lunile de graviditate, femeile sunt programate, genetic, să îşi constituie rezerve pentru viitorul copil. Când această predispoziţie naturală capătă complicaţii nedorite, mai ales atunci când viitoarea mămică pare a fi înfometată la orice oră din zi, trebuie luate grabnic măsuri. Şi aceasta deoarece că kilogramele luate în lunile de sarcină „nu fug" imediat după naşterea copilului. Numărul acestora, calculat cu tot ce înseamnă produsul de concepţie, nu trebuie să fie mai mare de 10-12 kg! Nu e mai puţin adevărat că multe mame tinere, după naşterea copilului, sub pretext că „au grija micuţului" au o viaţă sedentară. Anii trec şi între vârsta de 45-50 de ani, timp care presupune instalarea menopauzei, femeile adaugă greutăţii lor de până atunci cel puţin 5 kg. Sunt kilogramele care se depun pe vechile zone sensibile: pântece, şolduri, talie. Iată de ce se impune un comportament normal faţă de alimentaţie şi de ce trebuie făcută multă mişcare, înot, excursii şi trebuie optat pentru multe ore petrecute în aer liber. Aceasta este de altfel şi formula ideală pentru sănătatea oaselor. Surplusul de greutate măreşte masa musculară, care se observă în zonele de care am pomenit mai sus, dar şi pe spate, până peste umeri. În acest context sănătatea femeilor este afectată. Astfel, pentru inimă, 5-10 kg luate în plus aduc în prim-plan riscul unor boli cardiace. Tensiunea arterială urcă, colesterolul (circulaţia lipidelor în sânge) este ridicat, ajungând să afecteze 30% din cazuri, faţă de 5%, cât reprezintă acest parametru de sănătate, la persoanele cu greutate normală.

În plus, se constată adesea şi o fragilitate arterială, care stă la originea accidentelor vasculare. Mai mult, îngrăşându-se, organismul uman are nevoie de o cantitate mai mare de sânge, deci inima este suprasolicitată. Crescută fiind presiunea sangvină, venele se dilată, în special în zona picioarelor şi drumul varicelor este deschis. Edeme, senzaţia de amorţire a gambelor, oboseala la urcatul scărilor sunt primele simptome. Acestea se complică însă şi cu artroza articulaţiilor mari: genunchi şi şolduri. Şi tot kilogramele în plus sunt incriminate pentru declanşarea unui diabet, care ridică probleme arteriale şi mai ales oculare.

Depinde şi de noi să prevenim aceste efecte nedorite.

Dr. VALERIU MANTA

Eleganţă sofisticată

Imaginea delicatelor flori pe care le admirăm în natură va poposi şi pe... imprimeurile ce se vor purta în zilele calde ale verii. Eleganţa sofisticată şi efectele vizuale deosebite pe care le dau imprimeurile florale se armonizează însă perfect cu... siluetele atrăgătoare.

ARME mai puţin secrete ÎMPOTRIVA STRESULUI

Această primăvară capricioasă şi-a pus amprenta asupra sănătăţii dumneavoastră psihice şi fizice? Vă simţiţi obosită, stresată, fără chef? Este suficient să acceptaţi câteva sfaturi şi foarte rapid le veţi constata utilitatea.

Pentru că primăvara organismul are nevoie de multe vitamine, consumaţi zilnic multe fructe (portocale, lămâi, mere, ananas, banane, grapefruit, kiwi) şi beţi sucuri naturale. Includeţi în meniuri fulgi de cereale şi veţi constata că deveniţi mai rezistentă la efort, redobândindu-vă vitalitatea.

Nu ignoraţi efectul revigorant al duşului de dimineaţă. După duş, pentru a stimula circulaţia sangvină, masaţi-vă cu un prosop aspru.

Terapia prin muzică şi-a dovedit eficacitatea. Muzica, bine aleasă, ajută la refacerea forţelor, având o influenţă benefică asupra psihicului. Ascultaţi, în consecinţă, muzica preferată şi vă veţi simţi în formă.

Încercaţi să scăpaţi de apăsarea grijilor cotidiene, observând mai atent natura ce vă înconjoară. Pomii înfloriţi, razele blânde ale soarelui, ciripitul păsărilor nu pot trece neobservate.

Dacă nu faceţi jogging, cel puţin plimbaţi-vă zilnic o jumătate de oră. Mişcarea contribuie la reducerea stresului, alungă tristeţea, îmbunătăţeşte circulaţia sangvină şi vă redă pofta de viaţă.

O excelentă metodă de relaxare o reprezintă sauna. În plus, îmbunătăţeşte circulaţia, are efect benefic asupra inimii şi fortifică sistemul imunitar. O oră petrecută la sauna are efect calmant şi ajută la producerea serotoninei, hormonul fericirii.

Din meniul zilnic nu trebuie să lipsească brocoli, mazărea, spanacul, urzicile, extrem de bogate în vitamine şi oligoelemente. Pentru o piele frumoasă, consumaţi alimente ce conţin vitamina A: morcov, usturoi, pătrunjel, pâine de secară.

În general efectuarea câtorva mişcări de gimnastică, zilnic, reprezintă un exerciţiu benefic pentru organism.

Vă sugerăm două exerciţii ce îşi vor arăta rapid efectul: cu spatele drept, mâinile pe ceafă şi tălpile perfect lipite de podea, „târşâiţi" picioarele, mişcându-vă înainte şi înapoi. Această frecare a tălpilor stimulează rapid circulaţia sângelui. Şi un exerciţiu pentru a vă menţine sau a redobândi o talie frumoasă, fermitatea muşchilor şi frumuseţea picioarelor: staţi în picioare, cu spatele drept şi braţele pe lângă corp. Ridicaţi-vă încet pe vârfuri, încordaţi muşchii fesieri, coborâţi pe călcâie, relaxaţi muşchii. După 2-3 secunde reluaţi şi repetaţi de cel puţin 20 de ori exerciţiul.

Pe parcursul zilei, când vă simţiţi obosită, acordaţi-vă mici pauze. Pentru a vă reîncărca rapid „bateriile", beţi o ceaşcă de ceai, masaţi-vă lobul urechii cu ulei de mentă sau masaţi nasul, de la rădăcină spre vârf, cu mişcări ferme. Imediat vă veţi simţi revigorată.

Pentru o femeie machiajul este foarte important. Adoptaţi culori vesele şi naturale şi nu uitaţi: rimelul accentuează privirea, pudra înfrumuseţează tenul, rujul şi creionul de buze contribuie la întregirea imaginii unei femei îngrijite.

Spre seară, înainte de a vă instala comod în faţa televizorului, faceţi o baie de alge, de 20 de minute. Veţi constata că aceste plante pot face adevărate minuni.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Dosarele frumuseţii

Răsfăţul simţurilor

Săruri parfumate, tablete efervescente, perle de baie parfumate, petale de flori şi mulţi alţi „adjuvanţi" s-au imaginat pentru ca baia să fie şi un răsfăţ al simţurilor. Frumos colorată, apa de baie devine un element relaxant pentru piele. Concentratele aromatice pot avea efect energizant sau, altele, cu note florale, pot catifela pielea. O baie cu o doză de „confetti albastre" (create de firma Thierry Mugler) vă poate face să înotaţi în efluvii bine parfumate, ce vă pot accentua senzualitatea.

„Paietele pentru baie" transferă apei toate binefacerile unei cure de talasoterapie. Mai puteţi apela şi la diferite infuzii. Pregătiţi săculeţi din pânză, plini cu plante medicinale, îi lăsaţi să se infuzeze în apa din cadă, apoi plonjaţi şi dv. Uleiurile esenţiale îşi vor arăta rapid virtuţile. Altă dată, puteţi dizolva săruri de baie parfumate. Sau, dacă vă preocupă foarte mult aspectul deshidratat al pielii, aruncaţi 2-3 linguri de lapte praf în apa de baie şi corecturile nu vor întârzia să apară.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 16
Valabil până pe data de: 25 APRILIE 2002

Nume _____

Prenume _____

Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

Gastronomice

Dacă doriţi să încercaţi şi alte variante de fripturi decât cele tradiţionale, iată ce ne propune cititoarea noastră fidelă, doamna Chereji Clara, din Vişeul de Sus:

Friptură în foitaj

600 g carne de vacă, 1/2 kg ceapă, 150 g făină, 100 g untură, 100 g unt, 50 g caşcaval, 50 g pesmet, 2 ouă, piper, sare.

Carnea de vacă se spală, se taie în bucăţi mici şi se trece prin maşina de tocat. Ceapa se prăjeşte în untură, se adaugă carnea tocată şi împreună se călesc aproximativ 15 minute. Se potriveşte de sare şi piper. După ce se lasă de o parte să se răcească, se trece din nou prin maşina de tocat, se adaugă ouăle, pesmetul, se amestecă bine, toate la un loc. Foitajul, pregătit din 350 g făină, 250 g margarină (sau unt), 150 g apă şi sare, se întinde şi se presară caşcaval ras deasupra. Se adaugă carnea peste caşcaval şi se rulează, apoi se pune într-o tavă. Pe deasupra se unge cu ou şi se presară cu caşcaval. Se introduce în cuptor, se ţine timp de 25 minute. Se serveşte tăiată în felii.

Friptură de porc rulată

800 g carne de porc (piept fără os), 100 g şuncă, 150 ml lapte, 50 ml ulei, 150 ml vin, 150 g franzelă, 100 g morcovi, 100 g ceapă, 50 g usturoi, 3 ouă, 1 legătură verdeaţă, piper (după gust), sare.

Pieptul de porc (dezosat) se condimentează cu sare şi piper. Pâinea se curăţă de coajă şi se înmoaie în lapte rece; după aceea se stoarce bine şi se pune într-un castron la un loc cu 1 ou crud şi 2 ouă fierte tari şi tocate, sunca tăiată cubuleţe şi verdeaţa tocată mărunt. Toate acestea se amestecă bine până se formează o pastă omogenă, cu care se va umple friptura. Pasta se pune pe mijlocul bucăţii de carne şi se rulează; se leagă cu o sfoară la un capăt (ca muşchiul ţigănesc). Se unge cu grăsime, se pune în tavă şi se dă la cuptor. Când este gata, în zeama de la friptură se adaugă vinul. Se mai ţine 5 minute la cuptor, după care se arajează pe un platou. Se taie porţii. Friptura de porc rulată poate fi servită cu garnitura de legume buchete sau cu piure de cartofi.

Şniţel de vită cu sos de bere

600 g carne de vacă, 150 g grăsime, 1 1/2 lingură făină, 1/4 l bere, 50 g bulion, 5 cepe, o căpăţână de usturoi, un morcov, 2 legături verdeaţă, piper (după gust), sare.

Se taie carnea în bucăţi egale, astfel încât să fie două bucăţi de persoană. După ce s-a tăiat se sărează şi se bat cu ciocanul pentru şniţele, se dau prin făină pe ambele părţi. Într-o cratiţă se pune untura la încins. Când s-a încins, se pun bucăţile de carne care se prăjesc până devin rumene. Se scot pe o farfurie. În untura încinsă, se pun ceapa tăiată felii şi usturoiul. Când ceapa a prins culoare gălbuie, se stinge cu bulion. Se toarnă apoi o cană cu supă (sau apă). Se adaugă piper şi sare. Acest sos se strecoară şi se toarnă peste bucăţile de carne prăjită care au fost puse în prealabil într-o altă cratiţă. Se toarnă berea şi se pun la foc potrivit, timp de 20-30 minute. Se scot apoi din cratiţă, se aşază pe un platou, se servesc cu garnitură de cartofi.

Prăjituri pentru vin

250 g făină, 250 g zahăr pudră, 6 ouă, 250 g miez de nucă, 1 plic drojdie, 1 plicel zahăr vanilat.

Gălbenuşurile se freacă cu zahărul până se obţine o spumă, se adaugă miezul de nucă tăiat mărunt, zahărul vanilat, albuşurile bătute spumă. În final se încorporează uşor făina. Compoziţia obţinută se toarnă în tava unsă cu unt şi presărată cu făină, se introduce în cuptor şi se coace 20-25 minute la foc potrivit. După ce s-a răcit, se pudrează cu zahăr vanilat şi se taie sub formă de batoane.

Remedii naturale

HIPOTIROIDIE

Hipofuncţia glandei tiroide mai poartă numele şi de hipotiroidie sau mixedem. Cea mai frecventă formă de hipotiroidie este cea primară, considerată a fi consecinţa unei boli autoimune. Aceasta determină reducerea dimensiunii glandei tiroide şi implicit a funcţiei sale. Cea de-a doua formă de hipotiroidie apare după anumite tratamente, în special când s-a folosit iod radioactiv sau după tratament chirurgical al glandei tiroide. Urmarea este o diminuare a secreţiei de hormoni tiroidieni. Simptomele care se întâlnesc la bolnavii de hipotiroidie sunt, în general: faţă inexpresivă, pleoape căzute, păr rărit, cu aspect uscat şi rebel. Pielea este şi ea uscată, îngroşată, cu aspect rugos. Persoanele care suferă de hipotiroidie au o memorie mai slabă, inima mărită şi chiar unele tulburări de personalitate. Tratamentul hipotiroidiei este medicamentos şi trebuie stabilit de medicul endocrinolog. Se pot folosi însă în paralel şi numai cu avizul medicului curant şi ceaiuri de plante care, în majoritatea cazurilor, măresc efectul tratamentului clasic.

Reţeta nr. 1 Se folosesc *seminţe de mărăraş* (10 g), *rădăcini de tătăneasă* (10 g), *rădăcini de brusture* (10 g), *troscot* (10 g), *fucus* (20 g), *năsturel* (20 g), *verbină* (20 g). Plantele se amestecă în cantităţile indicate; se fierbe o linguriţă de amestec cu o cană de apă, timp de 5-10 minute; se beau zilnic, la micul dejun, una-două cești cu ceai cald.

Reţeta nr. 2 Ceaiul se prepară din amestec de: *seminţe de anason* (10 g), *rădăcină de lemn dulce* (10 g), *fucus* (40 g), *frunze de podbal* (20 g), *trei fraţi pătaţi* (20 g). Se fierbe o linguriţă de amestec cu o cană cu apă timp de 5-10 minute, se strecoară şi se beau zilnic, la micul dejun, una-două căni de ceai cald.

Reţeta nr. 3 Se amestecă: *frunze de mentă bună* (10 g), *troscot* (10 g), *fucus* (30 g), şi *ventrilică* (50 g). Peste o linguriţă de amestec se toarnă o cană cu apă clocotită şi se lasă să stea 5 minute. Se beau zilnic, înghiţitură cu înghiţitură, una-două cești de ceai cald.

Cauzele obezităţii

„Mă îngraş şi cu aer", spun multe persoane supraponderale, care se luptă cu kilogramele în exces şi constată că pierd majoritatea bătăliilor. În mod automat, răspunsul este mereu cam acelaşi: „Nimeni nu se îngraşă dacă nu mănâncă mult!"

Totuşi realitatea arată că există persoane care se hrănesc copios, fără să ţină seama de nici o restricţie, şi totuşi sunt slabe. Alţi oameni se străduiesc să se îngraşe şi nu reuşesc, iar cei mai mulţi, ce-i drept, îngroaşă rândurile supraponderalilor când mănâncă după pofta inimii. Concluzia? Trebuie să fie, în afară de alimente, şi alţi factori care duc la obezitate. Un experiment deja devenit clasic a fost pus în practică de cercetătorii care se ocupă cu problemele nutriţiei umane, iar rezultatele au vorbit de la sine: mâncând aceleaşi cantităţi de alimente şi respectând acelaşi orar al meselor, unele persoane au crescut în greutate, altele şi-au menţinut-o iar altele au slăbit. Cauzele acestor diferenţe nu sunt încă pe deplin clarificate de ştiinţă, dar unele dintre ele au fost evidenţiate:

◆ ***FACTORUL EREDITAR.*** Moştenirea „din familie" a unei constituţii mai corpolente este o realitate; asimilarea alimentelor, în funcţie de propriul metabolism, pare să funcţioneze non-stop, „cu normă întreagă".

S-a constatat că o persoană născută din părinţi obezi are o probabilitate de 80% să ajungă, mai devreme sau mai târziu, ca ei.

◆ ***ECHILIBRUL HORMONAL.*** Hormonii, cum ar fi tiroxina, produsă de glanda tiroidă, accelerează arderea hranei în organism. Insulina în schimb măreşte producerea de grăsimi (lipogeneza). Cercetările au demonstrat că obezii au o mai mică sensibilitate la insulină, adică au nevoie de mai multă insulină pentru a metaboliza glucoza, fapt care are drept consecinţă mărirea producerii de grăsime.

◆ ***CAPACITATEA TERMOGENICĂ.*** Organismul persoanelor obeze produce mai puţină „căldură" decât al celor cu greutate normală sau subponderali. Caloriile, în loc să fie transformate în energie, se acumulează în organism sub formă de grăsime. Persoanele slabe, în schimb, cheltuiesc mai multe calorii pentru menţinerea căldurii corpului, prin urmare consumă mai multă energie şi depozitează mai puţină grăsime.

◆ ***SENSIBILITATEA „CENTRULUI FOAMEI".*** Nucleul nervos care reglează pofta de mâncare sau nevoia de hrană a organismului – aşa-numitul „centru al foamei" – şi care se găseşte în hipotalamus (în centrul cerebelului) funcţionează cu „nuanţe" diferite de la o persoană la alta. Se presupune că obezii sau cei care au tendinţă spre obezitate simt senzaţia de foame mai des decât obişnuit şi mai acut, fapt care-i împinge la consumarea unui volum mai mare de alimente, în numeroase reprize zilnice, pentru a ajunge la senzaţia de saţietate.

◆ ***OBICEIURILE ALIMENTARE.*** Chiar dacă surplusul de kilograme, care poate ajunge până la nivelul diferitelor grade de obezitate, poate fi influenţat şi de factorii enumeraţi, obiceiurile alimentare (consumul în exces de hrană, în special de grăsimi şi dulciuri, orarul dezechilibrat al meselor etc.) constituie factorul preponderent al îngrăşării. O dovedesc datele statistice din întreaga lume.

MALNUTRIŢIA, infecţiile parazitare şi consecinţele neaşteptate

Malnutriţia nu este singura cauză a întârzierii dezvoltării fizice a unor copii; ea antrenează deopotrivă diminuarea facultăţilor cognitive, adică a capacităţii de memorizare, de acumulare de informaţii noi. Aceasta este concluzia la care a ajuns o echipă de medici de la Johns Hopkins Bloomberg School din Baltimore, care a monitorizat un grup format din 243 de copii aflaţi în jurul vârstei de nouă ani, originari din Peru. Toţi subiecţii au fost supuşi unor teste de măsurare a capacităţii lor intelectuale şi cognitive. Rezultatul? Copiii care suferiseră de malnutriţie înaintea vârstei de doi ani au obţinut calificative net inferioare în comparaţie cu ceilalţi, alimentaţi corespunzător. În plus, studiul a dovedit că subiecţii infectaţi cu paraziţi intestinali (cum ar fi Giardia) care au declanşat pusee repetate de diaree au înregistrat rezultate şi mai proaste. Concluziile acestui studiu sunt îngrijorătoare în contextul în care, la nivel mondial, 40% dintre copiii cu vârste sub cinci ani suferă de malnutriţie şi de un vizibil handicap în ceea ce priveşte dezvoltarea fizică (deci şi cognitivă).

Diareea afectează de asemenea zilnic în jur de 10 milioane de indivizi, copii în majoritate. Din perspectiva amintitei cercetări, e firească aşadar îngrijorarea privind viitorul intelectual al populaţiei planetei şi, bineînţeles, a fiecărui individ în parte, victimă a malnutriţiei, precizează revista „Lancet" unde au fost publicate aceste date.

Hemofilia, apărată de un anticorp foarte rezistent

Un număr destul de important de persoane care suferă de hemofilie dovedesc rezistenţă la tratamentele specifice pe care le fac, ca şi cum boala ar sfida medicamentele care ar trebui să o învingă. De aceea, cauza acestui fenomen constituie încă un subiect de cercetare pentru oamenii de ştiinţă. De curând, un grup de specialişti în materie, de la INSERM (Franţa), au publicat în revista „New England Journal of Medicine" rezultatele unui studiu, concretizate în punerea în evidenţă a activităţii unui anticorp care anulează eficacitatea tratamentului, în special în cazul pacienţilor cu hemofilie severă, de tip A. Hemofilia de tip A este o maladie genetică, transmisă de la mamă la făt. Se caracterizează printr-o diminuare periculoasă a capacităţii sângelui de a se coagula, ceea ce poate duce la hemoragii grave. Maladia se datorează unui defect de fabricare de către organism a unui factor de coagulare sangvină, denumit factorul VIII, iar tratamentul constă în injectarea acestui factor coagulant... Cu toate acestea, aproape jumătate dintre hemofilicii care suferă de forma severă a bolii dovedesc rezistenţă faţă de tratamentul cu acest substitut. Cercetătorii francezi au descoperit că organismul pacienţilor aflaţi în această situaţie produce anticorpi care distrug factorul VIII, natural sau de substituţie. Această descoperire este de mare importanţă pentru ameliorarea în viitorul apropiat a tratamentului hemofilicilor.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

CARMEN MILOŞESCU din Slobozia. ***Există preparate din Aloe vera care se folosesc în tratarea sinuzitei sau a altor boli (digestive, cardiovasculare, pulmonare etc.), numai că planta din care sunt extrase substanţele favorabile***

PREPARATE DIN ALOE VERA

sănătăţii nu este identică cu cea care se cultivă de obicei la noi în ţară. E vorba de o altă specie (Aloe barbadense) care creşte în bazinul mediteranean şi în ţările calde. Specia de la noi este mai mult ornamentală, proprietăţile sale terapeutice sunt mai slabe, aşa că e puţin probabil că dacă aţi prepara singură un sirop, picături de pus în nas sau o pomadă din aloe aţi obţine şi efectele terapeutice scontate. În plus, reţetele de preparare a acestora, pe care ni le cereţi, nu le cunoaştem ca să vi le putem furniza la rândul nostru.

COPILUL SFORĂIE?

Nu-i de glumă!

Mulţi părinţi se amuză când aud că bebeluşul lor sau copilul mai mare sforăie „ca un om mare". Dar, cercetătorii ne avertizează că acest aspect nu trebuie să rămână la stadiul de amuzament, pentru că ar putea fi semnul unei probleme de sănătate. Un studiu american afirmă că sforăitul la copiii mici ar fi de fapt expresia unui sindrom de hiperactivitate. Supraveghind somnul a 866 de copii cu vârste cuprinse până la opt ani, cercetătorii din Michigan au stabilit o strânsă legătură între particularităţile somnului şi tulburările de comportament. În concluzie, potrivit opiniei lor, „e mai bine să identifici la timp şi să tratezi tulburările de somn la copil decât să te confrunţi mai târziu cu tulburări de comportament mult mai greu de tratat şi de rezolvat". Aşadar, părinţii sunt sfătuiţi să fie atenţi la somul copiilor şi să sesizeze tendinţa lor de a sforăi, această particularitate putând fi consecinţa unor opriri tranzitorii a respiraţiei. Se ştie că apneea în timpul somnului (întreruperea respiraţiei) este periculoasă, în special în cazul copiilor foarte mici. Aceasta provoacă oboseală şi perioade de somnolenţă în cursul zilei, deşi poate avea şi consecinţe mai grave.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

Două probleme... feminine

Sexualitatea

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE (Spitalul CFR – Iaşi)

– Nu de puţine ori femeile se află, ca să spunem aşa, „în prima linie" a necazurilor. Două exemple le găsim în scrisorile la care răspundem astăzi. Prima ne este adresată de doamna Ligia R. din Curtea de Argeş, în vârstă de 35 de ani: ***„Mi-am dorit foarte mult să rămân însărcinată şi să aduc pe lume un copil sănătos. Dar nu întotdeauna se împlineşte o dorinţă... În urmă cu o lună am fost operată de sarcină extrauterină şi mi-a fost extirpată şi o trompă. Aş dori să-mi spuneţi dacă mai pot să rămân însărcinată şi ce pot face pentru a evita o nouă sarcină extrauterină."***

– Fiecare femeie are, de la natură, două trompe uterine. Acestea fac ca ovulul să circule de la ovar (care îl produce), la uter, unde se cuibăreşte (după ce a fost fecundat), pentru a se dezvolta sarcina.

Dacă uterul a rămas pe loc, a avea o sarcină este un lucru perfect realizabil. Vă recomand să speraţi deci în a avea un copil. Şi vă urăm succes!

*

– Cea de a doua scrisoare ne soseşte din Judeţul Dâmboviţa, de la doamna Paula G., care are doar cu câţiva ani mai mult decât corespondenta noastră precedentă, şi anume, 46 de ani. Problema d-sale este însă cu totul diferită şi specifică acestui segment de vârstă, aşa cum reiese din scrisorile primite de-a lungul timpului la redacţie: ***„Am avut o serie de necazuri cu sânii care m-au durut mai mult în ultima vreme. Dat fiind că mă aflu în premenopauză, ce tratament consideraţi că este cel mai potrivit?"***

– Stimată doamnă, în scrisoare menţionaţi, din păcate, doar faptul că vă dor sânii. Nu pomeniţi nimic dacă aveţi sau nu o secreţie sau dacă au apărut cumva formaţiuni indurate. În aceste condiţii, singurul care se poate pronunţa în cunoştinţă de cauză este medicul ginecolog. De aceea, vă recomand să vă prezentaţi imediat la un consult de specialitate. Acesta este nu numai extrem de util, ci şi obligatoriu!

MIHAELA DOROBANŢU

Nr. 16 (2319)

Comorile vii ale adâncurilor

„Mările şi oceanele au dominat dintotdeauna, ca suprafaţă şi ca mistere, suprafaţa uscatului planetei", spune biologul James Clevebridge de la Universitatea California. Şi, deşi au trecut multe decenii de când cercetarea adâncurilor se desfăşoară sistematic, după programe strict direcţionate, mai mult de 90 la sută din fauna şi flora marină rămâne o necunoscută plină de surprize. Faptul că acest mediu dominant este de multe ori inaccesibil sau foarte costisitor în a se lăsa descoperit explică proporţia atât de însemnată de enigme încă adăpostite de adâncuri. În eseul intitulat „Amintiri din oceanul primordial", paleontologul francez Emmanuel Monnier subliniază (pentru Science & Vie) că pentru a coloniza uscatul, vieţuitoarele „au trebuit să facă proba unei imaginaţii debordante, în special pentru puterea lor reproductivă (...) Iar după ce au reuşit să se adapteze, parcă acele fiinţe pornite să cucerească Terra şi-au adus aminte de unde au plecat, iar natura, îndurându-se de necesităţile lor, le-a inventat lichidul amniotic, în care se dezvoltă fătul..." Astfel, prima „mare ieşire din apă" s-a produs în Silurian sau Devonian, acum 450-400 de milioane de ani, protagoniste fiind, foarte probabil, trăitoarele în mediul semi-umed al mlaştinilor. O colosală adaptare s-a produs atunci când peşti foarte mici, de ordinul milimetrilor s-au „transformat" treptat în insecte – spun specialiştii. Ulterior, prima mare extincţie (la sfârşitul Permianului, acum 250 de milioane de ani) a marcat şi prima mare criză majoră a biodiversităţii terestre şi marine – peste 90 la sută din speciile faunei au dispărut, iar cele care le-au luat locul au fost „obligate să inventeze" mijloace de adaptare superioare... Astăzi, după un număr de şase-şapte perioade foarte grave de extincţie a biosului, un număr extrem de mare de specii acvatice se află sub protecţie. Nu natura, ci omul însuşi a devenit principalul şi temutul şi uneori iresponsabilul inamic al biodiversităţii. În articolele de faţă vom încerca să evidenţiem doar câteva dintre speciile aflate în mare pericol de a fi pierdute şi care prezintă caracteristici uluitoare, morfologice şi de adaptare.

Căluţul de mare

Masculul acestei specii atât de simpatice şi de fragile are o însuşire de excepţie printre toate vieţuitoarele marine. El prezintă un „buzunar reproducător", unde se dezvoltă viitoarele lui odrasle. Femela îşi depune ouăle în acel „incubator", urmând să se producă fertilizarea lor cu lichidul seminal al perechii sale, bărbatul care va avea grijă exclusiv de generaţiile viitoare. Genul căluţilor de mare, numit Hippocampus, cuprinde peste 35 de specii şi cele mai râpândite locuri de viaţă sunt în largul coastelor australiene şi în Marea Caraibilor. Dintre aceştia din urmă, specia Hippocampus reidi mai are o particularitate excepţională. Masculii pot privi independent cu ochii lor; după venirea pe lume a progeniturilor, cu un ochi îi supraveghează, iar cu celălalt caută hrana, mărind astfel şi mai mult comoditatea existenţială a femelei. Deşi specialiştii apreciază că ar exista un număr de aproximativ douăzeci de milioane de exemplare, căluţii de mare sunt ameninţaţi cu dispariţia din cauza braconajului de mare amploare din mai multe ţări ale Asiei. Ei sunt consideraţi a fi adevărate medicamente vii, afrodisiace şi delicatese pentru restaurantele de lux (şi nu numai).

Caracatiţa, o fiară care nu iartă

Molusca cefalopodă din fotografie aparţine speciei gigantice a Pacificului şi are denumirea ştiinţifică de Octopus octopus dofleini. Este un exemplar rarisim, cu lungime totală a braţelor de 7 metri şi cu o greutate de 70 de kilograme, capturat de oceanograful american Jim Cosgrove. Poziţia în care a fost imortalizată această caracatiţă este una de traziţie, tentaculale pline de ventuze fiind strânse pentru a se deplasa mai rapid. „Monstrul „ (la propriu, dar şi la figurat) este un prădător universal, putând ataca orice vietate marină când este înfometată. De regulă, suratele sale au dimensiuni mai „acceptabile", de la câţiva centimetri şi până la un metru.

Un colos blând şi timid

Murena uriaşă este un peşte gigantic (cu înotătoarele foarte reduse, făcând parte din familia anghilidelor) pe cât de înfiorător la înfăţişare, pe atât de calm şi puţin agresiv (faţă de oameni). Ea trăieşte în mările tropicale şi poate ajunge la aproape 2,5 metri lungime, peste vârsta de trei ani. Dimensiunile obişnuite ale altor varietăţi de murenă sunt de 1-1,1 metri. Colosul din imagine este, se bănuieşte, o specie mai bine adaptată la condiţiile dure de viaţă şi pare să nu aibă rivali. Extrem de interesantă este atitudinea faţă de om, pe care nu-l consideră un inamic şi are chiar intenţia manifestă de se juca cu el şi de a-l proteja.

Coralul-arbore

Una dintre cele mai spectaculoase specii de corali – animale trăitoare în mările calde, în colonii formând o gamă uriaşă de varietăţi (peste trei mii) – este cea care supravieţuieşte în Rezervaţia naturală Izu, din Marea Japoniei. Această minune a lumii adâncurilor este un exemplar numit „coralul-arbore" (încă nu are o denumire ştiinţfică definitivă), al cărui trunchi calcaros alb poate atinge înălţimea de 5,6-5,8 metri, iar „mugurii" săi, alcătuind splendizi „ciorchini", sunt rubinii. Coralii roşii, prezenţi în faimoasa Barieră de corali „Qeensland" (lungă de peste două mii de kilometri), din nord-estul Australiei, ating maximum patru metri.

Dar, pe lângă frumuseţea de vis a acestui coral, dorim să vă punem la curent cu una dintre cele mai recente descoperiri în ceea ce priveşte specia. A fost elucidat misterul coralilor din Marea Roşie, care trăiesc în ape foarte sărace din punct de vedere nutritiv. Biologi de la Centrul ecologic al mărilor tropicale din Bremen au reuşit să pună în evidenţă excelenta colaborare a respectivelor formaţiuni calcaroase cu o specie minusculă de bureţi de mare. Aceştia se adăpostesc în fisurile scheletelor coralilor şi preiau aproape 60 la sută din fitoplancton – cu care ar trebui să se hrănească gazdele lor. Mini-bureţii (adaptaţi la viaţa în semiîntuneric) secretă ulterior compuşi organici foarte bine „ingurgitaţi" de corali. În acest fel, „bucătarii" (bureţii) se feresc de prădători, iar coralilor nu le mai „pasă" că apele Mării Roşii sunt atât de puţin hrănitoare.

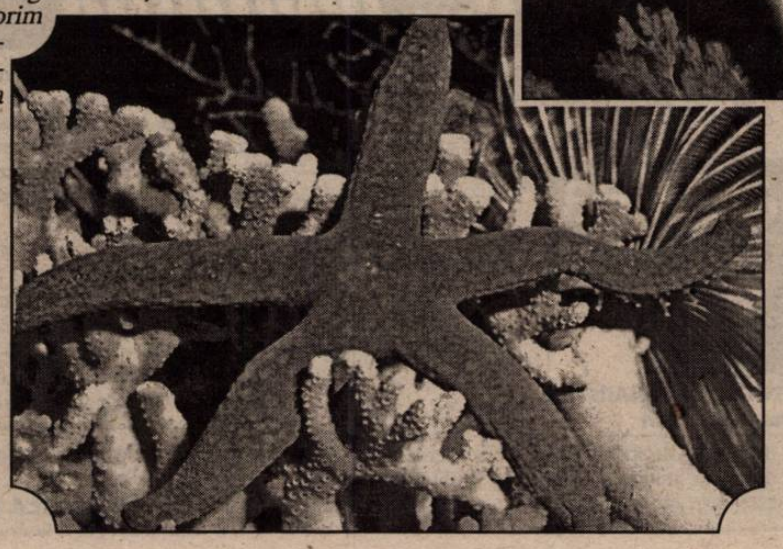

Marele rechin alb este în defensivă

Nu e bine să te apropii de el decât într-o cuşcă cu gratii de oţel! Acest avertisment, vechi de decenii, se pare că nu mai este valabil astăzi. Marele rechin alb, unul dintre cei mai mari şi mai abili prădători ai mărilor şi oceanelor, nu este un antropofag şi rareori a făcut victime omeneşti. În secolul trecut, Organizaţia de supraveghere International Shark Attack nu a înregistrat decât 74 de agresiuni ale acestui gen de rechin, majoritatea cazurilor petrecându-se în largul coastelor Africii de Sud şi Australiei.

Secretul eficienţei acţiunilor de pradă ale Marelui Alb este temperatura propriului corp, mai mare cu aproape 15 grade Celsius decât cea a apelor. Astfel, el este foarte mobil, iar „garnitura" de colţi îi asigură un atac decisiv de la prima tentativă. Pe de altă parte, zonele senzitive de deasupra capului îl ajută să se orienteze şi să detecteze prada (leii de mare reprezintă o delicatesă) cu mare uşurinţă. Din păcate, rata înmulţirii sale a scăzut foarte mult, iar braconajul este în floare (numai ficatul său poate atinge 240 de kilograme, faţă de un total corporal de 2,25 tone). Pe de altă parte, deşi puii săi sunt foarte voinici (1,5 metri şi 25-30 de kilograme), se întâmplă ca părinţii să-i mănânce în primul an de viaţă. Cele mai mari exemplare au fost capturate în regiunile malteze şi cubaneze: 6,5 – 6,7 metri lungime şi o greutate de 3,4 tone.

Pagină realizată de PAUL IOAN

Știați că...

◆ ...nucul este originar din Asia? Fructul său

este o „drupă" cu sâmburele comestibil.

◆ ...țechinul era o monedă venețiană de aur care circula în secolele XVII-XVIII în statele italiene, în Austria, în Orient? În țările române avea aceeași valoare cu ducatul olandez și cel austriac.

◆ ...cornalina este o varietate de agat, de culoare roșie, translucidă.

Este întrebuințată la confecționarea bijuteriilor.

◆ ...prin „porto-franco" se înțelege un port sau o parte dintr-un port sau o regiune de litoral? Mărfurile de aici – importate, exportate sau în tranzit – nu sunt supuse taxelor vamale.

◆ ...menuetul este un vechi dans francez de origine populară? A fost introdus în secolul al

XVII-lea ca dans de curte, căpătând o mare răspândire în secolele XVII-XVIII.

◆ ...Mârza este numele unui căpitan din Țara Românească de la sfârșitul secolului al XVI-lea și începutul celui de al XVII-lea? A luptat în oastea lui Mihai Viteazul și apoi în cea a lui Radu Șerban.

◆ ...Palatul de Justiție din București a fost început în 1890, după planurile arhitectului Th. Ballu, și terminat în 1895

prin grija arhitectului Ion Mincu? Fațada principală, cu o scară monumentală, este decorată cu statui alegorice, multe dintre ele de Carol Storck. (I.S.)

Știați că...

Splendorile naturii

Peștera Dubova

o frumusețe în versantul Cheilor Nerei

Cheile Nerei – o minunată chemare lansată drumețului iubitor de liniște și frumos. Strecurându-se printre cârșii și cleanțuri semețe, Nera și-a croit cu tenacitate și migală drumul lăsând, din când în când, cale liberă asprei măreții. Cheile Nerei, bogate în peșteri și avene, sunt greu de vizitat mai ales primăvara, când apa tulbure și învolburată urcă amenințător deasupra drumului.

Peștera Dubova își deschide „poarta" în versantul stâng al Cheilor Nerei, cam la 33 m deasupra râului. Pentru a ajunge la ea, cei doritori de satisfacții alpiniste se cațără printre arbori pe stâncile acoperite de mușchi. Intrarea peșterii, cunoscută mai ales de pădurari, vânători și locuitorii din zonă, este evitată de turiști, din cauza „gurii" neprimitoare, suspendată în peretele surplombat.

Cartată între anii 1961-1962 și cercetată aproape anual până în 1970 de A. Negrea și St. Negrea, *Peștera Dobova* este cea mai mare din Cheile Nerei. Peștera este fosilă și măsoară 384 m de galerii și săli. Ea a fost săpată pe fețe de strat de către apele de infiltrație care formau în trecut un curs de apă temporar ce drena galeriile sistemului principal. Din intrarea largă și înaltă de circa 10 m și respectiv 6 m, se pătrunde într-un vestibul scurt din care se desprind două galerii: una duce în peștera propriu-zisă iar cealaltă în *Galeria Minunilor*, ce se deschide ca o fereastră în perete, spre abis.

Galeriile și sălile sistemului principal sunt slab concreționate. Doar ici-colo tavanul este „brodat" cu câteva stalactite, printre care și anemolite groase. Pereții sunt mai bine concreționați, având scurgeri, coralite și mondmilch. *Sala Fagurilor* are podeaua stalagmitată unde există gururi mici și un baraj de travertin înalt de 2 m.

Sala Argilelor, caracterizată prin depozitul de argilă concreționată care îmbracă blocurile prăbușite pe panta înclinată a sălii și prin picurarea continuă din tavan, închide sistemul principal al peșterii. Galeriile întortocheate ale sistemului ascendent sunt accesibile din apropierea *Sălii Liliecilor,* urcând o pantă cu guano uscat și prăfos. Ramificațiile sale au și destule porțiuni cu formațiuni stalagmitice destul de frumoase (microgururi cu cristale, coralite, tuberculi, stalagmite și coloane).

Peștera nu este nici amenajată, nici degradată. Se recomandă numai turiștilor antrenați, conduși de un speolog.

IOANA PROCA-FLORIA

Lumini și umbre în Bucureștii de odinioară

Cartierul Dămăroaia

...Mai mult s-a vorbit despre el, decât să fi fost frecventat de altcineva decât de cei care locuiau acolo sau de oaspeții lor. Dămăroaia a fost totuși întotdeauna un „nume" care revenea frecvent în limbajul bucureștenilor. La un moment dat, chiar și-a adăugat o notă suplimentară de spectaculozitate, devenind, pentru un timp, un fel de „loc de exil" al indezirabililor politici.

– Când începe, de fapt, istoria sa, stimate domnule ADRIAN MAJURU?

– Cartierul Dămăroaia a fost unul din proiectele edilitar-urbanistice inițiate și finalizate în perioada interbelică. Cartierul a fost proiectat pentru a oferi o locuință surplusului de populație sosită în București după război, îndeosebi veteranilor de război.

– Și numele cartierului de unde provine?

– De la o fostă proprietăreasă din prima jumătate a secolului XIX, vorniceasa Dămăroaia, al cărei nume apare la 1832 ca mare proprietară pe *Podul de Pământ*, Calea Plevnei de astăzi.

Înainte, pe locul cartierului actual, a ființat un sat de mici dimensiuni, care, administrativ, aparținea de comuna Băneasa. Începând din 1926, acesta devine însă comună suburbană a Bucureștilor, administrată de comuna Grivița.

Amenajarea cartierului a fost realizată treptat, între anii 1926-1930. S-au trasat actualele străzi, habitatul noului cartier fiind calculat între Bulevardul Bucureștii Noi și râul Colentina. Primul plan de amenajare a unui cartier a fost acela al Bucureștilor Noi, din finalul secolului XIX...

– Când au început să apară „noii proprietari"?

– După 1926, când terenul a fost împărțit în loturi și au apărut primii împroprietăriți. Mai apoi au apărut cumpărătorii – funcționari, liber-profesioniști etc.

În proiect s-a prevăzut de asemenea ridicarea unei biserici. Primul paroh a fost desemnat ardeleanul Vasile Moga, între anii 1930-1938, care a fost urmat de Constantin Predeleanu, ajutat de Ilie Găuianu. Primul a reușit, începând din anul 1930, să ridice capela cartierului, pe care cel de-al doilea a transformat-o în actuala biserică. Acest lucru s-a putut realiza de-abia în anii războiului, cu sprijinul financiar al locuitorilor, al unei firme bucureștene de construcții, precum și cu ajutorul bănesc al Mareșalului Ion Antonescu. Finalizarea bisericii va putea fi însă făcută de-abia către anii 1950, ani în care parohul de atunci, Pr. Andrei Constantinescu, a fost închis doar pentru că era preot...

Mai trebuie spus că tot după 1930 au fost construite și o școală primară, și un stadion pentru întreceri sportive. Multe dintre străzile cartierului poartă și astăzi numele de altădată: Cireșoaia, Jiului etc. Altele au fost rebotezate: Piatra Morii de astăzi era Bulevardul Central și se numea „Regina Maria", în timp ce Bulevardul Gloriei se numea „Regele Ferdinand".

Cartierul Dămăroaia este unul din puținele spații ale Bucureștiului care a rămas nemodificat, în ansamblul său, de-a lungul timpului...

MIHAELA DOROBANȚU

Un castel MEROVINGIAN

Scăldată de apele Mediteranei, nu departe de Alpii Maritimi, mica localitate Roquebrune de pe Coasta de Azur seamănă cu acele cuiburi de vulturi, situate la înălțime pentru a fi ferite de dușmanul care trebuie observat de departe.

Vechiul sat de pescari de sub marea cornișă este dominat de fortăreața merovingiană de deasupra, singura construcție de acest gen rămasă intactă în Franța. Toate celelalte turnuri ale satului, încărcate de trecut, rămân mult sub nivelul castelului. Construit în 970 de contele Vintimille a fost cumpărat în secolul al XIV-lea, împreună cu tot satul, de către un senior din famila Gimaldi. În 1793, castelul a devenit proprietatea Statului Monaco, până în timpul mișcărilor revoluționare de la sfârșitul secolului al XVIII-lea. După 1808, cinci cetățeni din Roquebrune au participat la o licitație, răscumpărând castelul pentru suma de 480 de franci, o sumă importantă pentru epoca respectivă.

Vândut apoi unui englez, a revenit statului în 1928, fiind ulterior perfect restaurat. El prezintă astfel imaginea unei reședințe feudale străvechi, înfrumusețată mult în timpul Renașterii. În interiorul donjonului încăperile au destinații precise. La etajul întâi se află sala de ceremonii și, în partea opusă, un magazin săpat în stâncă, pentru locuitorii din jur.

Închisoarea de la etajul al doilea nu a fost folosită în acest scop decât în timpul lui Gimaldi, spre anul 1400. Carcera de doi metri pătrați de sub donjon a dispărut, cu timpul. La etajul al treilea se aflau apartamentele seniorului, sală de arme, o sală în care își petrecea timpul și primea oaspeți, totul mobilat cu piese foarte simple, dar elegante. Tot aici se găsea bucătăria cu hota ei de lemn de măslin și cuptorul de pâine. Etajul al IV-lea oferă o splendidă priveliște, de sus putând fi contemplate pădurea, satul și Capul Martin. Dintre construcțiile micuței localități, la fel de frumoasă este, desigur, biserica Sfânta Margareta, înălțată în secolul XVII-lea pe locul unei vechi capele din secolul al XIII-lea. De remarcat pictura interioară și

stucaturile acestui monument baroc. În aripa ei stângă se află chiar o celebră copie după „Judecata de Apoi" a lui Michelangelo.

Drumurile șerpuitoare, străzile în trepte, boltele de piatră întâlnite la tot pasul au făcut din acest loc un mare punct de atracție pentru iubitorii de frumos. Chiar marele Corbusier și-a făcut aici un loc de odihnă, o locuință tipic mediteraneană, înconjurată de o vegetație luxuriantă, deschisă acum publicului, ca un veritabil muzeu. Și tot aici, în cimitirul de pe deal, și-a găsit odihna veșnică vestitul arhitect care și-a sfârșit zilele în apele golfului din apropiere.

Multe personalități și-au plimbat pașii printre măslinii milenari sau pe nisipul de la Cap Martin, dar în orice direcție ar fi mers au fost vegheați de impresionanta fortăreață de sus, de pe stânci.

IRINA STOICA

Viitorul aparține spațiului

CRYOBOT va explora satelitul jupiterian EUROPA

Cercetătorii americani de la Laboratorul de propulsie prin jet (JPL) al NASA, împreună cu Institutul Tehnologic din California, au imaginat și construit un robot capabil să sfredelească scoarța înghețată a calotelor polare marțiene sau pe aceea care acoperă suprafața satelitului jupiterian EUROPA; descoperit în anul 1610 de către celebrul astronom Galileo Galilei – cel care a conceput și a folosit pentru prima dată o lunetă, – EUROPA evoluează pe o orbită circulară, la 670800 km depărtare de planeta Jupiter, fiind situată în planul ecuatorial jovian și are un diametru de peste 3000 km, care se apropie de diametrul Lunii!

CRYOBOT funcționează conform unui principiu foarte simplu și anume injecția sub presiune a apei încălzite la 90°C (194°F). Acest robot cu lungimea de 1 m, a fost programat să avanseze în interiorul unei platforme de gheață aproximativ 23 de metri și, în afara injectorului de apă fierbinte, el cuprinde o cameră de luat vederi miniaturală dar etanșeizată și rezistentă la eforturi termice și un senzor chimic, ambele echipamente fiind destinate să ajute la descifrarea compoziției ma-teriei din regiunea unde s-a efectuat acest carotaj original! În acest fel nu mai este necesară prelevarea de mostre a căror aducere la suprafață este foarte complicată și implică posibilități de defectare a echipamentelor...

Pe lângă destinațiile spațiale deja menționate, CRYOBOT va permite specialiștilor ca, după testele destinate validării echipamentului și a tehnologiei folosite de CRYOBOT, care în prezent sunt efectuate pe o insulă din arhipelagul Spitsbergen dincolo de Cercul polar arctic, de un grup de 4 specialiști (v.foto NASA), să exploreze unele lacuri înghețate din Antarctica.

prof.dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Enigmele civilizației minoice

O rasă cu origini necunoscute...

Din punct de vedere antropologic, oamenii Cretei minoice aparţineau unui grup deosebit de cele din Grecia continentală ori insulară, Egipt şi Orientul Mijlociu, constituind o populaţie foarte interesantă, redusă numeric, dar care s-a păstrat până în ziua de astăzi în Creta. Caracteristicile sale în antichitate erau: statura puţin mai înaltă decât a egiptenilor (însă arareori depăşind 1,65 m), trupurile şi membrele zvelte, trăsăturile de o fineţe uimitoare. Iniţial se crezuse că reprezentările de pe vase sau bijuterii, statuile şi picturile minoice idealizează această frumuseţe (şi, într-adevăr, există o exagerare, talia extrem de subţire a femeilor şi bărbaţilor, dar ea se datorează unui canon estetic al epocii). Datele obţinute în urma studiilor efectuate pe schelete descoperite în mormintele antice şi informaţiile furnizate de cercetări comparative între actuala populaţie a Cretei şi cea din Grecia continentală confirmă însă întru totul imaginea generală ce rezultă din arta minoică. Fizionomia tipică şi astăzi cretanilor (chipul oval, alungit, bărbia retrasă, fruntea înaltă şi înclinată, nasul drept, mai curând etrusc decât grec, ochii mari, denotând vivacitate şi o inteligenţă deasupra mediei) se completează fericit cu o carnaţie în mod normal albă, dar adesea puternic bronzată, contrastând cu părul bogat şi negru (purtat în epoca minoică în bucle tăiate scurt şi inelate pe frunte, lăsate în şuviţe foarte lungi la spate, atât la bărbaţi, cât şi la femei). De altfel, artiştii cretani aveau un deosebit de pătrunzător spirit de observaţie şi izbuteau să fixeze cu exactitate caracteristicile fiziologice ale unui anumit tip rasial. Mărturie stau portretele propriei populaţii, cât şi cele de greci continentali, negri, fenicieni sau egipteni, descoperite la Cnossos.

Bărbaţii nu erau foarte puternici, compensând forţa fizică printr-o agilitate remarcabilă, demonstrată

Cnossos – latura sudică a curţii interioare şi scara de acces spre capelă

atât de atitudinile în care sunt redaţi grafic, cât şi de conformaţia membrelor şi a trunchiului, modul de luptă şi tipul armelor adoptate. Femeile erau frumoase şi delicate, după cum arată multe statuete şi fresce descoperite la Mallia, Haghia Triada şi, mai ales, la Cnossos (cum ar fi, de exemplu, un portret denumit „Micuţa pariziană", care, în pofida unor stângăcii, rămâne, în esenţă, definitoriu pentru cretanele din antichitate şi, într-o mare măsură, chiar pentru cele de astăzi). Despre prototipul femeii din epoca minoică, profesorul german Friedrich Matz, un erudit cercetător al civilizaţilor arhaice greceşti scria, în volumul său *Kreta, Mykene, Troja (Creta, Micene, Troia)*: „Ochii mari, întunecaţi te privesc cu naturaleţe, inteligenţă şi parcă o ironică mirare, de sub sprâncenele desenate cu fineţe. Buze mici, viu colorate, nas îndrăzneţ, uşor ridicat şi o bărbie delicată alcătuiesc împreună un profil deschis. Gâtul, lung şi zvelt, poartă capul cu o siguranţă de sine şi o graţie desăvârşită (...) Feminitatea extraordinară a acestor făpturi este subliniată de felul de a se aşeza (foarte des cu picioarele îndoite sub corp), înclinarea bustului şi a gâtului la ceremonii, la dans ori în timpul unei conversaţii, gesturile braţelor, mişcările degetelor lungi şi mlădioase. Există o lume întreagă de asemenea făpturi pline de temperament, vioaie, vesele, îndrăzneţe, care evoluează liber şi natural, chiar în cadrul celui mai strict ceremonial de la curte. Pentru prima dată, eternul feminin este exprimat în toată frumuseţea lui, într-o manieră aproape occidentală".

Un asemenea tip uman, zvelt, fin, specific (deşi unele trăsături ale sale se întâlnesc şi la alte popoare mediteraneene), pare curios dacă este comparat cu imaginea general admisă despre omul neolitic şi chiar cel antic. Or, reprezentările grafice din orice perioadă a civilizaţiei minoice (chiar cea anterioară primelor palate) redau acelaşi gen de personaje şi fizionomii, îndreptăţind opinia profesorului Matz: „Tipul acestei rase de oameni nu este produsul unei epoci tardive, suprarafinate (şi cu atât mai puţin decadente – *n.a.*) (...) El a apărut în Creta, probabil, încă înainte de cultura minoică timpurie". Locul de unde a venit populaţia respectivă (care a adus cu ea şi obişnuinţa folosirii metalelor neferoase) rămâne însă incert. Caracteristicile antropologice elimină Africa, Asia şi Grecia continentală, iar printre popoarele din Orientul Mijlociu nu se numărau prea multe de navigatori în mileniul al III-lea î.Ch. Oricum, argumente de ordin istoric şi cultural, la care se adaugă diferenţele majore privind concepţiile despre om, Univers, viaţă, societate şi religie ale cretanilor, exclud Orientul Mijlociu, rămânând posibilitatea emigrării unei populaţii necunoscute din sud-vestul Europei, care a căpătat, sub influenţa mediului şi a modului de viaţă, caractere fiziologice mediteraneene. Date strânse în ultimele două decenii argumentează ipoteza că populaţia venită din Creta prin anii 2800 î.Ch. era un grup restrâns, care lăsase totuşi urme în Peninsula Iberică şi Franţa, în Sardinia şi Malta. Tipul rasial, cunoştinţele tehnice, arta şi civilizaţia acestor oameni sugerează o societate avansată, poate chiar urmaşii coloniilor şi contoarelor atlante.

DAN APOSTOL

Lumile de dincolo de lume

INFORMAŢIA UITATĂ

Unii comentatori ai acestui adevărat fenomen care este *civilizaţia egipteană* au o explicaţie oarecum neaşteptată pentru întrebările ridicate în particular de modul în care s-a reuşit *construcţia piramidelor*. Ei spun că am ajuns să vorbim despre un „mister" doar pentru că răspunsurile pe care le căutăm noi se bazează pe *tehnologia cu care suntem noi obişnuiţi şi la care avem acces!* Noi, cei de astăzi, nu suntem conştienţi de alte posibilităţi, cum ar fi levitaţia (metoda care, cred ei, este cea folosită în construcţia piramidelor). Metode de deplasare a corpurilor bazate pe puterea gândului şi a sunetului au fost aduse pe Pământ. De către ET sau, dacă preferaţi, de vizitatori veniţi din alte lumi.

Şi atunci, acelaşi specialişti „tradiţionali" ridică o altă problemă (asemănătoare observaţiei că dacă ar fi existat cu adevărat călătoria în timp, oricând în viitor, ar fi trebuit ca până acum să ne bată la uşă chiar şi un singur călător temporal!): dacă pe Pământ au existat civilizaţii extraterestre, de ce nu găsim nici o urmă a lor, nici un... „os"?! Simplu: pentru că nici nu este plauzibil ca durata lor de viaţă să fie de acelaşi ordin de mărime cu a noastră, nici „timpul" lor nu este obligatoriu să fie acelaşi cu cel pe care l-au găsit în Universul nostru! Şi atunci: nu există deloc urme ale unei (sau mai multor) civilizaţii extraterestre? Probabil că există, dar căutarea noastră trebuie să se facă altfel. Pentru că nu poţi căuta dovezi ale existenţei extratereştrilor pe Terra la fel cum le cauţi pe cele ale existenţei umane!

Foarte bine, se va spune, dar de ce nu au lăsat o urmă, de orice fel, a trecerii lor? A interacţiunilor cu pământenii! Răspuns din nou simplu: au lăsat, dar cele mai multe dintre ele încă nu au fost descoperite. Marea şi adevărata problemă cu care ne confruntăm este că noi am uitat că am ştiut care sunt dovezile originii noastre, am uitat legăturile care au existat între noi şi ET, am uitat foarte multe „secrete". Ne confruntăm cu o întreagă „informaţie pierdută"! Şi atunci? Ceea ce ştim este că atunci când va veni momentul, această informaţie va fi (re)găsită şi rememorată. Ceea ce bănuim, poate, este că există o seamă de construcţii terestre, în primul rând Piramidele şi Sfinxul, prin intermediul cărora această informaţie va deveni din nou accesibilă!

Iar cea care se distinge dintre toate informaţiile este cea privind originea rasei umane – o origine care, se crede (şi unele din cele mai recente descoperiri şi interpretări ale fizicii şi biologiei din zilele noastre sprijină, chiar într-un mod poate mai puţin aşteptat, acest lucru!) că originea noastră se află într-o altă lume stelară.

Existăm ca nişte orfani – „părinţii noştri" au fost cu noi, şi nu doar o singură dată, dar au plecat sau a trebuit să o facă. Noi am început să uităm puţin câte puţin de existenţa lor şi, uneori, să o şi negăm. Mai mult, de nenumărate ori, ca o reacţie de nemulţumire, de furie chiar, determinată de faptul că aceşti „părinţi" ne-au părăsit, ne răzbunăm luptându-ne între noi, adică între fraţi şi surori.

Dar această plecare era inevitabilă. Decizia extratereştrilor de a ne „abandona" a fost probabil determinată de necesitatea (autoasumată, poate) de a ne lăsa să ne găsim şi să ne consolidăm o proprie identitate. Propriul nostru mod de a privi lucrurile. Să „ne lase" să învăţăm să ne luăm propriile decizii. Urmând ca atunci când vom da semne vizibile (pentru restul galaxiilor) că am atins acest stadiu de dezvoltare, să regăsim şi semnele care să ne reveleze originea noastră. Să regăsim informaţia pe care, la un moment dat, am pierdut-o. Cel puţin temporar.

MIHAELA DOROBANŢU

Panteon creştin

Cuvioasa Teodora

Născută în 1650 în satul Vânători – Neamţ, cea care avea să devină Sfânta Cuvioasă Teodora era fiica lui Joldea Armeanul care avea o slujbă la oaste şi confecţiona arme. Preotul Nicolae Barbu menţionează că în famile se mai născuse o fată, Marghioala, care se prăpădise de timpuriu.

Teodora s-a căsătorit cu un tânăr evlavios, dar casa nu le este binecuvântată cu nici un copil şi, de aceea, amândoi hotărăsc să ducă o viaţă castă. Ei pleacă la mănăstire, ea având pe vremea respectivă 30 de ani şi alegând locaşul Verzeşti – Buzău, în vreme ce soţul alege Poiana Mărului. După o năvală a turcilor, schitul Verzeşti este incendiat, iar Teodora pleacă în Munţii Buzăului şi ai Vrancei, unde stă 10 ani. Apoi trece în Munţii Neamţului, în pădurea din jurul sihăstriei Sihla, unde un călugăr bătrân îi cedează chilia lui. Trăieşte izolată de lume, se hrăneşte cu fructe de pădure, se roagă fierbinte aproape tot timpul, doarme doar câteva ore pe zi şi nu se întâlneşte decât cu duhovnicul ei, Pavel din Sihăstria, care o spovedea şi o împărtăşea.

Venind la ea nişte călugăriţe tinere, ea le cedează chilia şi se retrage într-o peşteră mai sus. Legenda spune că Teodora a fost văzută de păgâni în peştera care îi poartă numele. Urmărită de aceştia, s-a rugat fierbinte cerului şi atunci stânca din fundul peşterii a crăpat şi ea a putut să iasă în pădure, scăpând de duşmani. Tot legenda spune că se hrănea cu firimiturile aduse de păsări de la mănăstiri şi că doi călugări văzând aceste păsări ducând bucăţi de pâine în cioc şi zburând de la trapeza mănăstirii Sihăstria spre pădure, le-au urmărit şi astfel au descoperit-o pe Sfântă. Aceasta, simţindu-şi sfârşitul apropiat, cere un preot care s-o împărtăşească şi moare imediat după ce i se îndeplineşte această ultimă dorinţă. Este îngropată în peşteră, iar soţul, aflând de moartea Teodorei, vine să se închine la mormântul ei şi rămâne la Sihăstria încă zece ani, până se stinge şi el din viaţă. Între 1730 – 1763 este construită aici o biserică de lemn cu hramurile „Schimbarea la Faţă" şi „Naşterea Sfântului Ioan Botezătorul".

Moaştele, făcătoare de minuni, atrag credincioşi din toată Moldova dar, în 1856, ajung la Lavra Paceska din Kiev, având înscrise pe raclă cuvintele „Sfânta Teodora din Carpaţi". Canonizată în 1992, este prăznuită la 7 august.

P.S.: Mulţumim cititorului nostru, arhitect Neculai Racliş din Montreal, pentru cuvintele frumoase adresate revistei şi rubricii, promiţându-i că îi vom trimite cât de curând datele cerute.

IRINA STOICA

„GHEIZERELE"

de sub gheţurile arctice

În regiunea dorsalei Gakkel de la Polul Nord, în urma unei expediţii ştiinţifice, a fost descoperită o adevărată colonie de vulcani, populată de specii de vieţuitoare necunoscute.

Oceanul Arctic este cel mai puţin explorat dintre toate oceanele lumii. Interesul geologilor este de multă vreme focalizat asupra dorsalei Gakkel, aflată la extremitatea nordică a lanţului de munţi submarini care se întinde în Oceanul Atlantic, de la nord şi până în apropierea Poluluí Sud. Gakkel este totodată partea cea mai adâncă a dorsalei medio-atlantice care se întinde pe o lungime de 1800 km, din nordul Groenlandei şi până în Siberia. În 1999 această zonă a fost scrutată pentru prima oară de către submarine nucleare americane care explorau aceste regiuni

tectonice.

La un moment dat, în bătaia reflectoarelor s-a profilat un vulcan uriaş, de câţiva kilometri înălţime, la est de lanţul muntos Gakkel. O descoperire senzaţională! În august 2001 a urmat o nouă expediţie – misiunea Amore – cu un spărgător de gheaţă american şi o navă de cercetare germană care avea drept obiectiv cartografierea straturilor de rocă de sub planşeul oceanic, operaţie realizată pe baza undelor seismice provocate de un tun cu aer comprimat. În ciuda unor ample desfăşurări de tehnologie ultramodernă nu s-au putut colecta, într-o primă fază, decât mici cantităţi de eşantioane din dorsala Gakkel. În schimb,

s-a putut cartografia cu mare precizie această regiune submarină în care a fost semnalată o adevărată colonie de vulcani. Iar în partea de nord a dorsalei, în urma studierii noilor eşantioane luate cu instrumente de foraj, a fost pusă în evidenţă o inexplicabilă activitate vulcanică. O cameră de luat vederi cu captatori a fost imediat scufundată. La un moment dat, pe ecranele monitoarelor au apărut imagini fantastice: o pădure de hornuri din care se prelingeau şuvoaie de apă caldă. Aceste gheizere submarine constituie adevărate oaze de viaţă. Eşantioanele prelevate conţin o comoară biologică: crustacee şi bureţi aparţinând unei specii necunoscute. Într-un univers subacvatic în care nimeni nu credea că poate exista o faună atât de „prosperă". Şi cu totul inedită.

DORIN MĂRAN

Un aventurier ca la carte

Danezul Linke Joegensen este un bărbat fără astâmpăr şi fără o ocupaţie precisă. De timpuriu (acum are 36 de ani) i-a plăcut să fie liber şi independent, să încerce orice meserie şi să-şi afle norocul dus de talazurile vieţii sau de propria inspiraţie. Poate că numai peste un asemenea personaj putea să se abată un ghinion de zile mari, care în cele din urmă i-a smuls şi lui un zâmbet, deşi...

S-a angajat marinar, a fost ajutor de ospătar, a câştigat bani din concursurile „bărbaţilor puternici", specifice ţărilor nordice (imaginea alăturată îl surprinde la o competiţie de cărat buşteni), câteva luni a fost poliţist, un an a fost căsătorit cu o văduvă doldora de bani, dar care, după ce şi-a dat duhul, a lăsat toată averea unei mănăstiri şi pe „amoraş" cu buza umflată. Ce mai, Linke oscila ameţitor între şansă şi neşansă. În primăvara anului trecut, beleaua a dat peste el ca marfarul peste găinile care scurmă printre traverse. A furat o maşină, poliţia l-a prins şi aventurierul a intrat la zdup pentru doi ani. Numai că el nu era omul care să suporte îngrădirea severă a libertăţii, aşa că a evadat...

A hoinărit pe ici-colo, reuşind să se fofileze de poteră ba la un amic, ba la o fostă iubită cu suflet caritabil. Dar la un moment dat, omul nostru a rămas atât de lefter, încât şi şireturile de la pantofi i se păreau un lux. Şi, ce şi-a zis? Ia să împrumute el nişte bani şi nişte haine mai de „Doamne ajută" de la prieteni, şi să-şi încerce norocul la cazino, la ruletă. La început timid (era o noutate, totuşi), Linke a prins curaj după primele câştiguri modeste, a pariat nebuneşte şi iată că a venit şi potul mult aşteptat, o sumă echivalentă cu peste o sută de mii de dolari! Beat de fericire, dar fără să se clatine, a schimbat fisele în bani, a

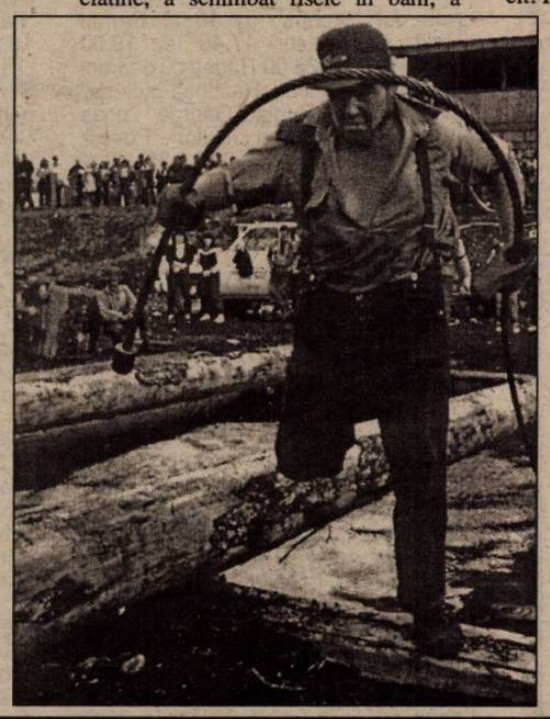

intrat în primul restaurant, a băut cât pentru trei persoane, apoi a tras la un hotel de lux, în compania siropoasă a unei profesioniste care-i mirosise buzunarele.

A urmat o noapte prelungită, pe care nici fraţii Grimm nu şi-au imaginat-o. Numai că a doua zi, pe când trecuse binişor de prânz, cine dă buzna, uşor neelegant, în camera norocosului? Aţi ghicit! Poliţia. Îl turnase cineva? Aş, Linke, neobişnuit cu cazinourile, habar n-avusese că localul pierzaniei (pentru cei mai mulţi jucători) avea în toate încăperile camere video de supraveghere. Una dintre acestea l-a imortalizat atunci când a luat potul dolofan, iar patronul, pentru a-şi face reclamă, a vândut caseta respectivă unui post de televiziune. Şi, pe micul ecran a apărut evadatul care era de negăsit, iar băieţii în uniformă atât au aşteptat. I-au luat imediat urma şi l-au dibuit.

Mai rar un infractor evadat să apară liber şi nepăsător în faţa a milioane de telespectatori. Ghinionul l-a înnegrit de supărare, dar l-a şi distrat puţin. Devenise un erou şi avea de stat la pârnaie doar doi ani şi jumătate (se adăugase pedeapsa pentru evadare). La ieşire va fi atât de cunoscut, încât găsirea unui loc de muncă n-ar trebui să mai fie o problemă. Linke Joegensen trezise mai multă simpatie, decât oprobiul public. Şi asta fără nici o intenţie, aşa cum li se întâmplă premianţilor la şcoala vieţii. *(P.I.)*

CROCODIL „ARESTAT"

în timp ce urca treptele

O societate energetică din Rusia a alertat poliţia în urma dispariţiei unui crocodil (pentru care s-a plătit suma de 1500 dolari), care îşi avea habitatul într-un acvariu uriaş aflat în holul imobilului.

La numai câteva ore după sesizarea poliţiei, evadatul a fost „arestat" în timp ce urca treptele dintr-o aripă a clădirii. Din fericire, animalul, care măsura 1,20 m, nu a făcut nici o victimă. (D.M.)

După 34 de ani *de la data când solicitase un loc de muncă, un indian din Calcutta a fost informat de agenţia care se ocupa de angajări că-i poate oferi un post de funcţionar. Din nefericire pentru el, Ravindra Nath Halder, ajuns între timp bunic, a fost considerat în ultimă instanţă prea bătrân pentru a i se încredinţa postul respectiv. „Am depus cererea în anul 1968 şi, neprimind nici un răspuns, am pierdut orice speranţă", declara bărbatul acum în vârstă de 52 de ani, proprietar al unei mici dughene. Pe 6 martie 2002 a primit totuşi scrisoarea prin care era invitat la discuţii preliminare, în vederea angajării. Administraţia a explicat această situaţie ciudată prin lipsa dramatică de personal şi mijloace de evidenţă a cererilor.* (A.P.)

Salvarea unui urs

Agenţii serviciului american de protecţie a animalelor au reuşit salvarea unui urs polar închis într-un circ şi obligat să suporte căldurile ucigătoare din Porto Rico.

Circul mexican Hermanos Suarez importase ilegal ursul, o femelă numită Alaska încă de anul trecut. Animalul era sortit morţii neavând nici măcar apă suficientă. Autorităţile, sesizate de public, au intervenit prompt. A fost nevoie de mai bine de două ore pentru ca ursoaica, în greutate de 360 kg, adormită în prealabil, să poată fi urcată într-o maşină frigorifică şi trimisă la grădina zoologică din Baltimore, Maryland. Circul Hermanos Suarez este în atenţia autorităţilor, acuzat pentru rele tratamente aplicate unui grup de şapte urşi polari, expuşi la căldură şi lipsă de apă. (I.S.)

Ötzi – erou de policier

UN ASASINAT

de acum 5000 de ani

Cu un deceniu în urmă, făcea mare vâlvă în lumea ştiinţifică, şi nu numai, o descoperire senzaţională făcută de doi montaniarzi, în Alpii italieni: corpul mumificat al unui bărbat, imobilizat într-un „cavou" de gheaţă. Condiţiile naturale făcuseră ca ţesuturile sale să se conserve extraordinar de bine, deşi defunctul avea respectabila vârstă de circa 5300 de ani, cum aveau să aprecieze ulterior oamenii de ştiinţă. Tot ei l-au botezat Ötzi şi au purces la firească analiză detaliată a fiecărui element ce putea oferi indicii preţioase despre epoca în care trăise bărbatul.

O primă observaţie se lega de – să-i spunem – statutul acestuia. Lângă el fuseseră găsite un topor, un fel de tolbă şi ceva ce aducea cu o căciulă din piele de urs. Aşadar, nici un dubiu: Ötzi fusese un veritabil om al muntelui, vânător foarte încercat, după toate probabilităţile. Dar, cum potrivit vârstei trebuia să fi fost în plină putere, un semn de întrebare plana asupra cauzei morţii sale. Iar răspunsul a venit în urma punerii cap la cap a câtorva ipoteze logice. S-a apreciat că, surprins în respectiva zonă muntoasă de un viscol puternic, nefericitul vânător nu mai apucase să se adăpostească, iar o posibilă cădere violentă pe panta înzăpezită îl aruncase pradă morţii albe...

Deşi era vorba despre o moarte nenaturală, seducătorul joc de-a Sherlock Holmes nu s-a oprit însă aici, iar perseverenţa cercetătorilor avea să dea la iveală alte amănunte, senzaţionale. Astfel, ei au ajuns la concluzia că Ötzi a fost, de fapt, ucis! La mijloc nu era deloc tentaţia de a fabula, pe marginea unui incident petrecut cu mai bine de cinci milenii în urmă, ci între timp a apărut şi dovada cea mai concludentă: însăşi arma crimei – un vârf de săgeată înfipt în umărul vânătorului. Aceasta ar fi produs paralizia, urmată de agonia lentă a lui Ötzi, până ce moartea i-a abandonat trupul între gheţurile care l-au păstrat incredibil de bine. Este, totuşi, încă o ipoteză – se pare că mai viguroasă decât cea precedentă. Un fel de „policier" al lumii primitive, care ne demonstrează, încă o dată, că poznirile asasine ale omului au existat dintotdeauna. Cât despre autorul şi mobilul crimei, ele nu vor fi cunoscute niciodată cu certitudine. *(A.N.P.)*

În ianuarie a.c., în urma unei transfuzii, o femeie în vârstă de 80 de ani din Franţa a fost contaminată cu virusul HIV. La câteva săptămâni după transfuzie, femeia de altfel foarte grav bolnavă a decedat. Cazul a zdruncinat puternic Centrul francez al sângelui (Etablissement Francais du Sang), care din 1998 n-a mai înregistrat nici o contaminare, vigilenţa fiind maximă după „un scandal al sângelui" mai vechi. Aparatura sofisticată şi testele superperformante care se practică aproape că exclud posibilitatea contaminării. Şi totuşi, cum a fost posibil? Ancheta a dovedit că donatorul contaminat cu HIV era în perioada de seroconversie. La testele efectuate, sângele lui a ieşit seronegativ, dar următoarea dată, când s-a prezentat din nou să doneze sânge, persoana era deja seropozitivă. Riscul apariţiei unui asemenea caz este de 1 la 3,5 milioane de prelevări (în contaminarea cu HIV) şi de 1 la 6 milioane (în contaminarea cu virusul hepatitei C). (A.P.)

AMY - MICA TERORISTĂ SUPERTEHNOLOGICĂ!

După cum se vede, nu doar atacurile sângeroase sau dezastrele naturale pot produce valuri de teroare într-un oraş sau chiar într-o ţară. Joan şi John Buchanan din Philadelphia au trăit „pe pielea lor" un astfel de „fenomen", o dată cu lansarea unui nou model de... păpuşă! Este drept, o păpuşă „high-technology", proiectată să se comporte ca un copil de doi ani şi capabilă să rostească câteva mii de fraze!

Suficient ca să-i aducă pe părinţi la disperare: nu doar că Joan şi John a trebuit să cheltuiască 70 de dolari (atât costa Amy) pentru că doreau „să aline" suferinţa micuţei lor fiice, Lucy, dar casa lor şi-a pierdut şi ultima şansă de linişte, din momentul când Amy a păşit pragul! Fericită, Lucy, „micuţa mămică", i-a întins o banană de plastic: „nu vreau aia, vreau ce ţi-am cerut", a urlat pur şi simplu păpuşa, spre uluirea înfricoşată a părinţilor. „Îmi place să-mi piepteni părul, mai vreau!" a continuat. Şi aşa mai departe: de unde să ştie sărmanii părinţi că Amy are nu doar o bogată garderobă de pijamale, rochiţe şi moderne costume de plajă, alături de 30 (!) de... „feluri de mâncare" din plastic, ci şi peste zece senzori, care o fac să recunoască cele mai multe din acţiunile care o au drept obiect sau frazele care îi sunt adresate. A cerut „suc" şi Lucy nu i-a dat în 10 (zece!) secunde? Răcneşte dintr-o dată: „Vreau suc!!!" şi... liniştea casei s-a spulberat.

„Am intenţionat să facem o păpuşă care să se apropie cât mai mult de tipul actual de copil. Este prima jucărie care răspunde cu adevărat copilului şi succesul ei se datorează faptului că este cea mai... tehnologică păpuşă fabricată vreodată." Dar Joan şi John sunt furioşi, iar Dr. Joyce Brothers, un foarte cunoscut psiholog, spune clar: „Îi învaţă pe copii numai prostii". Şi continuă: „nici nu vreau să mă gândesc cum vor arăta când vor creşte mari actualele «mămici» care se joacă cu Amy!". Ryan Slate, însă, directorul Playmates Toys din California, este fericit de noul succes, care urmează la scurt timp după „Broaştele Ninja mutante". Ce-i pasă lui că, aşa cum spune amărât John, tatăl lui Lucy, ultimul lucru de care mai are nevoie o lume, unde şi aşa sunt multe familii în care copiii sunt cei ce dictează, este încă o generaţie de prinţi şi prinţese care să bată din picior"?! *(M.D.)*

Reprezentanţii unui laborator veterinar de cercetare din New York (din cadrul Universităţii Cornell) au pornit prin oraş la vânătoare de pisici cât mai irascibile. Motive? Efectuarea unui studiu privind eficacitatea unor medicamente asupra animalelor foarte agresive. „Căutăm adevăraţi monştri, pentru a afla dacă unele dintre anxioliticele folosite şi în tratamentul oamenilor pot să atenueze şi ferocitatea animalelor", a declarat şefa laboratorului de studiu al comportamentului animalelor. Pentru a-şi verifica teoria, cercetătorii au demarat studiul folosind medicamente administrate fiinţelor umane în scopul tratării crizelor de panică şi angoasă. La câini se pare că acestea au dat rezultate: „angoasa de separare" resimţită de animale în absenţa stăpânilor a fost semnificativ atenuată. *(A.P.)*

O lume nebună

Se spune că prima iubire, cea din adolescenţă, nu se uită niciodată, cu atât mai puţin în epoca internetului când comunicarea e mult mai uşoară. Aşa s-a întâmplat cu un cuplu britanic ai cărui protagonişti s-au reîntâlnit după mulţi ani, accesând situl Friends Reunited, unde orice persoană poate să încerce să regăsească prieteni sau colegi de şcoală. În adolescenţă Sheila O'Rien refuzase întâlnirea pe care i-o dăduse colegul ei, David Trill. Viaţa i-a purtat pe drumuri diferite, dar iată că acum, ea la vârsta de 43 de ani şi el la 45, s-au regăsit graţie firelor nevăzute ale internetului, şi-au făcut confesiuni, şi-au luat inima în dinţi şi s-au întâlnit de-adevăratelea şi au hotărât să se căsătorească în aprilie a.c.

Germanul Franck Loose, în vârstă de 58 de ani, este considerat cel mai generos donator de sânge din lume. De-a lungul a 33 de ani, el a donat sânge de 800 de ori, oferind astfel 480 de litri de „sevă a vieţii". De profesie agricultor, bărbatul a început să doneze sânge de pe vremea când locuia în fosta Germanie de Est. Iniţial, o făcut-o contra-cost, dar în 1979 s-a hotărât ca toţi banii pe care îi câştigase până atunci în acest fel să-i doneze Crucii Roşii. „La un moment dat mi se făcuse ruşine că donam sânge pentru bani", a declarat Franck Loose. Şi-a făcut un obicei din a dona sânge o dată pe săptămână, convins că sănătatea sa nu are de suferit şi totodată că viaţa altora poate fi astfel salvată. „Donarea de sânge, afirmă bărbatul, diminuează riscurile de atac cardiac pentru că nivelul colesterolului scade iar arterele se astupă mai greu." (A.P.)

Săptămâna 19 – 25 APRILIE

1

VINERI 7.00 Jurnalul de dimineaţă 7.30 Strict necesar 9.00 Film: „Sub semnul poruncii" (r) 10.55 TVR Craiova 14.30 Drepturile omului 16.00 Convieţuiri 17.00 Poveste de dragoste 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.35 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Ploaia de stele 22.20 Ştirile de sâmbăta asta 22.50 Serial: „Amy" 0.00 Film: „Otrava" (SUA, 1999). Cu: Rosanna Arquette.

SÂMBĂTĂ 7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Desene animate 8.50 Garajul lui Ziggy 10.20 Serial: „Necazuri de puştoaică" 11.10 Auto Club 12.45 Debut 50 Plus 14.00 Garantat 100% 15.00 Ora G 16.00 Teleenciclopedia 17.00 Fotbal: Dinamo Bucureşti – Astra Ploieşti 19.00 Muzica e viaţa mea! 20.00 Jurnal 20.35 Surprize, surprize 23.20 Film: „Cerul şi pământul" (Japonia, 1990).

DUMINICĂ 7.00 Universul credinţei 9.15 Desene animate 9.45 Grădiniţa de duminică 10.30 Viaţa satului 13.00 Conferinţa de presă 14.00 Spectacolul lumii 14.30 Bun de tipar! 15.30 Bravo, bravissimo! 17.30 Fotbal: Petrolul Ploieşti – Steaua 19.00 Deştept şi bogat 20.00 Jurnal 20.35 Film: „Iubirea e un lucru foarte mare!" (SUA, 1997).

LUNI 7.30 Strict necesar 10.00 Surprize, surprize (r) 12.30 Teleenciclopedia (r) 14.30 Istorie polemică 15.00 Pro Patria 16.00 Kronika 18.30 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Iartă-mă! 21.50 Serial: „Oraşul îngerilor" 22.45 Faţă-n faţă 0.00 Din nou acasă 0.45 Marele jazz.

MARŢI 7.30 Strict necesar 10.50 TVR Timişoara 14.30 Puncte cardinale 16.00 Kronika 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.30 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Film: „Piraţii din Penzance" (SUA, 1983). Cu: Kevin Kline, Angela Lansbury 23.05 Frontal 0.20 Lumea dansului 3.25 Film: „Concurs la Dixie Bar" (SUA, 1979). Cu: Don Johnson.

MIERCURI 7.30 Strict necesar 11.05 TVR Cluj 15.00 Bucuriile muzicii 16.00 Panorama 17.00 Medicina pentru toţi 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.30 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.45 Teatrul Naţional TV prezintă: „Vocea Patriotului Naţionale" de I.L. Caragiale 22.10 Cu ochii' 4 22.45 Recurs la morală.

JOI 7.30 Jurnalul dimineţii 10.55 TVR Iaşi 15.15 Eveniment 16.00 Convieţuiri 16.30 Panorama 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.30 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Film: „Promoţia 1861" (SUA, 1993) 22.50 Euroatlantica 0.05 Profesioniştii 3.40 Film: „Păienjenişul" (coprod., 1992). Cu: Pierce Brosnan.

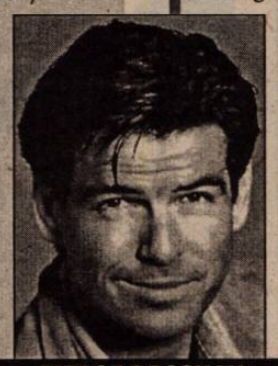

PIERCE BROSNAN
ROMÂNIA 1, joi, 3.40

acasă

VINERI 7.00 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Dreptul la viaţă" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Taina din adâncuri" 18.30 Serial: „Maria Belen" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere".

SÂMBĂTĂ 7.45 Serial: „Cavalerii din Tir Na Nog" 9.30 Serial: „Îngeraşul" 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.30 Din viaţă 16.00 Serial: „Amor de cătel" 17.30 Serial: „Taina din adâncuri" 18.30 Serial: „Nord şi Sud" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Intrusa" 22.30 Serial: „Mariu" 23.20 Serial: „Jake şi Grăsanul".

DUMINICĂ 9.00 Serial: „Cavalerii din Tir Na Nog" 9.30 Serial: „Îngeraşul" 14.45 Serial: „Al zecelea regat" 16.30 Petrecerea 17.30 Serial: „Taina din adâncuri" 18.30 Serial: „Eco Moda" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Intrusa" 22.30 Serial: „Mariu" 1.05 Serial: „Sânge din sângele meu".

LUNI 7.00 – 13.40 Reluări 15.00 Serial: „Dreptul la viaţă" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Taina din adâncuri" 18.30 Serial: „Maria Belen" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 1.30 Serial: „Sânge din sângele meu".

MARŢI 7.00 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Dreptul la viaţă" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Taina din adâncuri" 18.30 Serial: „Maria Belen" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 1.30 Serial: „Sânge din sângele meu".

MIERCURI 7.00 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Dreptul la viaţă" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Taina din adâncuri" 18.30 Serial: „Maria Belen" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 1.30 Serial: „Sânge din sângele meu".

JOI 7.00 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Dreptul la viaţă" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Taina din adâncuri" 18.30 Serial: „Maria Belen" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 1.30 Serial: „Sânge din sângele meu".

PAUL NEWMAN
PRIMA, duminică, 14.00

MARTIN LAWRENCE
PRO TV, duminică, 21.00

GOLDIE HAWN
PRIMA, duminică, 22.00

PRO TV

VINERI 8.00 Ştirile PRO TV 11.30 Serial: „Familia Bundy" (r) 14.00 Film: „Secretul lui Bachus" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Rădeţi cu oameni ca noi! 21.30 Film: „Războiul stelelor" (SUA, 1977). Regia: George Lucas 23.45 Film: „Războiul stelelor – Povestea magiei" (SUA, 1999) 1.30 Film: „Jumătatea întunecată" (SUA, 1991) 3.45 Film erotic: „Obsesia".

SÂMBĂTĂ 7.30 Desene animate 10.00 Serial: „Gaşca din Malibu" 11.00 Raliu Cipru 12.00 Magazin Liga Campionilor 13.00 Serial: „Dădacă la 6 ani" 13.30 Serial: „Prietenii tăi" 14.00 Serial: „Buffy, spaima vampirilor" 15.00 Live Music Maker 15.30 Bucătăria lui Radu 16.00 Film: „Haiducii" 18.00 Lanţul slăbiciunilor 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Fotbal: Rapid – Craiova 22.00 Serial: „Ally McBeal" 23.30 Serial: „Totul despre sex" (ultimul ep.) 0.00 Film: „Dolores Claiborne" (SUA, 1995) 2.30 Film: „Poveşti paralele" (partea a II-a). Cu: Jeremy Irons.

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 10.30 Serial: „Gaşca din Malibu" 12.00 Profeţii despre trecut 13.00 Film: „Mirajul bogăţiei" (SUA, 1962) 15.00 Film: „Cazul Roger Ackroyd" (M. Britanie, 2000) 17.30 ProTv Magazin 18.00 Lanţul slăbiciunilor 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Vacanţa Mare 21.00 Film: „Băieţi răi" (SUA, 1995). Cu: Martin Lawrence, Will Smith, Tea Leoni 23.15 Procesul etapei.

LUNI 8.00 Ştirile ProTv 14.00 Film: „Băieţi răi" (r) 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Urmărire generală 21.30 Ca$$a Loco 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.00 Sub semnul întrebării 1.00 Serial: „La limita imposibilului" 2.30 Film: „Menajeria de sticlă" (SUA, 1987). Cu: John Malkovich.

MARŢI 8.00 Ştirile ProTv 11.30 Serial: „Familia Bundy" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 19.45 Film: „Mai presus de lege" (SUA, 1999). Cu: Steven Segal 21.30 UEFA Champions League 23.45 Gândeşte liber 1.45 Film: „Apartamentul lui Joe" (SUA, 1996).

MIERCURI 8.00 Ştirile ProTv 14.00 Film: „Mai presus de lege" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 19.45 Film: „Şoimi de noapte" (SUA, 1981). Cu: Sylvester Stallone 21.30 UEFA Champions League 1.00 Film: „Greşeală fatală" (SUA, 1999).

JOI 8.00 Ştirile ProTv 14.00 Film: „Şoimi de noapte" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Cuibul de viespi" (România, 1986) 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.00 Provest 0.00 Serial: „La limita imposibilului" 1.00 Film: „Glasul nopţii" (SUA, 1988). Cu: Alec Baldwin.

prima

VINERI 8.00 Zid 13.00 Tibanu' pescuieşte şi vâneză 14.00 Film: „Eddie McDowd" 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Copiii spun lucruri trăsnite 22.00 Film: „În urmărire" (SUA, 2000). Cu: Daniel Baldwin, Claudia Schiffer.

SÂMBĂTĂ 8.00 Desene animate 10.00 Să fii sănătos! 11.00 Sport Magazin 14.00 Motor 15.00 wwwprimatv 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Banc Show 1.00 Film erotic.

DUMINICĂ 7.00 Tradiţiile românilor 8.00 Desene animate 10.30 HIT 40 – top muzical 11.30 Filmul & Televiziunea 14.00 Film: „Hombre" (SUA, 1967). Cu: Paul Newman 18.00 Focus 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Obiectiv 22.00 Film: „Ducesa şi vulpoiul" (SUA, 1976). Cu: George Segal, Goldie Hawn.

LUNI 8.00 Zid 14.00 Film: „Eddie McDowd" 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Mercenarii" (SUA, 1994) 23.00 Focus Plus.

MARŢI 8.00 Zid 14.00 Film: „Eddie McDowd" 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Film: „Pruncul, petrolul şi ardelenii" (România, 1981) 22.00 Serial: „Providence" 23.00 Focus Plus.

MIERCURI 8.00 Zid 14.00 Film: „Eddie McDowd" 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Cronica cârcotaşilor 21.00 Film: „Submarinul trăsniţilor" (SUA, 1996) 23.00 Focus Plus.

JOI 8.00 Zid 14.00 Film: „Eddie McDowd" 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Reuniunea de clasă 22.00 În faţa presei – talk-show 23.00 Focus Plus.

2 TVR

VINERI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Kideo" 10.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 12.25 Cauza şi defectul (r) 14.00 Desene animate 15.15 Televiziunea, dragostea mea! 17.00 Primul pas 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.30 Lumea rugby-ului 21.00 Hochei pe gheaţă: România – Ungaria 23.05 Film: „Confruntare în L.A." (SUA, 1989) 0.25 Remix.

SÂMBĂTĂ 8.50 Camera de gardă (r) 10.10 Desene animate 11.00 Lumea lui Chiţ-Chiţ 11.45 Serial: „Flipper şi Lopaka" 12.10 Serial: „Piatra magică" 13.10 Arca lui Noe 14.15 Planeta singuratică 15.10 Bărbaţi, la cratiţă! 16.35 Serial: „Andromeda" 17.25 Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" 18.00 Serial: „Iubiri celebre ale secolului XX" 18.30 Lumea rugby-ului 19.00 Hoghei: România – China 21.00 Serial: „Un bărbat de succes" 21.35 Serial: „Ce nemaipomenit!" 22.05 Serial: „În plină acţiune" 22.50 Despre viaţă şi sex! 23.35 Fleetwood Mac – The dance.

DUMINICĂ 8.30 Tradiţii 9.30 Ferma 10.30 Cronici votive 11.00 Prietenii lui Piticot 11.45 Serial: „Flipper şi Lopaka" 12.10 Serial: „Piatra magică" 12.45 Serial: „Wishbone: Aur recuperat" 14.05 Splendorile naturii 15.35 Doc.: „Chipul uman" 16.25 Serial: „Andromeda" 17.05 Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" 18.35 Serial: „Familia şi legea" 19.25 Serial: „Un bărbat de succes" 20.00 Film: „Drumul spre Saddle River" (SUA) 22.00 Serial: „Ce nemaipomenit!" 22.30 Minutul 91.

LUNI 8.00 Serial: „Kideo" 8.30 Cafeaua de dimineaţă 10.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 12.30 Serial: „Avocaţi şi asociaţi" 14.00 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 17.00 Destine 17.25 Răscruci 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.00 Palete 20.30 Serial: „Zona crepusculară" 21.00 Reforma la bani mărunţi 21.30 Telejurnal 22.00 Puls 2002 22.30 Teatrul Naţional TV prezintă: „Furtuna" după William Shakespeare.

MARŢI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Kideo" 10.15 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 14.00 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.30 E dreptul, tău! 18.30 Desene animate 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.00 Doc.: „Ventura, zis şi Lino" 21.00 Serial: „Zona crepusculară" 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Mihail, câine de circ" (coprod., 1979) 23.30 Jogkind Berthold – un pictor impresionist olandez.

MIERCURI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Kideo" 10.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 14.00 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 17.30 Mit de istorie 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.00 Documentar 21.00 Serial: „Zona crepusculară" 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Învierea" (partea a II-a) 23.30 Clepsidra cu imagini.

JOI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Kideo" 10.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 14.00 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 16.30 Transilvania insolit 17.30 Afaceri la cheie 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.00 Cauza şi defectul 21.00 Serial: „Zona crepusculară" 21.30 Telejurnal 22.00 Doc.: „Goana pentru pământul din Oklahoma" 22.50 Film: „Fratele 2" (Rusia, 1997).

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Te voi iubi mereu" 13.15 Serial: „Detectivii Hart" 16.00 Serial: „Ispita" 17.20 Serial: „Soledad" 19.00 Observator 20.00 Film: „Trandafirul galben" (România, 1982) 21.45 Paparazzi 23.30 Film: „Gânduri ascunse" (SUA, 1992).

SÂMBĂTĂ 9.30 Doc.: „Excentricii lumii" 10.00 Casa de piatră 11.30 Medicul de gardă 12.30 Serial: „Realităţile vieţii" (ep.1) 15.30 Film: „Emisarul ţarului" (partea I) 17.30 Vecinii 19.00 Observator 20.00 Strada Divertis Nr.1 21.00 Film: „Omul cu masca de fier" (SUA, 1998). Cu: Leonardo DiCaprio, Jeremy Irons 23.30 Fotbal din Primera Division 3.30 Film: „O mână de ajutor" (SUA, 1989) 5.00 Film: „Awesome Lotus" (SUA, 1983).

DUMINICĂ 10.00 Desene animate 11.00 Film: „Trei dorinţe pentru Jamie" (SUA, 1987) 12.30 Serial: „Roswell" 13.30 Serial: „Misiune imposibilă" 14.30 Serial: „V.I.P." 15.30 Film: „Bunul, răul şi urâtul" (coprod., 1967). Cu: Clint Eastwood 18.30 7 zile 19.00 Observator 19.30 Academia vedetelor 22.00 Film: „Gladiatorul" (SUA, 1992) 3.00 Serial: „Zile din viaţa noastră".

LUNI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 9.00 Serial: „Te voi iubi mereu" 11.00 Film: „Gladiatorul" (r) 13.15 Academia vedetelor (r) 16.00 Serial: „Ispita" 17.20 Serial: „Soledad" 19.00 Observator 20.00 Film: „Ziua decisivă" (SUA, 1998) 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Muzeul lui Margaret" (coprod., 1995) 2.30 Serial: „Zile din viaţa noastră".

MARŢI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Te voi iubi mereu" 13.15 Serial: „Detectivii Hart" 16.00 Serial: „Ispita" 17.20 Serial: „Soledad" 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „La nord de Pittsburgh" (SUA, 1992) 2.30 Serial: „Zile din viaţa noastră".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Te voi iubi mereu" 13.15 Serial: „Detectivii Hart" 16.00 Serial: „Ispita" 17.20 Serial: „Soledad" 19.00 Observator 20.00 Gong Show 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „La limita disperării" (SUA, 1988). Cu: Eric Roberts 2.30 Serial: „Zile din viaţa noastră".

JOI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Te voi iubi mereu" 13.15 Serial: „Detectivii Hart" 16.00 Serial: „Ispita" 17.20 Serial: „Soledad" 19.00 Observator 20.00 Film: „Dragoni americani" (SUA, 1997) 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Miracol pe autostradă" (SUA, 1993) 2.30 Serial: „Zile din viaţa noastră".

ERIC ROBERTS
ANTENA 1, miercuri, 23.30

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

tele 7 abc

VINERI 7.50 Videoclipuri 10.00 Tentaţii 14.00 Film (r) 17.00 Documentar DW 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 20.30 Film: „Trecătoarele iubiri" (România, 1973) 23.45 Videoclipuri.

SÂMBĂTĂ 7.50 Videoclipuri 12.30 Cinetour 13.00 Sport 7 14.00 Film (r) 16.00 Club abc 17.00 Documentar DW 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 19.30 Concert 20.30 Film: „Iancu Jianu Haiducul" (România, 1980) 0.40 Videoclipuri.

DUMINICĂ 7.50 Videoclipuri 13.30 Melodii, melodii 14.00 Film (r) 16.00 Cântece populare 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 19.30 Concert 20.30 Film: „Duios Anastasia trecea" (România, 79) 22.15 Loto – Pariu Trio.

LUNI 7.50 Videoclipuri 12.00 Documentar (r) 14.00 Film (r) 17.00 Documentar DW 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 20.30 Film: „Horea" (România, 1984) 23.00 Documentar.

MARŢI 7.50 Videoclipuri 12.00 Documentar (r) 14.00 Film (r) 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 20.30 Film: „Valurile Dunării" (România, 1959) 23.45 Videoclipuri.

MIERCURI 7.50 Videoclipuri 12.00 Documentar (r) 14.00 Film (r) 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 20.30 Film: „Baltagul" (România, 1969) 23.45 Videoclipuri.

JOI 7.50 Videoclipuri 12.00 Documentar (r) 14.00 Film (r) 16.00 Reportaj 7 abc 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 20.30 Film: „Felix şi Otilia" (România, 1972) 23.05 Loto – Joker – Pariu Trio 23.45 Videoclipuri.

GEORGE LUCAS
PRO TV, vineri, 21.30

CLAUDIA SCHIFFER
PRIMA, vineri, 22.00

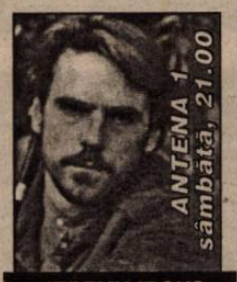

JEREMY IRONS
ANTENA 1, sâmbătă, 21.00

ANGELA LANSBURY
ROMÂNIA 1, marţi, 20.50

AMÉLIE

...şi destinul ei „confuz”

Mathieu Kassovitz în „Amélie”

Francezii Claudie Ossard (producător) şi Jean-Pierre Jeunet (regizor) pretind că nu i-a afectat foarte mult faptul că, deşi „Le fabuleux destin d'Amélie Poulain” nu a luat nici un premiu Oscar (şi asta în ciuda faptului că a fost nominalizat la cinci categorii), că nu sunt „prea decepţionaţi”, de vreme ce, oricum, s-au ales cu o „seară de neuitat”, cea a decernării Oscarurilor.

„Nu sunt foarte decepţionată pentru că nici nu am fost foarte încrezătoare în posibilitatea succesului la vârf. Ştiam că este o competiţie dură. În schimb, Jean-Pierre Jeunet este un pic supărat”, declara Claudie Ossard Agenţiei Franceze de Ştiri. Dar, şi în aceste condiţii, regizorul Jeunet a mărturisit la rândul său că a petrecut o seară minunată şi că, de câteva ori, pe parcursul ceremoniei, emoţia i-a stârnit lacrimi. De exemplu, atunci când Halle Berry, la rândul ei în lacrimi, s-a străduit să spună ce simte în legătură cu faptul că a fost aleasă drept cea mai bună actriţă într-un rol principal.

Francezii (şi poate nu numai ei!) au o explicaţie pentru aşa-zisul eşec al filmului lor şi, după cum pretind, înţeleg raţiunile alegerii câştigătorului. Pelicula premiată, „No Man's Land”, aparţinând unui bosniac, tratează tema războiului, este un film care a convenit probabil spiritului general al Oscarurilor de anul acesta. Din păcate lucrul acesta nu a fost... creativ pentru „Amélie”.

Din nefericire pentru francezi, „Amélie” a scăpat printre degete şi premiile la alte categorii, poate mai puţin ambiţioase, totuşi importante când e vorba de Oscar, cum ar fi: cea mai bună regie artistică, cea mai bună imagine, cel mai bun sunet, cel mai bun scenariu original.

Interesant este totuşi faptul că „Amélie” a fost marele favorit şi al celei de-a 27-a ediţii a Premiilor César de anul acesta, intrând în competiţie cu nu mai puţin de 13 trofee, dar în final, chiar în patria-mamă, s-a ales doar cu patru trofee, ceea ce a însemnat, în raport cu aşteptările, un triumf destul de modest. Categoriile la care filmul a ieşit învingător la gala franceză, desfăşurată pe 12 martie a.c., au fost: cel mai bun film, cel mai bun regizor, cea mai bună muzică (compusă de Xann Tiersen) şi cel mai bun decor (Aline Bonetto). Cu atâtea nominalizări, spera totuşi să bată recordul la premii şi să-i întreacă pe mai vechii câştigători a câte 10 trofee: „Le dernier metro” (1981) şi „Cyrano de Bergerac” (1991).

Audrey Tatou, interpreta rolului lui Amélie Poulain, al cărei farmec contribuie, de altfel, din plin la succesul de public al filmului, a pierdut totuşi chiar în ţara sa premiul pentru cea mai bună actriţă într-un rol principal, care i-a fost acordat protagonistei din „Sur mes lèvres”, Emmanuelle Devos.

Cine este Jean-Pierre Jeunet?

Regizorul filmului „Le fabuleux destin d'Amélie Poulain” este autorul unor pelicule care, chiar dacă la noi nu au fost difuzate, în Franţa s-au bucurat (dar şi în America şi acum şi în România) de succes la public. Printre acestea se numără: „Delicatessen” (1991), „La cité des enfants” (1995), „Alien, la ressurection” (1997, în colaborare cu Marc Caro) şi, în sfârşit, „Le fabuleux destin d'Amélie Poulain” (2001). Este totodată regizorul care, după mulţi ani, a readus în atenţia cetăţii filmului de la Hollywood creaţia franceză.

Născut în 1953, Jean-Pierre Jeunet a fost considerat mai întâi un copil teribil al publicităţii, apoi un talentat regizor de video-clipuri. În 1981, primea un César pentru cel mai bun scurt-metraj de animaţie, numit „Le manège”. Întâlnirea cu Marc Caro, desenator şi talentat creator de efecte speciale, a fost binevenită. Între cei doi s-a născut o colaborare de lungă durată, întotdeauna încununată cu succes. „Le bunker de la dernière rafale”, de exemplu, un scurt-metraj realizat în 1981, a rezistat la vremea respectivă timp de şase săptămâni în vârful topurilor celor mai bune creaţii de acest gen.

Audrey Tautou în „Amélie”

În tandem, Jeunet şi Caro au scris şi au realizat „Delicatessen”, un film plin de umor, căruia, la Festivalul de la Tokyo din 1991, dedicat tinerilor cineaşti, i s-a acordat medalia de aur. Acelaşi film, la ediţia din 1992 a Premiilor César, a câştigat trofeele pentru cel mai bun scenariu şi pentru cel mai bun film de debut.

Filmul „Alien, la ressurection” a fost turnat de Jeunet în Statele Unite, sub comanda studiourilor „Twenthieth Century Fox”, iar lansarea în premieră mondială s-a făcut în Franţa, în 1997. Dornic mereu să facă „lucruri cât mai personale”, Jeunet a considerat că munca de unul singur la această creaţie, peste ocean, a fost o provocare interesantă pentru cariera sa.

În ceea ce priveşte ultimul său film, indiferent de soarta pe care a avut-o la festivaluri şi gale, a atras până acum în sălile de cinema peste 25 de milioane de spectatori din ţările unde a fost difuzat. În Statele Unite, după cum afirmă chiar compatrioţii săi, Amélie a repurtat cel mai mare succes din toate timpurile pentru un film francez.

Jean-Pierre Jeunet primind Oscarul de ciocolată

În premieră mondială, un Oscar de ciocolată

Deşi n-a câştigat o statuetă poleită cu aur, regizorul francez Jean-Pierre Jeunet a primit totuşi la Hollywood un Oscar... de ciocolată.

Invitat cu întreaga echipă a filmului „Amélie” la o mare petrecere organizată de studiourile Miramax, (distribuitorul producţiei franceze în Statele Unite), regizorul s-a topit de fericire când i s-a acordat o replică de ciocolată a Oscarului, ambalat, în acest caz, într-o cutie aurită. Flerul regizorului n-a adormit însă, având în vedere faptul că statueta i s-a decernat cu o seară înaintea decernării adevăratelor trofee: a simţit că prevesteşte ceva nu tocmai plăcut în competiţia reală, aşa că, în cuvântul de mulţumire, Jeunet a adăugat într-un schimb de priviri complice cu protagonista rolului lui Amélie, Audrey Tatou: „Sper că nu este ultimul!”. Avea însă să fie primul şi singurul de pe tărâmul american. Cu toate acestea şi în ciuda dezamăgirilor pe „ici-colo”, filmul lui Jeunet a adunat o suită de premii remarcabile: cel mai bun film european, cel mai bun film străin în Suedia şi în Spania, premiul publicului din Toronto, Globul de cristal la Karlovy Vary şi, nu în ultimul rând, câteva premii César.

Halle Berry, în pragul sinuciderii

Halle Berry, încununată anul acesta cu laurii marelui premiu pentru cea mai bună actriţă într-un rol principal, a fost în 1977 atât de deprimată încât îşi dorea să pună punct existenţei ei. La acea vreme se afla în plin proces de divorţ cu David Justice, un star de base-ball. I-a fost peste puteri să depăşească etapa de criză aşa că îşi dorea moartea. Şi nu numai a ei, ci şi a celor doi câini ai săi. Aşa că s-a închis în maşina proprie împreună cu cele două exemplare canine şi a sperat să moară toţi trei după ce vor inhala gazul de eşapament. Dar, în garajul în care avea loc această scenă a apărut, din întâmplare, mama actualei vedete. Halle Berry, în culmea fericirii în prezent, povesteşte: „Mă încuiasem în maşină hotărâtă să mă asfixiez. Un fel

de voce stranie îmi şoptea însă în lobul drept al creierului: N-o face. Am început să mă întreb: Ce va spune mama când mă va găsi moartă aici? Când a apărut ca prin minune, m-am lăsat convinsă să ies din maşină”.

Halle Berry şi-a regăsit apoi bucuria de a trăi alături de noul ei soţ, cântăreţul Eric Benet.

Sărbătoare pentru FILMUL BOSNIAC

După anunţarea premiului pentru cel mai bun film străin premiat cu un Oscar („No Man's Land”), la Sarajevo s-a declanşat sărbătoarea. Părinţii lui Danis Tanovic, regizorul filmului, s-au simţit de-a dreptul copleşiţi de succesul fiului lor, primul de o asemenea anvergură pentru un cineast bosniac. „Nu există cuvinte pentru a exprima ceea ce am simţit”, declara Hatidza, mama lui Danis. „Am râs şi am plâns în acelaşi timp”. „Dreptatea şi adevărul au învins. E atât de puţină dreptate în lume, încât să fii recompensat atunci când meriţi pare un lucru de mare preţ”, spunea la rândul său Mehmed, tatăl cineastului.

Vocea împotriva războiului

Scris şi regizat de Danis Tanovic, „No Man's Land” este un film dulce-amar împotriva războiului, având în prim-plan doi soldaţi, unul musulman din Bosnia, celălalt sârb, care împart aceeaşi soartă nefericită, prinşi între liniile de front inamice, în timpul războiului civil din Bosnia (1992-1995). Dacă mai era nevoie, regizorul a explicat că principalul mesaj al filmului său este „vocea împotriva războiului”, care îşi propune să facă auzită absurditatea luptei şi artificialitatea urii interetnice. Cum era de aşteptat, Tanovic a reuşit să-şi facă „aliaţi” şi să se bucure de recunoaştere, de vreme ce filmul a fost produs prin implicarea în proiect a Italiei, Franţei, Angliei şi Sloveniei. Produs de „Noe Production”, filmul, înainte de a-i aduce Bosniei-Herţegovina un Oscar, a fost premiat cu un Golden Globe şi a obţinut premiul pentru scenariu la Festivalul de la Cannes din 2001.

Danis Tanovic

Mesaj universal

„Mulţumesc Hollywoodului” – a spus regizorul în vârstă de 32 de ani imediat după ce i s-a decernat Oscarul. Este o recompensă pentru ţara mea, pentru Bosnia. Mulţumesc.” Părinţii lui Tanovic consideră că autenticitatea filmului îşi trage seva din experienţa fiului lor, care a lucrat timp de doi ani în arhivele armatei, în primii ani de conflict din Sarajevo. „În 1994, el spunea că deţine tot materialul pentru realizarea unui film şi iată că a dovedit că vorbea serios de vreme ce

Branko Djuric şi Rene Bitorajac în „No Man's Land”

a adus în filmul lui un mesaj universal”, comenta tatăl regizorului. Şi adăuga: „Noi am investit tot ce am avut în educaţia fiului nostru, dar s-a dovedit în timp că această educaţie era de fapt o valiză goală, asta a fost zestrea lui când a plecat din Bosnia. A avut nevoie de deschidere pentru a dezvolta o idee universală şi cred că numai aşa se explică faptul că lumea s-a putut recunoaşte în filmul lui.”

Tanovic a părăsit Bosnia în 1994 şi trăieşte în prezent la Paris. Creaţia sa a fost realizată cu un buget de numai 1 milion de dolari, o sumă, exagerând puţin, de talia unui „bacşiş” după criteriile hollywoodiene. Turnările au durat şase săptămâni şi s-au derulat în Slovenia, în Bosnia fiind „prea riscant”, după părerea regizorului. Rolurile principale sunt deţinute de un actor originar din Sarajevo (Branko Djuric) şi un croat (Rene Bitorajac). În Bosnia, filmul lui Tanovic este considerat un succes „de box office”: peste 200000 de intrări în sălile de cinema – pare o cifră incredibil de modestă în raport cu cele raportate de americani sau chiar de francezi ori englezi – numai că în Bosnia filmele bune nu înregistrează mai mult de 20000 de spectatori...

Pagină realizată de AURORA POPESCU

LEACURI DIN VECHIME

CÂRMÂZUL *avea două înţelesuri, dar utilizări similare. Primul se referea la bobiţele unei plante erbacee folosite drept colorant, dar şi ca tratament în boli ale ficatului. Tot colorant şi leac „împotriva gălbinării" era şi o materie roşie, extrasă din gogoşile (nimfe) unei insecte originare din Mexic. „Dar acum – spunea Vasile Voiculescu – avem leacuri mult mai bune pentru boalele de ficat, mai ales regimul şi părăsirea alcoolului (nici ţuică, nici vin)".*

SĂPUNUL CU SCUIPAT *reprezenta un leac eficient şi la îndemână, în primul ajutor acordat celor muşcaţi de câine sau de pisică. Ştiut fiind că, mai ales în acest din urmă caz, se produce şi inflamarea puternică şi foarte dureroasă a părţii muşcate, se răzuia săpun de casă, se amesteca bine cu salivă şi cocoloşul astfel obţinut se aplica pe rană, eliminând simptomele amintite şi ajutând mult la vindecare.*

MIRUL. *Într-o conjunctură ce ar merita mai mult interes din partea cercetătorilor, preotul putea vindeca şi altfel decât prin slujbe speciale. Bolnavul de scurgeri din urechi se vindeca dacă se aşeza pe un mormânt necunoscut (?), iar preotul îi picura mir în ureche. „Alteori, popa-i toarnă mir în ureche pe fereastra altarului".*

hipnoza

ÎNTRE MISTER ŞI COTIDIAN

Fenomenul hipnotic se bazează pe funcţionalitatea specifică a structurilor profunde ale psihismului uman. Dintre acestea, subconştientul este una dintre cele mai importante. Subconştientul nu desfăşoară activităţi inteligente, ca mintea raţională, dar generează sentimente, este responsabil de imaginaţie, stochează amintirile şi este strâns legat de sistemul nervos autonom, care coordonează activitatea organelor interne. Aceste funcţii interrelaţionează astfel încât mintea influenţează trupul şi, la rândul lui, trupul influenţează mintea. Asupra acestei legături acţionează hipnoza şi se pot obţine rezultate remarcabile.

Pentru a evidenţia mecanismele intime ale fenomenului hipnotic, îl vom analiza din două puncte de vedere diferite. Din punct de vedere fiziologic, starea hipnotică modifică activitatea sistemului nervos vegetativ, în sensul dezactivării sistemului nervos simpatic responsabil de integrarea în realitatea exterioară, şi a potenţării activităţii sistemului nervos parasimpatic. În acest mod se manifestă ritmuri cardio-respiratorii specifice transei. Apar şi modificări ale electromiogramei traseului muscular, în sensul relaxării, dar şi apariţia unor manifestări cum ar fi catalepsia membrelor, care pot păstra un timp îndelungat o anumită poziţie incomodă, fără ca subiectul să obosească. Din punct de vedere encefalografic, undele care se înregistrează predominant sunt cele de tip alfa, undele care evidenţiază starea de veghe relaxată, care se poate întâlni şi la persoanele ce nu se află în stare hipnotică. Într-o stare de relaxare profundă, mintea se detaşează de realitatea imediată şi permite subconştientului să răspundă creativ sugestiilor şi imaginaţiei. Sugestiile se focalizează pe lucrurile care trebuie modificate fără să fie influenţate de gândirea analitică de care este responsabilă emisfera cerebrală stângă. Starea hipnotică este rezultatul dezactivării emisferei stângi şi al activării celei drepte. Testele electrografice arată că în timpul transei hipnotice activitatea emisferei cerebrale stângi se intensifică până la un moment dat, după care se dezactivează şi începe să se activeze emisfera cerebrală dreaptă. În timpul transei hipnotice se produce un anumit tip de saturaţie la nivelul gândirii logice, moment în care subiectul se deconectează şi se lasă condus la alte niveluri de procesare psihică.

De-a lungul celor 150 de ani de când se vorbeşte de hipnotism, cercetătorii au desemnat prin cuvântul *hipnoză* mai multe stări de spirit care aveau anumite puncte în comun, dar care erau, totuşi, diferite (cf. Dafinoiu apud Weitzenhoffer, 1992). Hipnoza poate fi definită ca fiind „o stare pasageră de atenţie modificată" (British Medical Association), „stare modificată a conştiinţei" (Chertok, 1979). Stare care este caracterizată prin distorsiuni mnezice şi senzoriale, creşterea sensibilităţii la sugestie, catalepsie, anestezie etc. Unii autori (Haley, Erickson, De Shazer) consideră că hipnoza este termenul utilizat pentru a descrie un anumit tip de relaţie dintre terapeut şi pacient, relaţie caracterizată printr-o bună focalizare a atenţiei. Hilgard, în teoria neodisociativă, arată că fiinţa umană are multiple sisteme de control, care nu toate sunt conştiente simultan. Aceste sisteme cognitive de control sunt coordonate de un „ego executiv", ca structură centrală de control. În hipnoză, o serie de controale şi monitorizări normale sunt înlăturate, astfel încât, răspunzând la sugestie, mişcările motorii sunt trăite ca involuntare, memoria şi percepţia sunt distorsionate. Erickson arată că transa hipnotică „permite depăşirea mecanismelor de apărare conştiente. Comunicarea este stimulată şi subiectul este capabil să audă şi să înţeleagă la niveluri multiple". Conceptul disocierii, printre altele, arată caracterul unic, neobişnuit, al trăirilor hipnotice şi faptul că performanţa hipnotică transcende performanţa din starea de veghe.

ALIODOR MANOLEA (D.Sc.)

Luxaţiile şi durerile reumatice

Un pas greşit, o căzătură, o lovitură accidentală, dar şi expunerea îndelungată la umezeală şi frig reprezintă deseori cauzele unor suferinţe de durată. Luxaţiile şi durerile reumatice – câci despre asemenea diagnostice clinice este vorba – se remediază prin intervenţia rapidă a medicilor specialişti, dar cu preţul unor neajunsuri complexe, pentru pacient. Totuşi, întotdeuna „leacurile băbeşti" au concurat cu succes metodele moderne, iar costurile tratamentelor s-au situat la nivelul posibilităţilor omului de rând.

O asemenea metodă ne propune prof. *Doru Alexandru Partheniu*, menţionând în mod special efectul mult mai rapid decât în cazul folosirii tratamentului ortopedic şi medicamentos, un alt avantaj decurgând şi din faptul că toate componentele provin din natură. Remediul presupune urmarea a trei etape (ne vom referi, concret, la cazul luxaţiilor):

1. Se face la început o frecţie foarte uşoară, cu apă călduţă şi săpun, pe locul afectat. Treptat, apa folosită va fi din ce în ce mai caldă, iar masajul din ce în ce mai apăsat, până la limita suportabilităţii.

2. Se unge zona cu un preparat din conuleţe de tuia (prezentat de noi în „Magazin" nr.3/17 ian. 2002). Un pumn de conuleţe de tuia recoltate la maturitate – perioada august-octombrie – zdrobite bine, se pun într-un vas şi se toarnă peste ele alcool alb sau sanitar, atât cât să le acopere. Recipientul se ţine 14 zile închis, amestecându-se periodic, pentru a se obţine un macerat omogen.

3. Această etapă prezintă trei variante, din care suferindul o va alege pe cea mai convenabilă.

a. O bucată de ceară curată (de albine) se topeşte în ulei de floarea-soarelui fierbinte, se omogenizează amestecul şi se răceşte, obţinându-se astfel un unguent care se aplică pe zona afectată. Cantităţile depind de consistenţa cremei ce se doreşte a fi obţinută.

b. Se pun tărâţe de grâu în apă clocotită, se lasă cca. 15 minute şi se ţine membrul afectat în acest amestec, la temperatură suportabilă de către suferind.

c. Se unge zona cu „crema roşie" – produs FLP (conţine produse apicole şi alte elemente naturale).

CRISTALUL, împotriva diabetului

Un produs terapeutic capabil să înmagazineze şi să transforme energia solară, astfel încât să fie utilă celulelor – iată o realizare de excepţie a americanului George Merkl, specialist în fizică atomică, despre care ne-au parvenit o serie de informaţii prin bunăvoinţa terapeutului *Tiberiu Molnar*.

Despre Vita Crystal se vorbeşte ca despre un miracol. Fabricarea sa porneşte de la câteva repere ale activităţii electromagnetice la nivel celular. În timpul funcţionării lor, celulele corpului uman îşi schimbă parametrii normali (nivelurile de energii), fapt manifestat prin diverse boli. Cristalele – care înmagazinează informaţiile şi energiile vitale la parametri foarte ridicaţi – cedează organismului aceste energii şi frecvenţe, readucând astfel celulele la funcţionarea normală şi stopând fenomenele degenerative ale bolii. Produsul în discuţie dizolvă colesterolul din sânge şi înlătură depunerile atât de periculoase de pe pereţii vaselor sangvine, în acest fel excluzând ideea de infarct sau de accident vascular cerebral.

O boală ce produce mari suferinţe – *diabetul* – poate fi tratată cu excelente rezultate, prin Vita Crystal, care restabileşte respiraţia celulară, eliminând depunerile de zahăr. Teste efectuate pe diabetici aflaţi în stadii avansate ale bolii au readus pentru aceştia tonusul specific persoanelor perfect sănătoase. În acelaşi timp, s-a remarcat o puternică acţiune a aceluiaşi remediu la nivelul rinichilor, unde depunerile fine au fost total înlăturate în câteva luni. Dar, cum afecţiunile organismului uman cauzate de funcţionarea deficitară a sistemului circulator sunt nenumărate, efectele pozitive ale tratamentului cu esenţa Vita Crystal acoperă o arie la fel de întinsă: problemele legate de *tensiunea arterială* se rezolvă în câteva săptămâni ◆ *nivelul sistemului imunitar* se ridică într-un interval foarte scurt, mai ales la copii ◆ *memoria* se îmbunătăţeşte considerabil ◆ *creşte rezistenţa* la efort fizic şi psihic etc.

Dovada cea mai bună a calităţilor de excepţie ale produsului a venit, după cum ni se spune, în urma testării lui chiar de către cel ce l-a descoperit. George Merkl depăşise patru infarcturi, rămânând în viaţă, dar medicii erau foarte sceptici în legătură cu şansele lui de supravieţuire, deoarece „înfundarea" vaselor coronariene ajunsese la circa 90%. Atunci, fizicianul a decis să utilizeze esenţa (aflată în faza de studiu) în propria boală de inimă. Urmarea a fost însănătoşirea rapidă şi dobândirea unei noi tinereţi: la 64 de ani, a devenit din nou tată.

În exclusivitate în revista „Magazin"

EMILIA VLĂDESCU, psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, vă stă la dispoziţie în următoarele domenii ale supracunoaşterii:

- Consultanţă parapsihologică.
- Diagnostice prin fotografie.
- Diagnostice prin imaginea fizică a unei persoane apropiate solicitantului.
- Descoperirea şi identificarea unor situaţii obscure, a unor evenimente neelucidate cauzal, a unor obiecte sau valori de orice natură.
- Decorporalizări spontane pentru a vizualiza – cu scop terapeutic – existenţe anterioare, perioadă, loc, personalitate etc.

Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare care să conţină o fotografie şi doleanţele dv. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200000 lei reprezentând contravaloarea serviciilor.

EMILIA VLĂDESCU răspunde cititorilor

Maria CONŢIU, Baia Mare: Ficatul, inima, bila şi în general, digestia sunt „perturbate" din cauza frământărilor dv. interioare. Durerile de cap şi ameţelile sunt numai pe sistem nervos. Probleme reumatice (încheieturi, anemie).

Greutăţile dv. apar şi datorită faptului că sunteţi foarte puternic legată de trecut. Va trebui să găsiţi noi activităţi, să vă implicaţi cu optimism în a-i ajuta pe cei din jur. Fiţi deschisă şi cu mai multă credinţă în Dumnezeu. Nu sunteţi singură, dar vă complaceţi în a vă compătimi singură. Sunteţi o persoană puternică şi cu multă energie. Folosiţi-o, n-o lăsaţi să se stingă!

Ioan MIHAI, jud. Iaşi: Problemele dv. mai serioase de sănătate sunt: ◆ reumatice - foarte puternic se simte discopatia, cu probleme mari de circulaţie (sangvine) periferică, cu amorţirea picioarelor ◆ cu vezica biliară şi rinichiul drept. Ceea ce se mai simte la dv. este un sentiment de frică şi de tristeţe. De ce? Sunteţi foarte agitat şi foarte nervos. Or, această agitaţie vă face mult rău.

Alte probleme sâcâitoare de sănătate mai sunt: ● spondiloză cervicală - care vă dă dureri de cap şi ameţeli ● încheieturile reumatice (coate, genunchi etc.) ● uşoare probleme cu inima. Atenţie la ţigări şi la alcool ● ficatul - încercaţi să consumaţi mai multe ceaiuri şi mai multe cruditâţi ● stomacul.

Pentru tratament, în cazul în care vă interesează, va trebui să stabilim o oră şi zilele în care voi lucra asupra dv. Multă sănătate şi mult curaj!

Pagină realizată de ADRIAN-NICOLAE POPESCU

De vorbă cu avocatul casei

Domnului CHIRILĂ COSTICĂ din Constanţa

Stimate domnule Chirilă, din scrisoarea adresată redacţiei am reţinut că vreţi să încheiaţi un contract de donaţie prin care să transmiteţi surorii dv. un teren agricol. Ne spuneţi de asemenea că aveţi titlu de proprietate pentru respectivul teren. Deşi nu precizaţi, probabil că în baza Legii nr. 18/1991 vi s-a reconstituit dreptul de proprietate pentru acel teren; cu care, probabil, cu ani în urmă, aţi intrat în CAP, şi pentru care comisia de aplicare a Legii nr. 18/1991 v-a eliberat titlul de proprietate. Ne întrebaţi care sunt cerinţele legii pentru încheierea contractului de donaţie.

DONAŢIA

Trebuie să ştiţi că donaţia este un contract solemn pentru a cărui încheiere valabilă legea cere forma autentică. Aceasta înseamnă că va trebui să mergeţi la un notar public care va autentifica contractul. Contractul astfel încheiat trebuie semnat atât de dv., în calitate de donator, cât şi de sora dv. în calitate de donatară. Cu privire la taxele ce le veţi achita cu ocazia autentificării acestea sunt în număr de trei şi anume taxa de timbru, timbru judiciar şi onorariul notarului.

Taxa de timbru va fi stabilită la valoarea terenului ce formează obiectul contractului de donaţie, valoare pe care o declaraţi dv., dar care nu poate fi mai mică decât minimul prevăzut de lege pentru terenurile din zonă. Probabil că taxa va fi destul de mare, şi bineînţeles că încheierea unui testament este mai avantajoasă din punct de vedere financiar. Taxele notariale pentru autentificarea unui testament nu sunt percepute la valoare fiind taxe fixe şi mult mai mici. Puteţi însă încheia un testament olograf care este perfect valabil dacă va fi „scris, datat şi semnat de mâna testatorului", adică actul este perfect valabil dacă dv. veţi fi cel care îl veţi scrie în întregime, îi veţi trece data la care a fost încheiat şi îl veţi semna. Bineînţeles că în acest caz nu veţi avea de plătit nici o taxă. Diferenţa este însă alta între cele două acte. Dacă veţi înstrăina terenul prin donaţie, trebuie să ştiţi că donaţia este irevocabilă, deci nu veţi putea reveni niciodată asupra acestei liberalităţi făcute în favoarea surorii dv. În schimb, testamentul îl veţi putea revoca oricând în timpul vieţii, astfel dacă ulterior veţi dori să transmiteţi terenul respectiv altei persoane, este suficient să întocmiţi un alt testament care îl va revoca pe primul.

Există şi o altă diferenţă. În cazul contractului de donaţie transmiterea dreptului de proprietate are loc în momentul încheierii contractului, pe când în cazul testamentului transferul dreptului de proprietate asupra bunului (terenului) din patrimoniul succesoral are loc doar la deschiderea succesiunii deci la data morţii. Doar la acel moment sora dv. va deveni proprietara terenului. Este necesară încă o precizare cu privire la cele două acte. Legea prevede în anumite cazuri reducţiunea acestor acte. Aşa cum am mai explicat şi cu altă ocazie, moştenirea ce o lasă defunctul este formată din două părţi numite rezerva succesorală şi din cotitatea disponibilă.

Rezerva succesorală este acea parte din moştenire pe care legea o garantează unor anumiţi moştenitori şi anume descendenţilor defunctului, părinţilor acestuia şi soţiei supravieţuitoare. Cotitatea disponibilă este acea parte pe care defunctul o poate lăsa oricui prin donaţii sau testamente (legate). Astfel dacă dv. donaţi acel teren şi nu mai aveţi bunuri suficiente care să rămână, potrivit cotelor stabilite de lege, soţiei, descendenţilor sau părinţilor dv., donaţia va fi redusă până ce vor fi asigurate cotele ce revin în mod obligatoriu moştenitorilor amintiţi mai sus.

Cu privire la transferul dreptului de proprietate, aşa cum v-am explicat anterior, acesta are loc, fie la momentul încheierii contractului de donaţie, fie la data deschiderii succesiunii. Dreptul de proprietate nu se va mai înscrie în registrul agricol ci va fi intabulat în cartea funciară după ce în prealabil se va întocmi şi documentaţia cadastrală pentru respectivul teren.

Av. BIANCA ALECU

Cabinete asociate de avocaţi MIHĂILĂ & OANCEA

Verificaţi-vă cunoştinţele

VOIEVOZI ROMÂNI

1. Cine era tatăl lui Basarab I, (1310-1352), întemeietorul Ţării Româneşti?
2. De unde era originar Bogdan I, primul domn (voievod) de sine stătător al Moldovei (c.1359-1365)?
3. Cine a scris balada „Moartea lui Gelu", evocând sfârşitul tragic al voievodului din nordul Transilvaniei, ucis în luptă?
4. Cum se numea mama lui Ştefan cel Mare?
5. Cine a pictat, după cât se pare între 1862-1863, tabloul „Vlad Ţepeş şi solii turci" aflat la Muzeul de Artă a României?
6. Cine a compus muzica operei „Ion Vodă cel Cumplit"?
7. Cine este regizorul şi interpretul rolului principal din filmul „Mircea", realizat în 1988?

Răspunsurile din numărul trecut *1) În timpul primăverii astronomice ziua este la început egală cu noaptea, apoi creşte treptat. 2) „Primăvăriţa" este numele popular al ghiocelului. 3) În mitologia romană, soţul Florei era vântul de apus, Favonius. 4) Tabloul „Primăvara", realizat în 1873, aparţine lui Jean-François Millet (1814-1875). 5) Muzica baletului „Primăvară apalaşă" a fost compusă de muzicianul american Aaron Copland (1900-1990). 6) Romanul „O primăvară în Italia" a fost scris de prozatorul franez Emmanuel Robles. 7) Comedia muzicală „Primăvara", realizată în 1947, a fost regizată de Grigori Aleksandrov.*

Poşta cititorilor *La întrebările din 7 martie cu tema „Napoleon Bonaparte" am primit scrisori de la noi prieteni ai rubricii, cărora le mulţumim pentru aprecieri şi care sperăm să nu ne uite şi să continue corespondenţa cu noi. Avem, aşadar:*

- *7 răspunsuri corecte: Maria Besciu* – Bucureşti; prof. *Marin Ştefan* – Şimleul Silvaniei; *Mihai Waspusch* – Bucureşti.
- *6 răspunsuri corecte: Elena Ispas* – Piatra Neamţ; *Gâzea Maria* – Bucureşti; *Maria Iova* – Constanţa; *Angela Toma* – Bucureşti şi *Dan Victor Munteanu* – Galaţi.
- *5 răspunsuri corecte:* Lidia Săndulache – Bucureşti.

Anunţăm participanţii la concurs că vom oferi şi jumătăţi de punct acolo unde răspunsul este parţial corect.

Mult succes! (I. Stoica)

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:
Albul mută şi câştigă

BAREEV – JAKOVIC, 1986

DEZLEGARE: 1. Ce6!! (+ -, dacă 1... fe6 (1... Dh5 2. Cg7 Rd8 3. Te8X) 2. Dd5 cu câştig uşor.

© GHEORGHE POPESCU – maestru F.I.D.E.

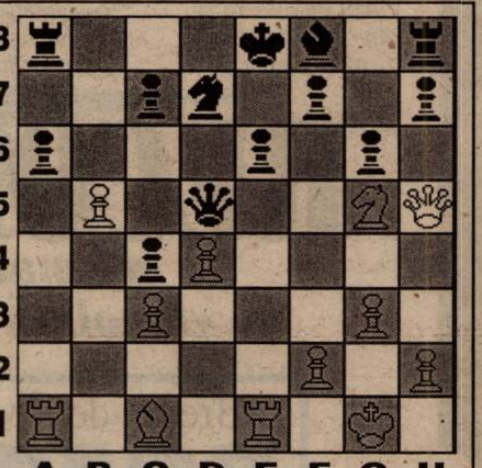

Integramă de GHEORGHE POPESCU

„ASOCIAŢII DE IDEI"

OAMENI DE AJUTOR ÎN ACTIVITATE		SUIŞ / FIINŢE RAŢIONALE		PARCELĂ / ÎNSĂ (OD.)		PREPARATORI SPORTIVI / BĂTUT ÎN LIVADA		GRĂMEZI / A LUCRA LA RĂZBOI		PODGORENI / BANI DIN IRAN
ATELIERUL CHEILOR / ŞA DE MĂGAR					VIS DE GROAZĂ / NU-S DEŞI					
SERVEŞTE LA BRASERIE / DOICI						BANI... ADEVĂRAŢI / VECHIUL CONTINGENT				
				TURCUL DIN MALIUC! / LORZI POLITICIENI				NUNI! / ÎNCĂLŢĂRI DE VREME REA		SERVICII ADMINISTRATIVE
IN ARIE! / ACORDUL MIRILOR			CAP DE PREPELIŢĂ! / SACOŞĂ				ÎN UGER! / TALER DE BANAŢĂ			
		BUFONUL CIRCULUI / FIBROS							GEORGE FLOREA / AMOR... LA GRECI	
CHELNERI... DIN ITALIA! / A DECIDE					MONEDE DE ARGINT / NIMIC... ÎN CIOC!					
						DATĂ SCADENTĂ / RODATE!				
CAVALERUL... DE ARAMĂ / JETON							A VENI DE UNDEVA			
				COLECTIVE DE CONTROL ŞI ANALIZĂ						

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „IREZISTIBILE". *Orizontal:* N - M - N - M - P - J - MEDIOCRITATE - CERB - IMORAL - CASIERA - SOTI - SP - ZALA - HU - TARTAR - CAIAC - TIR - AMAGI - O - TONIC - ARA - BM - RD - ACRITURI - PIETROI - ACUT - TRAISTA - ITE - MIERE - ATASAT.

Test

Un element grafic din desenul A se repetă într-unul din celelalte desene. Examinaţi cu atenţie toate desenele şi căutaţi să aflaţi elementele grafice comune după formula A-E. *(Gh.R.)*

SOLUŢIA: *A-E: oglinda şi spătarul scaunului. E-C: pârghia maşinii de scris şi cravata fetiţei. C-F: talpa pantofului şi partea de sus a pălăriei. F-B: fotografia din ziar şi buzunarul celăteanului. B-G: acoperişul şi corpul navei. G-D: peştişorul şi jetul de apă.*

UmOr

– Ştii care e cusurul tău? Le dai dreptate la toţi imbecilii!
– Ai perfectă dreptate, prietene!

– Chelner, am comandat două şniţele şi mi-ai adus doar unul!
– Scuzaţi, domnule! Am uitat să-l tai în două!

– Cum vă place rochia, doamnă? Întreabă croitoreasa.
– Nu-mi place deloc! Mi-ai stricat frumuseţe de material, dar fii liniştită! O să te recomand tuturor prietenelor mele!

– Fiica noastră a crescut! Spune mama „Cred că e timpul s-o măritãm!"
– Sigur, răspunde tatăl, dar să mai aştepte să găsim un băiat ca lumea...
– Dar ce? Eu am aşteptat?

– Eu cred că prostia este ereditară!
– Nu-i frumos să vorbeşti aşa urât despre părinţii tăi!

GRĂDINA

micul nostru Paradis

La sugestia unora dintre cititorii noştri vom explica unii dintre termenii care se pot întâlni înscrişi pe plicurile cu seminţe care se vând în magazinele sau standurile „pentru grădină" din supermarket-uri şi care au ca scop descrierea specificului plantei respective.

DICŢIONAR

bulb – organ subteran de depozitare a substanţelor de rezervă, folosit la înmulţire; în majoritate au forma unor cepe.

◆ ***bractee*** – frunză uşor modificată, adesea viu colorată, care, din necunoaştere este uneori considerată petală.

butaş – fragment de lăstar, frunză, rădăcină, din care se formează noi plante dacă este recoltat şi pus la înrădăcinat în condiţii corespunzătoare.

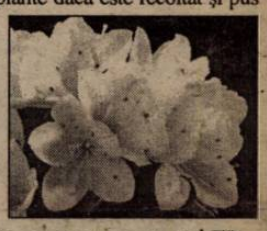

◆ ***corolă*** – totalitatea petalelor unei flori.

fimbriată – marginea petalei este foarte fin încreţită.

◆ ***frunză palmată*** – cu marginea „decupată", de obicei sub forma degetelor de la mână.

frunză peltată – codiţa frunzei este prinsă de suprafaţa internă, spre deosebire de frunzele obişnuite când e prinsă de margine.

◆ ***frunză penată*** – secţionată sau alcătuită din mai multe frunzuliţe aşezate de o parte şi de alta a nervurii mediane.

frunză pieloasă – groasă şi lucioasă.

◆ ***inflorescenţă*** – asocierea mai multor flori.

involtă – floare cu numeroase petale („bătută").

◆ ***înmulţire prin divizare*** – despărţirea tufei şi rădăcinii plantei în mai multe părţi.

latex – sevă cu aspect şi consistenţă lăptoasă.

◆ ***marcotaj aerian*** – metodă de înmulţire care constă în fixarea unui manşon de turbă sau muşchi vegetal pe tulpină sau pe lăstarii laterali, pentru a provoca formarea de rădăcini în zona respectivă, după care se separă o nouă plăntuţă.

pământ de ţelină – pământ rezultat din brazdele cu iarbă naturală sau din cultura gazonului, lucernei, trifoiului, scoase la adâncimea de circa 10 cm şi lăsate în grămadă timp de 8-12 luni.

◆ ***peţiol*** – codiţa frunzei.

pistil – partea reproductivă feminină a florii.

◆ ***plantă acidofilă*** – căreia îi place pământul cu aciditate (Ph) scăzut.

plantă suculentă – tulpina şi frunzele sunt mult îngroşate (ţesuturile sunt moi, cu acumulări de cantităţi mari de apă).

◆ ***plantă pubescentă*** – cu peri scurţi şi moi.

repaus – perioadă în care plantele se opresc din creştere pentru a se odihni; în această perioadă unele îşi pierd frunzele, altele nu.

◆ ***sesil*** – frunză şi flori, fără codiţe, prinse direct de lăstari.

stamină – partea reproductivă masculină a florii.

◆ ***substrat de cultură*** – „pământul" (de fapt combinaţia de mai multe elemente) în care se cultivă plantele din ghivece.

◆ ***transplantare totală*** – schimbarea pământului unei plante cultivate în ghiveci. *(A. Popescu)*

RAPID AMENINŢĂ

Tam-nisam, secretarul general al AFC Rapid s-a trezit vorbind că arbitrii s-au [illegible]alizat cu toţii împotriva Rapidului! [illegible]a născută, mai nou, sub podul [illegible]este că arbitrajul în România [illegible]it o armă foarte periculoasă [illegible] abate asupra unor echipe [illegible]e (!), în vreme ce pentru [illegible]pele care beneficiază de sprijin [illegible]itic (!) arbitrajul este o prăjitură. Aceste elucubraţii s-au auzit sâmbătă, chiar înaintea partidei de la Bacău, când secretarul amintit a ameninţat că Rapid se va retrage de pe teren dacă arbitrajul va fi părtinitor. Cu alte cuvinte, dacă Rapid nu câştigă, jucătorii, în semn de protest, urmau să iasă de pe teren, aşa cum au mai făcut şi în tur în partida cu FC Braşov. Am spus de câteva ori că a penaliza acel gest incalificabil cu doar un singur punct a însemnat de fapt un cec în alb pentru Rapid. Iată că nu m-am înşelat şi Rapid nu întârzie să ameninţe cu acelaşi gest, crezând că joacă fotbal după propriile reguli. Cum-necum, Rapid

SPORT FLASH

a încasat-o uşor, băcăuanii înscriind un gol prin, cândva, impetuosul Cursaru, după o gafă antologică a portarului rapidist. Cât despre ameninţare, ea a rămas doar o vorbă aruncată în vânt...

DINAMO, DE RÂS

Evoluând, cum ar veni, în deplasare, adică deplasându-se dintr-un cartier în altul al Bucureştiului, dinamoviştii au fost bătuţi de o echipă care se află chiar pe penultima treaptă a clasamentului – Sportul. Să nu ne ascundem după degete. Sportul n-are ce căuta în Divizia A, aşa cum n-are ce căuta nici UM Timişoara. Faptul că o asemenea echipă a învins ocupanta locului întâi lasă loc la multe speculaţii. Pentru că despre diferenţa de valoare nu se poate discuta. Unii zic că Ion Marin e de vină, alţii că lotul e de vină, mai ales că, să nu uităm, Dinamo a vrut să rateze şi un penalty(!). În fine, n-ar fi exclus ca prin această „victorie", Sportul să fi scăpat oarecum de retrogradare. De râs e şi Steaua care s-a îngropat pe un loc 6 în clasament, mai ales după înfrângerea de duminică din Ghencea, unde s-a văzut învinsă de un FC Argeş tenace şi fortos. Urcă impetuos în clasament fostul stelist Lăcătuş, cu echipa sa, Oţelul, care bate în stânga şi-n dreapta.

ECHIPA FRAŢILOR SCHUMACHER

Duminică, în etapa a 4-a a CM de Formula 1 la automobilism, Michael Schumacher a reuşit să se impună din nou. În Marele Premiu al statului San Marino, pe circuitul de la Imola, locul unde şi-a găsit moartea fostul campion mondial Ayrton Senna, Michael a plecat primul la start, urmat de coechipierul său, Barrichelo şi de Ralf Schumacher. Într-o cursă fără nici un istoric, podiumul final a arătat exact ca şi grila de start. Fraţii Schumacher s-au aflat din nou pe podium, dovedind lumii că sunt cam cei mai buni piloţi de F1 la această oră, în ciuda faptului că multe voci vorbesc şi despre isprăvile, încă amânate, ale columbianului Pablo Montoya. Dar „circul" este de-abia la început.

GEORGE CUŞNARENCU

Sticla – bijuterie

Această elegantă sticlă a aparţinut lui Soliman Magnificul. Era destinată a potoli setea sultanului aflat departe de casă. Încrustat cu smaralde, rubine şi alte pietre preţioase, modelul, confecţionat din aur masiv, aminteşte de vechile sticle de piele ale nomazilor. (I.S.)

În plin centrul Romei a fost organizat recent primul festival al... ciocolatei. Punctul forte l-a constituit un ou de ciocolată uriaş, înalt de 6 metri şi cu o greutate de 7 tone, care a fost expus alături de alte exemplare de dimensiuni mai mici, decorate de creatori de modă celebri. Aceştia au oferit publicului şi o paradă de modă, costumaţia manechinelor fiind confecţionată exclusiv din ciocolată. Fondurile obţinute cu acest prilej au fost destinate copiilor săraci din ţările producătoare de cacao. (D.M.)

RECORD:

cel mai mare ou de ciocolată din lume

63000 de euro pentru cămaşa lui Napoleon

La acest preţ a fost adjudecată una dintre ultimele cămăşi ale lui Napoleon (după unele păreri chiar ultima) la licitaţia organizată de curând în faţa castelului Fontainebleau. Iniţial, preţul cămăşii a fost estimat la o sumă între 9000 şi 12000 de euro. Confecţionată din batist, cu mâneci lungi şi închisă la gât cu un buton, în prezent mâncat de rugină în câteva locuri, cămaşa păstrează însă în cele mai bune condiţii un „N" brodat cu roşu, sub coroana imperială. Piesa a fost achiziţionată prin telefon de un cumpărător anonim. Deşi s-a numărat alături de alte 500 de obiecte „Empire" care au fost puse în vânzare în aceeaşi zi (autografe, cărţi, medalii, desene, tablouri, suveniruri, arme, mobile şi obiecte de artă), cămaşa a fost considerată „cel mai emoţionant" obiect dintre toate pentru că a fost luată spre păstrare de către mamelucul Ali (Louis-Etienne Saint Denis), unul dintre oamenii de încredere ai lui Napoleon, chiar în ziua morţii acestuia. Preţul cel mai ridicat – 200000 de euro – la care s-a achiziţionat un obiect „Empire" a fost plătit pentru o sabie cu o lucrătură excepţională, care i-a aparţinut lui Murad Bey, principalul şef militar al mamelucilor de după cucerirea Egiptului în 1798 de către Napoleon Bonaparte. Cumpărătorul sabiei a rămas de asemenea anonim. *(A.P.)*

Brevet de invenţie: ROATA

„Dispozitiv circular pentru facilitarea transportului" – astfel şi-a intitulat australianul John Keogh subiectul brevetului de invenţie depus în ţara cangurilor, acesta nereprezentând altceva decât multimilenara roată cu spiţe, indispensabilă – în fond – la fel de bătrânelor căruţe. Pare o glumă, dar „invenţia" respectivă a fost chiar premiată; e-adevărat, de juriul Ig Nobel – versiunea burlescă a premiilor Nobel – cu argumentul că „nimeni, niciodată, înaintea lui Keogh, nu a îndrăznit să depună brevetul pentru roată", felicitându-l călduros pe acesta, pentru... candoarea sa. Aşadar, ne putem aştepta de-acum să apară inventatorul pantofului, al bastonului, al farfuriei, al papucilor, al buzunarului etc. etc. Totuşi, dacă ne gândim că unii se îngrămădesc să-şi cumpere teren pe Lună sau pe Marte, parcă nimic nu mai e de mirare, în lumea de azi... *(A.N.P.)*

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.

- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (100 $ sau 110 euro, un abonament pe un an, 50 $ sau 55 euro, un abonament pe şase luni).

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	25.000 LEI	❑ 3 LUNI	82.000 LEI	❑ 5 LUNI	132.000 LEI
❑ 2 LUNI	50.000 LEI	❑ 4 LUNI	107.000 LEI	❑ 6 LUNI	164.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ÎN NUMĂRUL VIITOR

- Este clonarea umană o cercetare ştiinţifică legitimă?
- Aurul dacilor: fascinaţie şi blestem
- Incompatibilitatea dintre alimente
- Femina club
- Tigrul, un timid cu aventuri nocturne
- O tipografie unică în lume
- Încă un pas în timp: Atlantida
- Presopunctura îndepărtează stresul
- Întâmplări adevărate
- Secretele tinereţii fără bătrâneţe
- Horoscop.

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

HOROSCOP

22 – 28 APRILIE

BERBEC (21.03-20.04): Cel mai remarcabil aspect al acestei săptămâni este ascensiunea vertiginoasă a curbei financiare; astfel, se pare că miercuri sau joi veţi primi o sumă importantă de bani. Pe de altă parte, va trebui să înfruntaţi câteva persoane certăreţe din anturajul profesional. Şi veţi reuşi.

TAUR (21.04-21.05): Probabil că veţi avea de luat o decizie importantă (poate în sânul familiei, poate la serviciu), întrucât Jupiter este acum planeta dv. protectoare. Din fericire, ea aduce şi noroc, aşa că hotărârea dv. va fi una înţeleaptă şi oportună. Despre bani, nimic nou. Deocamdată.

GEMENI (22.05-21.06): În pofida unor cuvinte măgulitoare şi a unor gesturi extrem de amabile, disensiunile de la serviciu vor fi aspre şi vă vor stresa foarte mult. Credem că ar fi cazul să vă detaşaţi „un strop" de realitate şi să învăţaţi să vă relaxaţi cu mai multă eficienţă.

RAC (22.06-22.07): Ritmul îndrăcit al acestei perioade vă va scoate în evidenţă adevărata faţă a unor colegi şi faptul vă va întrista. Pe de altă parte, curba financiară creşte în ritm vioi şi se pare că spre finele intervalului va avea un maxim. Atenţie la un Săgetător din anturaj!

LEU (23.07-22.08): Caracteristica principală a acestei săptămâni este dragostea. Curba cu pricina are oscilaţii periculoase, semn că s-ar putea răci relaţiile cu persoana iubită. Poate că, sub influenţa Lunii, sunteţi mai temperamental şi mai orgolios decât de obicei. Cenzuraţi-vă cuvintele şi ieşirile mai puţin elegante!

FECIOARA (23.08-21.09): După cum sunt dispuse astrele în constelaţia dv., s-ar părea că va trebui să luaţi taurul de coarne şi să vă rezolvaţi toate problemele restante (indiferent de natura lor). Soarele şi Saturn vă sunt aliaţi, deci iniţiativele dv. au mari şanse de succes. Profitaţi cât mai mult!

BALANŢA (22.09-22.10): Scepticismul în iubire şi o scurtă criză financiară par să fie specifice acestei perioade mai puţin faste. Credem că ar trebui să vă reevaluaţi relaţiile din cuplu şi pe cele de la serviciu, întrucât se pare că aţi neglijat unele probleme care vă pândesc mai de mult.

SCORPION (23.10-21.11): Se pare că în această perioadă veţi parcurge o „oază" de melancolie, total neproductivă şi care vă va însingura un timp. Sub influenţa Lunii şi a lui Pluton, gândurile cenuşii vă vor asalta nemiloase şi relaţiile din cuplu vor avea de suferit. Nici o noutate despre bani.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Se pare că vânturi prielnice suflă cu putere în pânzele destinului dv. Toate curbele astrale se află mult peste normal, iar cea a finanţelor are un maxim de toată frumuseţea (marţi sau miercuri). Sunteţi cuprins de un optimism molipsitor şi realist şi nimeni nu vă poate sta în cale.

CAPRICORN (21.12-19.01): Ritmul sufocant al vieţii din primele zile ale intervalului vă vor produce un surmenaj nervos, care vă va obliga la foarte multă relaxare. Din păcate, situaţia financiară nu înfloreşte deloc, ba chiar sunt posibile ghinioane în această privinţă.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Perspectivele sentimentale se înzdrăvenesc acum, când Venus şi Marte au „grijă" de dv. Sunteţi seducător şi dinamic, aveţi idei şi-i fermecaţi pe cei din jur. Chiar şi curba financiară ţine la persoana dv., oferindu-vă un bonus (pe la mijlocul intervalului). Nu cheltuiţi toţi banii în acelaşi loc!

PEŞTI (19.02-20.03): Probabil că veţi avea de ales între două variante (financiare sau care ţin de profesiune) şi va trebui să vă sfătuiţi cu cele mai apropiate persoane. Dar Soarele şi Saturn sunt alături de dv. şi, în consecinţă, veţi adopta cea mai bună atitudine. Luni sau marţi este posibil să primiţi bani.

Personalităţile săptămânii: *Eugen Jebeleanu, Emma Beniuc, Lia Manoliu;* P.I. Ceaikovski, Carl Spittelev (Nobel literatură 1919), Vicente Alexandre (Nobel literatură 1977), Ella Fitzgerald, David Oistrah, Al Pacino, Shirley MacLaine, Anouk Aimée.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 570 • ANUL XLV • 25 APRILIE 2002 • 16 PAGINI • 7000 LEI Nr. 17 (2320)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Dacă-i omori pe toţi cei care te fac să suferi, rămâi singur pe lume.*
(H. Barbusse)

■ *Doar cine promite cu greu se ţine uşor de cuvânt.*
(Ducele de Lévis)

■ *Uitarea este un burete de şters, pe care nu-l găseşti niciodată când ai nevoie.*
(Pierre Véron)

Aurul dacilor

fascinaţie şi blestem

- Un destin comparabil cu cel al incaşilor
- Istorie dată la topit

Starea de veghe

CERNOBÎL
după 16 ani

Femina club

Nu-i obligaţi să crească prea repede!

Dilemele ştiinţei mileniului trei

Clonarea umană
o cercetare ştiinţifică legitimă?

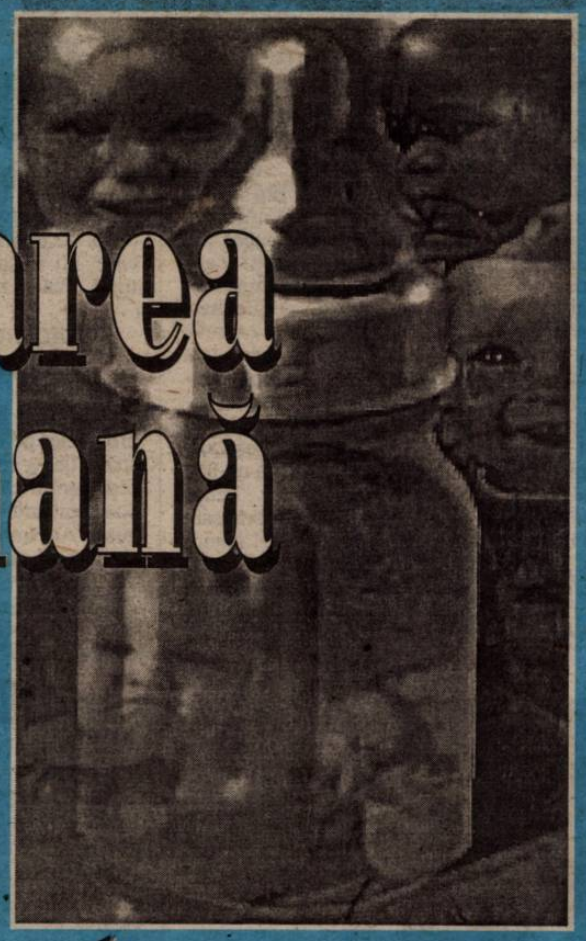

Terra X

UN SECRET
al lui Charles Darwin

Terapii complementare

PRESOPUNCTURA
îndepărtează stresul

Misterele lumii

Încă un pas în timp
ATLANTIDA

TV Pro TV, România 1, TVR 2, Acasă, Antena 1, Prima TV, Tele 7 abc

- Labirint sentimental
- Consultaţii fără plată
- Întâmplări adevărate

Ipoteză ştiinţifică senzaţională

«OCEANELE» din interiorul Pământului

Pentru prima oară în lume, o echipă de cercetători de la Institutul de tehnologie din Tokyo – condusă de prof. Motohito Muramaki – a efectuat o experienţă de natură geofizică, în urma căreia a concluzionat că în interiorul mantalei Pământului ar putea exista de 5-10 ori mai multă apă decât întreaga cantitate de la suprafaţa planetei.

Simulând în laborator condiţiile de temperatură şi presiune din interiorul scoarţei terestre (1.600 grade Celsius şi 250.000 de atmosfere), specialiştii niponi au constatat că mineralele topite înglobează aproximativ 0,19 la sută apă cristalizată. Comparativ, ponderea apei de la suprafaţa Terrei (mări, oceane etc.) reprezintă numai 0,02 la sută din masa totală a Pământului. Cu alte cuvinte, luând în calcul şi eventualele erori experimentale, apa din interior este de cel puţin cinci ori mai multă decât cea „la vedere". Această ipoteză de senzaţie poate conduce spre noi interpretări ale comportamentului plăcilor tectonice şi ale altor fenomene geofizice din apropierea suprafeţei Pământului. Se pare că, „stăm" pe roci mult mai umede şi deci cu o fluiditate mai mare decât credeam până-n prezent. *(P.I.)*

Bibliotec... ...ţeană

cartea albă

FASCINAȚIA UNEI LEGENDE

Mă opresc în această săptămână la o carte mai specială, nici proză, nici poezie. O carte dedicată unei mari sportive care a însemnat la vremea respectivă şi proza bună, şi poezia imponderabilă: Iolanda Balaş. Născută pe 12 decembrie 1936, la Timişoara, copilul a fost bucuria familiei Balaş, deşi s-a născut mai degrabă firavă decât „zdravănă şi robustă". Nimic din această fragilitate nu anunţa marea campioană de mai târziu. Activitatea sportivă a început-o în clasa a treia şi atunci când cineva i-a strigat din tribună „bravo, Iolly!", acest lucru nu a rămas fără ecou, atâta vreme cât cea care rostise acele cuvinte era Luiza Ernst, campioana României la pentatlon. Drumul spre cariera sportivă fusese deschis şi asta se întâmpla la clubul „Electrica" din oraş. În cele din urmă, Iolanda a ales săritura în înălţime. Alegere pentru o viaţă. Peste frânghia de rufe de-acasă a sărit 1,25 m. Pe stadion a sărit din prima peste ştacheta ridicată la 1,30 m. În 1950, fetiţa de 14 ani sare 1,40 m şi devine faimoasă, vestea ajungând până la Bucureşti. Iolanda Balaş debutează în atletism cu ocazia Campionatelor Naţionale ale României din 1951, pe fostul stadion al Republicii din Dealul Spirii. Sare din prima încercare 1,51 m, record al ţării! Iolly se mută la Bucureşti şi intră în rândurile clubului Casa Centrală a Armatei. Uneori ai nevoie de un an de muncă pentru a reuşi un centimetru în plus la săritura în înălţime. În 1955, tot pe stadionul Republicii, Iolanda Balaş sare 1,70 m! Anul 1956 era un an special, era anul olimpiadei de la Melbourne. Iolanda Balaş ţintea în sus, nu-şi spusese ultimul cuvânt. Recordul mondial al momentului era de 1,74 şi aparţinea unei atlete britanice. Pe 14 iulie 1956, Iolanda Balaş sare, la Bucureşti, 1,75 m şi devine campioană mondială la 20 de ani! Ambiţioasă, fosta sportivă de la „Electrica" Timişoara a răspuns unui reporter, care pusese o întrebare tipizată: „Îmi doresc ceea ce îmi lipseşte, aurul olimpic". Dar la Melbourne n-a fost să fie. Considerată de unii politruci ai vremii „trădătoare de ţară", Iolanda Balaş avea să-şi demonstreze voinţa şi talentul ieşite din comun patru ani mai târziu, la Olimpiada de la Roma din 1960, pe Stadio Olimpico. În vara acelui an, s-a întâmplat ceva incredibil. Campioana noastră mondială şi-a dorit nu doar un titlu olimpic, ci şi o performanţă. A sărit din prima 1,77, nou record olimpic, dar a cerut ridicarea ştachetei la 1,81! A stabilit un al doilea record olimpic în doar câteva minute! Când a cerut ridicarea ştachetei la 1,85 m tribunele, 100000 spectatori, au amuţit. A reuşit un al treilea record olimpic din a treia încercare. O superpremieră absolută. Ca un gest de mulţumire pentru tribune, Iolanda Balaş a mai cerut o ridicare a ştachetei cu doi centimetri. Ceea ce era de-acum prea mult... Mă opresc, în finalul acestor rânduri, la o performanţă pe care o ţin şi eu minte. La Bucureşti, în 1964, am urmărit la televizor, cred că era o transmisiune în direct (?) săritura excepţională de la Olimpiada de la Tokyo, momentul în care Iolanda Balaş, nu doar că a câştigat a doua medalie olimpică, dar a reuşit un record olimpic uluitor: 1,90 m. ţin minte şi acum imaginea Iolandei Balaş cu mâinile ridicate spre cer în secundele imediat următoare săriturii. Dintr-un motiv mai mult sentimental reproduc acea fotografie pentru cititorii mai tineri decât mine.

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

RAMONA S.B., Buzău: „...Problemele mele sentimentale sunt destul de vechi. Au trecut mai mult de doi ani de când nu mai am nici un prieten de suflet, cum îmi place mie să-i spun partenerului. Am 29 de ani, însă lucrul acesta nu mă îngrijorează deloc (am citit nişte comentarii răutăcioase într-o anumită revistă, cu privire la aşa-zisa disperare a femeilor singure de 30 de ani, dar cred că erau făcute de nişte misogini). Cu toate acestea, rememorând toate legăturile mele de până acum şi citind această rubrică m-am decis să vă scriu (...) Nu cunosc foarte multe date despre astrologia iubirii (dacă asta e denumirea corectă), nici nu ştiam că există aşa ceva. Interesul meu pentru astfel de informaţii se datorează mai mult dorinţei de a-mi satisface o curiozitate şi de a mă relaxa. Am observat că şi dumneavoastră aveţi unele limite în a acorda o prea mare atenţie «regulilor» astrologice cu privire la problemele sentimentale (...) Eu sunt născută în zodia Leului, iar ultimul meu prieten este tot Leu. Oare două persoane de sex opus din aceeaşi zodie nu se pot înţelege? Cred, până să primesc răspunsul dv., că asta este o prejudecată."

– Dragă Ramona, este frumos spus „astrologia iubirii", dar parcă e prea mult. Spun asta pentru că unii profesionişti ai domeniului din Occident (în special din Franţa şi Italia) ironizează cu bună ştiinţă astrologia, împingându-i „forţele" până acolo încât au dezvoltat o astrologie a animalelor de casă, una a tipurilor de sărut, una a automobilelor... Desigur, acestea sunt exagerări distractive. Cu iubirea e altceva, specialiştii vorbesc despre compatibilităţi sau afinităţi. În ceea ce priveşte relaţiile dintre persoanele aceleiaşi zodii, nu se poate vorbi de o uniformitate. De exemplu, femeia-Leu, când este dominantă, se înţelege foarte bine cu un bărbat-Leu (dar şi cu Berbecii şi Scorpionii); ea nu poate face casă bună cu Taurii şi Capricornii. Şi bărbatul-Leu are afinităte maximă pentru Leoaice (ca şi pentru Gemene, Balanţe şi Vărsătoare); el are afinitate minimă faţă de Capricorn şi Peşti. Aş vrea să-ţi mai spun că, deşi nu sunt expert în psihologia feminină, problema femeii singure la 30 de ani nu poate fi tratată global; motivele singurătăţii sunt atât de diferite, încât nu există nici o regulă fixă. Răspunsurile pot fi găsite atât în eşecurile sentimentale, cât şi în copilărie, în viaţa de familie, în anturaj etc. Oricare ar fi cauza, singurătatea nu face bine nimănui, deşi unele persoane privesc solitudinea ca pe un balsam.

*

– Dragă Silvia, voi trece direct la subiect pentru a-ţi spune cât mai multe lucruri. În primul rând, femeia-Vărsător are (spun cărţile) o afinitate minimă pentru Peşti (şi una maximă pentru Taur şi Vărsător). Impetuozitatea recunoscută a Vărsătorilor (femei şi bărbaţi) nu se potriveşte deloc cu melancolicii şi uneori depresivii Peşti. Pe de altă parte, cele două zodii se completează deseori în mod optim. Vărsătorul este semn de Aer, iar Peştii de Apă. Fără aer, apa ar fi şi ea lipsită de viaţă. De altfel, Peştii reprezintă cei mai dificili nativi; sunt visători, imaginaţia le joacă feste şi de multe ori sunt prea sensibili. Iar momentele de slăbiciune pot fi uşor exploatate de cei din jur. Descrierea pe care o faci prietenului tău se potriveşte cu portretul astrologic clasic al Peştilor. Din felul în care te exprimi, reiese clar că eşti o persoană dinamică, voluntară şi rolul tău ar trebui să fie unul protector, dar cu discreţie, fără să-i lezezi personalitatea. O altă categorisire astrologică spune că zodia Vărsător este una masculină, iar cea a Peştilor este una feminină. Ele ar trebui să se completeze foarte bine din acest punct de vedere. O sugestie asemănătoare o face şi calendarul tradiţional chinezesc; Vărsătorul este Tigru, semn de Lemn, iar Peştii sunt Iepuri, acelaşi semn. Relaţiile între două semne de Lemn sunt destul de bune, deşi pe cercul zodiacal nu aparţin aceluiaşi triunghi al armoniei... Mă opresc aici cu informaţiile, sperând că nu te-a dezamăgit răspunsul meu. Aştept o nouă scrisoare de la tine.

RADU IANIERI

SILVIA D., Bucureşti: „...Vă rog să mă scuzaţi că vă spun aşa, direct, dar uneori am impresia că răspunsurile dv. sunt prea scurte şi că nu pătrundeţi în sufletul fetelor care vă scriu (am văzut foarte puţini băieţi la această rubrică, de ce oare?). Poate că nu există suficient spaţiu (...) V-aş ruga ca în cazul meu să-mi daţi un răspuns mai amplu, dacă se poate. Eu sunt Vărsătoare, iar amicul meu (care e cu cinci ani mai în vârstă) este născut în zodia Peştilor. Cum o să ne înţelegem, psihologic vorbind? Până-n prezent, am constatat că fără voia mea am devenit «dominantă», cum spuneţi dv., iar el este în continuare un timid, un retras şi cam morocănos, deşi ştie să fie foarte tandru. Puteţi să-mi spuneţi cum vor evolua lucrurile? Vă mulţumesc şi aştept cu nerăbdare răspunsul."

DE CE mint VIP-urile?

„Nu mă consider o bună cunoscătoare a relaţiilor de cuplu, dar mă preocupă acest lucru. Urmăresc emisiunile TV în care se tratează tema iubirii, interviurile luate vedetelor artistice, mai arunc o privire şi prin reviste, dacă îmi cad în mână, şi constat cu stupoare că marea majoritate a celor intervievaţi, mai ales femeile din rândul VIP-urilor, susţin că nu aspectul fizic e important în alegerea unui partener ci calităţile lui interioare: să fie inteligent, fidel, să aibă umor, să fie manierat etc. Rămân, repet, stupefiată când aud asemenea minciuni. Păi, de când e lumea şi pământul, bărbatul şi femeia s-au apropiat unul de celălalt în primul rând pentru că se plăceau fizic. Există şi excepţii, nu zic nu. Bineînţeles, frumuseţea interioară e foarte importantă dar e pe locul 2. Eu, de pildă, n-aş putea să stau cu un băiat care nu mă atrage fizic. Trebuie să-mi placă ceva, gura, ochii, părul... Poate să aibă umor, să fie superinteligent, manierat, fidel, devreme acasă, putred de bogat. Evident, dacă n-ar avea un comportament agreabil nu i-aş mai acorda nici o atenţie. Şi ca mine gândesc şi simt majoritatea tinerilor. Chiar şi VIP-urile. Numai că nu au curajul s-o mărturisească". *(Alexandra Viziru din Bucureşti, 22 de ani)*

O iubire confuză

Vitamine şi trandafiri

„În momentul în care am văzut-o pe Vera am avut o emoţie foarte puternică. Intrasem într-o farmacie cu o reţetă în mână. În spatele tejghelei, o fată cu părul lung, negru, cu ochelari – un fel de copie infidelă a Andreei Marin – mă privea fix. M-a rugat să rescriu medicamentele pe dosul reţetei şi să semnez dar n-aveam pix. Mi-a întins ea unul şi într-o frântură de secundă am observat două lucruri: mă privea cu o curiozitate provocatoare şi n-avea verighetă. La plecare mi-a zâmbit şi mi-a spus: «Vă mai aştept şi altădată». Am plecat împleticindu-mă. Ca un câine bătut. Puteam să-i spun ceva, că e frumoasă, că e amabilă dar n-am avut nici un strop de prezenţă de spirit. Zile întregi m-am tot gândit ce să fac, cum să fac. Şi m-aţi întors, evident. Am vrut să fiu jovial, îmi pregătisem câteva fraze dar când am văzut-o, iarăşi m-am blocat. În faţa mea mai erau două persoane. În sfârşit, doar noi doi, faţă în faţă. «Ei, cum vă mai simţiţi»? m-a întrebat. Am schimbat câteva cuvinte pe tema medicală şi în final i-am cerut nişte vitamine. În timp ce căuta în raft am zărit o vază cu flori. Nu mă pricep, dar cred că erau crizanteme. «Sunt florile tale preferate"? am întrebat-o. «Îmi plac toate florile», mi-a răspuns simplu. După zece minute m-am întors cu un buchet de trandafiri. Erau foarte scumpi, dar am zis, ori, ori! A fost mai mult decât entuziasmată. Ce ziceţi, frumos debut, nu?"

Dragoste... fără sex

Am ieşit împreună aproape zilnic. O aşteptam să termine programul şi m-am mirat foarte tare că niciodată n-o mai aştepta cineva. O fată ca ea n-avea cum să fie singură. N-avea cum să nu fie curtată. Am făcut o pasiune oarbă pentru ea. Era marea iubire a vieţii mele. Am cunoscut câteva fete super dar niciodată n-am simţit ceva atât de special. Era, cum să vă spun, o stare de perplexitate totală. Prezenţa ei avea ceva magic. (...) Suntem împreună de un an. Un an plin de contradicţii, frustrări dar şi de momente fericite. Ne plimbam ore în şir prin Bucureşti, ne opream la o terasă sau un bar, vorbeam ore în şir. Venea uneori la mine. Ne îmbrăţişam lung, ne iubeam. Dar! Niciodată n-am făcut dragoste. Mi-a spus că n-a făcut niciodată şi că o va face doar cu bărbatul cu care va rămâne mereu. N-am forţat nota. Mi-a mai spus că în momentul în care va fi pregătită, eu voi fi primul. O perioadă am fost în culmea fericirii. Mă şi vedeam însurat cu ea. Dar cu timpul a început să devină mai reticentă. Mai ocupată. Îi dădeam telefon şi-mi spunea mereu că are treabă. Ce treabă, n-am aflat niciodată. M-a rugat să n-o mai aştept la farmacie pentru că şeful ei, colegele ei bârfesc; bla, bla, bla. În ultima vreme n-a fost chip să mă întâlnesc cu ea decât o singu-ră dată în care mi-a spus o poveste tristă. Pentru mine, evident.

Întotdeauna există altcineva

Un băiat dintr-un oraş de provincie, pe care-l iubea din studenţie, a revenit în Bucureşti pentru câteva săptămâni, s-au reîntâlnit şi... au făcut dragoste. Am întrebat-o dacă o să rămână cu el şi mi-a spus că nu. El nu vrea să rămână în Bucureşti, ea nu vrea să plece în provincie cu el. „Şi cu noi cum rămâne?" am întrebat-o. „Nu ştiu", mi-a răspuns. Au trecut trei săptămâni de atunci şi sunt disperat. N-am mai căutat-o, nici ea pe mine. Ce-aş putea să fac? Sentimentele mele sunt profund lezate, nu pot s-o iert cu nici un chip. Aş vrea (şi n-aş vrea) să renunţ definitiv la ea şi, cu timpul, să scap de o mare obsesie. *(I.S. din Bucureşti)*

Răspuns

Presupun că nu ţi s-a dăruit cu totul, pe de-o parte, datorită faptului că iubirea ei pentru băiatul din provincie nu s-a stins iar pe de altă parte pentru că nu a reuşit până acum să-şi clarifice sentimentele pentru tine. Faptul că ţi-a mărturisit această experienţă sexuală „amânată", născută dintr-o (mare) iubire şi nu în urma unei aventuri, îi scoate în evidenţă sinceritatea, o calitate pe care multe alte fete, în cazuri similare, şi-ar fi reprimat-o. Înţeleg că eşti profund afectat şi că, deocamdată, nu eşti capabil s-o înţelegi, s-o ierţi... Momentele de tandreţe pe care ţi le-a dăruit sunt semne clare că Vera ţine la tine chiar dacă sentimentele ei sunt confuze. Acordă-ţi încă o şansă şi continuă relaţia cu ea. E posibil să rămâneţi împreună. Timpul va decide în cele din urmă.

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Paul Ioan
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
Tel.: 222.51.11;
GEORGE CUŞNARENCU,
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Dilemele ştiinţei mileniului trei

CLONAREA UMANĂ

o cercetare ştiinţifică legitimă

Frecventele reluări ale discuţiilor – pro şi contra, întotdeauna! – privind oportunitatea şi legitimitatea clonării în general, ale celei umane în special, sunt departe de a fi nejustificate. În a doua jumătate a secolului trecut, autorul SF Isaac Asimov afirma că Genetica va aduce tulburări în viaţa oamenilor şi a societăţilor pe lângă care „scandalurile" nucleare vor părea simple jocuri de copii. Şi lucrurile par a nu fi departe de împlinirea prezicerii lui Asimov! Mai ales că, de curând, pe lângă ştiri interesante şi simptomatice sosite chiar şi din zone unde nu se înregistraseră până în prezent ştiri de senzaţie în domeniu, a revenit în atenţia publicului Severino Antinori, cel care este denumit, după titlul propriei sale lucrări publicate în 1994, „tatăl copiilor imposibili". Afară de opoziţia, de cele mai multe ori violentă, pe care o întâmpină din partea bisericii, unii cercetători sunt tentaţi să-i minimalizeze importanţa. Dar el pretinde că deja se află în posesia semnăturilor a 6600 de cupluri infertile care şi-au dat acordul să fie clonate. Şi atunci... „Cazul" doctorului Severino Antinori readuce în atenţia publică un aspect al ştiinţei la fel de important ca descoperirile cercetătorilor şi aplicaţiile acestora: etica omului de ştiinţă şi destinaţia care se dă rezultatelor muncii sale. Poate că de la cumplitele explozii atomice din vara anului 1945, lumea ştiinţei nu s-a mai confruntat niciodată cu o situaţie de o asemenea amploare în care responsabilitatea cercetătorului să fie pusă în discuţie!

Severino Antinori – supranumit şi „tatăl a copiilor imposibili"...

Un pericol public?

Aşa pare Dr. Antinori, sau aşa îl prezintă mulţi. Nu s-a sfiit să „arunce" practic pe scări o echipă întreagă de televiziune care îndrăznise să-l critice pentru aşa numita sa „reproducere postmenopauză asistată". Aceasta pentru că în 1989 realizase performanţa de a face ca o femeie de 47 de ani, aflată la menopauză, să aibă un copil. Nu s-a sfiit nici să spună că Brigitte Boisselier „colega" sa întru promovarea clonării umane, membră a mişcării raeliene pro-OZN, este un biolog bun dar „a cam luat-o razna". Cum a început însă frământata istorie a acestui atât de controversat om de ştiinţă care este hotărât să meargă înainte cu planurile sale privind realizarea primei clone umane? Fără să-i pese că practic o lume întreagă îi stă împotrivă.

Ştiinţa în umbra Vaticanului

Ironia sorţii: clinica de fertilitate a lui Antinori se află la numai câteva sute de metri de zidurile cetăţii Vaticanului! Cuplurile disperate care nu au reuşit nici recurgând la medicină, nici la biserică să aibă un copil, îşi mai încearcă o dată norocul aici. Aliniindu-se de-a lungul unui coridor din capul căruia îi priveşte portretul uriaş al unei Madone... însărcinate! Vreo zece cupluri îşi aşteaptă cu răbdare rândul în diferite camere, în timp ce un personaj într-un costum verde de chirurg se agită dând ordine în stânga şi în dreapta cu un ton ridicat vorbind neîntrerupt la telefonul mobil, iar o asistentă terorizată îşi spune fără încetare că altceva nu-i rămâne decât să-şi ia viaţa. Agitatul personaj este însuşi dr. Antinori, cel pe care biserica catolică l-a comparat cu însuşi Adolf Hitler! Şi cum altcumva ar fi fost de aşteptat să procedeze de vreme ce în 1994 el făcea în aşa fel ca Rosanna Della Corte, o femeie de 63 de ani (!) să devină mamă – un experiment pe care autorităţile ecleziastice l-au caracterizat drept „grotesc" şi „împotriva legilor naturii". Lumea ştiinţifică nu a fost însă la fel de unanimă, unii cercetători lăudându-l pentru „un rezultat ştiinţific remarcabil"...

Singur?

Antinori a moştenit se pare interesul pentru însămânţarea artificială de la un unchi al său, medic veterinar. Datorită lui a ales medicina şi după un scurt popas în lumea gastroenterologiei s-a hotărât pentru ginecologie, asistând în 1986 naşterea primului copil în eprubetă la o clinică de stat din Roma unde se efectuau asemenea tratamente. Tot atunci apar primele disensiuni între el şi colegii săi, ceea ce îl determină să se separe şi să creeze, împreună cu soţia sa, Caterina Versaci, medic şi ea, o clinică a Asociaţiei Cercetătorilor pentru Reproducere Umană. Cum am relatat şi noi, pe lângă Antinori şi Boisselier, un alt nume sonor în acest domeniu este cel al lui Panayotis Zavos – fiecare dintre cei trei „anunţând" iminenţa apariţiei primei clone umane, în ciuda semnalelor de alarmă trase printre alţii de Prof. Ian Wilmut de la Institutul Roslin din Edinburgh, „tatăl" celebrei Dolly. Care l-a prevenit că lucrurile sunt încă departe de a fi puse la punct şi că primele clone umane s-ar putea lovi de aceleaşi grave probleme cărora trebuie în prezent să le facă faţă nefericita oiţă.

Iar ştirile recente „extind" aria preocupărilor până în... China! Care, anunţând reuşita clonării a câteva zeci de embrioni umani se anunţă gata pentru a intra în primele rânduri ale cercetărilor privind clonarea umană! Nu că aşa ceva ar fi intenţia lor, cum subliniază dna. Lu Guangxiu de la Colegiul Medical din Xiangya, deşi este un fapt cunoscut că mai multe laboratoare din China sunt în posesia tehnicilor şi mijloacelor care să le permită rezultate dintre cele mai spectaculoase. Iar aspectul care îi îngrijorează cel mai mult pe cercetătorii europeni şi americani este că în măsura în care complicaţiile şi disputele legale pun tot felul de bariere în calea cercetărilor din ţările lor, reglementările extrem de lejere, ca să nu spunem mai mult, din China sau Coreea de Sud, pot să ducă la surprize de proporţii!

Riscuri?

Şi dacă ceea ce pretinde Dna. Lu, şi anume că cinci la sută din embrionii clonaţi de ea ajung în stadii care să permită prelevarea de celule staminale embrionare este adevărat? Chiar dacă va trebui să continue un an şi mai mult procesul pentru a „convinge", nu este zis că nu se va reuşi, până la urmă. Şi atunci revine problema riscurilor despre care vorbeşte Ian Wilmut. Chiar dacă recent s-a reuşit performanţa „reparării" parţiale a sistemului imunitar al unor şoareci bolnavi, folosind celule staminale.

Antinori, în schimb, nu este speriat: o monitorizare prenatală strictă permite depistarea majorităţii defectelor posibile şi astfel avortarea embrionilor respectivi. O monitorizare pe care specialiştii lucrând pe animale nu au efectuat-o niciodată! Şi chiar dacă nu se hazardează să precizeze data la care „se va naşte" prima sa clonă umană, chiar dacă ezită să vină cu precizări privind bogătaşii arabi şi asiatici, gata să plătească 300000 de dolari şi mai bine pentru un asemenea tratament, Antinori, ca şi Zavos, ca şi ceilalţi, lasă să se înţeleagă că „producerea evenimentului" este doar o problemă de timp.

De la particula lui Dumnezeu la bariera lui Dumnezeu

Raportarea unor cercetări şi a rezultatelor lor la instanţa supremă pare a reveni destul de des în ultima vreme în ştiinţă. În cele mai diferite contexte. Dacă acum doi ani fizicienii de la CERN, Geneva, vorbeau despre descoperirea „particulei lui Dumnezeu" pentru a caracteriza proprietăţile cu totul excepţionale ale aşa numitei particule Higgs, despre care se consideră că este cea care a „înzestrat" cu masă toate particulele la începutul Universului, iată că din nou întâlnim numele lui Dumnezeu, invocat de data aceasta în legătură cu biologia, adică ştiinţa vieţii. Trebuie astfel amintit că performanţa lui Antinori de la sfârşitul anilor 1980, care i-a şi adus succesele sale notabile, a fost o tehnică în premieră de plasare a spermatozoizilor sub aşa numita zonă pelucidă, bariera care se formează în jurul ovulului şi îl apără. SUZI, a numit el respectiva tehnică, de la *„SUbZonal Insemination"* (în prezent el foloseşte laseri pentru injectarea în ovul a unui singur spermatozoid!). A râs spunând că „talibanii" bisericii catolice l-ar fi acuzat că *„a violat bariera pusă de Dumnezeu pentru a apăra viaţa"*. Şi totuşi, spune el, această tehnică este aplicată de toată lumea astăzi! Şi este, tot după el, unica speranţă, unica opţiune, a milioane de bărbaţi subfertili. Aplicată în peste 90% din laboratoarele de fertilitate din SUA, în ciuda faptului că geneticienii atrag atenţia că această tehnică duce la un alarmant număr de anomalii cromozomiale!

Viitorul?

Şi ce rămâne de făcut cu cei peste 100 de milioane de bărbaţi care nu produc nici un fel de spermă? Soluţia? Antinori este foarte ferm: *„Reprogramarea genetică! Nu clonarea! Clonarea este un termen tip Hollywood. Te face să te gândeşti la serii de indivizi identici. Este stupid!"* şi vine cu precizarea că oocitul contribuie şi el cu un mic procent de gene, chiar dacă cea mai mare parte a ADN-ului clonei provine de la nucleul donatorului, deci identitatea perfectă a nou-născutului cu părintele său este şi teoretic şi practic, imposibilă!

Aşa că Antinori merge mai departe! Experimentele sale cele mai importante se desfăşoară într-o ţară asiatică, locuinţa îi este în permanenţă ameninţată de adversarii săi, americanii îl exclud din asociaţiile profesionale, italienii săi ameninţă să-i retragă licenţa de exercitare a profesiunii de medic, dar... 600 de cupluri aşteaptă la rând în Italia şi de zece ori pe atâtea în America! *„Este scump, dar este cel mai bun!"*, spun cei ce şi-au legat speranţele de Dr. Severino Antinori şi care îşi aşteaptă cu emoţie rândul. Şi care sunt dispuşi la orice efort, la orice cheltuială şi, nu în ultimul caz, la orice risc. Dorinţa fiinţei umane de a lăsa pe cineva în urma sa este în continuare atât de puternică, încât sala de aşteptare a lui Antinori este mereu plină şi clonarea omului continuă să rămână pe agenda de lucru a cercetătorilor. De dincoace sau de dincolo de bariera lui Dumnezeu!

MIHAELA DOROBANŢU

ULTIMA ORĂ!

Cu ocazia unui congres desfăşurat recent la Abu-Dhabi, contestatul Antinori a anunţat că o femeie aflată în tratamentul său este însărcinată în 8 săptămâni şi poartă un făt clonat! Dacă ştirea difuzată de Agenţia ITAR-TASS se va dovedi adevărată, în curând ne vom afla în faţa primului caz de clonare umană din istorie.

Un veac de inventivitate

„Inventatorul e un individ care-şi pune o întrebare la care nu s-a gândit nimeni. Şi găseşte apoi răspunsul..."

1958 Circuitul integrat

Un circuit electronic de mărimea unei unghii – iată încă un vis frumos al oamenilor de ştiinţă, care, ca toate năzuinţele similare, a început prin a fi considerat fantezie pură. Totuşi, tânărul inginer american Jack Saint-Clair Kilby, de numai 34 de ani, nu ţinea seamă de prejudecăţi, astfel că în 1958 părăsea întreprinderea specializată în radio şi televizoare, unde lucra, pentru o firmă nou înfiinţată – Texas Instruments. Aici, gigantul la propriu, (Jack măsura peste 2 metri înălţime) avea să realizeze o invenţie „gigantică", revoluţionară pentru tehnologie: primul circuit integrat din istoria electronicii. Pe un suport de 1 cm², inginerul a integrat un tranzistor, trei rezistenţe şi un condensator. Şi aceasta, la numai un deceniu de la construirea uriaşului EDVAC, primul ordinator veritabil, ale cărui componente umpleau un întreg laborator!

Foarte repede, în 1959, inginerul elveţian Jean Hoerni elabora un procedeu de fabricare a tranzistorului plat, fără fir, pe baza unui singur bloc semiconductor, din germaniu. La vremea respectivă, Hoerni lucra în cadrul societăţii Fairchild Semiconductor, al cărei preşedinte nu era altul decât Robert Noyce, viitorul co-fondator al Intel (împreună cu Gordon Moore) – firma care astăzi este cel mai mare fabricant de microprocesoare din lume. Semnificativ este şi faptul că „bătrânul" Jack Kilby nu a fost uitat de comunitatea ştiinţifică. În anul 2000, aceasta îi decerna premiul Nobel pentru fizică, recunoscându-i-se contribuţia revoluţionară la evoluţia electronicii.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Insula mutanţilor

Nu este vorba despre un laborator genetic secret, ci despre conservarea în condiţii naturale a unor specii de animale bizare, considerate probabil, cândva, cât se poate de normale. Şi, totuşi... Ce-aţi spune dacă v-aţi afla în faţa unor porci cu blană roşie, a unor vaci cu picioarele „reduse" la jumătate, a unor oi cu două-trei perechi de coarne?! Ei, bine, locuitorii insulei britanice Man, mari amatori de cărnuri rare, au făcut o pasiune (ce-i drept, nu tocmai obişnuită) din specializarea lor în creşterea unor asemenea animale – domestice,

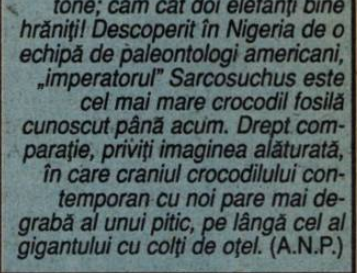

din fericire – cu înfăţişări de veritabili mutanţi. Dar, în ciuda apariţiilor oarecum neliniştitoare, şi un berbec încornorat... din belşug, precum cel din imagine, tot în frigare sfârşeşte!

Cea mai mare gură...

Dacă ar mai trăi, ar putea să înghită fără probleme un hipopotam ori un rinocer. Din fericire, Sarcosuchus imperator a dispărut cu mai multe zeci de milioane de ani în urmă, lăsând urmaşilor aspectul fioros şi respingător, voracitatea deosebită, nu însă şi gabaritul. Acest crocodil uriaş, care se va fi

scăldat în antediluvienele lacuri africane, măsura circa 12 metri lungime şi cântărea în jur de 8 tone; cam cât doi elefanţi bine hrăniţi! Descoperit în Nigeria de o echipă de paleontologi americani, „imperatorul" Sarcosuchus este cel mai mare crocodil fosilă cunoscut până acum. Drept comparaţie, priviţi imaginea alăturată, în care craniul crocodilului contemporan cu noi pare mai degrabă al unui pitic, pe lângă cel al gigantului cu colţi de oţel. (A.N.P.)

EXELA

un preparat extras din apa de mare şi din ierburi din Siberia, folosit de cosmonauţii ruşi împotriva iradierilor şi pentru creşterea imunităţii.

Tratează: *durerile de cap, cancerul la colon, artrita şi radiculitele.*

Previne: *ciocurile coloanei vertebrale, astmul bronşic.*

Scade: *colesterolul, hipertensiunea, impotenţa.*

Ameliorează: *bolile de inimă, coşurile de pe faţă, balonările şi indigestiile, colita şi ulcerul.*

Protejează *de iradierile calculatorului, ale telefonului mobil şi ale altor aparate.*

Stimulează: *creşterea sânilor, a organelor sexuale masculine şi a musculaturii.*

Calmează *sistemul nervos.*

Lichidează *depresiile.*

● Publicitate ● Publicitate ● Publicitate ● Publicitate ●

SFIDĂRILE PARAPSIHOLOGIEI

Minunile şi ştiinţa

Atunci când se produce un fenomen căruia îi spunem „psihotronic", sau pur şi simplu „fenomen parapsihologic", el nu are decât două alternative: fie este o înşelătorie, fie este un fenomen natural! Faptul că bunul-simţ nu poate explica o serie de fenomene clasificate drept supranaturale, nu trebuie să ne inducă în eroare. Oricât de straniu ar părea, un lucru nu poate fi, atunci când s-a produs sau există în realitate, decât natural, indiferent de suma cunoştinţelor sau necunoştinţelor noastre despre el. Şi apoi, elemente ale planului parapsihologic sunt prezente şi în raporturile induse de intercomunicaţiile umane. De exemplu, la stabilirea intercomunicării între un muzician talentat şi publicul său intervin nu numai durata, frecvenţa şi amplitudinea sunetului, ci un rol major revine evident şi stării emoţionale create de executant. Analiza fenomenelor parapsihologice impune concluzia că nu există o problemă „omul şi cosmosul", ci „omul în cosmos", apartenenţa omului la cosmos, ca element al acestuia. În acelaşi context apare ca extrem de interesantă discutarea fără părtinire a problemei acelor fenomene cărora le aplicăm calificativul de „minuni"...

Punctul de vedere al Fericitului Augustin

Cu peste o mie de ani în urmă, Fericitul Augustin, unul dintre Părinţii-Fondatori ai Bisericii creştine, afirma că minunile nu contrazic legile naturii!

Ceea ce „contrazic" minunile este doar reprezentarea pe care o avem *noi* asupra acestor legi, ţinând seama mai ales de faptul că cercul cunoştinţelor noastre despre ele este deosebit de restrâns. Respingerea *ab initio* a tot ceea ce nu corespunde actualelor noastre cunoştinţe despre natură şi manifestările sale este deosebit de dăunătoare pentru ştiinţă. Un fenomen natural produs, care aparent pare să fie o minune ce contravine legilor naturale, trebuie studiat şi nu respins aprioric, afirmându-se pur şi simplu că acesta nu se poate întâmpla. Atunci când se produc în realitate, chiar dacă nu le putem explica, minunile fac parte din natură şi sunt reprezentări obiective ale acesteia. În acest sens, un caz incredibil îl reprezintă bulgăroaica Vanga Dimitrova. Oarbă fiind, ea comunică informaţii asupra persoanei cercetate şi familiei acesteia, informaţii pe care parcă le-ar „extrage" din creierul interlocutorului său. Dar mai mult, ea comunică lucruri asupra unei persoane moarte, lucruri pe care vizitatorul nu le cunoaşte şi care deci nu pot exista în subconştientul acestuia, de unde să se poată spune că ar putea fi extrase.

Fenomenologia parapsihologică este posibilă

Concluzia este că nu putem cădea în greşeala de a conchide, în virtutea considerării insuficientelor noastre cunoştinţe despre natură, că unele fenomene ar fi imposibile în mod natural, şi să transferăm astfel, în virtutea inerţiei, acest fapt asupra fenomenelor pe care încă nu le putem explica! Pe de altă parte, există argumente ştiinţifice care demonstrează posibilitatea producerii fenomenelor parapsihologice. Chiar dacă ele nu sunt înregistrate ca o reprezentare ştiinţifică a lumii. Dar – nu a interzis o anumită filosofie, pretins ştiinţifică, cibernetica şi genetica pe care le considera ca pseudo-ştiinţe, cu totul asemănătoare parapsihologiei?! Minunile despre care vorbea Fericitul Augustin sunt doar expresia unor legi ale naturii pe care noi încă nu am reuşit să le percepem sau să le înţelegem. Zestrea noastră genetică ne delimitează anumite frontiere peste care nu putem trece, aşa cum, de exemplu, înţelegerea noastră ştiinţifică, oricâte eforturi am face, nu ne permite să străpungem zidul cunoaşterii a ceea ce s-a întâmplat în momentul zero al marii explozii care a dus la formarea Universului.

Comunicare în spaţiu-timp

Este adevărată oricând constatarea lui Francesco Severi: „Am văzut numeroase teorii prăbuşite în faţa faptelor, însă niciodată nu am văzut un fapt prăbuşit în faţa unei teorii." Încă pe vremea URSS, doi cercetători, N.A. Kozârev şi V.V. Nasonov, avansau ipoteza că timpul produce energie şi că acţiunile în timp se pot realiza nu doar în limita vitezei luminii, ci şi instantaneu, cu viteze supraluminice, tinzând spre infinit. Pentru parapsihologie, implicaţiile sunt fundamentale: se poate explica astfel abordarea concomitentă a fenomenelor de retrocogniţie şi precogniţie în momentul de timp marcat de prezent!

Parapsihologia rămâne astfel una dintre cele mai controversate discipline ştiinţifice şi, probabil, cel mai incitant domeniu al cunoaşterii umane.

EUGEN CELAN

Dosarul gândurilor comunicante

Fantastica poveste a Eusapiei Paladino

Copilăria Eusapiei Paladino ar putea deveni un subiect de mare succes al unei telenovele! S-a născut în sudul Italiei (în 1854), iar mama sa a murit dându-i naştere. Dar viaţa care îi este dată într-o atât de mare tragedie nu are de gând să o cruţe şi nu-i rezervă fericire nici din partea tatălui. Acesta este atacat de nişte răufăcători care îl împuşcă mortal – micuţa Eusapia este prezentă şi, îngrozită, asistă la agonia lui. Nedorită de nimeni, chinuită de bunică şi de tot felul de mătuşi, ajunge, copil fiind încă, să-şi găsească o salvare angajându-se ca lenjereasă la o familie din Napoli. Şi aici se întâmplă miracolul: are prilejul să asiste la o serie de experienţe de spiritism organizate de stăpânii ei. Uluiţi, dar probabil şi încântaţi, aceştia descoperă în curând că tânăra care urmărea ascunsă şi cu sufletul la gură ce se petrecea la reuniunile lor, are incredibile calităţi de medium! Simpla sa prezenţă este suficientă pentru ca toţi clopoţeii din casă să sune la unison, toate perdelele să fluture fără nici o adiere de vânt sau fără ca vreo fereastră să fie deschisă şi mesele acoperite cu feţele de masă imaculate cusute şi pregătite tot de ea să se mişte de parcă erau fiinţe vii. Stăpânii săi o încredinţează unei celebrităţi a momentului, profesorul Damiani, care îşi ia sarcina desăvârşirii educaţiei sale spiritiste. În curând, Eusapia va beneficia şi de asistenţa unui adevărat „înger protector", în persoana lui John King. Acesta îi deschide saloanele europene ale metapsihicilor şi până la urmă fetiţa din sudul Italiei, săracă şi lovită de soartă, ajunge la curtea ţarilor Rusiei ca şi la cea a noilor potentaţi de pe malul Atlanticului, căci spre finalul vieţii sale chiar şi americanii se hotărăsc să o invite pentru un ciclu de demonstraţii.

Fenomenele stranii şi spectaculoase pe care „le declanşează" simpla prezenţă a Eusapiei trezesc interesul general iar spre sfârşitul secolului XIX specialiştii încep să o studieze cu toată atenţia dar luându-şi toate măsurile de precauţie.

Este, de exemplu, testată la Institutul general de psihologie din Paris, în prezenţa unor nume celebre, cum sunt Charles Richet, soţii Pierre şi Marie Curie sau marele filosof Henri Bergson, dar şi a unor eminenţi specialişti cum au fost Courtier, Youriévitch, d'Arsonval şi Branly. Măsurile de securitate au fost extreme. Subiectul testului fiind fenomenele de levitaţie produse de ea, picioarele tuturor mobilelor au fost fixate de sol şi pe fiecare a fost montat un contact electric care semnala orice desprindere de planşeu. Inutil de precizat că mâinile şi picioarele Eusapiei Paladino erau ele însele imobilizate şi controlate de persoane special desemnate. Şi totuşi mesele s-au ridicat până la tavan, de câteva ori ieşind efectiv din legăturile lor!

Sursa era de fiecare dată Eusapia Paladino. O femeie simplă, cu o meşă albă în păr, pe locul unde, copil de un an fiind avusese o fractură a osului parietal şi părul îi crescuse depigmentat. Era cochetă – tot încerca să-şi ascundă meşa şi era pasionată de bijuterii. Le iubea atât de mult încât într-o seară s-a ridicat de la masă sub imperiul unei puternice emoţii: avusese viziunea unui hoţ care urma să i le fure. Nu a putut să împiedice însă furtul, care a avut loc exact la ora prevăzută. S-a adresat unui coleg, somnambul vizionar, care i-a descris până la urmă locul unde hoţul îşi ascunsese prada...

Ceea ce vă oferim în paginile revistei noastre este prezentarea Eusapiei Paladino de către un alt mare şi indiscutabil om de ştiinţă, astronomul Camille Flammarion. Este extrem de interesant cum cercetători de talia lui Crookes sau Flammarion s-au aplecat cu mare deschidere asupra fenomenelor pe care le numim paranormale şi punctul lor de vedere, ca persoane obişnuite cu rigoarea observaţiei experimentale, este cu atât mai fundamental pentru înţelegerea unui domeniu care încă ne rămâne parţial închis.

MIHAELA DOROBANŢU

Federaţia Galactică

*În episodul trecut aminteam încercările de a culege informaţii despre răpirile de oameni efectuate de OZN-uri, aplicând tehnicile **SRV** (Scientific Remote Viewing) de clarviziune prin „extracorporalitate". Cei ce le-au folosit au confirmat detalii cunoscute din lucrările Prof. John Mack, Prof. David Jacobs, Budd Hopkins etc.*

Între participanţi a fost şi **Courtney Brown** Ph.D, profesor de politologie la o universitate din Atlanta (Georgia), după ce un timp a fost profesor la Universitatea statului California din Los Angeles (UCLA) şi angajat la *Carter Presidential Center*. „Călătoriile" extracorporale ale lui C.Brown (asistat, conform metodologiei SRV, de „îndrumătorul" său) au confirmat că Pământul este controlat de multă vreme de reprezentanţii unor civilizaţii extraterestre, care însă nu sunt încă pregătiţi să intre în contact în mod oficial cu omenirea, *de la egal la egal*, pe plan *fizic*. Pe plan *telepatic* există însă deja diverse contacte dar vizitatorii sunt tulburaţi de intensitatea neobişnuit de puternică a sentimentelor omeneşti recepţionate astfel.

Într-una din şedinţe Brown a reuşit să ajungă chiar la **sediul Federaţiei Galactice**, un organism care reuneşte foarte multe civilizaţii din Galaxia noastră şi din afara ei. Făpturile de aici îl întâmpină şi îl salută, spunându-i că sunt bucuroşi *că şi noi am sosit în sfârşit*... Deşi evoluăm supărător de încet, aceste civilizaţii *contează în viitor pe contribuţia noastră*.

Locuitorii lumilor care ţin de „Federaţie" *există, în permanenţă, simultan, şi în lumea fizică şi în cea transcendentă*. Atingerea acestei stări de către *toţi* pământenii ar fi una dintre condiţiile acceptării noastre ca membri. Lui Brown i se mai spune, între altele, că tehnicile de clarviziune constituie deocamdată, pentru omenire, *singura cale* de a intra în legătură din proprie iniţiativă cu civilizaţiile extraterestre.

Federaţia nu va rezolva problemele de tranziţie ale civilizaţiei pământene dar ne va putea da un oarecare ajutor dacă vom şti cum să i-l cerem. Omenirea ar trebui să-şi pregătească în acest sens *ambasadori* la Federaţia Galactică, ambasadori care să fie antrenaţi intensiv prin tehnici specifice, de tipul SRV.

Cea mai surprinzătoare concluzie, la care Courtney Brown ajunge la sfârşitul investigaţiilor sale, este că Federaţia Galactică, constituie, *înainte de toate*, o organizaţie *de pe celălalt tărâm*, o organizaţie a unei lumi invizibile, astrale, transcendente. O făptură din lumea aceea îi spune sibilinic: *„Fiinţe fizice nu ar fi în stare să coordonezè Galaxia"*. Deşi lumea fizică este cea a adevăratei existenţe, a progreselor individuale şi colective, a realizărilor majore, ea este o lume temporară în care spiritele petrec un timp limitat după care se întorc în perenele sfere astrale.

Alţi clarvăzători ca *Mel Riley*, *Ray Bordon*, chiar dacă n-au fost pe deplin de acord cu concluziile însolite ale lui Courtney Brown, n-au rezistat nici ei tentaţiei. Căutând ipotetica Federaţie, prin metoda SRV, au ajuns totuşi, în mod straniu, să descrie şi ei, cu detalii aproape identice, o aceeaşi imagine, a „sediului" acestei Federaţii, undeva în afara galaxiei noastre, într-un loc de întâlnire a nenumărate rase.

DAN D. FARCAŞ

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/17

NOTA REDACŢIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Scepticism şi credulitate

Un astrolog de excepţie

Fascinanta lume a astrologilor autentici – nu de circumstanţă – cuprinde câteva figuri de excepţie, controversate prin atitudinea lor faţă de această pseudoştiinţă. Acum un mileniu, un „cititor în stele" francez, Alexis, a dat o aşazisă definiţie pentru „oficianţii" acestei bresle, şi anume: „Astrologul bun este acela care-şi prevede cu precizie propria moarte"... Deşi sumbră, această afirmaţie conţine un mare adevăr: de ce să te ocupi numai de alţii, şi nu şi de tine însuţi. Una din marile confirmări ale „regulii" pomenite a reprezentat-o dispariţia dintre cei vii a lui Nostradamus, care şi-a prezis decesul la 2 iulie 1566, şi chiar aşa s-a-ntâmplat.

Unul din exemplele ilustre de astrologi autentici a fost ofiţerul de marină englez Richard James Morrison, cunoscut sub pseudonimul Zadkiel (1795-1874). Acesta a publicat nenumărate tratate de profil, dintre care se remarcă „Gramatica astrologiei" şi, mai ales, „Adevăratul Sistem Solar" (în 1857, cu titlul original „The Solar System as it is, not as it is represented"). A fost un mare şoc pentru opinia publică, în acele vremuri când multe discipline ştiinţifice, inclusiv astronomia, începuseră deja să descifreze cu exactitate fenomenele fizice, chimice etc.

De ce şocant? Pentru că pur şi simplu, la mijlocul veacului XIX, Zadkiel demonstra că Pământul se află în centrul Sistemului Solar şi este staţionar! Copernic şi Galilei erau „puşi la zid" iar uriaşa şi falsa prezumţie antică a geocentrismului devenea iarăşi literă de lege! Şi asta pentru că astrologia are nu numai un eşafodaj subiectiv (atribuirea însuşirilor specifice mitologiei unor planete!) ci şi o idee de bază complet falsă, care se perpetuează şi astăzi. A spune că Soarele se roteşte în jurul Terrei (ca să nu mai pomenim acum de alte enormităţi care n-au nici o legătură cu fenomenele astronomice) şi a face din această tezâ o întreagă poveste despre destinul oamenilor este absurd şi contravine bunului simţ comun... Şi totuşi, acest visător contestat vehement de presa britanică a prezis cu exactitate moartea prinţului consort Albert, în 1861. Ei bine, chiar în acel an, prinţul s-a îmbolnăvit foarte grav şi a decedat! Ce mai putem spune în acest caz?

Se pare că secretul acestei preziceri confirmate nu este investigaţia astrologică. Zadkiel se preocupa şi de spiritism, şi de „cititul" în cristal. Oare să fi combinat astrologul cele trei metode parapsihologice? Nimeni nu va afla vreodată adevărul.

PAUL IOAN

Aurul dacilor

fascinaţie şi blestem

Un destin comparabil cu cel al incaşilor

În mod firesc, o atât de mare revărsare de comori la lumina zilei i-a atras, peste timp, în primul rând pe istorici, dar şi pe „curioşi" dornici să elucideze enigma originii acelor imense cantităţi de aur şi argint. Principala sursă documentară trimite la aprecierile lui Criton, participant la campaniile din Dacia, ale cărui mărturisiri au fost preluate în veacul al şaselea de istoricul Joannes Lydus. Potrivit acestuia, numai aurul luat ca pradă de război ajungea la 5 milioane de livre (aproximativ 2500 tone!), iar argintul, la o cantitate de două ori mai mare; cifre halucinante, cărora li se adaugă cei aproape jumătate de milion de robi şi celelalte bunuri prăduite: animale, arme, podoabe, vase ş.a.m.d. În perioada contemporană, istoricii sunt mult mai prudenţi şi mai temperaţi în asemenea aprecieri, dar şi-aşa, imaginile sunt orbitoare: 165 tone de aur şi de două ori mai mult argint. Să nu uităm că este vorba despre estimarea bogăţiilor înstrăinate de Dacia cucerită, în urma devastatoarelor campanii militare rămânând date suficient de credibile despre comori incomparabil mai mari, pe care căpeteniile dace le-ar fi tăinuit în locuri de nimeni ştiute. Iar timpul şi ceea ce noi numim întâmplare aveau să confirme din plin veridicitatea legendelor...

De unde să fi avut dacii atâta aur? – s-au întrebat numeroşi cercetători ai acelor vremuri tragice pentru strămoşii noştri băştinaşi. Un vers înfipt adânc, dureros, în memoria românilor, dă o parte din răspuns: „Munţii noştri aur poartă." Numai că o serie de calcule simple, obiective şi totodată mai mult decât optimiste, conduc la ideea că, dacă asemenea cantităţi de aur ar fi provenit numai din ruinele Apusenilor, galeriile acestora ar fi trebuit să măsoare, puse cap la cap, peste 11000 de kilometri, ceea ce e totalmente absurd. Totuşi, nu doar munţii, ci şi râurile repezi ce îi străbat, măcinându-le nevăzut mărunţaiele, poartă în ele grăuntele sclipitor ce a înfierbântat dintotdeauna minţile oamenilor. Într-o magistrală povestire, buzoianul Vasile Voiculescu descrie amănunţit un adevărat ritual străvechi, prin care bătrâni trăitori sub curbura Carpaţilor meşteşugeau blănuri de oaie, afundate apoi în râurile limpezi, spre a aduna, în încâlcirea lânii, pulbere de soare. Aceasta se petrecea târziu, prin veacul al nouăsprezecelea, poate şi mai încoace, către timpurile noastre, mărturisind fără vorbe cum au putut dacii să strângă atâta aur, care a însemnat puterea, dar şi blestemul lor. Şi nu numai al lor, căci smulgerea bogăţiilor din pământul ce le-a plămădit a dat naştere unui lanţ de nenorociri abătute încă şi astăzi asupra neamului românesc.

Anul 106 d. Hr. Tragedia poporului dac, păstrător în taina cuvenită a unor valori de civilizaţie ancestrală inestimabile, a însemnat triumful până la delir al Romei imperiale. Mai mult de patru luni de zile se spune că au durat, înlănţuite, petrecerile, jocurile şi serbările învingătorilor, cetăţenii romani fiind scutiţi de dări şi primind, în plus, câte 650 dinari pe cap de familie! Într-o Romă care se zbătuse într-o austeritate crunţă, până la cucerirea Daciei, aurul devenise subit măsura generoasă a belşugului revărsat la vedere, în fiecare casă. Temple şi statui de bronz poleit cu aur, apeducte şi edificii publice, farul şi columna încununate cu numele războinicului biruitor – Traian – au dat capitalei imperiului o strălucire nemaivăzută, dar au şi răspândit mult faima Cezarului, până spre cele mai îndepărtate margini ale ţinuturilor cucerite în războaiele anterioare. Şi toate acestea „din bogăţiile dacilor învinşi au fost făcute" – cum se menţionează în inscripţii ale vremii.

Istorie dată la topit

Nimic altceva, decât *auri sacra fames* („blestemata foame de aur"), cum o numea Virgiliu, nu a atras privirile hămesite ale veneticilor către munţii noştri. Pe la mijlocul veacului al paisprezecelea, un enorm „depozit" de aur – zeci de mii de monede şi bucăţi de metal neprelucrat – a fost descoperit de câţiva pescari truditori pe apa Sargeţiei (Strei). Foarte repede, slugile chesaro-crăieşti de la Alba Iulia i-au întemniţat pe oamenii simpli, iar bogăţiile moştenite peste timp de la daci, alături de altele, prăduite de mai-marii străini, ce puseseră stăpânire pe ţara de peste păduri, au fost topite şi însuşite de suveranul Imperiului Habsburgic. O febră a aurului similară s-a declanşat tot pe valea Streiului, la începutul secolului 19, când descoperirea întâmplătoare, datorată unui copil, a unui tezaur de kosoni (monedă de aur ce a luat numele unui enigmatic rege dac, Koson) a dus la dezgroparea câtorva mii de asemenea piese, transformate, la monetăria imperială, în... lingouri.

Cele arătate mai sus reprezintă doar fragmente din tragica odisee a comorilor plăsmuite de daci din munţii străbuni. Nu este vorba doar de istorie a trecutului. Chiar în zilele acestui început de mileniu trei, există nenumărate dovezi că indivizii bântuiţi de demonii aurului au călcat în picioare tot ce mai aveau sfânt tărâmurile stăpânite odinioară de Burebista şi Decebal, distrugând iremediabil vestigii ale trecutului, de valoare inestimabilă. Barbaria vânătorilor de comori veniţi de la Răsărit şi de la Apus, sub nume închipuite, de „cercetători" ori de „investitori strategici", nu cunoaşte limite. În urma lor, vechile cetăţi dacice rămân fărâmate, neştiute tezaure iau calea clandestină a străinătăţii, câte treizeci de arginţi rămân să aducă necurată bunăstare iudelor locului, în vreme ce însăşi viaţa oamenilor simpli şi cinstiţi e pusă în pericol. Toate acestea, cu îngăduinţa tăcută şi poate interesată a autorităţilor care, oficial, se declară mari apărătoare ale valorilor civilizaţiei noastre. Cum spuneam, legendele şi mărturiile despre necuprinsele comori ale dacilor exercită o fascinaţie deosebită asupra oricui le află. Dar acestea, o dată ce au prins în capcană sufletele vândute ale iubitorilor de bogăţii pământeşti, se preschimbă în bestem. Blestem care, mai devreme sau mai târziu, se împlineşte.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

CAZUL HAWKING

Stephen Hawking este considerat cel mai important astrofizician contemporan căruia nu-i lipseşte decât premiul Nobel. Şi asta mai ales după apariţia în 1989 a best-seller-ului său, „O scurtă istorie a timpului" tradus în 40 de limbi, într-un tiraj de 25 de milioane de exemplare vândute. Acest succes a fost deosebit de important pentru autor – din punctde vedere financiar, pentru îngrijirea sa medicală dar şi pentru realizarea unui laborator conceput special pentru handicapul său, într-un centru de matematici aplicate şi de fizică teoretică din cadrul Universităţii din Cambridge, unde a fost numit şi profesor la catedra ocupată altădată de Isaac Newton şi Paul Dirac, doi monştri sacri ai fizicii, preocupaţi de gravitaţie şi, respectiv, de mecanica cuantică. Uşa laboratorului său se deschide şi se închide, acţionată de un dispozitiv instalat pe scaunul rulant. Totul e amenajat în aşa fel încât să-i asigure un ambient deconcertant: tablouri de mari dimensiuni, fotografii de familie, plante decorative... Undeva, pe un perete, un imens poster cu Marilyn Monroe. În permanenţă, două infirmiere îl asistă. Hawking suferă de o miopatie de la vârsta de 21 de ani, boala agravându-se galopant. Este vorba de o formă rară de maladie degenerativă care îi atrofiază sistemul nervos central fără a-i afecta creierul. Hawking nu poate mişca decât un deget al mâinii stângi care-i permite să selecţioneze cuvinte pe ecranul unui computer instalat pe scaunul rulant. Cuvintele sunt preschimbate în sunete prin intermediul unui sintetizator vocal. Un soft îi permite să scrie ecuaţii. Nu fără dificultate. În ultima sa lucrare, „Teoria totului", astrofizicianul îşi invită cititorii într-o explorare a spaţiului-timp, în descoperirea Graalului fizicii. Obsesiile sale, reflectate în întreaga sa operă din ultimii patruzeci de ani, sunt legate de originea şi expansiunea Universului, de găurile negre, de gravitaţie, de călătoria în timp etc. Şi nu în ultimul rând, de problemele şi de destinul omenirii. Hawking e convins că specia umană are o mare şansă de a evita un război nuclear şi Apocalipsa dar se arată foarte îngrijorat de proliferarea armelor biologice care pot fi produse relativ uşor în laboratoare ce nu pot fi controlate. În viziunea sa, omenirea nu va supravieţui în următoarele milenii în afara cazului în care va reuşi să colonizeze spaţiul. Pe o singură planetă e însă foarte puţin probabilă perpetuarea speciei întrucât pot surveni o serie de accidente cosmice. Hawking se arată sceptic şi în privinţa salvării morale a omenirii, considerând că specia umană e produsul evoluţiei darwiniste. Selecţia naturală favorizează caracterele agresive pentru că acestea sunt mai apte pentru a supravieţui. Hawking preferă să vorbească însă despre caracterele dinamice. Specialiştii preocupaţi de fenomenul Hawking consideră că modul său de gândire se distanţează de cel clasic al oamenilor de ştiinţă. Şi asta în primul rând datorită faptului că beneficiază de un timp „suplimentar", handicapul său „obligându-l" să gândească mult mai profund. Un proces de condensare permanentă a gândurilor, care îi permite să perceapă şi să intuiască structura probabilistică a existenţei noastre şi a Universului. Uneori, Hawking îşi găseşte timp şi pentru visuri. I-ar plăcea, de pildă, să joace poker cu Einstein, Newton şi comandantul Data din serialul Star Trek. Cu Marilyn Monroe pe genunchi...

DORIN MĂRAN

CERNOBIL după 16 ani

26 aprilie 1986 reprezintă o zi neagră pentru omenire şi în special pentru europeni. La vremea respectivă şi la câţiva ani după catastrofa de la centrala nucleară de lângă Cernobîl, Occidentul a luat relativ puţin în serios ipoteza unor efecte violente asupra omului şi a mediului, pornindu-se de la ideea distanţei mari dintre locul accidentului şi această zonă a Europei. Totuşi, o campanie de măsurători efectuate în estul Franţei, ale cărei rezultate au fost făcute publice anul trecut, dovedesc o realitate extrem de îngrijorătoare. S-a urmărit contaminaarea solului cu Cesiu 137 (^{137}Cs) şi Iod 131 (^{131}I), aduse dinspre Răsărit în norul radioactiv, luându-se drept reper media de 5000 Bq/m² – contaminarea cu ^{137}Cs cauzată pe plan global de experimentele nucleare anterioare. În zone de pe Insula Corsica, dar şi pe continent, s-au depisat depozite de peste 35000 Bq/m². Mai mult, porţiuni restrânse situate în zone montane reprezintă adevărate puncte fierbinţi, unde radioactivitatea depăşeşte 500000 Bq/m² (!); dar – afirmă unii cercetători – ^{137}Cs nu reprezintă un pericol pentru om, dacă nu există o expunere de câteva săptămâni. Să fie acesta un argument suficient de liniştitor? Nu tocmai, câtă vreme se ştie că perioada de înjumătăţire a substanţei respective este de 30 de ani. Şi nu au trecut decât 16...

În ce priveşte ^{131}I, avantajul este că perioada sa de înjumătăţire este de numai 8 zile, dar radioactivitatea e de 5-10 ori mai puternică decât în cazul ^{137}Cs. În plus, ^{131}I este considerat responsabil de provocarea unor forme de cancer al tiroidei, boală gravă, acuzată de un număr crescut de localnici din zonele amintite. Poate că nu strică să precizăm că noi, românii, ne aflăm mai aproape de Cernobil cu 2000 kilometri, dar şi că ne lipsesc asemenea cercetări; cel puţin, nu au fost aduse la cunoştinţa populaţiei. Să sperăm că promisiunea CRII-RAD (Comisia de cercetări şi informaţii independentă asupra radioactivităţii, din Franţa), de a publica un atlas al zonelor contaminate cu ^{137}Cs, pe un traseu european între Kiev şi Franţa, va ajunge, concretizată, şi sub ochii noştri, pe cale oficială. (A.N.P.)

Anatomia secundei

Asia XXI

Mă aflu încă sub impresia puternică pe care mi-au lăsat-o India şi Bangladesh-ul. Căci mă aşteptam să simt parfumul de Risikeshi al lui Mircea Eliade – şi m-am trezit într-o ţară a contrastelor! Un uriaş care începe să ridice capul deasupra planetei – matematicieni de geniu ca Wikramasinghe şi Chandrasekar, miliarde de dolari câştigaţi, anual, din producţia de software (programe de calculator), literatură demnă de Premiul Nobel (cândva, Rabindranath Tagore, acum, Arundata Roy şi Naipaul), construcţii sublime, ca Taj Mahalul şi moscheea Qutub-Minar (cu al ei minaret în horbote şi stâlpul de fier care niciodată nu ruginește) – dar care are, parcă pentru contrapunct, peste 300000000 de analfabeţi, sărăcie lucie, pentru cei mai mulţi dintre locuitorii ei, şi mizerie cât pentru cinci continente...

...Şi totuşi, uriaşul se ridică, încet-încet şi se freacă la ochi, încercând să-şi limpezească vederea. Ştie că un om din cinci pe Pământ este indian. Are conştiinţa străvechimii civilizaţiei sale – începuturile sapienţei, de la Harrapa, Mohenyo Daro şi civilizaţia Indusului. Are simţământul puterii care o să vină, dacă îşi educă cortexul naţional – într-un miliard de exemplare! – şi dacă îşi înalţă şcoala la nivelul veacului în care trăim. Foloseşte, cu dibăcie, o unealtă otrăvită, pe care i-a lăsat-o colonizarea britanică: limba engleză, cu care îşi „leagă" cetăţenii, altfel vorbitori a peste 800 de limbi şi dialecte, şi cu care iese în lume. Sau prin care aduce lumea la ea acasă – căci, aflaţi, nu numai că romanele scrise de indieni se vând bine în lumea largă, nu numai că sutele de filme fabricate la Hollywood-ul local (numit Bollywood!) au miliarde de spectatori indieni, în India, dar şi aiurea (căci zeci de milioane de indieni trăiesc în afara graniţelor Indiei) dar, urmare a îndemânării dobândite în folosirea PC-ului (calculatorului personal), contabilii indieni preiau, dimineaţa, când ajung la serviciu, date furnizate de instituţiile şi societăţile americane (unde s-a lăsat noaptea), le prelucrează de-a lungul zilei indiene şi le transmit seara înapoi, în SUA, unde este dimineaţă, unde americanii preiau exerciţiul contabil executat de indieni pe PC-urile lor, ieftin şi bine, toată lumea este mulţumită. Iar în Bangalore, la un alt nivel, într-un fel de Silicon Valley, în variantă indiană, cele mai bune creiere ale subcontinentului lucrează în echipă, pentru „construirea" programelor-expert, adică a aşa-numitului software de mare performanţă, „marfă" foarte scumpă, pentru reţelele de calculatoare şi supercomputerele lumii.

Mai adaug că India Times (ziar de 1 milion de exemplare, zilnic) a anunţat prezenţa delegaţiei române la târgul „Education India 2002" şi spicuiesc, din acelaşi ziar, pentru cititorul curios să ştie cum va fi continentul Asia în acest secol, două ştiri-simbol. Prima se referă la mariajul dintre sateliţi şi agricultură, marea companie indiană Tata Chemicals anunţând un program de utilizare a teledetecţiei pentru fermierii locali. Mai exact, Agenţia Naţională de Teledetecţie (NASA), folosind ceea ce se numeşte Sistemul Geografic de Date (obţinute prin sateliţi), pregăteşte „seturi de iniţiative" pentru ţăranii din 345 de sate (într-o primă etapă), cu date despre componenţa solului, umiditatea locală, seminţele potrivite, plan al lucrărilor care trebuie făcute. Cu câştig categoric la recoltă, ne asigură teledetecţioniştii indieni. A doua ştire: compania Aksh OptiFibre „atacă" mediul rural, cablând locuinţele sătenilor indieni – ceea ce înseamnă telefon, Internet şi e-administration (guvernare electronică) în fiecare casă! Programul se numeşte „Gramdoot" şi înseamnă sunet, voce, video, plus date utile tuturor domeniilor de viaţă.

...Şi, de fapt, înseamnă un salt extraordinar pe care un „subcontinent al foamei" îl face, iată, în întâmpinarea zilei de mâine...

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

Contracţii dureroase, localizate în partea de jos a abdomenului, ce iradiază către spate, reprezintă dureri, pe care unele femei le suportă în fiecare lună. Statisticile precizează că aproape jumătate dintre femei trec prin astfel de neplăceri, care sunt numite dismenorei. Acestea se instalează în prima zi a ciclului, se reduc treptat şi dispar până luna viitoare. De ce am astfel de dureri? întreabă pacientele. Mai frecvent este implicat factorul ereditar – „moştenit" de la mame sau chiar de la bunici. În zilele de ciclu, muşchiul

TULBURĂRI ALE CICLULUI

uterin se contractă pentru a evacua mucoasa ce căptuşeşte cavitatea uterină şi în care nu s-a „cuibărit" un ovul care trebuie să fi fost fecundat.

Hipercontractilitatea stă la originea durerilor şi sub influenţa prostaglandinelor (substanţe „fabricate" la nivel celular, se pot intensifica aceste neplăceri. Dar, mai este posibil ca durerile să fie simptomul-alarmă al unor malformaţii uterine, ale unei infecţii în zonă, care sub analize de laborator pot fi depistate şi tratate rapid. În orice caz se poate aplica tratamentul corespunzător, care să oprească durerile de ciclu.

Cantitativ, ciclul poate fi prea abundent, când durează până la opt zile în timp. În astfel de situaţii se pierd cantităţi mari de fier, de hemoglobină şi anemia este pe cale să se instaleze. Cauzele sunt numeroase. Una dintre acestea este de natură hormonală, când se secretă prea mulţi hormoni estrogeni. Dar şi folosirea steriletului contraceptiv face să crească fluxul menstrual. Mai mult, un eventual fibrom – această tumoră benignă, implantată în muşchiul uterin – are acelaşi efect negativ. De altfel, se consideră că după vârsta de 35 de ani fibromul rămâne cauza principală a ciclului prea abundent. Atunci când menstruaţia are acest caracter, trebuie consultat urgent un medic ginecolog, care să depisteze cauza şi să consolideze un echilibru hormonal corect. Alteori, după ciclu, femeile se simt slăbite, sunt palide ori suportă vertigii.

Deşi mai rare, se înscriu uneori chiar în momentul declanşării primului ciclu situaţii bizare. Astfel, este posibil ca până la vârsta de 16-17 ani să nu apară ciclul menstrual. Specialiştii, verificând sistemul hormonal, pot să precizeze că întârzierea se datorează pubertăţii sau unei malformaţii care împiedică scurgerea sângelui. Sângele ce trebuie eliminat se poate „aduna" însă şi într-o conformaţie curioasă a uterului, care este dublu. În astfel de situaţii, intervenţia chirurgicală se impune numaidecât!

Când se constată, pentru femeile intrate la ciclu, o întârziere a acestuia, se impune, mai înainte de orice, un test de sarcină apoi urmate măsurile în consecinţă. Şi încă ceva: nu trebuie uitat că viaţa genitală şi cea psihică sunt strâns legate. O emoţie puternică, o călătorie neprevăzută, cu mijloc special, pot determina timpul şi calitatea ciclului menstrual.

Dr. VALERIU MANTA

Indiscreţii

Ecouri din Beverly Hills

Dincolo de momentul decernării Oscarurilor, apogeul unor zile de emoţii, nedisimulate, stelele Hollywoodului sunt prezente la dineuri, acţiuni de binefacere, petreceri de tot felul. Se află componenţa „la zi" a cuplurilor, ce celebritate s-a mai certat cu partenerul sau partenera, sau, eventual, cine cu cine s-a împăcat. Dar, dincolo de aceste picanterii, este de remarcat eleganţa tuturor. (Înainte de a exemplifica, să menţionăm şi faptul că expoziţia organizată de Larry Gagosian, cel mai mare vânzător de opere de artă din New York s-a soldat cu o donaţie de peste 500000 de dolari în beneficiul victimelor din Afganistan).

În acest an, diamantul, cea mai valoroasă dintre pietrele preţioase, a demonstrat că zonele de... plasament nu au fost epuizate. Astfel, creatorii au realizat o pereche de sandale, cu diamante, valorând un milion de dolari, dar şi câteva... sutiene având încorporate pietre cu irepetabilă strălucire.

Marii câştigători, Denzel Washington şi Halle Berry au purtat un smoking Armani şi, respectiv o rochie semnată Elie Laab. Uma Thurman a purtat o rochie Gaultier, Sandra Bullock, o rochie din muselină, Valentino, iar Robert Altman purta un costum Versace. Nicole Kidman a ales o rochie Chanel, iar Cameron Diaz, una Ungaro. Sharon Stone purta o rochie din mătase, nagră, semnată Versace, iar Jodie Foster, o rochie cu spatele gol, semnată Armandi. Audrey Tautou a apărut într-o rochie semnată Karla Otto.

În această atmosferă, plină de... transparenţă, Paul McCartney şi Heather Mills şi-au anunţat căsătoria programată pentru 6 iunie...

Pentru părinţi

NU-I OBLIGAŢI să crească prea repede!

Un copil care se descurcă singur este un vis, îi avertizează psihoterapeutul francez Etty Buzyn pe părinţi. În plus, îi avertizează că un copil nu este un mic adult. De cele mai multe ori părinţii cer prea mult: să-şi aranjeze camera, să rămână singuri acasă, după ce se întorc de la şcoală să-şi facă lecţiile nesupravegheaţi. Adesea surmenaţi, părinţii pretind de la copiii lor prea mult: doresc să facă totul singuri. La şcoală, de asemenea, se doreşte să se descurce singuri, autonomia fiind un criteriu de evaluare. În ciuda faptului că nu poţi obliga un copil să fie „mare". La fel cum nu poţi obliga un copil să meargă sau să vorbească prea devreme. El nu este un mic adult; pentru a creşte are nevoie de timp. Atunci când pretenţiile adulţilor corespund vârstei, copilul se simte entuziast şi sigur pe el. Dar, dacă pare puţin motivat şi trist, este posibil ca exigenţele părinţilor să fie în dezacord cu gradul de maturizare a copilului. De exemplu, dacă un copil de 8-9 ani trebuie să stea câteva ore singur, iniţial va fi lăsat singur în casă doar o jumătate de oră. Pe măsură ce capătă încredere, se creşte durata intervalului de timp.

Există însă şi tipul de copil descurcăreţ. Pentru a le face pe plac părinţilor, le satisface exigenţele şi se comportă ca un matur. Preţul este însă enorm. Lipsit de susţinerea unui adult, acest gen de copil poate ascunde fragilitatea şi chiar suferinţa. Unii dintre ei sunt foarte agitaţi, dorm prost iar la adolescenţă, devin pasivi şi necomunicativi. Pentru a creşte, ne avertizează dr. Erry Buzyn, un copil are nevoie să fie protejat; fără baze afective solide, el este vulnerabil. Rolul părinţilor este esenţial. Când un copil învaţă să meargă, părinţii amenajează locuinţa pentru a-l feri de pericole şi îl ţin de mână. Copilul are nevoie de securitate fizică şi afectivă tot timpul, nu numai la primii paşi. Părinţii, cunoscând riscul, trebuie să-l încurajeze şi să-i recunoască eforturile. Dorinţa de a merge prea repede, poate împiedica dezvoltarea şi conduce la pierderea încrederii în forţele proprii. Ritmul unui copil nu este identic cu cel al adultului. Dacă la 3 ani micuţul nu ştie să-şi îmbrace canadiana, este inutil să vă enervaţi. Mai bine ar fi să-l învăţaţi cum să procedeze şi să-l încurajaţi. Copilul se va simţi în siguranţă, protejat şi va reuşi „performanţa" de a se îmbrăca. Părinţii nu trebuie să confunde însă protecţia normală a copilului cu protecţia exagerată, când micuţul nu este lăsat să facă „mici zboruri", de recunoaştere, folosind propriile „aripi". Cocoloşit, ţinut izolat, fără prieteni de joacă, prost integrat, copilul nu va fi bine pregătit pentru a înfrunta lumea exterioară şi va suferi din acest motiv. Pentru a creşte, are nevoie de măsură: nici prea multă, nici prea puţină autonomie. Nu trebuie uitat nici faptul că un copil, înainte de a se descurca în lumea exterioară, trebuie să se simtă bine în lumea sa interioară. Astfel, atunci când el spune „Eu singur", trebuie să înţelegem „Ajută-mă, pentru a face singur".

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Dosarele frumuseţii

Mică fantezie cosmetică

Dacă aveţi încă instinctele copilăriei, dacă sunteţi dintre aceia cărora vă plac verdeţurile, vă invit la o mică fantezie cosmetică, cu verdeţuri, şi vă veţi convinge că ele au o legătură precisă că tonusul organismului nostru. Pentru a rezista mai bine stresului şi eforturilor la care viaţa modernă din timpurile actuale ale civilizaţiei îl supune, tenul are nevoie de hrană tot aşa de mult ca şi organismul uman. Dacă nu ne-am format obiceiul de a include frunzele verzi în tabieturile cosmetice zilnice, nu este niciodată prea târziu să o facem.

Şi cum spunea un apicultor american în urmă cu un secol, – „parfumul şi floarea întregului an se află în guşa unei albine".

Aşa că vă recomand:

1. Frunze de untişor, mojarate, frecte cu ulei de măsline + o linguriţă de miere – pentru ten sensibil, deshidratat;
2. Câteva fire de mărar, pătrunjel, mărunţite bine + gălbenuş de ou + miere de tei – pentru ten ofilit, obosit (dau vigoare pielii);
3. 100 g oţet de mere + frunze de păpădie se ţin la frigider 5 zile – loţiune pentru tenul gras cu pori deschişi;
4. Infuzia de salată alternată cu infuzia de pătrunjel estompează petele maronii, dacă folosim zilnic masca de miere, şi dacă folosim o cremă cu conţinut de propolis (rol protector împotriva soarelui de primăvară);
5. Infuzia de urzică + miere + o fiolă lăptişor de matcă - pentru ten uscat;
6. Infuzie de urzică + 10 picături de propolis – pentru tenul gras, acneic, pentru limpezirea părului (remineralizează, dă supleţe, strălucire);
6. Infuzie mărar + miere + tărâţe de grâu – pentru ten ridat.

Cu certitudine efectul dorit nu va întârzia să apară.

Cosmetician **NELI PFEIFFER**

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 17
Valabil până pe data de: 2 MAI 2002

Nume _____

Prenume _____

Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

Gastronomice

Iată reţetele sugerate, pentru această săptămână, de către cititoarea noastră fidelă, doamna Chereji Clara, din Vişeul de Sus.

Ciorbă din măruntaie de miel

1/2 kg măruntaie de miel, 1-2 ouă, 2 cepe, 1 morcov, 1/2 păstârnac, 1/2 rădăcină pătrunjel, 3-4 roşii, sare, 1 l apă, 3/4 zeamă de varză, 1 ceaşcă orez, pătrunjel şi mărar verde.

Se curăţă, se spală zarzavatul şi se aşază într-o oală cu apă la foc. În cazul când sunt oase rămase de la mâncare, se spală şi se fierb mai întâi, apoi se ia spuma, după care se introduce zarzavatul. Când totul este bine fiert, se strecoară supa şi se aşază din nou la foc. Măruntaiele bine curăţate se spală şi se opăresc în apă clocotită. Se aşază în strecurătoare pentru ca să se scurgă bine toată apa, apoi se taie în bucăţele mici şi se pun în oală. Se lasă să fiarbă la foc potrivit 30-40 minute. Se fierbe într-un vas zeamă de varză (3/4 l), se ia spuma, după care se răstoarnă în ciorbă. Se adaugă şi orezul bine spălat. După câteva clocote, ciorba este gata. Se dă oala la o parte, se potriveşte cu sare şi acreală. În cazul când nu este suficient de acră, se adaugă zeama de lămâie. Pe deasupra se presară mărar şi pătrunjel verde tocate mărunt.

Rulouri de şuncă presată cu ouă şi brânză telemea

6 felii de şuncă presată, 6 ouă fierte tari, 300 g brânză telemea, 6 roşii, 1 1/2 castravete, 1 1/2 salată verde.

Se toacă ouăle curăţate de coajă (pentru a se curăţa mai uşor, după ce au fiert se ţin în apă rece). După aceea, se amestecă uşor cu brânza telemea sfărâmată cu furculiţa. Compoziţia preparată se aşază uniform pe feliile de şuncă (dar nu până la margini), apoi se rulează. Preparatul se aşază frumos pe platou, pe foi de salată verde, spălate şi scurse bine de apă, apoi se ornează cu felioare rotunde, subţiri de roşii şi castraveţi.

Cremă de portocale

Coaja rasă şi sucul de la 3 1/2 portocale, 10 gălbenuşuri, 1,250 l vin alb, 13 linguri cu zahăr pudră, 2 linguriţe cu făină, 10 linguriţe de rom, 500 ml frişcă bătută.

Se amestecă coaja rasă cu zeama de portocală şi după o jumătate de oră se strecoară. Se freacă gălbenuşurile cu zahărul şi făina, după care se adaugă zeama de portocală, vinul şi se aşază vasul la bain-marie. Se fierbe compoziţia până când se îngroaşă, fără să clocotească. Se pune în cupe, se ţine la rece şi se serveşte cu frişcă.

Budincă de tăieţei

1/4 kg tăieţei, 1/2 l lapte, 50 g zahăr, 100 g unt, 3 ouă, vanilie.

Tăieţeii se fierb în lapte cu zahăr şi vanilie. Separat albuşurile se bat spumă şi apoi se adaugă la untul frecat cu gălbenuşurile. După ce s-au răcorit tăieţeii, se amestecă cu compoziţia de mai sus. Se pun într-o formă unsă cu unt şi presărată cu pesmet. Sunt lăsaţi pe foc să fiarbă pe baie de aburi (vasul aşezat în alt vas cu apă clocotită).

Remedii naturale

Primăvara este anotimpul ideal pentru o cură de purificare a organismului, obosit de iarna lungă. Pe lângă un regim alimentar bazat mai mult pe verdeţuri şi fructe proaspete, plimbări în aer liber şi implicit mai multă expunere la soare, putem apela şi la câteva „sucuri" care au capacitatea de a elimina toxinele din organism şi totodată de a-l tonifia, de a-l reîncărca energetic. În funcţie de preferinţe şi de programul zilnic, puteţi alege una dintre variante.

○ Se prepară o *„băutură răcoritoare"* dintr-o linguriţă de *miere*, una de *sunătoare* sau *fenicul* şi 2-3 picături de *oţet de mere*, peste care se toarnă un pahar cu *apă minerală*. Se lasă să stea „la amestecat" cel puţin o jumătate de oră, apoi se bea. Se poate prepara o cantitate dublă sau triplă dimineaţa şi se consumă pe parcursul zilei.

○ Cu 30 de minute înaintea micului dejun, deci pe stomacul gol, se bea un pahar de suc preparat dintr-o felie de *lămâie* şi *apă minerală*. Cura nu are limite în timp.

○ Se poate însă alege o *„terapie" de dezintoxicare* de seară care, eventual, poate completa cura de dimineaţă. Într-un pahar cu *apă minerală* călduţă (uşor încălzită pe foc, până la maximum 40 de grade) se lasă să se macereze timp de aproximativ o oră o lingură rasă de *sunătoare*. În funcţie de preferinţe, pentru a-i da sucului un gust mai plăcut, se poate adăuga şi o lingură de *miere*. Conţinutul paharului se bea cu înghiţituri mici, cu o oră înaintea mesei de seară.

○ *Vezica biliară şi ficatul*, puse la încercare de mâncărurile mai grele din timpul iernii, pot fi ajutate şi ele să se cureţe de „impurităţi". Acţiunea de curăţire de primăvară nu se desfăşoară însă după un program zilnic, ci o dată la două săptămâni, de preferat în week-end, când avem la dispoziţie o zi pe care o destinăm curei. Mai întâi se toarnă doi litri de *apă minerală* într-un vas cu gura largă şi se lasă câtva timp să elimine bulele gazoase. Apoi, se adaugă zeama de la două *lămâi*. Se beau 2-3 pahare de suc pe zi, cu înghiţituri mici, apoi ne culcăm pe partea dreaptă timp de 10-15 minute, cu genunchiul drept strâns la piept, atât cât să preseze abdomenul, timp în care respirăm rar şi profund. Între aceste trei reprize, trebuie să bem restul de suc, fără a mânca nimic pe tot parcursul zilei.

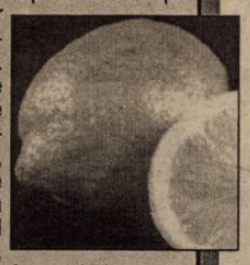

Incompatibilitatea dintre alimente

Incompatibilităţile dintre alimente pare să fie un subiect „la modă", care stârneşte în mod special interesul persoanelor preocupate de regimuri de slăbire. Pe scurt, „combinaţiile proaste îngraşă", se spune, şi e adevărat, dar mai important e faptul că asocierea întâmplătoare a alimentelor dăunează sănătăţii în general. Combinarea corectă a alimentelor în funcţie de proprietăţile lor şi de reacţiile dintre ele este deja o specialitate a unora dintre nutriţionişti, preocupaţi de „alchimia" subtilă a substanţelor numite proteine, lipide, glucide, vitamine etc. Dar, până la detaliile de fineţe, noi, oamenii obişnuiţi, ne putem conduce felul cum ne hrănim ajutaţi de câteva reguli simple care ne pot orienta:

◆ ***Organismul nostru are nevoie de o varietate de factori nutritivi*** şi nu numai de unii dintre ei (nu doar de carne, nu doar de fructe, nu doar de verdeţuri...). *Combinarea* diferitelor feluri de alimente la aceeaşi masă este necesară bunei funcţionări a metabolismului. Este important totodată ca factorii nutritivi (foarte variaţi) să fie combinaţi corect, dar asta nu înseamnă că trebuie să facem o obsesie din combinaţiile ideale iar principala noastră preocupare să fie legată de posibilele incompatibilităţi, sau „greşeli", mergând până acolo încât să ne ghidăm după tabele complicate, care „ne omoară" psihicul.

◆ ***Combinarea diferitelor alimente contribuie la sporirea valorii lor nutritive.*** Cu alte cuvinte, cantităţi moderate (un detaliu foarte important!) de alimente variate, pe cât posibil corect asociate, sunt de preferat – din punctul de vedere al sănătăţii – dietelor care recomandă „numai salate la discreţie" sau „numai carne în cantităţi nelimitate" sau „numai fructe, indiferent de sortimente..."

◆ ***Trebuie să ştim că diferitele vitamine şi minerale de care organismul nostru are nevoie zilnic sunt repartizate în mod inegal în diferitele alimente.*** Tocmai de aceea cea mai înţeleaptă atitudine este echilibrarea lor. Unele produse conţin, de exemplu, mai mult din anumite vitamine iar altele mai puţin.

◆ ***Amestecurile excesive de alimente nu sunt însă recomandate la aceeaşi masă*** şi asta pentru a evita supraîncărcarea aparatului digestiv. Varietatea pe care o oferă bunăoară o salată, unul sau două feluri de mâncare şi un desert (revenim, în cantităţi rezonabile!) nu trebuie depăşită prin adăugarea de alte suplimente.

◆ ***Fiecare persoană trebuie să evite alimentele care-i produc intoleranţă digestivă*** chiar şi atunci când sunt consumate singure (de exemplu, numai varză sau numai lapte sau numai ciuperci etc.). Incompatibilitatea se poate „traduce" nu numai prin felul cum sunt combinate alimentele, ci şi prin intoleranţa individuală faţă de un anumit produs.

◆ ***Organismul şi modul lui de funcţionare sunt diferite de la un individ la altul.*** Există combinaţii de alimente pe care unii le tolerează, dar care altora le fac rău. Acest lucru trebuie observat pentru a alege tipul de hrană în funcţie de el.

◆ ***Există câteva combinaţii cu adevărat nefaste pentru multe persoane,*** în faţa cărora organismul reacţionează prompt prin tulburări digestive. De exemplu: fructe şi zarzavaturi din abundenţă, consumate la aceeaşi masă; lapte şi zahăr; pâine, paste făinoase şi cartofi; amestecul diferitelor grăsimi... Aceste combinaţii favorizează procesul de fermentaţie din stomac şi implicit disconfortul indus de balonare, spasme gastrice dureroase, senzaţia de greutate.

Câteva „secrete" ale alimentaţiei sănătoase

„Secretul" major al unei alimentaţii sănătoase constă în respectarea cât mai mult posibil a aşa-numitei *Piramide a alimentaţiei echilibrate*. Aceasta împarte alimentele în trei grupe: *Grupa 1*, aflată la baza piramidei, ca un pilon de susţinere a sănătăţii – în care se află fructele proaspete, cerealele şi zarzavaturile; *Grupa 2*, zona mediană a piramidei – în care sunt repartizate leguminoasele, fructele oleaginoase uscate, ouăle, laptele şi produsele lactate, peştele alb, carnea slabă de pui; *Grupa 3* – vârful piramidei, deopotrivă foarte important pentru sănătate, dar care ocupă volumul cel mai mic din construcţie – compus din carne şi produse derivate, cu un conţinut mai ridicat de grăsimi, grăsimi propriu-zise (ulei, margarină, unt etc), zahăr şi dulciuri.

◆ ***Câteva din calităţile Grupei 1.*** Vegetalele intens colorate ca morcovul, spanacul, roşiile şi ardeii, conţin cantităţi importante de vitamina A (caroten), care au o acţiune preventivă împotriva formării tumorilor maligne. ■ Cerealele constituie baza alimentaţiei în cea mai mare parte a lumii, fiind izvorul principal de energie prin conţinutul său ridicat în hidraţi de carbon şi glucide simple sau complexe, ca amidon. ■ Fructele proaspete conţin zaharuri nerafinate şi hidraţi de carbon complecşi, vitamine şi fibre vegetale, indispensabile organismului. Alimentele din *Grupa 1* pot fi consumate din belşug, ceea ce nu înseamnă totuşi „în exces".

◆ ***Câteva din calităţile Grupei 2.*** Alimentele conţin o proporţie apreciabilă de proteine, vitamine şi minerale, deosebit de importante pentru buna funcţionare a organismului. Cea mai crescută necesitate de proteine se întâlneşte în timpul perioadei de creştere. Aceste alimente trebuie consumate moderat, adică în cantităţi rezonabile.

◆ ***Câteva din calităţile Grupei 3.*** Ideal este ca grăsimile şi zaharurile care intră în alcătuirea vârfului de piramidă să fie „uşoare", adică preponderent grăsimi vegetale (ulei, margarină, nu – sau doar în cantităţi mici – untură sau unt sau smântână sau lapte sau carne... cu un conţinut ridicat de grăsime, deci bogate în colesterol) şi dulciuri preparate din fructe, sirop de fructe naturale, precum şi sufleuri, şarlote etc. Atenţia cea mai mare trebuie acordată acestei categorii de alimente.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Ciprian Miclea din Bucureşti. *Se admite deja că uneori spasmofilia poate avea drept cauză o predispoziţie ereditară. În mare, boala se explică printr-o lipsă de calciu; după cum ştiţi probabil, la*

SPASMOFILIA

baza metabolismului uman, printre mineralele importante, stă şi calciul; acesta este implicat în cele mai importante activităţi fiziologice ale organismului, cum ar fi transmiterea neuronală a bătăilor inimii, contracţiile musculaturii etc. La unele persoane, echilibrul calciului se dereglează la un moment dat, consumul de calciu fiind mai mare decât aportul prin alimentaţia obişnuită. Drept urmare, o hrană bogată în alimente ce conţin mult calciu, dar şi administrarea de produse farmaceutice – suplimente nutriţionale – concepute şi destinate tratării spasmofiliei sunt singura soluţie pentru a ţine boala sub control. Aceste medicamente vă pot fi însă recomandate numai de medicul care mai întâi vă consultă şi vă stabileşte diagnosticul.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

ATENŢIE la animalele domestice!

Francezii sunt recunoscuţi pentru pasiunea faţă de animalele de companie. Peste 53 de milioane de câini, pisici, iepuraşi, hamsteri, porci de Guineea, păsări şi insecte exotice etc. sunt membri îndrăgiţi ai familiilor de francezi. Totodată însă, Academia Naţională de Medicină din Franţa s-a văzut nevoită să recunoască riscurile la care proprietarii acestor animale de companie se expun. Indiferent cât de dragi le

sunt stăpânilor lor, aceste animale „care par să se transforme cel puţin pe jumătate în fiinţe umane, de vreme ce recunosc membrii familiei şi reacţionează la limbajul uman, mângâieri şi pedepse, au preferinţe faţă de anumite persoane etc...", prezintă totuşi anumite riscuri pentru că ele pot transmite diverşi agenţi infecţioşi şi parazitari sau pot declanşa alergii la păr, la secreţii sau la excremente. De fapt, îngrijorarea forurilor ştiinţifice a apărut ca urmare a noilor preferinţe ale oamenilor pentru adopţia de „animale de companie" din ce în ce mai neobişnuite: şerpi, iguane, păianjeni, porci, sconcşi..., al căror potenţial de infectare e mai puţin cunoscut şi controlabil decât la speciile tradiţionale. Zgârietura, muşcătura, efectele simplei atingeri a acestor animale sau reacţia lor instinctivă faţă de anumiţi stimuli sunt mai puţin cunoscute chiar veterinarilor, aşa încât pericolul pentru oameni şi mai ales pentru copii nu poate fi neglijat.

Dacă cineva te iubeşte cu adevărat, atunci te va înţelege!

– În scrisoarea primită de la Emy din Suceava, ea ne spune: *„La 23 de ani am făcut pentru prima oară dragoste, cu prietenul meu pe care îl iubesc, (...) dar nu mă pot relaxa atunci când sunt în braţele lui, nu pot să simt plăcerea, parcă sunt tot timpul în gardă, ca şi cum m-ar ameninţa ceva (...) Am mai avut mulţi prieteni, dar am avut tot timpul impresia că îi interesa doar sexul, de aceea relaţia se termina înainte de a se întâmpla ceva în acest sens. Din această cauză mi-am pierdut încrederea în bărbaţi, în viaţă în general. Dar acum aş vrea să nu-mi mai fie frică, să pot să fiu şi eu fericită..."*

– Dragă Emy, aşa cum ai sesizat şi tu, atunci când faci dragoste eşti tot timpul în gardă, pentru că te temi de „răul" pe care ţi-l pot face ceilalţi. Băieţii, bărbaţii din viaţa ta te-au învăţat că pentru ei sexul nu este neapărat ceva frumos, legat indisolubil de dragoste, ci o chestiune de interes, de trebuinţe fizice, iar tu te-ai simţit ca o „marfă" în ochii lor. Acum e greu să te detaşezi de imaginea aceea, chiar dacă îţi doreşti. Deşi ai găsit un bărbat care te apreciază pentru tot ceea ce reprezinţi tu ca om, nu poţi schimba modul în care reacţionezi la ideea de sex. De ce crezi că l-ai pierde dacă i-ai împărtăşi problema ta? Dacă te iubeşte atât de mult precum spui, atunci sunt convinsă că te va înţelege. Tu ai acum nevoie de răbdarea lui, de atenţia lui, de un comportament care să-ţi anuleze ideile preconcepute şi modul de reacţie care s-a fixat în subconştientul tău. Dacă ţii totul în tine, vei repeta la infinit aceeaşi schemă, din care tu ieşi de fiecare dată în pierdere. În plus, prietenul tău îşi va da seama până la urmă că ceva nu este în regulă, fie şi din cauza nemulţumirii tale pe care e greu să o ascunzi mereu.

Mai există, totuşi, o întrebare: cât de mult îl iubeşti, de fapt, pe prietenul tău? Câtă atracţie simţi faţă de el, cât este „chimie" şi cât este prietenie, respect? Ce te-a atras, de fapt, la el? Modul în care s-a purtat cu tine de la început sau ceva mai mult? Pentru că dacă tu ai căutat în el *altceva* decât ai găsit la foştii tăi prieteni, un *loc călduţ* unde să nu te simţi ameninţată, forţată, asta nu e suficient pentru ca problema ta să se poată rezolva. O inhibiţie sexuală nu poate dispărea decât în condiţii prielnice. Nu poţi ajunge să simţi că sexul poate fi frumos, plăcut, decât dacă întâlneşti un bărbat care să-ţi trezească simţurile atunci când eşti în preajma lui, când te atinge sau doar când îţi vorbeşte.

Încearcă, deci, să răspunzi la întrebări în ordine inversă. Clarifică-ţi dacă te simţi atrasă fizic de prietenul tău. Este unul dintre ingredientele obligatorii într-o relaţie sănătoasă. Dacă ajungi la concluzia că el este bărbatul potrivit, atunci vorbeşte-i, împărtăşeşte-i ceea ce simţi, ceea ce te supără. Doar *împreună cu el* vei putea să-ţi rezolvi problema, care de fapt vă afectează, direct sau indirect, pe amândoi. Succes!

MIHAELA DOROBANŢU

Un secret al lui

CHARLES DARWIN

Marele naturalist englez, autorul celebrei lucrări „Evoluția speciilor pe calea selecției naturale" – apărută în anul 1859 –, datorează majoritatea covârșitoare a ideilor sale unei călătorii științifice. Este vorba de voiajul dedicat observațiilor științifice, efectuat între 1831 și 1836, la bordul vasului „Beagle". Dar doi cercetători de la Imperial College din Londra au descoperit în manuscrisele sale o frază care le-a atras atenția, și anume: „...dacă sunt cultivate mai multe soiuri de plante în aceeași zonă, productivitatea crește". La ce se referea creatorul darwinismului?

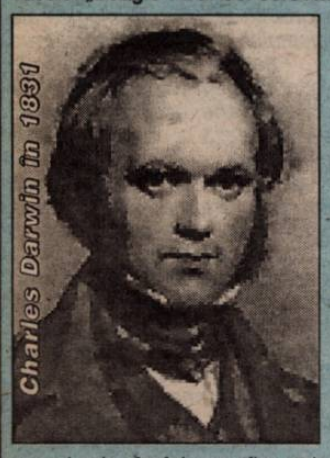
Charles Darwin în 1831

Multă vreme, sursa acestei idei a lui Darwin (1809-1882) a rămas necunoscută, neexistând nici o explicație. Dar recent, revista „Science" a publicat rezultatul surprinzător al anchetei întreprinse de cercetătorii operei sale. Astfel, s-a aflat că la începutul secolului XIX, botanistul englez George Sinclair a amenajat o grădină specială la Woburn Abbey, în sud-estul Angliei. Acolo existau 240 de mici parcele cultivate cu o mare varietate de plante (inclusiv bazine cu specii acvatice). Sinclair și-a publicat primele observații în 1816, iar în 1826 a scris un studiu amplu a cărui concluzie era următoarea: o mare comunitate de specii vegetale este mult mai avantajoasă pentru dezvoltarea plantelor decât un ecosistem sărac în diversitate"... De fapt, această idee revoluționară pentru acele timpuri evidenția pentru prima oară rolul esențial al biodiversității pentru viața, în mediul natural (ecosistem), a plantelor, dar și a insectelor și a altor viețuitoare. Era vorba, în consecință de primul studiu ecologic, pe care marele Darwin l-a apreciat atât de mult, însă nu a menționat deloc numele lui George Sinclair (trebuie precizat că termenul de „ecologie" a fost folosit pentru prima dată de biologul german Ernst Haeckel, în 1866).

Astăzi, ideile darwiniste privind biodiversitatea și importanța ei ecosistemică sunt mai actuale decât oricând. Printre observațiile științifice și concluziile geniale ale lui Darwin, acea grădină specială de la Woburn Abbey a avut un rol aparte.

LEGENDE CARE FAC ISTORIE

DRAMELE cuceririi Californiei

Încă o dată, dacă mai era nevoie, exodul spre o Țară a Făgăduinței – cum era numită California acum peste un veac și jumătate – a cerut enorme sacrificii. Pionierii, așa cum erau numiți primii americani care și-au părăsit locurile de baștină din alte zone ale Noului Continent, au ajuns în primitoarele și mănoasele ținuturi din apropierea coastei Pacificului începând cu deceniul al cincilea al secolului XIX. În mod surprinzător, una din cele mai renumite personaje reale care a trăit o experiență îngrozitoare a fost o femeie. S-a numit ***Mary Ann Graves și a devenit prima femeie director de școală din SUA și, probabil, din lume, în anul 1854.*** *Apoi, din generație în generație, cumplitele ei întâmplări, purtând și aroma unor legende care dau și astăzi fiori, au fost povestite și repovestite, ele reprezentând o pilduitoare ambiție de a reuși în viață.*

„Pășunile Raiului"

Așa le-a intitulat John Steinbeck în mănunchiul său de povestiri, așa erau considerate colinele și câmpiile californiene, încă înainte de a se declanșa febra aurului (1848). Numai că, pentru a ajunge în Edenul din regiunea Sacramento, San Francisco, Los Angeles etc., pionierii din Vestul Mijlociu aveau de depășit obstacolele (în majoritate necunoscute) unui drum de peste trei mii de kilometri. Principalul baraj îl constituia masivul Sierra Nevada al Munților Stâncoși. Oricine pornea pe această cale a speranței trebuia să evite iarna viforoasă a sălbăticiei ce guverna la altitudini de 3500-4000 de metri... În primăvara anului 1847, Mary Ann Graves (19 ani pe atunci) s-a alăturat unui convoi de 84 de care trase de boi, condus de G. Donner și care reunea oameni sosiți din actualele state Illinois, Iowa, Kentucky, Mississippi, Ohio etc. După datele unui anume Hastings, ei ar fi trebuit să parcurgă întregul traseu în patru luni, câte 30 de kilometri pe zi. Și totuși, incredibila călătorie a durat un an, iar din cele din grupul celor 87 de persoane din care făcea parte Mary Ann au mai ajuns la Sacramento doar 13...

S-a murit de foame și de frig prin canioanele diabolice ale lui Sierra Nevada; s-au născut focoase povești de dragoste și au apărut crime pasionale (însuși iubitul lui Mary a fost ucis), bolile s-au ținut lanț. Parcă toate urgiile lumii se abătuseră asupra unuia dintre convoaiele cu deznădăjduiți ai soartei (unii dintre ei își părăsiseră căminele acceptabile și o stare materială confortabilă, dar atracția Californiei fusese irezistibilă). Dar, așa cum au povestit supraviețuitorii, cel mai înfiorător fapt petrecut în acea iarnă de groază a anului 1847-1848 a fost... canibalismul.

Atât de profundă era disperarea, atât de insuportabile chinurile foamei și frigului, încât o parte dintre cei rătăciți prin munți au fost puși în situația de a trage la sorți cine să fie ucis pentru a fi mâncat. Însăși Mary Ann a participat la o astfel de „loterie", declarând ulterior, cu mari remușcări, că nici morala și nici religia nu mai contau, ci numai supraviețuirea. Cel „ales" a murit de frig și crima nu s-a mai petrecut. „Mâncau cu fața acoperită de rușine și plângând", mărturisește France Bequette, strănepoată a lui Mary Ann Graves.

Acest celebru convoi al pionierilor Vestului Mijlociu (despre care s-au scris tomuri întregi), cunoscut sub denumirea „Donner Party", a atins punctul ultim al călătoriei, Fortul Sutton (viitorul oraș Sacramento) în mai 1848. Un grup de schelete cu obrajii supți, măcinat de foame și de boli. Reușiseră să ajungă pe „Pășunile Raiului", iar cele povestite întreceau orice imaginație. „Donner Party" fusese cel mai tragic convoi de pionieri din istoria „cuceririi" Californiei. Însă, după traumele psihice și fizice, Mary Ann Graves și-a revenit și și-a clădit o carieră de excepție în domeniul învățământului. Relatările ei scandalizaseră o Americă puritană. Deși era torturată moral de compatrioți și zdruncinată de asasinarea iubitului (care i-a murit în brațe), ea s-a impus în cele din urmă prin inteligență și ambiție. Și-a luat adio de la lumea materială abia în 1891, pe când avea 64 de ani.

IN CULISELE CAPODOPERELOR

Cele trei Grații

Făcând parte din suita de douăzeci și două de tablouri grandioase comandate de Maria de Medicis (pentru Palatul Luxembourg din Paris), capodopera *Cele trei Grații* a fost realizată între 1621 și 1625 de către pictorul flamand Peter Paul Rubens (1577-1640). Cel numit de Delacroix „Homer al picturii" confirmă și în scenariul acestei pânze apetența pentru mitologie. Grațiile (numele latin al corespondentului lor grecesc, Harites) sunt cele trei fiice ale lui Zeus și Eurynome, zeițe simbolizând farmecul și splendoarea feminină „nealterate" de veșminte; Conform mitologiei romane, acestea reprezintă drăgălășenia (Charis), ființa fără pereche (Mia) și deplinătatea însușirilor trupești și spirituale (Pasithea); la greci, echivalentul lor este splendoarea (Aglaie), veselia (Euphosyne) și bucuria (Thalia). Rubens a fost considerat de experți drept unul dintre „cei mai buni făuritori de nuduri". Cu prilejul realizării acestei capodopere – a treia din ciclul „Educația Mariei de Medicis" –, maestrul a profitat și de acest prilej pentru a le etala, cu finețea și fermitatea talentului său, pe cele trei, ocrotitoare ale poeților. Și asta pentru că Grațiile au fost puse în strânsă relație cu Muzele, fiind nelipsite de lângă Afrodita sau de lângă Apollo. Perfecțiunea reliefului feminin din tablourile rubensiene s-ar putea datora (în afară de talentul de excepție) și celor treisprezece ani de studiu ai pictorului – un record în această privință pentru un geniu înnăscut. În nudurile sale se întrezăreste cu câtă atenție a studiat Sybilele lui Michelangelo de pe bolta Capelei Sixtine, sau Madonele lui Raphael Sanzio.

Pagină realizată de PAUL IOAN

VITRINA ZOOLOGICĂ

TIGRUL,

un timid cu aventuri nocturne

Singuratic și prea puțin dornic să-și expună frumusețea răpitoare, tigrul pare ziua un samurai retras să mediteze departe de lume. Splendida felină se odihnește atunci când razele Soarelui i-ar putea face „imprimeul" blănii să strălucească prea tare, iar noaptea ferocitatea lui capătă adevăratele dimensiuni ale speciei. Atunci, cu o grație greu de egalat, tigrul se apropie neauzit la câțiva pași de prada preferată – cerbi sau antilope –, știind că aceasta e mai sprintenă decât el. Țintește gâtul victimei, face saltul decisiv și-l mușcă cu o forță neobișnuită, așteptând apoi să-și dea duhul. Unei prăzi mai mici, pur și simplu îi rupe oasele gâtului cu o singură mușcătură.

Spre deosebire de alți prădători, tigrul (Panthera tigris, care are cinci subspecii: Bengal, Sud-chinezesc, Indochinez, Sumatrian și Siberian) se comportă și față de hrana sa ca un gentleman; nu consumă decât atât cât îi trebuie (cam 5 kilograme de carne la o „masă"), restul ascunde sub frunze și țărână, în propriul teritoriu strict marcat cu urină. Astfel, el rămâne și „chipeș", și suplu; are numai 350-360 de kilograme, la o lungime de 2 metri (fără coadă, care are aproape un metru).

Tigrul ocupă un loc aparte în mitologiile indiană, chineză și coreeană. Durga, o importantă zeiță hindu, are aspectul lui. Poemele epice Mahabharata și Ramayana îi rezervă un loc deosebit. În China, semnul de pe fruntea sa e considerat a fi pictograma „wang", adică rege. În calendarul chinez și tibetan, anul Tigrului este unul cu totul special – dător de putere, alungător al spiritelor rele. Coreea mai este numită popular „Țara Dragonului albastru și a Tigrului alb", stăpânind vestul și respectiv estul peninsulei... Din nefericire, tocmai în aceste țări asiatice tigrul este din ce în ce mai rar (de ordinul sutelor), mai multe exemplare întâlnindu-se în Siberia. Trei subspecii sunt deja dispărute: cea Caspiană, Bali și Javaneză.

Fără să mai intrăm în detalii, mai subliniem doar faptul că în însuși Codul Samurailor (Bushido) tigrul este un exemplu pentru luptătorii înțelepți, puternici și singuratici.

Știați că...

◆ ...astronomul francez Charles Joseph Messier (1730-1817) a

descoperit 21 de comete? S-a remarcat de asemenea prin alcătuirea unui catalog de roiuri stelare și nebuloase.

◆ ...cel mai lung fiord de pe planetă este Nordvest Fjord de pe coasta de est a Groenlandei? Are o lungime de circa 313 km.

◆ ...salienii erau în Roma antică preoții zeului Marte? În număr de 12, apoi de 24, erau grupați într-un colegiu cu sediul pe Colina Palatinului. De sărbătorile zeului Marte porneau într-o procesiune, fiind îmbrăcați în purpură, purtând coifuri și lănci.

◆ ...constelația Lacerta (șopârla) se află în emisfera nordică a ceru-

lui? Este vizibilă din România tot timpul anului dar are stele slab strălucitoare.

◆ ...drobița este un subarbust din familia leguminoaselor cu flori de culoare galbenă? În țara noastră crește prin fânețe, iar ramurile fierte în apă dau o vopsea folosită în gospodării.

◆ ...clinicianul român Simion Iagnov (1892-1957), profesor la Universitatea din București și membru al Academiei, s-a ocupat de patologia sângelui, de cea a ficatului și de boala ulceroasă? A folosit pe larg experimentul fitopatologic.

◆ ...printre animalele domestice obișnuite din Asia, Africa, America de Sud și Madagascar se numără un bou având

în spate o cocoașă de grăsime? Se numește zebu și este adaptat atât la viața din regiunile calde și umede cât și la cea din regiunile secetoase. (I.S.)

Știați că...

O nouă grotă gen Lascaux

După celebra peșteră cu gravuri rupestre din neolitic, Lascaux, dar și Chauvet și Cosquer, iată că a mai fost descoperită o perlă din acest șirag de capodopere ale artei preistorice: Cussac. Sanctuarul de la Cussac este site-ul cel mai spectaculos din întreaga artă paleolitică europeană, a arătat unul dintre arheologii prezenți la Périgueux, la data de 4 iulie a.c., cu ocazia unei conferințe de presă. Ocazie cu care s-a dezvăluit, pentru prima dată, existența unei grote ornate necunoscută în valea Dordogne, conținând 200 de gravuri preistorice, vechi de cel puțin 20000 de ani! Descoperirea aparține, de fapt, speologului Marc Delluc care, la 30 septembrie 2000, în timp ce efectua o prospecțiune în comuna Buisson-de-Cadoin, din Valea Vézère, a reperat intrarea unei cavități. Pătrunzând înăuntru, a dat peste o succesiune galerii, dar aerul era prea irespirabil și încărcat cu gaz carbonic, făcând imposibilă o ședere de peste două ore. Cu toate acestea, după doar 100 de metri au apărut primele gravuri. Conștient de fenomenala descoperire pe care era pe cale să o facă, Marc Delluc a decis să se întoarcă pentru a anunța autoritățile arheologice. Pe durata expertizei ce a urmat, la 13 octombrie, arheologii sosiți la fața locului au descoperit că galeria măsura aproape un kilometru lungime și că unele figurine gravate atingeau până la patru metri înălțime, dimensiuni neegalate până atunci în arta paleolitică occidentală! Cai, bizoni, mamuți, rinoceri și cervide însoțeau, într-o halucinantă cavalcadă, siluete feminine. Unele animale, au estimat specialiștii, în special păsări și figuri enigmatice, sunt total necunoscute în fauna neolitică. În prezent, se lucrează la datarea în timp, într-un laborator din Miami, Statele Unite, majoritatea cercetărilor situând această grotă în urmă cu 28000-22000 de ani, mai exact la jumătate de drum între cele de la Lascaux (18000 de ani) și Chauvet (32000 de ani). Orice ar fi, publicul nu va vedea aceste gravuri, deoarece grota de la Cussac este interzisă vizitării. Asta din cauză că investigațiile oamenilor de știință nu s-au încheiat și există posibilitatea ca peștera să nu-și fi dezvăluit toate secretele. În afară de numeroase amprente, oseminte umane aparținând unui număr de cinci indivizi – un adolescent și patru adulți – au mai fost descoperite, dispersate pe solul argilos. Dacă data înhumării lor rămâne de determinat, prelevări de ADN au fost deja efectuate de către antropologul Henry Duday. Nimeni nu îndrăznește, pentru moment, să asocieze aceste „sepulturi" cu figurinele de pe pereți. Totuși, dacă într-un viitor apropiat ele se vor dovedi contemporane, importanța grotei Cussac va depăși de departe singurul domeniu al artei preistorice. Nici o înhumare paleolitică asociată cu arta parietală nu a fost descoperită până acum, pentru perioade atât de vechi, au concluzionat arheologii francezi.

Desene de animale pe pereții grotei Cussac

ADRIAN LOVIN

Lumini și umbre în Bucureștii de odinioară

Sărindarii și Cercul Militar Național

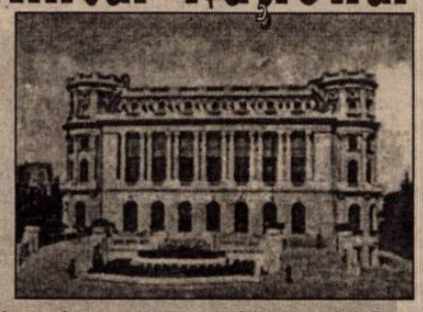

...Era poate prima clădire impozantă a Bucureștiului cu care generații întregi de copii au făcut cunoștință și datorită faptului că în fața ei se ridicase Romarta Copiilor pe care toți cei mici doreau să o viziteze. A rămas totdeauna în proprietatea armatei, schimbându-și temporar numele în Casa Centrală a Armatei. A fost dintotdeauna un loc preferat de plimbare al bucureștenilor care ani de zile își dădeau întâlnire la „ceasul de la Universitate" și în plimbarea lor nu ratau să treacă prin fața Cercului Militar, mai ales că o vreme, pe timp de vară, se construia în fața lui și un superb ceas floral. Oricum, ne-am obișnuit, de o viață, să ne considerăm aici, în fața acestei superbe clădiri, ca în plin centrul Bucureștiului.

– Uitând că odinioară aici se afla, nu-i așa, stimate Domnule ADRIAN MAJURU, marginea Capitalei...

– Într-adevăr, spațiul pe care se află Centrul Militar Național este încărcat de istorie și aici a fost la un moment dat, în evul mediu, bariera orașului. Iar teritoriul propriu-zis făcea parte din Târgul Dinăuntru. În această margine de oraș, Matei Basarab avea să ridice biserica numită Sărindari, distrusă de cele două cutremure, din 1802 și 1838. După acest an, ea rămâne uitată și este în final dărâmată în anul 1896. În jurul bisericii se dezvoltă însă Mahalaua Sărindarului – una din cele mai vechi mahalale ale orașului. Ea se întindea între actualele hoteluri Bulevard și Continental.

În 1722 este menționat un locuitor al mahalalei, Dumitru Sângelinge, care vindea lui Petru Stegaru, un cumpărător oarecare, un loc de casă în fața Sărindarului. Mahalaua este menționată în 1675 și în 1798 avea 30 de case. Biserica, împreună cu chiliile înconjurătoare, a fost o vreme și ospiciu pentru alienați, adesea spital de campanie în timpul războaielor, dar perioada ei cea mai înfloritoare a fost cea legată de familia Ghika, o parte a membrilor săi fiind îngropați aici, în cimitirul bisericii, în prezent terasa Cercului Militar...

– Era, de-a lungul actualei Căi a Victoriei, o adevărată „salbă" de mahalale...

– Da, Mahalaua Sărindarilor se continua spre Dâmbovița cu Mahalaua Sf. Ioan cel Mare (zona actualului CEC), numită anterior „a Trâmbițașilor", deoarece era locuită de trâmbițașii trupelor domnești. În 1796, Mahalaua este despărțită prin trasarea Podului Mogoșoaiei. Spațiul începe să se modernizeze după 1830, iar în locul mahalagiilor se mută boieri, dregători și liberi profesioniști.

– Și cum „s-a născut" Cercul Militar?

– După dărâmarea bisericii, în 1896, în același an a fost construită o fântână monumentală în cinstea vizitei Împăratului Franz Josef la București. Fântâna a rezistat aproape un an, după care teritoriul respectiv este cedat Ministerului de Război. Acesta ia inițiativa construirii unei clădiri dedicate corpului de ofițeri. Astfel este ridicat, în etape, Cercul Militar Național, de către arhitectul Dimitrie Maimarolu. Proiectul va fi finalizat în 1912. În fața sa se afla o grădină împunătoare, cu copaci ornamentali – inițial nu existau nici terasa nici treptele. Clădirea Cercului Militar Național completa astfel instituțiile armatei ridicate anterior: Manutanța Centrală a Armatei (1881) și Pulberăria Armatei (1896)...

MIHAELA DOROBANȚU

O tipografie UNICĂ ÎN LUME

Pierdut în imensul Platou Tibetan, adăpostit de stânci și totuși bântuit de vânturi năpraznice, satul Dergué (sau Dege) ascunde o adevărată comoară. Este vorba de o tipografie unică în lume, unde totul se execută manual și unde celelalte materiale necesare scrisului – inclusiv hârtia și cerneala – sunt executate de meseriașii localnici.

În Tibet cărțile sunt considerate aproape sacre pentru că – cel puțin cele de aici – conțin învățăturile lui Buddha și ale marilor erudiți. Mai prețioase decât statuile sau alte imagini, ele au locul lor în templu sau în locul de închinăciune al casei. De fapt învățătura se face ascultând. Lectorul citește iar învățăceii încearcă să înțeleagă cuvintele sacre din cărți. Mica localitate aparține astăzi de provincia chineză Sichuan dar, odinioară a fost capitala micului regat Kams, unul din centrele spirituale importante ale Tibetului.

În 1729, Tempa Tsering, al șaselea rege al ținutului, inspirat de numeroasele vise considerate de bun augur, a construit o tipografie pentru textele buddhiste. Succesorul său, Phüntsag Tenpa, i-a continuat opera și a comandat tipărirea a 103 volume din Kangyour, un compendiu din operele lui Buddha, traduse în tibetană. Pentru ca tipografii să realizeze o operă de cea mai bună calitate, el a oferit fiecărui muncitor cantitatea de praf de aur care putea intra în adâncițurile planșei de imprimare cu care lucra respectivul. Obiceiul a fost preluat de generațiile următoare și tiografia a devenit cel mai mare atelier de acest fel din întreaga lume. Lumina electrică n-a pătruns niciodată aici de teama incendiilor, dar cei peste 200 de muncitori lucrează perfect în penumbra care contrastează cu extraordinara lumină exterioară. De sub plăcile de lemn gravate fin, ies texte de filozofie buddhistă, practici spirituale, biografii, tratate medicale, astrologie, gramatică, poezie, toate având la bază texte străvechi. Muncitorii lucrează perechi, gesturile lor sunt rapide și precise. Fiecare, tandem, produce în jur de o mie de pagini pe zi, iar cerneala, cu pigmenți naturali, este roșie pentru Kangyour și albastră pentru celelalte lucrări. La un etaj superior sunt păstrate plăcile de imprimare, atent așezate și repertoriate. În fața clădirii principale se află mica fabrică de hârtie, care se confecționează din plantele care cresc în vale.

Tipografia a reușit să scape în momentele grele ale ultimei jumătăți a secolului trecut, când se punea problema demolării ei. După o perioadă de suspendare a activității a fost redeschisă în 1979.

Din 1987 a devenit un adevărat loc de venerație pentru tibetanii care vin în pelerinaj aici de departe, pentru a o contempla. În același timp este protejată de autorități ca un monument de cultură, un omagiu adus cuvântului scris.

IRINA STOICA

Viitorul aparține spațiului

„LENTILELE GRAVITAȚIONALE" la... lucru!

În anul 1975 astrofizicianul american H. Spinard, folosind radiotelescopul de la ARECIBO (Puerto Rico), aflat într-un crater vulcanic și având un diametru de 305 m, a identificat galaxia 3C-123 care – fiind situată la 8,154 miliarde de ani-lumină – era pe atunci considerată cea mai îndepărtată galaxie de Sistemul nostru Solar.

Întrucât așa-numita „epocă primitivă a Universului", care include nașterea galaxiilor și a stelelor are o vechime de 15,2-12,2 miliarde de ani-lumină, (în modelul lui H. Friedman chiar 18 miliarde!), astrofizicienii nu s-au mulțumit cu performanțele 3C-123 (care se pare că s-a format cu peste 1,5 miliarde de ani după Big Bang)...

Aproape trei decenii le-au fost necesare astrofizicienilor pentru a pune la punct o tehnologie... galactică de amplificare a slabelor radiații Alfa Lyman cu lungimea de undă de 121,6 nm emise de galaxii în perioadele lor de formare. În acest scop a fost folosită ca amplificator galactic o așa-numită „lentilă gravitațională", a cărei existență a fost demonstrată teoretic prin teoria relativității generale a lui Albert Einstein. În calitate de „luptă cosmică" a servit grupul de galaxii ABELL 370, care are o masă cât aceea a mai multor sute de galaxii și a cărui imensă gravitație a amplificat și a orientat radiația unei galaxii, care acum este cea care deține recordul de depărtare de Terra: 15,5 miliarde de ani-lumină! Noua galaxie a fost descoperită cu instalațiile Observatorului astronomic Mauna Kea din Hawaii, iar specialiștii Universității din Hawaii au calculat că ea a apărut la numai 780 milioane de ani după Big Bang! Noua galaxie este de tip spirală normală, iar în zona ei centrală nu este situat nici un quasar, respectiv un obiect cvasistelar emițător de radiounde și cu viteză mare de deplasare spre roșu. Asupra acestei galaxii se vor îndrepta și „ochii electronooptici" ai Telescopului Spațial Hubble reparat în martie a.c. de echipajul navetei spațiale Columbia.

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Enigmele civilizației minoice

Veșminte și podoabe

Originalitatea Cretei minoice, atât de deosebită față de vecinii săi, se manifestă în toate aspectele și elementele care definesc o civilizație, de la cele mai mărunte, ca veșmintele și podoabele, până la artă (ceramică, pictură, sculptură), mod de viață, organizare socială, ceremonial de curte și religios, tehnica de construire a clădirilor și corăbiilor, arme și concepția de întrebuințare a lor etc.

Veșmintele purtate de bărbați erau simple și funcționale: cizme înalte, din piele, și un fel de fustă scurtă care, în perioada ultimului regat minoic, se prezenta în două variante, cea de ceremonie (având partea din față mai lungă și împodobită cu broderii bogate) și cea de zi cu zi (căpătând forma unui short). Acest veșmânt, în general triunghiular, era susținut printr-un cordon de piele cu ornamente metalice sau chiar făcut în întregime din metal prețios, din șiraguri de perle ori mărgele de sticlă. La ceremonii, membrii de sex masculin ai familiei regale și o parte dintre nobili purtau un fel de capișoane somptuoase, adesea în formă de coroană, brodate și împodobite cu perle, pene de păun, crini etc. Se pare că, aidoma egiptenilor, bărbații nu aveau în nici o perioadă a anului veșminte care să le acopere bustul. La război însă, purtau platoșe constând din pieptare fără mâneci, făcute din piele sau din mai multe straturi de pânză groasă și placate cu bronz, iar începând de prin anii 1600 î.Ch., pieptare din zale (tip solzi sau inele). Tot pentru luptă, niciodată la vânătoare sau la ceremonii, se foloseau coifuri, întâi simple capișoane de piele gar-

Aripa estică a palatului; camera de baie a reginei (după Evans)

nisite cu colți de mistreț și ornate cu o coamă de cal, mai apoi, după 1500 î.Ch., adevărate căști de bronz sau aramă, protejând capul, ceafa și obrajii și având în vârf o măciulie în care se introducea un panaș dintr-o coadă de cal. Acest tip de coif, unul dintre primele apărute în istoria europeană, a fost preluat de micenieni și a devenit celebru în urma răspândirii operei lui Homer, fiind folosit de greci și macedoneni până la începutul erei noastre.

Veșmintele femeilor erau incomparabil mai variate, mai bogate și neașteptat de elegante, rămânând printre cele mai rafinate din întreaga antichitate. Cretanele aveau un anumit veșmânt pentru fiecare gen de activitate ori situație care se putea ivi. Pentru lucru, exerciții acrobatice sau jocuri foloseau doar o fustă scurtă, un șort sau un cache-sex și o bandă de pânză pe frunte. Pentru vânătoare și unele dansuri de primăvară îmbrăcau rochii de pânză subțire, scurte, drepte (având mâneci scurte și o bandă lată, de culoare închisă, cusută la umeri, mâneci și tiv). Costumul de curte al prințeselor, doamnelor nobile și preoteselor era în schimb de o bogăție și o complexitate uimitoare. Se compunea de obicei dintr-o fustă lungă până la pământ, în formă de clopot, de care se prindeau uneori 4-6 rânduri de volane, un șort brodat și garnisit cu perle sau mărgele ori o eșarfă petrecută peste șolduri, o bluză-corsaj cu mâneci scurte, decupată în față pentru a lăsa sânii complet descoperiți (modă de origine atlantă, ulterior egipteană) și niște „pălării" conice ori semisferice (adesea ornate cu statuete de păsări ori de alte ființe, făcute din plăci subțiri de bronz sau de aur). Talia era strânsă cu panglici sau cordoane cu franjuri la capete, corsajul avea pe umeri un fel de galoane de aur sau perle și era deosebit de frumos brodat și împodobit. (Sandale nu se purtau decât la vânătoare și jocuri, rar la dans, niciodată la curte sau la ceremonii). Costume de curte atât de bogate și complicate n-au apărut până în Franța lui Ludovic al XIV-lea și diferă total de orice veșminte de ceremonie existente în antichitate la popoarele mediteraneene.

Podoabele jucau un rol deosebit de important în viața cretanilor. De la rege până la cel mai umil, indiferent de vârstă și sex, toți aveau podoabe, fie că erau făcute din aur, fie că rămâneau simple coloane de crini – florile preferate în societatea minoică. Bărbații purtau (la ceremonii, la curte, la sărbători, uneori chiar și la activitățile zilnice) colane de flori, coliere din aur sau bronz, brățări la încheieturi, brațe și glezne. Ofițerii aveau numeroase insigne de aur pe pieptare (indicând probabil rangul militar și unitatea din care făceau parte), iar nobilii se întreceau în a folosi inele-sigiliu cât mai somptuoase, făcute din aur, dar mai ales tăiate dintr-o mare piatră semiprețioasă. Bijuteriile femeilor erau splendide: coliere, brățări, lănțișoare din aur, pentru prins părul, perle sau mărgele, diademe, inele și, mai ales, pandantive în formă de lei, capete de tauri, octopode, albine, rozete, crini etc. Dansatoarele, preotesele, soțiile și fiicele de nobili, femeile libere, chiar și sclavele aveau, fără excepție, astfel de podoabe, mai bogate sau mai simple, dar nelipsite, după cum confirmă atât descoperirile din morminte, cât și frescele ori statuetele din toate perioadele minoice.

DAN APOSTOL

Amprente ale spiritualității

Mănăstirea Crasna

Mănăstirea Crasna din județul Prahova este înălțată pe locul uneia dintre sihăstriile vechi de aproape trei secole. La începutul secolului al XVIII-lea câțiva sihaștri, veniți probabil din Văleni, au întemeiat acest loc de închinăciune a cărui primă atestare datează din 1745. Aici a fost construită o biserică din lemn cu hramul „Sfinții Împărați Constantin și Elena". Locașul era înălțat într-o poiană în jurul căreia existau câteva chilii ale sihaștrilor, care își duceau viața în post și rugăciune. În 1828, sihăstria respectivă este înnoită de boierul Constantin Dinu Pârlogea care ridică o biserică de zid. Călugărit, ctitorul devine starețul mănăstirii, care pe atunci se numea Izvoarele, după numele comunei din apropiere: Izvorani. Biserica este pictată în 1832 în manieră Tatarăscu iar călugării își continuă aici viața duhovnicească. Mănăstirea cunoaște o perioadă de mare înflorire, biserica veche remarcându-se prin frumusețea ei sobră, fără alte ornamentații exterioare în afara ferestrelor și a unui brâu simplu, care o împarte în două registre inegale. Pridvorul se deschide spre grădina splendid amenajată, frumusețea locurilor sporind-o pe cea a locașului. Viața duhovnicească are însă de suferit mai târziu datorită secularizării și apoi datorită reformelor din cea de a doua jumătate a secolului trecut. Astfel în 1960, prin aplicarea decretului 410, călugării sunt scoși din mănăstire, obștea este desființată, iar locașul începe să figureze ca biserică izolată pe lângă parohia Izvoarele. În 1967 însă Patriarhul Justinian redeschide mănăstirea ca schit aparținând Mănăstirii Sinaia. De atunci în cadrul acestui așezământ s-a dus o activitate neîntreruptă. S-au ridicat noi clădiri pe lângă cele vechi. Clopotnița și fântâna-aghiasmatar, casele călugărești, gardul de piatră, toate se armonizează într-un splendid ansamblu. La 18 octombrie 1998, a fost sfințită noua biserică, o construcție care îmbină elementele tradiționale cu cele moderne. Se remarcă astfel scările largi de la intrare, coloanele svelte, acoperișul în mai multe ape și eleganța turlelor, dar și căldura picturii interioare. Mănăstirea Crasna, având-l în fruntea sa pe părintele stareț Nicodim, se înscrie astfel printre cele mai frumoase și mai căutate locuri de reculegere și închinăciune de pe Valea Prahovei.

IRINA STOICA

Lumile de dincolo de lume

Încă un pas în timp: ATLANTIDA

Ne putem oare imagina, sau mai bine zis, putem evalua schimbarea pe care o va aduce pentru oameni descifrarea finală a originii noastre și înțelegerea tuturor aspectelor care țin de aceasta? Vom trăi atunci un nou șoc al cunoașterii? Greu de estimat cât de amplu și profund va fi acesta, dar ceea ce se prefigurează cu din ce în ce mai multă claritate în timpul din urmă este faptul că această viitoare schimbare va fi legată în egală măsură de deschiderea accesului nostru în cel puțin una din dimensiunile suplimentare în care, de fapt, Universul nostru își desfășoară existența. Aceasta pe lângă transformările... „normale" la care ne putem aștepta, cum ar fi o conștientizare diferită a vieții și un punct de vedere diferit asupra atitudinii față de Terra și față de propria noastră genetică.

Începutul acestor răspunsuri pe care atât de mult le căutăm se situează cel mai probabil în strania perioadă din jurul anilor 10500 î.Ch., când multe date care au reușit să reziste probei timpului și să ajungă până în zilele noastre, indică o puternică interacțiune Terra-Extratereștri. Este o perioadă care se situează probabil imediat după cea mai mare catastrofă naturală a preistoriei, Potopul. Un studiu comparat al diverselor surse documentare ne poate dezvălui amănunte extrem de interesante. Potopul era astfel o posibilitate cunoscută – o fatalitate! – de peste 1000 de ani și Noe poate fi interpretat ca reprezentând, simbolic vorbind, pe toți cei aleși, datorită calităților intrinseci, să salveze ceea ce se hotăra că merită salvat. „Tărâmul salvării"? Egiptul. Aici urmau să se refugieze inclusiv depozitarii cunoștințelor secrete, în sensul cel puțin că cei care le posedau nu considerau că oamenii ajunseseră la un nivel suficient de dezvoltare pentru a le „deschide" fără bariere aceste cunoștințe. Potopul a însemnat inclusiv finalul Atlantidei. De ce a avut loc Potopul? Pentru a-i pedepsi pe cei care deveniseră răi. Atlantida, privită retrospectiv, în poziția ei de supremă civilizație, ajunsese să fie considerată „rea". Probabil în primul rând tocmai din cauza nivelului de cunoaștere și mai ales al performanței tehnologice. Și este de bănuit că în multe privințe chiar și supercivilizația noastră de astăzi s-ar trezi în fața unor realizări la care nici măcar nu s-a gândit!

Printre incredibilele lor descoperiri tehnologice se pare că trebuie situate în primul rând cristalele, a căror utilizare era una tipică pentru tehnologia atlantă. Acestea erau utilizate în primul rând pentru stocarea de date. Omenirea se va confrunta cu schimbări profunde atunci când va ajunge să identifice aceste date și să găsească „rețeta eliberării lor" din cristalele atlante. „Semănate" în diferite locuri ale Terrei, unul dintre ele fiind, după cât se pare, în adâncurile Triunghiului Bermudelor.

Istoria și menirea Piramidelor și a Sfinxului capătă astfel alte sensuri, poate chiar ceva mai clare și mai simple. Pentru că era normal a se însemna pe Terra locurile unde erau depuse informații care trebuiau regăsite atunci când ar fi sosit timpul potrivit și care, până atunci, trebuia, într-un fel protejate. Din dimensiunile superioare în care probabil trăiesc, strămoșii noștri galactici supervizează și supraveghează evoluția rasei la a cărei naștere au fost prezenți. Nu intervin, supunându-se unui evident principiu al nonîngerinței într-o cultură care nu a ajuns încă la nivelul de dezvoltare care să facă o asemenea intervenție nepericuloasă.

MIHAELA DOROBANȚU

Necunoscuții Akbași

Spirite malefice

Mekongul se află la frontiera dintre Thailanda, Laos și Birmania, în exoticul Triunghi de Aur, în nordul capitalei Bangkok, spațiul din jurul orașului Chiang-mai, unde se cultivă-n forma lui originală drogul, pe colinele din junglă, bine ascuns sub vegetația bogată și luxuriantă. Aici s-au stabilit Akbașii, o misterioasă etnie de vânători și cultivatori (de droguri), tinerii de azi devenind și... consumatori, coborând din nord și construind primul sat, în 1905 (casele fiind urcate pe piloni, încât animalele se adăpostesc sub ele, alături de locuitori și recolta acestora, feriți de ploile tropicale, care varsă nămol din ceața mâloasă și din norii grei și negri, aproape târându-se pe pământ).

Akbașii au coborât în secolul 2 de pe platoul tibetan, din înălțimile amețitoare ale Himalaiei, împrăștiindu-se în grupuri pe-ntinsurile Chinei meridionale, mai ales pe văile cursurilor de ape. Unele grupuri răzlețe au trecut prin Birmania (unde ființează și astăzi rămășițe ale migratorilor strămbuni) și s-au statornicit în Thailanda. Lungile peregrinări le-au modificat cultura străveche, inclusiv scrierea originală (total diferită de pictogramele chinezești) și legendarele poeme descriind și slăvind o puternică cetate-nconjurată de trainice ziduri, focurile uriașe (declanșate, probabil, de puternice cutremure) și alte mișcări telurice ștergând orice urmă (existența lor este fugar menționată în câteva texte chinezești). Astfel, a fost posibilă apariția vrăjitorilor „primas", cu memorie fabuloasă, devenind celebri recitatori ai unor texte de lungimi incredibile. Toți akbașii sunt obligați să memoreze și să recite listele strămoșilor! Din nefericire, opiumul (prelucrat și rafinat în orașe) și civilizația „modernă", care răzbat prin junglă, le anihilează treptat miraculoasa memorie. Ciudat, în viața lor de până acum două decenii nu a pătruns consumul de opium (țigară sau praf), dar au pătruns numeroase mistere, începând cu alegerea locului unde va fi strada centrală a satului, în pantă, pe înălțimea căreia trebuie să construiască o poartă simbolică (din două trunchiuri mari de copac), prin care nu pot pătrunde în sat spiritele rele! Tot în zona joasă își duc bordeiele familiile cu handicapați, cu copii malformați și cu... gemeni!

Akbașii au multe credințe despre puterea spiritelor rele și sunt robii multor tabuuri. Vizita turiștilor trebuie să fie foarte scurtă (devenind și plăcută, ca la noi audiențele...), nici un străin nu poate intra-n casă pe o ușă și ieși pe alta, pentru că aduce ghinion, boli și alte nenorociri. Orice străin este întâmpinat de un grup de femei, cu coafuri bizare din stofă și metale (podoabe, mai ales din argint aplicate), care oferă spre vânzare (în valută forte) jachete bogat colorate vegetal și stranii brodate, precum și saci de purtat pe umeri (imitați de acele „poncho" iberico-sud americane). Străinul trebuie să intre într-o casă și să consume ce i se oferă, altfel cele mai cumplite catastrofe se vor abate asupra așezării. Bărbații nu au voie în zona rezervată caselor femeilor, în schimb femeia străină are voie să intre peste tot. La fel, poarta de intrare a satului nu poate fi trecută decât de membrii tribului, străinii având alt drum (poarta are în spiritul localnicilor rol *purificator*, orice băștinaș care iese din sat se încarcă de lucruri rele iar la întoarcere trebuie să treacă prin poartă, spre a se purifica, tot așa cum poarta protejează omul de păsările răpitoare și de fiarele junglei, de epilepsii sau de oameni-animal (vampiri, om-tigru etc.). Podoabele de cap ale femeilor (confecționate din zale, bani și clopoței de argint), sunt schimbate pe câteva grame de opium, într-un „troc-ceremonial". Altă ciudățenie: figurinele din lemn sculptat, reprezentând protectorii tribului, sunt înlocuite de reprezentări ale elicopterelor sau camioanelor, adevărați monștri ai civilizației! Costumele tradiționale ale femeilor seamănă izbitor cu cele ale... maramureșencelor (negre, cu modele roșii și albe)! Preotul satului are ciudate misiuni, în afara celor liturgice și biblice: să exorcizeze, de pildă, un anumit obiect, care a rănit o femeie sau un copil; să asaneze o baltă, pentru că-n ea s-a înecat un copil; să îndeplinească funcțiile vindecătoare ale șamanului... Dar nu poate opri pătrunderea consumului de drog în trib, băștinașii tineri dându-și hainele pe câteva țigări sau pe câteva pachețele cu praf alb, aducător al morții albe! Iată ce ravagii face spiritul rău al lumii moderne, pentru a salva akbașii de spiritele rele moștenite din ancestralitate... îi amăgește cu visul hipnotic, halucinant al drogului uitării! Păcat!

VLAD ANDREI ORHEIANU